

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 17

Hovedparten af TBU distrikt 17 ligger i Ringkøbing Amt (se bind 6). En mindre del af det sydøstlige hjørne ligger i Ribe Amt og beskrives her.

17/93 Katrevel

17/93-1. Sønderkær.

Sønderkær er ugræsset og dækket af dels rørskov domineret af Tagrør dels pilekrat.

Vegetationstyper: Rørskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Blåtop, Rød-El, Hedelyng, Læge-Kvæsurt, Mangeløv, Eng-Nellikerod, Pil, Pors, Alm. Røn, Alm. Star, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil

Lokalitetskode: + V-Sv II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Læge-Kvæsurt

Kilder: 986

17/93-2. Adsbøl.

Ved Adsbøl ligger en mergelgrav omgivet af levende hegn, græs-ningsarealer og marker.

Vegetationstyper: Vandhul, eng, mark

Højere planter:

1980: Nikkende Brøndsel, Bredbladet Dunhammer, Kryb-Hvene, Strand-Kogleaks, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Hjertebladet Vandaks, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-Sv II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Læge-Kvæsurt

Kilder: 986

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 19

Hovedparten af TBU distrikt 19 ligger i Ringkøbing Amt (se bind 6). En mindre del af det sydøstlige hjørne ligger i Ribe Amt og beskrives her.

19/3 Sønder Omme

19/3-1. Kirkeby Plantage

Om sammensætningen af den 30 ha store, privatejede Kirkeby Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Ud mod landevejen nord for plantagen ligger et mindre areal dækket af dværgbuskvegetation domineret af Hedelyng med ind-slag af Håret Visse. Især i den vestlige del forekommer opvækst af træer i første række Hvid-Gran og Alm. Bjerg-Fyr. Vest for arealet ligger en fungerende grusgrav.

Vegetationstyper: Hede, nåleskov

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Alm. Eg, Alm. Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Kongepen, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Alm. Røn, Selje-Røn, Pille-Star, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse, Håret Visse

Mosser:

1990: Dicranum scoparium, Pleurozium schreberi, Polytrichum piliferum

Laver:

1990: Cladonia floerkeana, Cladonia portentosa

Lokalitetskode: + S-H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Håret Visse

Kilder: 161, 1349, 1384

19/3-2. Skovsende Plantage.

Om sammensætningen af den 367 ha store Skovsende Plantage (Det Danske Hedeselskab) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

19/3-3. Svollibjerg Plantage.

Om sammensætningen af den 157 ha store, privatejede Svølli-bjerg Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. Syd for plantagen ligger flere, opgivne, klarvandede lergrave omgivet af tæt pilekrat.

Vegetationstyper: Skov, fugtig løvskov, vandhul

Højere planter:

1980: Blåtop, Sump-Kællingetand, Pil, Lyse-Siv, Næb-Star, Tagrør, Svømmende Vandaks, Alm. Vandranunkel

Lokalitetskode: + S-Sv-V II r-s

Kilder: 161, 986

19/3-4. Engebæk Mose.

Dele af Engebæk Mose er afvandet og udlagt til marker. Ubenyttede dele er under tilgroning med pilebuske.

Vegetationstyper: Mose, fugtig løvskov, mark

Højere planter:

1980: Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Alm. Fredløs, Gifttyde, Hedelyng, Kattehale, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Mangeløv, Alm. Mjødurt, Ager-Mynte, Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Vandnavle, Smalbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-Sv-B II r-s

Kilder: 986

19/3-5. Bøvl Norge.

Ved Bøvl Norge ligger flere, mindre vandhuller omgivet af græs-sede enge og opdyrkede arealer. I vegetationen indgår flere, sjældnere planter.

Vegetationstyper: Sø, eng, mark

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Blåtop, Nikkende Brøndsel, Rød-El, Sump-Evighedsblomst, Kryb-Hvene, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Børste-Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Ager-Mynte, Dynd-Padderok, Pil, Vand-Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Rosmarinlyng, Knæbøjjet Rævehale, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Vand-Skræppe, Sump-Snerre, Alm. Star, Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tranebær, Vandarve, Vandnavle, Vandportulak, Vandstjerne, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Rosmarinlyng, Nåle-Sumpstrå, Vandportulak
Fra Bøvl Norge foreligger en tvivlsom angivelse af Lancet-Skeblad, der i Danmark kun kendes fra Øerne.

Kilder: 986

19/3-6. Sønder Omme Plantage.

I sammensætningen af den 821 ha store, privatejede Sønder Omme Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af blandet løvskov. Lille Mormose rummer lavtvoksende fattigkærsvegetation med nogen opvækst af Bjerg-Fyr. Nord for plantagen ligger et par mindre områder med lavtvoksende hedevegetation.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, fattigkær, hede

Højere planter:

1982: Blåtop, Alm. Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Vinter-Eg, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Hedelyng, Alm. Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Revling, Alm. Røn, Børste-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

1980: Mose-Bunke, Alm. Fredløs, Gifttyde, Smalbladet Kæruld, Pil, Pors, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Alm. Star, Hirse-Star, Kær-Tidsel

Mosser:

1982: Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Pleurozium schreberi, Rhytidiadelphus triquetrus

Svampe:

1982: *Marasmius androsaceus*, *Tephrocybe carbonaria*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + S-V-H II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Hede-Melbærris, Engelsk Visse

Kilder: 161, 470, 986

19/3-7. Statsfængslet ved Sønder Ommes Plantage.

I sammensætningen af den 425 ha store Statsfængslet ved Sønder Ommes Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

19/3-8. Filskov Sande.

På Filskov Sande forekommer et mindre vandhul, hvis vandover-flade dækkes af Liden Andemad. Langs bredden forekommer rørskov og tætte krat af Pil.

Vegetationstyper: Vandhul, rørskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Blåtop, Nikkende Brøndsel, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Bjerg-Fyr, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Pil, Lyse-Siv, Tørst

Lokalitetskode: + V-Sv III r-s

Kilder: 986

19/3-9. Hjortlund Sø.

Den 6,5 ha store Hjortlund Sø har en største dybde på 0,5 m og er uden tilløb eller afløb. Bunden består overalt af sand, der stedvis er dækket af dynd og detritus. Vandet er surt, lettere brunfarvet

og har stort indhold af kvælstof og fosfor. Der er sigt til bunden. Rørskoven er åben og lav. Den er domineret af Alm. Sumpstrå stedvis med indslag af Tagrør. Rankegrøden består af mosser og Liden Siv. Søen er muligvis opstået som følge af tørvegravning i den nu afvandede Hjortlund Mose.

Bevaring: 5 ha af vestbredden af Hjortlund Sø er fredet 1950.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1989: Blåtop, Liden Siv, Tråd-Siv, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tagrør

1982: Kryb-Hvene, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Pil

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V II r-s

Kilder: 468, 471, 986, 987

19/3-10. Svollimose.

Svollimose rummer flere, tidvis vanddækkede vandhuller.

Vegetationstyper: Vandhul, mose

Højere planter:

1980: Dun-Birk, Blåtop, Bredbladet Dunhammer, Bjerg-Fyr, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Pil, Pors, Alm. Røn, Lyse-Siv, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Tormentil

Mosser:

1980: Fontinalis antipyretica

Lokalitetskode: + V II s

Kilder: 986

19/3-11. Kirkebymark.

Ved Kirkebymark ligger flere, vandfyldte mergelgrave. Disse er forsynet med stejle skrænter, der delvis er dækket af tæt vegetation.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1980: Fliget Brøndsel, Kær-Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Engkarse, Følfod, Kryb-Hvene, Gul Iris, Kragefod, Sump-Kællingetand, Ager-Mynte, Dynd-Padderok, Pil, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tagrør, Svømmende Vandaks, Vandpeberrod, Vandpest

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

Fra Kirkebymark Sø foreligger en tvivlsom angivelse af Lancet-Skeblad, der i Danmark kun kendes fra Øerne.

Kilder: 986

19/3-12. Møbjerg.

Øst for Møbjerg ligger et ekstensivt græsset, fugtigt hedeareal omgivet af tør hede og plantage.

Vegetationstyper: Fattigkær, hede

Højere planter:

1980: Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Kær-Dueurt, Gifttyde, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Børste-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Mangeløv, Dynd-Padderok, Pil, Pors, Alm. Røn, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Kær-Tidse, Tormentil, Mose-Troldurt, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V-H II r-s

Kilder: 986

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 25

Hovedparten af TBU distrikt 25 ligger i Vejle Amt (se bind 5). Kun de vestligste dele ligger i Ribe Amt og beskrives her. For at undgå gentagelser er det nummereringssystem, der er anvendt i bind 5, videreført ved inddelingen af de botaniske lokaliteter i Ribe amtsdelen af TBU distrikt 25.

25/49 Åkær Å

25/49-1. Åkær Å.

Åkær Å markerer grænsen mellem Ribe Amt og Vejle Amt. Den vestlige side af ådalen og arealerne vest for åen ligger således i Ribe Amt, men af praktiske årsager er de botaniske oplysninger om ådalen og dens omgivelser beskrevet og vurderet i bind 5. Vejle Amt.

25/50 Gejsing Skov

25/50-1. Gejsing Skov.

Om sammensætningen af den ca. 80 ha store partsskov Gejsing Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

25/50-2. Gesten Skov.

Om sammensætningen af den ca. 110 ha store partsskov Gesten Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

25/50-3. Røjlund Skov.

Om sammensætningen af den 22 ha store, privatejede Røjlund Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

25/52 Egholt Skov

25/52-1. Egholt Skov.

Grænsen mellem Ribe Amt og Vejle Amt går gennem Egholt Skov. Det nordvestlige hjørne af skoven ligger således i Ribe Amt. Af praktiske årsager er de botaniske oplysninger om skoven beskrevet og vurderet i bind 5. Vejle Amt.

25/53 Veerst Skov

25/53-1. Veerst Skov.

Den vestlige del af ca. 90 ha store partsskov Veerst Skov står på plant terræn. Mod øst bliver terrænet mere kuperet og skrå-ner mod Åkær Å (lok. 25/49 i Bind 5. Vejle Amt), der danner grænsen mellem Ribe Amt og Vejle Amt.

I skovens sammensætning indgår såvel løv- som nåleskov. Mod vest forekommer rene bevoksninger af Alm. Eg, mens Bøg for-trinsvis optræder i den østlige del tillige med mindre grupper af Ask og Rød-El. I skoven er indplantet en del nåletræer af især Rød-Gran og Sitka-Gran.

Skovbundsvegetationen domineres i bøgeskovspartierne af Miliegræs med indslag af Skovsyre og Guldnaelde. I andre afdelinger er den af mere blandet sammensætning, mens den er sparsom i nåletræsbeplantningerne. På grund af flere, omfat-tende rydninger er dele af skovbunden præget af dybe hjulspor, stormfælder, huggeaffald og grenrester.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Fjerbregne, Stor Fladstjerne,

Enblomstret Flitteraks, Lund-Fredløs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Sitka-Gran, Guldnælde, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Kongepen, Kvalkved, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikerod, Nordmannsgran, Stor Nælde, Ager-Padderok, Skov-Padderok, Selje-Pil, Lav Ranunkel, Alm. Røn, Skov-Salat, Sanikel, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Skovarve, Skovmærke, Skovsyre, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Alm. Svinemælk, Kæmpe-Svingel, Manna-Sødgræs, Kær-Tidse, Tørst, Vedbend, Glat Vejbred, Skov-Viol, Alm. Ædelgran

Mosser:

1990: *Brachythecium rutabulum*, *Mnium hornum*, *Plagiomnium undulatum*

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Lund-Fredløs

Kilder: 161, 1371, 1384

25/58 Skærsø

25/58-1. Husted Mose.

De ydre dele af Husted Mose er afvandede og dækket af dværgbuskvegetation domineret af Hedelyng med indslag af Blåtop og med opvækst af Pil, Birk og Gran. Stedvis fore-kommer mange delvis vandfyldte tørvegrave og regulære søer med Mørksø og den næsten afvandede Kliksø som de betydeligste. De fugtigere dele er dækket af fattigkærs-vegetation domineret af henholdsvis tørvemosser, Kæruld og Blåtop. Vandet i den brunvandede Mørksø er ret næringsrigt. Bredden domineres af Lyse-Siv og Næb-Star. Søen omgives af tæt pilekrat.

Vegetationstyper: Fattigkær, sø, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Blåtop, Fliget Brøndsel, Bredbladet Dunhammer, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Mangeløv, Bidende Pileurt, Pors, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtvæld, Alm. Syre, Tormentil, Vandpest

1980: Dun-Birk, Vorte-Birk, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Rød-El, Sump-Forglemmigej, Gifttyde, Rød-Gran, Hindbær, Pil, Vand-Pileurt, Kær-Snerre, Stiv Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande

Lokalitetskode: + V-Sv II s

Kilder: 986, 987

25/58-2. Skærsø.

Grænsen mellem Ribe Amt og Vejle Amt går gennem lobelie-søen Skærsø. Af praktiske årsager er de botaniske oplysninger om søen beskrevet og vurderet i bind 5. Vejle Amt.

25/84 Ravnholtgård

25/84-1. Ravnholtgård Skov.

I sammensætningen af den 27 ha store, privatejede Ravnholtgård Skov indgår primært bevoksninger af løvtræer med betydelige andele af Bøg og Eg tillige med mindre beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

25/89 Randbøl Hede

25/89-1. Randbøl Hede

Grænsen mellem Ribe Amt og Vejle Amt går gennem Randbøl Hede. Den vestlige del af heden ligger i Ribe Amt. Heden gennemskæres samtidig af grænsen mellem TBU distrikt 26 og 26, hvorfor den sydvestlige del ligger i området 26/5. Af praktiske årsager er de botaniske oplysninger om Randbøl Hede beskrevet og vurderet under lok. 25/89 i bind 5. Vejle Amt.

25/121 Store Andst

Oplysninger om botaniske lokaliteter ved Store Andst foreligger ikke.

25/122 Revsing Plantage

25/122-1. Revsing Plantage.

I sammensætningen af den privatejede Revsing Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: *Rubus nemorosus*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 904, 986

25/123 Stavnshede Plantage

25/123-1. Stavnshede Plantage.

I sammensætningen af den privatejede Stavnshede Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer. I tilknytning til plantagen ligger et større hedeområde, hvis planere dele huser en vegetation domineret af græsser og halvgræsser, mens de mere kuperede dele beklædes af dværgbuskvegetation domineret af Revling. Området er under tilgroning med træer af Bjerg-Fyr

Vegetationstyper. Nåleskov, hede

Højere planter:

1982: Benbræk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Alm./Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Rød-Gran, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Sand-Hvene, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Øret Pil, Revling, Alm. Røllike, Alm. Røn, Børste-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + S-H II r

Kilder: 161, 470

25/124 Gesten Kær

25/124-1. Gesten Kær.

Hovedparten af det komplekse moseområde Gesten Kær, Kragelund Mose og Bindesholt er afvandet og opdyrket eller udlagt til permanente græsningsarealer. Stedvis optræder enkelte parceller, der er uden anvendelse. Vegetationsdækket her er pilekrat domineret af Grå-Pil og Øret Pil med overstandere af Birk. Urtevegetationen domineres af Tagrør, der især er bestanddannende på lysåbne steder.

På en enkelt parcel er skrællet tørv. Lavtvoksende planter er indvandret på ny. Vegetationen domineres af Smalbladet Kæruld stedvis med indslag af Kær-Svovlrod og tuer af Blåtop eller af dværgbuske.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende fattigkærsvegetation i Gesten Kær bevares. Det er derfor ønskeligt, at yderligere afvanding ikke finder sted, at tilførsel af kunstgødning undgås, og at ekstensiv græsning iværksættes.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov, eng, mark

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Bredbladet Dunhammer, Ene, Mangeblomstret Frytle, Hedelyng, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Femhannet Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Grøn Star, Hirse-Star, Kær-Svovlrod, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Tørst, Otteradet Ulvefod(x), Vandnavle, Eng-Viol

Mosser:

1990: Aulacomnium palustre, Polytrichum commune, Sphagnum nemoreum, Sphagnum palustre

Lokalitetskode: + V-Sv-E-B I r-s

Botanisk vurdering:

Gesten Kær er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Otteradet Ulvefod(x)

Bestanden af Otteradet Ulvefod(x) er med ca. 100 individer af forskellig alder den største og mest livskraftige i Danmark.

Kilder: 1157, 1345, 1384

25/125 Gesten Mose

25/125-1. Gesten Mose.

Den ubenyttede Gesten Mose ligger på fladt terræn og er groet til med birkekrat. Bundvegetationen domineres af Blåtop. Mosen omgives af permanente græsarealer og marker.

Vegetationstyper: Mose, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Hedelyng, Smalbladet Kæruld, Pil, Alm. Røn, Lyng-Snerre, Alm. Star, Alm. Syre, Tormentil

Lokalitetskode: + V-Sv II r-s

Kilder: 987

25/126 Gispel Mose

25/126-1. Gispel Mose = Bække Mose.

Dele af Gispel Mose rummer endnu vidtstrakte tørvemosflader af stor mægtighed. Større flader er bortgravet, men under regeneration. Vegetationen på fugtige steder domineres af græsrig fattigkærsvegetation domineret af Blåtop med indslag af dværgbuske som Klokkelyng, Hedelyng og Pors. Langs veje og valker ses kraftig opvækst af buske og træer primært Birk og Pil. Mosen gennemskæres af flere, dybe grøfter.

Vegetationstyper: Hede, mose, fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bredbladet Dunhammer, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Hedelyng, Hindbær, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Bredbladet Mangeløv, Butfinnet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Alm. Røn, Lyse-Siv, Kær-Svovlrod, Kær-Tidsel, Tormentil, Tørst

1982: Vorte-Birk, Blåhat, Blåmunke, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Alm. Gyldenris, Gyvel, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Vestlig Tue-Kogleaks, Kragefod, Alm. Mangeløv, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røllike, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Tandbælg, Tranebær, Tyttebær, Håret Visse

Mosser:

1990: Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Mnium hornum, Pleurozium schreberi, Polytrichum commune, Rhytidiadelphus squarrosus, Sphagnum squarrosum

1982: Drepanocladus uncinatus, Polytrichum juniperinum, Rhytidiadelphus triquetrus

Svampe:

1982: Marasmius androsaceus

Laver:

1982: Cladonia chlorophaea, Cladonia fimbriata, Cladonia floerkeana, Cladonia portentosa

Lokalitetskode: + H-V-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Butfinnet Mangeløv, Rosmarinlyng

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Håret Visse

Kilder: 470, 1346, 1384

25/127 Torsted Mose

25/127-1. Torsted Mose.

Hovedparten af Torsted Mose er drænet og opdyrket. Endnu forekommer et mindre birkekrat med sparsom bundvegetation.

Vegetationstyper: Fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Bævreasp, Alm./Vinter-Eg, Gederams, Hedelyng, Mangeløv, Pil, Alm. Røn

Lokalitetskode: + Sv III r

Kilder: 987

25/165 Bække

25/165-1. Høghøj Mose.

Høghøj Mose ligger på plant terræn. Mosen er nu underkastet afvanding, ligesom tørvegravning har fundet sted. Foreløbige undersøgelser af Høghøj Mose tyder på, at i alt fald dele af mosen har været højmose. Den omgives af dyrkede marker. Grundige botaniske undersøgelser er ønskelige.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Tue-Kæruld, Pil, Lyng-Snerre, Grå Star, Tranebær, Tyttebær

Lokalitetskode: + V-Sv II s

Kilder: 987

25/165-2. Klebæk Høje.

Klebæk Høje friholdes opvækst af træer og buske gennem pleje. Mellem højene ligger en skibssætning.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1988: Blæresmælde, Bølget Bunke, Djævelsbid, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Smalbladet Vikke, Farve-Visse, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 1149

25/166 Røj

25/166-1. Røj Mose.

Røj Mose er delvis drænet. De resterende dele er under kraftig tilgroning med træer og buske. Fugtige partier forekommer stedvis, og i den nordvestlige, græssede del ligger en lille sø.

Vegetationstyper: Fattigkær, sø, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Vorte-Birk, Blåtop, Fliget Brøndsel, Bredbladet Dunhammer, Sump-Forglemmigej, Kær-Galtetand, Gifttyde, Blågrøn Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Pil, Enkelt Pindsvineknope, Kær-Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel

Lokalitetskode: + V-Sv II r-s

Kilder: 986

25/166-2. Veerst.

Veerst Kirke er opbygget af mursten. Det velholdte dige er opbygget af kampesten og er uden græsabat på kronen. Langs indersiden og dele af ydersiden står henholdsvis en række af Småbladet Elm og Storbladet Lind. Stenene huser flere, almindelige epilitiske mosser og skorpelaver.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1990: Ahorn, Grå-Bynke, Draphavre, Tidlig Dværgebunke, Alm. Eg, Skov-Elm, Småbladet Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Fumaria muralis, Gederams, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Husløg, Alm. Hvede, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Lugtløs Kamille, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Storbladet Lind, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Feber-Nellikerod, Liden Nælde, Stor Nælde, Alm. Rapgræs, Skvalderkål, Burre-Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Bjerg-Stenurt, Rød Stenurt, Hunde-Viol, Krat-Viol

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 1370, 1384

25/167 Glibstrup

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Glibstrup foreligger ikke.

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 26

26/1 Ølgod

26/1-1. Vallund.

Det er uvist, i hvilket omfang den interessante rigkær- og fattigkærvegetation i Vallund Mose fortsat eksisterer.

Vegetationstyper: Rigkær(o), fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Benbræk(o), Fjerbregne(o), Knude-Firling(o), Syl-Firling(o), Hoved-Frytle(o), Mangeblomstret Frytle(o), Plettet Gøgeurt(o), Hjertelæbe(o), Hunde-Hvene(o), Katteskæg(o), Fåblomstret Kogleaks(o), Vestlig Tue-Kogleaks(o), Bredbladet Mangeløv(o), Hvid Næbfrø(o), Rosmarinlyng(o), Nyse-Røllike(o), Børste-Siv(o), Dynd-Star(o), Grå Star(o), Høst-Star(o), Loppe-Star(o), Skede-Star(o), Stjerne-Star(o), Top-Star(o)

Mosser:

1900-1979: Splachnum ampullaceum(o)

Svampe:

1900-1979: Amanita vaginata, Boletus scaber, Omphalia umbellifera, Polyporus nummularis, Propolis faginea

Lokalitetskode: + (V) IV 0

Kilder: 394

26/1-2. Ølgod Plantage.

I sammensætningen af den 81 ha store, privatejede Ølgod Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af blandet løvskov. Langs nordranden står ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) flere, hårdt trængte egetræer. Havlund Krat eksisterer ikke længere.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg, Rubus laciniatus

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 161, 904

26/1-3. Ølgod.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter i Ølgod foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse, ruderat

Højere planter:

1900-1979: Soløje-Alant, Krybende Potentil, Rubus insularis, Hvid Sækspore (senest set i kratskov ved Ølgod 1910)

Svampe:

1900-1979: Stemonitis nigrescens

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 79, 189, 904, 1394

26/1-4. Ølgod Kommunes Plantage.

I sammensætningen af den 76 ha store Ølgod Kommunes Plantage (Ølgod kommune) indgår primært beplantninger af nåle-træer tillige med mindre bevoksninger af blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/1-5. Stejlund Krat.

Ved Stejlund Gård findes ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) flere, mindre grupper af begge arter af Eg mellem nåletræer og plantede popler.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg, Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144

26/1-6. Kragris.

I sammensætningen af den 34 ha store, privatejede Kragris Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af blandet løvskov. Om rester af Kragris Hede fortsat eksisterer, er uvist. Naturforholdene på Kragris Hede er beskrevet i Petersen (1913).

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Se floraliste i Petersen (1913).

Lokalitetskode: + S-(H) III r

Kilder: 161, 459

26/1-7. Vognslund.

I sammensætningen af den 52 ha store, privatejede Vognslund Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer. Om der fortsat forekommer hedevegetation på indlandsklitterne ved Vognslund, er uvist.

Vegetationstyper: Nåleskov, klit, hede(o)

Lokalitetskode: + S-(H) III r

Kilder: 161, 546

26/2 Urup Hede

26/2-1. Hejbøl Plantage.

I sammensætningen af den 75 ha store, privatejede Hejbøl Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer. Om der fortsat forekommer utilplantet indsande på Hejbøl Sande, er uvist.

Vegetationstyper: Nåleskov, klit(o)

Lokalitetskode: + S-(K) III r

Kilder: 161, 546

26/2-2. Urup Mose.

Urup Mose er uden anvendelse og delvis under tilgroning med pilebuske og birketræer. Flere steder er der gravet tørv for imødekomme brændselsbehov. Ved denne gravning er opstået adskillige, anseelige tørvegrave, der er lavvandede og huser rørskove af især Næb-Star, Bredbladet Dunhammer og Tagrør.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov, rørskov, vandhul

Højere planter:

1983: Benbræk, Bukkeblad, Kær-Galtetand, Hestehale, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Pors, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Kær-Svovlrød, Tranebær, Mose-Troldurt, Aks-Tusindblad, Tørst, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

1982: Liden Andemad, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Mangeblomstret Frytle, Giftyde, Kragefod, Grenet Pindsvineknap, Kær-Ranunkel, Børste-Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Stjerne-Star, Tagrør, Tormentil

1980: Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kattehale, Blågrøn Kogleaks, Sump-Kællingetand, Mangeløv, Alm. Mjødurt, Dynd-Padderok, Pil, Nyse-Røllike, Alm. Syre, Trævlekrone, Vandnavle

Lokalitetskode: ++ V-Sv II r-s

Kilder: 779, 986, 987

26/2-3. Ålling Sø.

Den godt 4 ha store Ålling Sø har en største dybde på 1 m. Søen ligger midt i en delvis tørlagt mose. Bunden består af sand overlejret af tykke lag af tørvet dynd. Søen er uden naturlige tilløb og afløb. Vandet er surt og stærkt brunt med ringe sigte-dybde og har højt indhold af kvælstof og fosfor. Langs bredden optræder tæt rørskov af Tagrør.

Bevaring: Ålling Sø er med sine omgivelser i alt 23 ha fredet 1968.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1989: Bredbladet Dunhammer, Lyse-Siv, Tagrør

1980: Blåtop, Skov-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Dusk-Fredløs, Giftyde, Kryb-Hvene, Smalbladet Kæruld, Mangeløv, Pil, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Høj Sødgræs, Tørst, Vandnavle

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V II r-s

Kilder: 468, 473, 986, 987

26/3 Grindsted

26/3-1. Grindsted.

Tranesø ligger i den nordlige udkant af Grindsted. Søen er dystrof og omgives af smalt fattigkær domineret af Blåtop samt birkeskov. Sydvest for byen ligger flere, mindre uopdyrkede områder beklædt med hedevegetation.

Vegetationstyper: Sø, fugtig løvskov, hede, bebyggelse

Højere planter:

1982: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm./Vinter-Eg, Ene, Bjerg-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Hedelyng, Alm. Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Revling, Alm. Røllike, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Børste-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

1980: Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Klokkelyng, Pil, Kær-Snerre, Alm. Sumpstrå

1900-1979: Krybende Ambrosie(o)

Mosser:

1982: Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Hypnum jutlandicum, Leucobryum glaucum, Pleurozium schreberi

Laver:

1982: Cladonia chlorophaea, Cladonia ocrochlora, Cladonia portentosa, Cladonia tenuis

Lokalitetskode: + V-Sv-H-B III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 411, 470, 986, 987

26/3-2. Ågeslund Plantage.

Om sammensætningen af den 28 ha store, privatejede Ågeslund Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. I plantagen ligger kæmpehøjgruppen Mangehøje, mens den Blåtop-dominerede Høgmose ligger i vestranden.

Vegetationstyper: Nåleskov, fattigkær

Højere planter:

1980: Blåtop, Alm. Boghvede

Lokalitetskode: + S-V III r

Kilder: 161, 986

26/3-3. Grindsted Plantage.

I sammensætningen af den 388 ha store Grindsted Plantage (Det Danske Hedeselskab) indgår primært beplantninger af nåletræer.

Trindmose er helt omgivet af plantagen. I den centrale del ses tørvegrave tilgroet med hængesække. De tørrere dele af mosen domineres af dværgbuskvegetation.

Vegetationstyper: Nåleskov, fattigkær

Højere planter:

1982: Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Hvid Næbfrø, Pil, Pors, Revling, Rosmarinlyng, Tormentil, Tranebær, Tyttebær

Mosser:

1982: *Leucobryum glaucum*, *Sphagnum cuspidatum*

Svampe:

1900-1979: En fortegnelse over svampefund findes i Larsen (1934).

Lokalitetskode: + S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng

Kilder: 161, 320, 987

26/3-4. Dalsmose.

Dalsmose rummer en mindre sø, der benyttes til branddam. Vandet er næringsrigt. Mosen omgives af bebyggelse.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Nikkende Brøndsel, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Kryb-Hvene, Pil, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Manna-Sødgræs

Lokalitetskode: + V III r-s

26/4 Utoft Plantage og Gyttergårds Plantage

26/4-1. Utoft Plantage.

I sammensætningen af den 448 ha store, privatejede Utoft Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af blandet løvskov. Jordbunden består skiftevis af flyvesand bl.a. det nu tilplantede Utoft Sande i plantagens sydlige del og smeltevandsaflejret sand og grus.

Naturforholdene omkring tilplantningstidspunktet ved århundre-deskiftet er beskrevet i Børgesen og Jensen (1904).

Vegetationstyper: Nåleskov, klit(o)

Højere planter:

1900-1979: Cypres-Ulvefod (senest set 1905)(o) En fortegnelse over forekommende planter omkring tilplantningstidspunktet findes i Børgesen og Jensen (1904).

Mosser:

1900-1979: Campylopus brevipilus(o), Sphagnum riparium(o)

En fortegnelse over forekommende mosser omkring tilplantningstidspunktet findes i Børgesen og Jensen (1904).

Svampe:

1900-1979: En fortegnelse over forekommende svampe omkring tilplantningstidspunktet findes i Børgesen og Jensen (1904).

Laver:

1900-1979: En fortegnelse over forekommende laver omkring tilplantningstidspunktet findes i Børgesen og Jensen (1904).

Lokalitetskode: + S-(H) III r

Kilder: 91, 95, 97, 102, 123, 161, 320, 449, 454, 501, 546, 756, 867

26/4-2. Utoft Hede.

Utoft Hede er stærkt kuperet med Store Råbjerg på 68,6 m som det højeste punkt. Den vestlige del mod Utoft Plantage (lok. 26/4-1) er jævnere og rummer tidvis fugtige områder. I området ses en smukt udviklet, lav parabelklit. Jordbunden består af flyvesand. Store dele af området er dækket af dværgbuskvegetation med flere, karakteristiske og sjældne til meget sjældne planter. Fugtigere dele domineres af Blåtop. Her optræder kun enkelte spredte nåletræer og enebuske og

det især i den vestlige del. Sydøst for Store Råbjerg ligger en mindre, brunvandet sø kranset af smal hængesæk og bevoksninger af Kæruld.

Området rummer en stor bestand af den meget sjældne Flad Ulvefod. I 1990 kunne mange døde ulvefodskud konstateres.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende hedevegetation på Utoft Hede bevares. Det er derfor ønskeligt, at de lysåbne forhold på heden bibeholdes, at området friholdes selvsået opvækst af træer og buske, og at tilførsel af kunstgødning til heden og dens nære omgivelser undgås. 65 ha af Utoft Hede er fredet 1969.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Ene, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Guldblomme, Hedelyng, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattefod, Kattesæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Liljekonval, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Mælkebøtte, Krybende Pil, Øret Pil, Eng-Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Børste-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Dynd-Star, Grå Star, Næb-Star, Pille-Star, Sand-Star, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Flad Ulvefod(x), Engelsk Visse, Håret Visse
1982: Mangleblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Gederams, Gyvel, Sand-Hjælme, Alm. Mangeløv, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Liden Soldug, Alm. Syre, Tandbælg, Tranebær

1980: Kryb-Hvene, Børste-Kogleaks, Rundbladet Soldug, Alm. Sumpstrå

1900-1979: Cypress-Ulvefod(o)

Mosser:

1990: *Dicranum scoparium*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum piliferum*
1982: *Hypnum cupressiforme*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Sphagnum papillosum*

Svampe:

1982: *Laccaria laccata*, *Marasmius androsaceus*, *Tephrocycbe* sp.

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*

Lokalitetskode: ++ H-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Utoft Hede er henført til kategori I på grund af I-biotop: Velbevaret dværgbuskhede og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Flad Ulvefod(x)

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Dynd-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Kattefod, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner, Flad Ulvefod(x), Håret Visse

Kilder: 102, 122, 123, 366, 437, 454, 468, 470, 501, 715, 986, 1366, 1384

26/4-3. Silkeborg Dal.

Silkeborg Dal munder ud i Grindsted Ådal. I bunden løber en lille bæk kranset af elleskov og vældprægede græsningsarealer.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, fattigkær

Højere planter:

1990: Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Klokkelyng

1982: Benbræk, Mose-Bunke, Kryb-Hvene, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Pil, Lyse-Siv, Grå Star, Næb-Star, Tranebær

Lokalitetskode: + V-Sv II s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt

Kilder: 437, 987

26/4-4. Gyttegårds Plantage (= "Siam").

Den 528 ha store Gyttegårds Plantage (Randbøl statsskov-distrikt) er anlagt omkring århundredeskiftet for at dæmpe sandflugten fra indsandet. I sammensætningen indgår overvejende beplantninger af nåletræer tillige med enkelte bevoksninger af løvtræer. I plantagen ligger utilplantede arealer med hedevegetation eller fattigkær, bl. a. på Grene Sande (lok. 26/4-5).

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, fattigkær

Højere planter:

1987: Sand-Hjælme

1984: Skov-Fyr

1982: Blåtop, Klokke-Ensian, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Pil, Revling, Børste-Siv, Lyse-Siv, Alm. Star, Kær-Tidsel, Tormentil

Svampe:

1900-1979: En fortegnelse over forekommende svampe findes i Larsen (1934).

Lokalitetskode: + S-H-V II r-s

Kilder: 123, 161, 320, 491, 501, 987

26/4-5. Grene Sande.

Indsandet Grene Sande rummer en veludviklet parabelklit og er utilplantet. I de fugtige lavninger forekommer fattigkærvegetation. Grene Sande er nu delvist omgivet af Gyttegård Plantage (lok. 26/4-4).

Bevaring: 160 ha af Grene Sande er fredet 1969.

Vegetationstyper: Klit, fattigkær

Højere planter:

1990: Benbræk, Dun-/Vorte-Birk, Mose-Bølle, Ene, Alm. Engelsød, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Hedelyng, Håret Høgeurt, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Selje-Røn, Sandskæg, Skovstjerne, Sand-Star, Tyttebær, Tørst, Håret Visse

1900-1979: *Rubus pyramidalis*

Laver:

1990: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia cervicornis*, *Cladonia ciliata* var. *tenuis*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia cornuta*, *Cladonia digitata*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia macilenta*, *Cladonia merochlorophaea* var. *novochlorophaea*, *Cladonia mitis*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia subcervicornis*, *Cladonia subulata*, *Cladonia sulphurina*, *Cladonia uncialis*, *Cladonia zopfii*, *Coelocaulon aculeatum*, *Coelocaulon muricatum*, *Evernia prunastri*, *Hypocenomyce scalaris*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora chlarotera*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora expallens*, *Lecanora hagenii*, *Lecanora hypoptoides*, *Lecanora pulicaris*, *Lecanora symmicta*, *Lecanora varia*, *Micarea denigrata*, *Micarea lignaria*, *Micarea nitschkeana*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Parmeliopsis ambigua*, *Physcia tenella*, *Placynthiella icmalea*, *Placynthiella uliginosa*, *Pseudevernia furfuracea*, *Stereocaulon saxatile*, *Trapeliopsis flexuosa*, *Trapeliopsis granulosa*, *Xanthoria parietina*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode: + H-V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Cladonia subcervicornis*, *Micarea lignaria*, Rosmarinlyng
Lecanora hypoptoides er fundet her for første gang i Danmark i 1990.

Kilder: 122, 123, 138, 454, 468, 501, 600, 602, 904

26/4-6. Grene Å.

Grene Å er ret svagt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1990: Plettet Gøgeurt, Klokkelyng

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Cypres-Ulvefod (senest set 1936)(o)

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 131, 413, 437, 867

26/5 Randbøl Hede

26/5-1. Randbøl Hede.

Grænsen mellem Ribe Amt og Vejle Amt går gennem Randbøl Hede. Den vestlige del af heden ligger i Ribe Amt. Heden gen-nemskæres samtidig af grænsen mellem TBU distrikt 25 og 26, hvorfor den sydvestlige del ligger i område 26/5. Af praktiske årsager er de botaniske oplysninger om Randbøl Hede beskrevet og vurderet under lok. 25/89 i bind 5. Vejle Amt.

26/6 Billund

26/6-1. Ulvebanke.

Omkring Ulvebanke ligger hede domineret af Revling med ind-slag af Bølget Bunke, Hedelyng, Skovstjerne og Tyttebær. Hedearealet er under tilgroning med især Bævreasp tillige med Eg og nåletræer. I området har desuden været gravet brunkul, hvorfor åbne grave er efterladt.

Vegetationstyper: Hede, råstofgrav

Højere planter:

1982: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Alm./Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Fløjlsgræs, Hoved-Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Gyvel, Skov-Hanekro, Hedelyng, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Alm. Mangeløv, Hede-Melbærris, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Alm./Eng-Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Lyng-Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Pille-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Tormentil, Alm. Torskemund
1981: Bævreasp, Skovstjerne, Tyttebær

Mosser:

1982: Hypnum cupressiforme, Polytrichum commune, Polytrichum piliferum

Laver:

1982: Cladonia portentosa, Cladonia rangiferina

Lokalitetskode: + H-B II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Hede-Melbærris

Kilder: 470, 859, 987

26/6-2. Billund Krat.

I sammensætningen af Billund Krat indgår bevoksninger af Eg, der ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) optræder i mindre holme.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Krybende Hestegræs, Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Majblomst, Smuk Perikon, Selje-Pil, Skovstjerne, Bakke-Star(o), Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tørst, Gærde-Vikke, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144

26/7 Horne

26/7-1. Malle Plantage.

I sammensætningen af den 65 ha store, privatejede Malle Plantage indgår beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/7-2. Lervad.

Lervad Bæk løber gennem let kuperet terræn. Langs bækken forekommer græssede vældområder med lavtvoksende, temmelig artsrig vegetation eller lysåbne pilekrat. På dalens sider findes ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) en mindre løvskov med egekrat i den nordvestlige del.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, fugtig løvskov, løvskov

Højere planter:

1982: Alm. Baldrian, Mose-Bunke, Bukkeblad, Djævelsbid, Bredbladet Dunhammer, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Revling, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Alm. Star, Hare-Star, Næb-Star,

Alm. Syre, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Eng-/Mose-Troldurt, Trævlekrone, Vedbend-Vandranunkel, Vandstjerne, Eng-Viol, Engelsk Visse
1900-1979: Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Alm. Gyldenris, Hassel, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Kohvede, Stor Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Feber-Nellikerod, Femhannet Pil, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Skovstjerne, Skovsyre, Slåen, Lyng-Snerre, Forskelligbladet Tidsel(o), Tørst, Vedbend, Krat-Viol

Lokalitetskode: + V-Sv-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 144, 438, 987

26/7-3. Gårde.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Gårde foreligger ikke.

Vegetationstyper: Grusgrav

Mosser:

1900-1979: Dicranella subulata(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 756

26/7-4. Galtho.

Syd for Galtho ligger flere, nu vandfyldte mergelgrave dækkende i alt 7,6 ha og med største dybde på 6,8 m. Bunden består af mergel, der enkelte steder er overlejret af detritus. Gravene har ingen naturlige tilløb eller afløb. Sigtedybden ved sommermaksima er i de to største søer målt til henholdsvis 1,2 m og 2,0 m. Surhedsgraden er neutral, mens vandets værdier for indhold af kvælstof og fosfor er høje. Planteplankton er arts- og individrigt. På grund af bundens stejle hældning er rørskov smal og kun ringe udviklet. Søerne er stort set uden vandplanter og rankegrøde.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1986: Smalbladet Dunhammer, Dynd-Padderok, Grenet Pindsvineknop, Tagrør, Svømmende Vandaks

1980: Alm. Baldrian, Lådden Dueurt, Rød-El, Sump-Forglemmigej, Følfod, Kær-Galtetand, Gul Iris, Blågrøn Kogleaks, Alm. Mjødurt, Bredbladet Mærke, Ager-Mynte, Pil, Gåse-Potentil, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Star
1900-1979: Røddlig Vandaks(o)

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V II r-s

Kilder: 473, 578, 986

26/7-5. Bredho.

I Bredho Krat findes ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et lille egekrat på skrånende terræn. Usnap Mose er groet til med pilekrat.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Bølget Bunke, Bævresp, Bøg, Alm. Eg, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Krybende Hestegræs, Hvidtjørn, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mjødurt, Skov-Padderok, Grå-Pil, Alm. Røn, Tørst, Krat-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Kilder: 144, 986

26/7-6. Horne.

Hornelund Krat står på stejlt østhælde mod Linding Å (lok. 26/7-10). I sammensætningen indgår i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) egekrat på vekslende bund med artsrig muldbundsvegetation og artsfattig græsvegetation.

Ved Horne ligger flere, vandfyldte mergelgrave og mindre vandhuller, der rummer temmelig artsrig vegetation.

Vegetationstyper: Løvskov, vandhul, mark

Højere planter:

1980: Kors-Andemad, Liden Andemad, Skov-Angelik, Benbræk, Blåtop, Nikkende Brøndsel, Mose-Bunke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Klokke-Ensian, Hedelyng, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattesæg, Klokkelyng, Strand-Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad,

Rundbladet Soldug, Hirse-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Tormentil, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandranunkel, Vandstjerne, Eng-Viol
1900-1979: Knoldet Brunrod, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Alm. Fredløs, Alm. Gedeblad, Kambregne(o), Alm. Knopurt, Ager-Løvemund, Alm. Mangeløv, Perlekurv(o), Dag-Pragtstjerne, Forskelligbladet Tidsel(o), Tørst

Lokalitetskode: + S-V-B II r

Kilder: 144, 411, 745, 986, 1415

26/7-7. Stundsig Krat.

Stundsig Krat står på skrånende terræn mod Stokbæk (lok. 26/7-9) og består ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af småtræer af Eg med indslag af Bævreasp. Jordbunden består af frodig, stedvis fugtig muld.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Stor Frytle(o), Alm. Gedeblad, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Skov-Jordbær, Stor Konval, Liljekonval, Øret Pil, Dag-Pragtstjerne, Alm. Røn, Skovsyre, Forskelligbladet Tidsel(o), Tørst, Krat-Viol, Marts-Viol, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144

26/7-8. Rotbøl Krat.

Rotbøl Krat står på stejlt sydhælde mod Linding Å (lok. 26/7-10). Krattet har ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) været anvendt til græsning. I sammensætningen indgår tykstam-mede egetræer.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Baldrian, Bævreasp, Alm. Eg, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Hvidtjørn, Bredbladet Mangeløv, Dag-Pragtstjerne, Eng-Rørgræs, Tørst

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144

26/7-9. Linding Mølledam.

Linding Mølledam er dannet ved opstemning af Stokbæk kort før dennes udløb i Linding Å (lok. 26/7-10).

Bevaring: 3 ha omkring Linding Mølledam er fredet 1966.

Vegetationstyper: Sø, vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 123, 468

26/7-10. Linding Ådal.

Den nedre del af Linding Å meandrerer dybt nedskåret gennem faste eng. Vandet i åen er klart til lettere opaliserende og ufor-urennet til svagt forurennet. Bunden består af sand eller stedvis af grus og sten. Dybden er meget vekslende. Langs bredder og i selve løbet optræder artsrig vegetation. Græsning er ophørt, og engene ligger nu ubenyttede hen. Om-kring åens midterste del anvendes de delvist til græsning, mens de lave sider og de omgivende parceller opdyrkes.

Ådalens sider rummer sammenhængende egeskov langs vest-siden, mens mindre egeskove veksler med opdyrkede marker eller græsarealer på østsiden. Beskrivelser i litteraturen af Olling Krat og Torstrup Krat er medtaget her, mens Hornelund Krat (lok. 26/7-6) og Rotbøl Krat (lok. 26/7-8) langs Linding Ås øvre del er behandlet særskilt.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrig vand-plantevegetation i Linding Å bevares. Det er derfor ønskeligt, at enhver form for belastning af vandløbet og dets opland ophører og fortsat undgås. Linding Å er på strækningen fra Stokbæk (lok. 26/7-9) til udløbet i Varde Å (lok. 26/12-2) med omgivelser i alt 106 ha fredet 1965.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, løvskov

Højere planter:

1990: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Vand-Brandbæger, Mose-Bunke, Ris-Dueurt, Gul Fladbælg, Sump-Forglemmigej, Gifttyde, Gul Iris, Skov-Kogleaks, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Krans-Mynte, Stor Nælde, Grå-Pil, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Dag-Pragtstjerne, Nyse-Røllike, Rørgræs, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Manna-Sødgræs, Forskelligbladet Tidsel, Svømmende Vandaks, Vandpest, Vandranunkel, Smalbladet Vandstjerne, Tykbladet Ærenpris

1900-1979: Pile-Alant, Liden Blærerod(o), Blåtop, Bølget Bunke, Bævresp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Håret Frytle, Eng-Kabelleje, Flydende Klaseskærm(o), Alm. Kohvede, Alm. Kohvede (var. purpureum), Pyramide-Læbeløs, Rubus insularis, Alm. Røn, Spidsblomstret Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Tørst, Vild Æble

Lokalitetskode: ++ V-E-S I r-s

Botanisk vurdering:

Linding Å er henført til kategori I på grund af I-biotop: Renvandet, artsrigt vandløb.

2. Sjældnere planter: Pile-Alant, Pyramide-Læbeløs, Spidsblomstret Siv, Forskelligbladet Tidsel

Kilder: 122, 123, 128, 131, 144, 218, 229, 319, 432, 468, 751, 904, 1384, 1414, 1415

26/7-11. Tistrup = Thistrup.

Tistrup Mølledam fungerer som branddam og omgives af park. Bunden består af sand.

Vegetationstyper: Sø, park, bebyggelse

Højere planter:

1980: Mose-Bunke, Lyse-Siv, Høj Sødgræs, Eng-Viol

1900-1979: Østrigsk Guldkarse(o)

Lokalitetskode: + V-Sk III r-s

Kilder: 409, 986

26/7-12. Assenbæk Dal.

I den nordsydgående, snævre Assenbæk Dal udmunder flere, mindre sidedale. Flere steder langs bakkefoden optræder væld-områder. Vandet herfra samles i en renvandet bæk, der ved stampemøllen er stemmet op til en dam. Vandet er overvejende rent dog stedvis med okkerudfældninger. På fugtige til meget fugtige steder med stor vandmætning klarer opvækst af træer og buske sig dårligt. Disse områder er dækket af lavtvoksende vegetation domineret af Blåtop, Benbræk, Skov-Padderok og mosser. Nogle af disse vældområder har været uden træer og buske i mindst en menneskealder og kun langs randen får ved-planter bedre fodfæste. Vegetationen i hovedparten af dalbunden domineres af pilekrat af Øret Pil med lysninger bevokset af store startuer. Langs den østlige side optræder tætte bevoksninger af Høj Sødgræs. I den nedre del afløses pilekrattene af elleskov.

Vegetationen på siderne og i de omgivende bakker er dværg-buskhede, eller disse er tilplantet med blandet nåleskov. Jord-bunden er sandet og meget næringsfattig. Enkelte parceller opdyrkes.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de artsrige væld-områder med primærvegetation i Assenbæk Dal bevares. Det er derfor ønskeligt, at afvanding ikke finder sted, at kunstgødning ikke tilføres vældområderne og deres opland, og at de omgivelserne af skråninger friholdes træer og buske. 10 ha af Assenbæk Dal er fredet 1963.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, sø, fugtig løvskov, hede, nåleskov

Højere planter:

1990: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Benbræk, Dun-Birk, Blåhat, Blåtop, Høst-Borst, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Alm. Eg, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Alm. Gyldenris, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hestehale, Hindbær, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Eng-Kabbeleje, Kattesæg, Klokkelyng, Gul Kløver, Rød-Kløver, Skov-Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks, Kragefod, Kvalkved, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Småbladet Milturt, Alm. Månerude, Dynd-Padderok, Skov-Padderok, Alm. Pimpinelle, Enkelt Pindsvineknop, Grå-Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Skovstjerne, Kær-Snerre, Hirse-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Svømmende Sumpskærm, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tandbælg, Kål-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Trævlekrone, Hårfin Tusindblad, Tyttebær, Tørst, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle, Vandrøllike, Smalbladet Vandstjerne, Lancet-Vejbred, Eng-Viol, Læge-Ærenpris

1982: Nåle-Sumpstrå

1900-1979: Tidlig Dværgbunke, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Hoved-Frytle, Guldblomme, Hjertegræs, Kattesæg, Tue-Kæruld, Butfinnet Mangeløv, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt, Kær-Ranunkel, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Blære-Star, Dværg-Star, Grå Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Trindstænglet Star, Fåre-Svingel, Eng-Troldurt, Langbladet Vandaks, Vandkarse

Mosser:

1990: *Aulacomnium palustre*, *Calliergonella cuspidata*, *Polytrichum commune*, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum teres*

1900-1979: *Amblystegium saxatile*, *Aneura pinguis*, *Calypogeia muellerana*, *Campylium stellatum*, *Drepanocladus uncinatus*, *Funaria fascicularis*, *Philonotis fontana*, *Scorpidium scorpioides*, *Scapania undulata*

Lokalitetskode: ++ V-H-Sv-S I r-s

Botanisk vurdering:

Assenbæk Dal er henført til kategori I på grund af I-biotop: Vældområder med primærvegetation og på grund af > 20 bio-topstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Butfinnet Mangeløv, Spæd Mælkeurt, Svømmende Sumpskærm, Nåle-Sumpstrå

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt, Krognæb-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Hjertegræs, Alm. Månerude, Lav Skorsoner

Kilder: 83, 144, 753, 468, 896a, 960, 987, 1394

26/7-13. Letbækmølle.

Opstemningen af Letbæk Mølledam er af ældre dato. Dammen udfylder en naturlig lavning i bakkelandet. Mølledammen mod-tager primært vand fra kilder langs skovranden. Dammen er klar-vandet, og bunden består af sand, der er dækket af tykke lag af sort, uomsat organisk materiale. Vandet er ret svagt til ret stærkt forurenet. Især på lavvandede steder optræder rørskov

domineret af Tagrør. og i vige er udviklet hængesække. Skråningerne omkring dammen er skovklædte domineret af Bøg. Her ligger bl.a. Letbæk Plantage (Esbjerg kommune).

Vegetationstyper: Sø, løvskov

Højere planter:

1990: Ahorn, Kors-Andemad, Liden Andemad, Ask, Dun-Birk, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Djævelsbid, Alm. Eg, Rød-El, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Håret Frytle, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Hassel, Hindbær, Hunde-Hvene, Flydende Kogleaks, Sø-Kogleaks, Alm. Kohvede, Skov-Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Skov-Padderok, Grå-Pil, Dag-Pragtstjerne, Pors, Lav Ranunkel, Alm. Røn, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Kær-Snerre, Grøn Star, Grå Star, Næb-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Hårfin Tusindblad, Tørst, Aflangbladet Vandaks, Vandkarse, Vandnavle, Vedbend, Eng-Viol, Alm. Ædelgran, Hvid Åkande

1980: Alm. Baldrian, Bredbladet Dunhammer, Aks-Tusindblad, Svømmende Vandaks

1900-1979: Benbræk(o), Rams-Løg, Rubus haesitans, Rubus pyramidalis, Rundbladet Soldug, Forskelligbladet Tidsel(o), Tranebær

Mosser:

1990: Fontinalis antipyretica, Mnium hornum, Sphagnum palustre

Svampe:

1900-1979: Mitrula paludosa(o)

Alger:

1980: Nitella sp.

Lokalitetskode: ++ V-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Flydende Kogleaks, Skov-Kohvede

Kilder: 131, 161, 294, 432, 754, 904, 986, 987, 1384

26/7-14. Krarup Lund.

Hovedparten af Krarup Lund består ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af plantede træer af Bøg og Eg. I den østlige del forekommer spontan egeskov med krogede, høje og temmelig tykke træer med dominans af Hassel i busklaget. I skovbunds-vegetationen indgår flere, lokalt sjældne eller sjældnere arter.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1983: Ahorn, Ask, Avnbøg, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Alm. Gyldenris, Hassel, Hindbær, Alm. Hyld, Bredbladet Høgeurt, Kambregne, Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Dag-Pragtstjerne, Aks-Rapunsel, Alm. Røn, Skovsyre, Stikkelsbær, Stinkende Storkenæb, Vedbend, Ørnebregne

1900-1979: Hvid Anemone, Benved, Knoldet Brunrod, Bøg, Desmerurt, Alm. Eg, Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Humle, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Skov-Jordbær, Fjer-Knopurt(o), Storblomstret Kodriver, Vild Kørvel, Småbladet Lind, Krybende Læbeløs, Liden Lærkespore, Rams-Løg, Miliegræs, Selje-Pil, Vild Ribs, Rubus nessensis, Skov-Storkenæb, Tørst, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: ++ S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Bredbladet Høgeurt, Kambregne, Aks-Rapunsel, Skov-Storkenæb

3. Lokalt sjældnere planter: Avnbøg, Benved, Storblomstret Kodriver, Småbladet Lind, Liden Lærkespore, Rams-Løg

Kilder: 144, 189, 278, 595, 596, 713, 904, 960

26/8 Ansager

26/8-1. Ringbjerg Krat.

På fladt terræn omkring Ringbjerg har ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) i hvert fald tidligere forekommet hede med egepur.

Vegetationstyper: Løvskov, hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Bølget Bunke, Bævreaasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Alm. Gyldenris, Alm. Hvene, Hunde-(Sand-?)Hvene, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Alm. Røllike, Skovstjerne, Pille-Star, Tyttebær, Tørst

Lokalitetskode: + S-(H) II r-s

Kilder: 144

26/8-2. Eg Plantage.

I sammensætningen af den 39 ha store, privatejede Eg Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/8-3. Morsbøl.

I sammensætningen af den 24 ha store, privatejede Morsbøl Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer. Sydvest for plantagen ligger et hedeområde beklædt delvis med græsvegetation domineret af Bølget Bunke, delvis med dværgbuske domineret af Hedelyng og delvis lichénhede.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede

Højere planter:

1982: Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Hedelyng, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Revling, Børste-Siv, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Tyttebær

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Leucobryum glaucum*, *Polytrichum commune*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia tenuis*

Lokalitetskode: + S-H II r

Kilder: 161, 470

26/8-4. Grindsted Engso.

Vest for Grindsted (lok. 26/3-1) er Grindsted Å opstemmet, og Grindsted Engso er opstået. Bunden er gruset, mens søen til-syneladende (1980) er uden vandplanter.

Vegetationstyper: Sø, vandløb

Højere planter:

1980: Fliget Brøndsøl, Mose-Bunke, Sump-Forglemmigej, Sump-Kællingetand, Rørgræs, Lyse-Siv, Sværtevæld
1900-1979: Vandstjerne

Alger:

1900-1979: *Nitella* sp.

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 390, 986, 987

26/8-5. Kvie Sø.

Den næsten 30 ha store Kvie Sø har sandbund. Den største dybde er på 2,6 m. Sandet er i de dybeste dele overlejret med lag af slam. I den øvrige del af søen dækkes bunden af grundskudsplanter på nær nordsiden, hvor bundvegetation er slidt bort som følge af betydelig badeaktivitet. Stedvis optræder tykke tæpper af vandmosses i første række *Drepanocladus exannulatus*. Planteplankton er artsrig. Sigtedybden ved sommermaksima er målt til meget forskellige værdier mellem 0,4 til 1,3 m. Vandet er svagt surt og rummer høje koncentrationer af kvælstof og fosfor.

Langs det meste af bredden optræder smal, stedvis bred rør-bræmme af Alm. Sumpstrå og skafter af Tvepibet Lobelie. I syd-vesthjørnet indgår Bredbladet Dunhammer i rørskoven. Tagrør optræder kun i begrænset omfang. Søen omgives af fattigkær, hvis vegetation domineres af Pors og Blåtop med indvækst af Pil, Birk og Alm. Eg. Disse fattigkærsområder omgives igen af opdyrkede marker og nåletræsplantager.

Søen er kendt for sine store bestande af Gulgrøn Brasenføde(x). Den blev indsamlet her første gang i 1948, hvilket er det ældste, kendte belæg af Brasenføde fra søen. Sortgrøn Brasenfødes(x) tilstedeværelse er først blevet dokumenteret med belæg i 1990. Danmarks Geologiske Undersøgelser udfører undersøgelser af Kvie Sø for Ribe Amt og har bl. a. analyseret boreprøver fra søbunden. I disse prøver er påvist sporer af begge arter med sporer af Sortgrøn Brasenføde som langt den hyppigste frem til ca. 1950. Samtidig er et notat udarbejdet af Mogens Hoff efter en besigtigelse af søen fundet i DGU's fredningsarkiv. Her omtales kun Sortgrøn Brasenføde. Forklaringen på disse omstændigheder er, at begge arter oprindeligt har været tilstede med Sortgrøn Brasenføde som den dominerende. Samtidig med fredningens gennemførelse i 1947 blev en dæmning langs søens sydvestbred opført for at hindre indstrømning af vand fra de tilstødende hedemoser. Dette har forrykket surheds- og næringsbalancen i søen så meget, at Gulgrøn Brasenføde allerede året efter har overtaget Sortgrøn Brasenfødes dominerende rolle.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at lobeliesø-vegetationen og i særdeleshed bevoksningerne med Brasenføde i Kvie Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at enhver form for afvanding - også diffus - forhindres, at tilførsel af kunstgødning til søen og dens opland ikke finder sted, at der etableres en beskyttelseszone omkring søen, hvor indplantning af nåletræer og gødskning ikke må finde sted, at enhver form for tilledning af spildevand fra de omkringliggende permanente og midlertidige beboelser forhindres, og at den rekreative benyttelse af søen reduceres væsentligt. Kvie Sø bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde. Kvie Sø og dens nære omgivelser i alt 47 ha er fredet 1947.

Vegetationstyper: Lobeliesø, fattigkær, hede

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåtop, Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Alm. Eg, Alm. Fredløs, Tvepibet Lobelie, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Røgræs, Liden Siv, Næb-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Manna-Sødgræs, Vandnavle
1989: Bredbladet Dunhammer, Tagrør

1982: Benbræk, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Klokke-Ensian, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Glansbladet Hæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Skovstjerne, Liden Soldug, Alm. Star, Pille-Star, Tyttebær
1981: Fliget Brøndsel, Mose-Bølle, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Kragefod, Smalbladet Mangeløv, Langbladet Ranunkel, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tormentil, Tranebær
1900-1979: Fin Bunke(o)

Mosser:

1982: *Hypnum cupressiforme*
1980: *Drepanocladus exannulatus*

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V-H I s-ms

Botanisk vurdering:

Kvie Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x)
2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Rosmarinlyng
4. Lobeliesøindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie

Kilder: 122, 123, 357, 423, 468, 470, 473, 478, 582, 761b, 860, 896b, 987, 1381, 1384

26/8-6. Sortebjerger.

Sortebjerger omgives af fladt hedeterræn dækket af græs- eller dværgbuskvegetation. De lavere dele rummer fugtige lavninger og søer. Dele af området er tilplantet med nåletræer.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær, nåleskov

Højere planter:

1982: Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Bredbladet/Smalbladet Dunhammer, Bjerg-Fyr, Gederams, Hedelyng, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Alm. Mangeløv, Krybende Pil, Øret Pil, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Alm. Star, Hirse-Star, Sumpstrå, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Engelsk Visse
1900-1979: Vorte-Birk, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Fløjlsgræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Gul Kløver, Alm. Kællingetand, Alm. Røllike, Lyng-Snerre, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Leucobryum glaucum*, *Polytrichum commune*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + H-V-S III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng

Kilder: 470, 822

26/8-7. Ansager.

Ansager Kirke er hvidkalket. Kirkegårdens dige er opbygget af kampesten og velholdt.

Digekronen er beplantet med Rynket Rose.

Ansager Å (se tillige lok. 26/12-2, 26/14-1 & 26/14-4) mean-drerer ved Ansager gennem ekstensivt græssede, vældprægede enge beklædt med rigkærsvegetation. På siderne ligger stedvis egekrat. Loddenhøj er ifølge Gram, Jørgensen og Køje (1944) beklædt af urørt egekrat, mens de to nærliggende høje bærer nåletræer iblandet egekrat.

Pølmose rummer åbent vand. Langs mosens vestrund ligger et lysåbent område skiftevis beklædt med hede- og fattigkærs-vegetation.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, rigkær, fattigkær, hede, eng, løvskov, dige

Højere planter:

1990: Rynket Rose

1982: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Nikkende Brøndsel, Mose-Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Bjerg-Fyr, Gifttyde, Hedelyng, Gul Iris, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Øret Pil, Grenet Pindsvineknop, Revling, Alm. Røn, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Børste-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Trehage, Tranebær, Trævlekrone, Muse-Vikke

1900-1979: Alm. Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. x Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Fruebær(o), Håret Frytle, Stor Frytle(o), Alm. Gedeblad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Kambregne(o), Fjer-Knopurt, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kvalkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Småbladet Lind, Krybende Læbeløs, Majblomst, Smuk Perikon, Grå-Pil, Nyrebladet Ranunkel, Eng-Rapgræs, Aks-Rapunsel(o), Alm. Røn, Lav Skorsoner(o), Skovsyre, Skov-Storkenæb(o), Alm. Syre, Tyttebær, Tørst, Vedbend, Krat-Viol, Vild Æble

Mosser:

1982: *Polytrichum piliferum*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia fimbriata*

Lokalitetskode: + V-E-H-S-B II r

Kilder: 131, 144, 470, 987, 1384

26/8-8. Ansager Plantage.

I sammensætningen af den 208 ha store, privatejede Ansager Plantage indgår beplantninger af nåletræer med dominans af Rød-Gran og Bjerg-Fyr. Løvtræer optræder sparsomt som op-vækst langs veje. Skovbundsvegetationen domineres af Bølget Bunke, Blåtop, Hedelyng eller Revling.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1990: Blåtop, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Alm. Eg, Fløjlsgræs, Alm. Fuglegræs, Alm. Bjerg-Fyr, Fransk Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Rød-Gran, Sitka-Gran, Hedelyng, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kamgræs, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Bredbladet Mangeløv, Krybende Pil, Revling, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Fåre-Svingel, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 161, 1339, 1384

26/8-9. Grønmosse.

Grønmosse er lavmosse omgivet af græsningsarealer og dyrkede marker. Mosens sydlige del afgrænses af en til tider dyb grøft. Vegetationen er lavtvoksende og græsrig med dominans af Blåtop. Her forekommer især i den sydlige del flere, tidvis, vand-dækkede lavninger. Vegetationen her domineres af Pors, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld eller Benbræk. Stedvis forekommer Klokke-Ensian. Indvækst af selvsåede buske og træer af Øret Pil, Birk og Bjerg-Fyr er fremtrædende i den nordlige del og beskeden i den sydlige.

Vegetationstyper: Fattigkær

Højere planter:

1990: Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Klokke-Ensian, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Bjerg-Rørhvene, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Næb-Star, Stjerne-Star, Tandbælg, Tormentil, Tørst, Aflangbladet Vandaks, Muse-Vikke, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 1348, 1384

26/8-10. Haltrup Hede.

Den vestlige del af det 60 ha store indsande Haltrup Hede (Randbøl statskovdistrikt) er tilplantet med nåletræer primært af Bjerg-Fyr, mens den østlige del dækkes af dværgbuskhede med enlige enebuske. I den nordøstlige del ligger drænet en hedemose, hvis vegetation domineres af Blåtop.

Vegetationstyper: Hede, nåleskov, fattigkær

Højere planter:

1988: Blåtop, Guldblomme, Hedelyng, Katteskæg, Revling, Skovstjerne, Tyttebær

1986: Ene, Bjerg-Fyr

1900-1979: Rubus scissus

Lokalitetskode: + H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme

Kilder: 123, 161, 491, 904, 1148

26/8-11. Elbæk Plantage.

I sammensætningen af den 86 ha store, privatejede Elbæk Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med enkelte bevoksninger af blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/8-12. Haldbjerg Plantage.

I sammensætningen af den 91 ha store, privatejede Haldbjerg Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med enkelte bevoksninger af Bøg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1988: Ene, Guldblomme

1986: Bøg

Svampe:

1988: Russula emetica

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 1148

26/9 Hejnsvig

26/9-1. Frodeslund Plantage.

I sammensætningen af den 212 ha store, privatejede Frodeslund Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med enkelte bevoksninger af blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/9-2. Sønderby Mose.

Af tidligere tiders vidtstrakte Sønderby Mose forekommer kun enkelte rester af fugtigbundsvegetation i de centrale dele, i randområderne omkring Utoft Mosebæk og i Utoft Mose. En beskrivelse af vegetationsforholdene i Sønderby Mose omkring århundredeskiftet findes i Børgesen og Jensen (1904).

Vegetationstyper: Fattigkær

Højere planter:

1980: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Alm. Hvene, Pil, Pors, Kær-Snerre, Tormentil

1900-1979: En supplerende fortegnelse over forekommende planter omkring århundredeskiftet findes i Børgesen og Jensen (1904).

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 102, 986

26/9-3. Vesterhede.

Langs Nørrebæk ligger Vesterhede Krat, der ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) rummer tre forhuggede kratpartier.

Vegetationstyper: Løvskov, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Gyldenris, Alm. Sct. Hansurt, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Majblomst, Grå-Pil, Alm. Pimpinelle, Lav Skorsoner(o), Skovstjerne, Tusindblad, Tørst, Vandstjerne, Vild Æble

Alger:

1900-1979: Nitella sp.

Lokalitetskode: + S-V III r-s

Kilder: 144, 390

26/9-4. Gilbjerg.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Gilbjerg foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Tysk Visse(o)

Lokalitetskode: 0-+ (H) IV 0

Kilder: 555

26/10 Orten

26/10-1. Orten Plantage.

I sammensætningen af den 302 ha store, privatejede Orten Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med små bevoksninger af Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/10-2. Orten.

Orten Krat ligger på kuperet terræn. Jordbunden består overvejende af muld. I sammensætningen indgår ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) rene partier med Eg tillige med beplantninger af Bjerg-Fyr. Det øvre løb af Mariebæk har i alt fald tidligere været omgivet af hede og væld.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vandløb, hede(o), væld(o)

Højere planter:

1982: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Vinter-Eg, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Navr, Alm. Røn, Skovstjerne, Snebær, Tormentil, Tørst

1900-1979: Blåtop, Mose-Bunke, Djævlebid, Alm. Eg, Vellugtende Gulaks, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Bugtet Kløver, Kantet Konval(o), Alm. Pimpinelle, Pors, Lund-Ranunkel(o), Liden Siv, Lav Skorsoner(o), Rundbladet Soldug(o), Krat-Viol

Lokalitetskode: + S-V-(H) II r-s

Kilder: 144, 317, 1405

26/10-3. Mejls Plantage inkl. Mejls Krat.

Stednavnet "Mejls Plantage" anvendes for flere, selvstændige plantager. Beskrivelsen dækker i første række løvskovspartierne i den sydligste plantage, der rummer såvel nåle- som løvskov. Hovedtræarten i løvskovspartierne er Alm. Eg oftest i rene bestande tillige med enkelte bestande af Bøg. Busklag forekommer i varierende mængde med alsidig sammensætning. Jordbunden veksler mellem muld og mor.

Skovbundsvegetationen er stedvis artsrig med flere, lokalt sjældne planter, hvoraf nogle formodentlig er indplantet (Strudsvinge, Syren). Storblomstret Kodriver er stedvis bestanddannende. Andre steder optræder morbundsvegetation domineret af Bølget Bunke iblandet Majblomst og Hvid Anemone.

Skoven støder op til den regulerede og forsænkede Mejlsbæk. Vandløbet er uden nævneværdig bundvegetation som følge af bortskygning. Bundens sten er betrukket med et gult lag af okker.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at partierne med naturskov i Mejls Plantage med den artsrig muldbundsvegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse partier fortsat friholdes normal skovdrift, at nåltræer ikke indplantes, at skovbunden ikke tilføres kunstgødning, og at genvækst sker ved selvfor-yngelse.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vandløb

Højere planter:

1990: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Alm. Baldrian, Dun--Birk, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Draphavre, Glat Dueurt, Alm. Eg, Skov-Elm, Krat-Fladbælg, Nikkende Flitteraks, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Følfod, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Haremad, Krybende Hestegræs, Hestekastanie, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Fugle-Kirsebær, Bugtet Kløver, Storblomstret

Kodriver, Alm. Kohvede, Stor Konval, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Europæisk Lærk, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mirabel, Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Selje-Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Fjeld-Ribs, Rubus gratus, Alm. Røn, Selje-Røn, Rørgræs, Skov-Salat, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Bakke-Star, Blågrøn Star, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Strudsvinge, Rød Svingel, Syren, Tormentil, Tørst, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Tveskægget Ærenpris

1982: Alm. Brunelle, Vinter-Eg, Enblomstret Flitteraks, Skov-Hullæbe, Smuk Perikon

1900-1979: Alm. x Vinter-Eg, Alm. Hanekro, Sort Fladbælg(o), Bjerg-Perikon(o),

Lund-Ranunkel(o), Forskelligbladet Tidsel(o), Gærde-Vikke

Mosser:

1990: Atrichum undulatum, Brachythecium rutabulum, Hypnum cupressiforme, Mnium hornum, Pleurozium schreberi, Plagiothecium undulatum, Rhytidiadelphus squarrosus, Rhytidiadelphus triquetrus, Scleropodium purum, Thuidium tamariscinum

Lokalitetskode: ++ S-V I r-s

Botanisk vurdering:

Mejls Plantage er henført til kategori i på grund af I-biotop: Naturskov.

2. Sjældnere planter: Bakke-Star

3. Lokalt sjældnere planter: Nikkende Flitteraks, Storblomstret Kodriver, Skov-Hullæbe, Gærde-Vikke

Kilder: 144, 317, 416, 641, 904, 1359, 1384, 1405

26/10-4. Blaksmark (inkl. Varde Nørreremark).

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Blaksmark foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Blåblomstret Pigæble(o), Lund-Ranunkel(o), Hvid Sækspore (senest set 1948)(o), Rødlig Vandaks(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 169, 171, 211, 317, 1394

26/10-5. Tange Krat.

Tange Krat ligger på fladt terræn syd for Ralmbæk.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Engriflet Hvidtjørn, Skov-Hundegræs(o), Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Alm. Røn, Selje-Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Krat-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144

26/10-6. Mejls Nordre Plantage.

Om sammensætningen af Mejls Nordre Plantage foreligger bota-niske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: *Rubus laciniatus*, *Rubus pallidus*, *Rubus sciocharis*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 904

26/11 Varde

26/11-1. Carolinelund og Lunden = Evighedslunden.

Om sammensætningen af de i alt 20 ha store Carolinelund og Lunden (Varde kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Højere planter:

1986: Bøg, Alm. Eg

1900-1979: Tørst

Svampe:

1900-1979: *Didymium clavus*

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 79, 144, 161

26/11-2. Bastrup Plantage.

I sammensætningen af den 57 ha store, privatejede Bastrup Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm. Eg, Tørst

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 161

26/11-3. Lunderup Lund.

I sammensætningen af den 51 ha store, privatejede Lunderup Lund indgår bevoksninger af Bøg og Eg tillige med beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Rubus sciocharis, Tørst

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 161, 438, 904

26/11-4. Varde Ådal, Karlsgårde - Varde.

Store dele af Varde Å (se tillige lok. 26/12-2) er reguleret, hvilket har efterladt adskillige vandfyldte sving, hvor vandets egenbevægelse er ringe. Vandet i Varde Å er ret svagt forurenet. Langs åen ses overvejende tørre enge. På vældprægede steder optræder fattigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Vandløb, fattigkær, eng

Højere planter:

1988: Benbræk, Mose-Bølle, Hedelyng, Katteskæg, Klokkelyng, Alm. Kohvede, Smalbladet Kæruld, Pors, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Tranebær

1900-1979: Glinsende x Svømmende Vandaks(o), Vandpeberrod(o)

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 12, 131, 319, 409, 513

26/11-5. Gellerup Hede.

Hovedparten af Gellerup Hede (Det Danske Hedeselskab) er til-plantet med nåletræer. På skrænterne mod Varde Å (lok. 26/11-4) optræder lysåbne partier med dværgbusk- eller græs-hedevegetation.

Bevaring: 12 ha af Gellerup Hede er fredet 1957.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede

Højere planter:

1988: Bølget Bunke, Hedelyng, Revling

1982: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Vinter-Eg, Alm. Ene, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Smuk Perikon, Krybende Pil, Pors, Alm. Røn, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

Mosser:

1982: *Hypnum cupressiforme*, *Polytrichum piliferum*, *Racomitrium canescens*

Laver:

1982: *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + H-S II r-s

Kilder: 468, 470, 1147

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Lav Skorsoner

26/11-6. Karlsgårde Plantage.

Om sammensætningen af den 80 ha store Karlsgårde Plantage (Esbjerg kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

26/11-7. Gellerup Plantage.

Om sammensætningen af den 362 ha store Gellerup Plantage (Det Danske Hedeselskab) foreligger botaniske oplysninger ikke. På arealerne omkring plantagen har hedevegetation været langt mere udbredt for blot 40 år siden med spredte egekrat og hede-moser bl.a. omkring Kløftbjerg, Langmose Bjerge og ved Rishøj i Knoldeflod Krat (lok. 26/11-8). Disse vegetationstypers areal er reduceret væsentligt i takt med opdyrkningen. Rester af hedevegetation er henvist til vejskrænter og til lysninger og randområder i plantagen. Her har i alt fald tidligere tillige forekommet hedemoser samt ler- eller mergelgrave med henholdsvis fattigkær- og rigkærvegetation. I hvilket omfang disse vegetationstyper i fortsat eksisterer Gellerup Plantage, er uvist.

Vegetationstyper: Skov, hede, fattigkær(o), vandhul(o)

Højere planter:

1987: Djævelsbid, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmigej, Storblomstret Hønsetarm, Liljekonval, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

1982: Hvid Anemone, Blåtop, Bølget Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Gyvel, Alm. Hyld, Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Majblomst, Smuk Perikon, Lund-Rapgræs, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Tormentil, Tørst, Krat-Viol, Bjerg-Ærenpris

1900-1979: Bredbægret Ensian(o), Krat-Fladbælg, Hoved-Frytle, Mangeblomstret Frytle, Guldblomme(o), Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt(o), Smalbladet Høgeurt, Liden Kløkke, Kantet Konval(o), Stor Konval, Alm. Kvik, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt(o), Brun Næbfrø(o), Hvid Næbfrø(o), Alm. Pimpinelle, Lund-Ranunkel(o), Revling, Rosmarinlyng(o), Rubus armeniacus, Alm. Røllike, Bjerg-Rørhvene, Liden Snerre(o), Pille-Star, Svineøje(o), Fåre-Svingel, Forskelligbladet Tidsel(o), Tyttebær, Alm. Ulvefod(o), Femradet Ulvefod(o), Otteradet Ulvefod(o), Aflangbladet Vandaks(o), Engelsk Visse, Håret Visse(o), Ørnebregne

Svampe:

1988: Boletus badius

Lokalitetskode: + S-H-(V) II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Bjerg-Ærenpris

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

Kilder: 144, 161, 317, 513, 862, 1147, 1384, 1405

26/11-8. Gelleruplund & Knoldeflod Krat.

Knoldeflod Krat rummer 10-12 m høje egetræer med krogede stammer. Busklag optræder sporadisk og består af Tørst, opvækst af Alm. Røn samt lidt Hassel stedvis bundet sammen af Alm. Gedeblad. Skovbundsvegetationen er artsfattig og varierer i tæthed efter lysforholdene.

Den domineres af Majblomst, Skovstjerne, Hvid Anemone, Skov-Rørhvene, Krybende Hestegræs, Alm. Gedeblad eller især langs skovrande Brombærranker. I den centrale og østlige del er indplantet forskellige nåletræer. Lysninger med hedevegetation er groet til, og to, mindre krat syd for Knoldeflod Krat er forsvundet.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, hede(+)

Højere planter:

1990: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Berberis, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Stor Nælde, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Alm. Røn, Selje-Røn, Skov-Rørhvene, Skovstjerne, Pille-Star, Stikkelsbær, Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Alm. Ædelgran

1900-1979: Djævelsbid, Alm. Engelsød, Bakke-Gøgelilje(o), Storbloomstret Kodriver(o), Kantet Konval(o), Kransbørste(o), Pyramide-Læbeløs(o), Alm. Pimpinelle, Lund-Ranunkel(o), Aks-Rapunsel(o), Seline(o), Liden Skjaller, Bakke-Star(o), Krat-Viol

Mosser

1990: Atrichum undulatum, Hypnum cupressiforme, Polytrichum formosum, Scleropodium purum

Lokalitetskode: ++ S II r

Kilder: 144, 513, 1354, 1384

26/11-9. Varde Søndre Plantage.

Varde Søndre Plantage (Forsvarsministeriet og Varde kommune, 225 ha) rummer overvejende nåleskov med rene beplantninger af Rød-Gran, Alm. Ædelgran, Skov-Fyr og Europæisk x Japansk Lærk. Stedvis optræder mindre bevoksninger af løvtræer.

Langs randen af plantagen ligger endnu rester af egekrat med højstammede træer på 10-12 meters højde. Disse rester har i alt fald tidligere været anvendt til græsning. Busklag optræder kun sparsomt og består da af Tørst. Skovbundsvegetationen domineres af græsser eller bregner ofte med nøgen jord imellem. Lyngområder ved plantagen er pløjet op eller tilplantet med nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede(+)

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Alm. Fuglegræs, Håret Frytle, Mangelbladet Frytle, Skov-Fyr, Gederams, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hestekastanie, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Liljekonval, Europæisk x Japansk Lærk, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Smuk Perikon, Øret-Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Alm. Røn, Lyse-Siv, Skovstjerne, Butbladet Skræppe,

Lyng-Snerre, Bakke-Star, Pille-Star, Tormentil, Mose-Troldurt, Tørst, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris
1900-1979: Vinter-Eg, Lund-Ranunkel(o)

Mosser:

1990: Hypnum cupressiforme, Plagiothecium undulatum, Polytrichum formosum

1900-1979: Barbilophozia barbata

Lokalitetskode: ++ S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Bakke-Star

Kilder: 144, 161, 317, 438, 449, 1383, 1384

26/11-10. Varde øvelsesplads.

Varde øvelsesplads ligger på enten plant eller i den centrale del kuperet terræn. Hele området hælder svag mod sydvest mod Alslev Ådal (lok. 27/19-10) og rummer artsfattig vegetationsmosaik af dværgbushede domineret af Hedelyng og Revling, græshede domineret af Blåtop eller krat med opvækst i første række af Alm. Bjerg-Fyr. I den centrale og den sydlige del forekommer flere, fugtige lavninger. Én er ved opstemning vand-fyldt. Gennem et rør ledes vandet fra søen gennem en bæk mod syd til Alslev Å. Bækkens bredder er for størstedelens vedkommende dækket af pilekrat og porsebuske. Langs randen af disse krat optræder på vældprægede steder hængesække med vandfyldte lavninger. Her optræder karakteristisk fattigkærvegetation med enkelte sjældne arter.

Hele området præges af anvendelsen til militære aktiviteter. Vegetationsdækket er stedvis forstyrret eller mangler helt som følge af kørsel og sprængning. Andre steder ses udrangerede køretøjer eller dynger af affald. Disse tiltag er fra et landskabe-ligt synspunkt uæstetisk, men næppe skadelige for vegetationen som helhed. Tværtimod fremmer flere af disse tiltag mulighederne for den lavtvoksende hedevegetations regeneration gennem skabelsen af lysåbne steder, hvor spiring fortsat kan finde sted.

Enkelte delområder er administrativt fredede, og kørsel i disse områder er ikke tilladt, således bl. a. vådområderne. For de tørre delområder er naturpleje med rydning af selvsået opvækst af træer og buske fortsat nødvendig, hvis tilgroning skal undgås.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær

Højere planter:

1990: Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Høst-Borst, Knoldet Brunrod, Bukkeblad, Bølget Bunke, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Rød-El, Fingerbøl, Eng-Forglemmigej, Hoved-Frytle, Mangelblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Guldblomme, Gyvel, Hedelyng, Alm. Hvene, Alm. Hæg, Glansbladet Hæg, Kattesæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Liden Museurt, Hvid Næbfrø, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Pindsvineknop, Pors, Lav Ranunkel, Rejnfan, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Rørgræs, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Spergel, Spiraea douglasii x salicifolia,

Alm. Star, Dynd-Star, Grå Star, Hirse-Star, Næb-Star, Pille-Star, Sand-Star, Top-Star, Alm. Stedmoderblomst, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Kær-Svovlrod, Tormentil, Tranebær, Svømmende Vandaks, Lancet-Vejbred, Eng-Viol

1986: Bitter Bakkestjerne, Blæresælde, Blåhat, Blåmunke, Brombær, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Mose-Bølle, Fløjlsgræs, Gråris, Alm. Gyldenris, Maj(?) -Gøgeurt, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Lugtløs Kamille, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Månerude, Stivhåret(?) Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Alm. Hunde-Rose, Rosmarinlyng, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Liden Soldug, Stjerne-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Alm. Torskemund, Tyttebær, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Håret Visse, Læge-Ærenpris, Lyng-Øjentrøst

1982: Alm. Baldrian, Ene, Eng-Gedeskæg, Gul Okseøje, Hvid Okseøje, Kær-Padderok, Skovstjerne, Alm. Stedmoderblomst, Kær-Tidsel

1980: Kær-Dueurt, Sump-Forglemmigej, Mark-Frytle, Gifttyde, Eng-Kabbeleje, Bjerg-Rørhvene, Kær-Snerre, Kær-Tidsel, Vandstjerne

Mosser:

1982: *Camptothecium lutescens*, *Polytrichum piliferum*, *Racomitrium canescens*

Laver:

1982: *Cladonia mitis*

Lokalitetskode: ++ H-V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Dynd-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Alm. Månerude, Håret Visse

Kilder: 137, 470, 970, 986, 1369, 1384

26/11-11. Elinelund.

Om sammensætningen af den 12 ha store Elinelund (Varde Kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

26/12 Nørholm

26/12-1. Nørholm Skove.

I sammensætningen af de 211 ha store, privatejede Nørholm Skove, der består af Hasselvig, Storelund, Lillelund og Solitude, indgår megen løvskov med bevoksninger af Bøg, Eg og blandet løvskov tillige med beplantninger af nåletræer. Skovene ligger på stærkt kuperet terræn på nordvestsiden af Varde Å (lok. 26/12-2) og gennemskæres af flere tilløb, Linding Å (lok. 26/7-10) og Ellebæk, der begge omgives af naturskov af Alm. Eg og på fugtig bund Rød-El. Vandet i Ellebæk er okkerbelastet.

Storelund domineres af løvskov med især Bøg og Alm. Eg. I de centrale dele indgår mindre beplantninger af nåletræer. Busklag forekommer og er stedvis tæt domineret af Hassel, Hvidtjørn og Ahorn. Skovbunden er på fugtigere steder dækket af ret artsrig vegetation med flere, lokalt sjældne planter. På jævn, tør skovbund dominerer Enblomstret Flitteraks og pletvis på skrænterne bregner især Bredbladet Mangeløv.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskovs-partierne med den artsrige muldbundsvegetation i Nørholm Skove bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse partier fortsat friholdes normal skovdrift, at nåletræer ikke indplantes, at skovbunden ikke tilføres kunstgødning, og at genvækst sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, vandløb

Højere planter:

1990: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Alm. Baldrian, Benved, Vorte-Birk, Blåtop, Hassel-Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Draphavre, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fjerbregne, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Fruebær, Håret Frytle, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Skov-Kogleaks, Alm. Kohvede, Stor Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Storbladet Lind, Krybende Læbeløs, Europæisk x Japansk Lærk, Spids-Løn, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Kær-Mysse, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Navr, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Femhannet Pil, Grå-Pil, Dag-Pragtstjerne, Nyrebladet Ranunkel, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Aks-Rapunsel, Vild Ribs, Alm. Røn, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Liden Singrøn, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Skov-Skræppe, Skvalderkål, Snebær, Burre-Snerre, Pille-Star, Stikkelsbær, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Alm. Syre, Tørst, Krat-Viol, Vorterod, Alm. Ædelgran

1983: Liden Andemad, Dun-Birk, Brombær, Glat Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Grå-El, Pengebladet Fredløs, Gederams, Rød-Gran, Hedelyng, Alm. Hvene, Drue-Hyld, Alm. Hæg, Fugle-Kirsebær, Sump-Kællingetand, Bredbladet Mærke, Skov-Padderok, Eng-Rapgræs, Skov-Salat, Børste-Siv, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Hare-Star, Høj Sødgræs, Kær-Tidse, Vandkarse, Ørnebregne

1900-1979: Bævreasp, Småbladet Elm, Firblad(o), Skov-Forglemmigej, Hvid-Gran, Guldælde, Guldregn, Alm. Guldstjerne, Gyvel, Skov-Hullæbe(o), Kvalkved, Park-Lind(o), Småbladet Lind(o), Pebertræ(o), Pyramide-Poppel, Sølv-Poppel, Vild Ribs, Rubus atrichantherus, Rubus camptostachys, Rubus nessensis, Sanikel(o), Solbær, Stikkelsbær, Skov-Storkenæb(o), Vintergæk, Vild Æble

Mosser:

1990: Brachythecium rutabulum, Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Polytrichum formosum

1983: Dicranella heteromalla, Mnium hornum, Plagiothecium undulatum, Polytrichum juniperinum

1900-1979: *Conocephalum conicum*, *Lepidozia reptans*, *Leskea polycarpa*

Svampe:

1990: *Phallus impudicus*

1900-1979: *Diderma radiatum*(o), *Grifola frondosa*, *Lactarius fulvissimus*, *Lactarius spinosulus*, *Mycena pearsoniana*, *Panellus serotinus*, *Phlebia radiata*, *Pholiota alnicola*, *Pholiota squarrosa*, *Pseudohydnum gelatinosum*, *Thelephora mollissima*

Laver:

1990: *Arthonia radiata*, *Arthonia spadicea*, *Buellia griseovirens*, *Caloplaca flavescens*, *Caloplaca holocarpa*, *Caloplaca saxicola*, *Candelariella aurella*, *Cladonia coniocraea*, *Cliostomum griffithii*, *Dimerella pineti*, *Evernia prunastri*, *Fuscidea viridis*, *Graphis scripta*, *Hypogymnia physodes*, *Lecanora albescens*, *Lecanora argentata*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora dispersa*, *Lecanora hagenii*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria incana*, *Micarea prasina*, *Ochrolechia subviridis*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia revoluta*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia sulcata*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria pertusa*, *Phaeophyscia orbicularis*, *Phlyctis argena*, *Physcia adscendens*, *Physcia caesia*, *Physcia tenella*, *Ramalina farinacea*, *Ramalina fastigiata*, *Rinodina gennarii*, *Trapeliopsis gelatinosa*, *Verrucaria muralis*, *Xanthoria parietina*

1900-1979: *Arthopyrenia punctiformis*, *Arthothelium ruanum*, *Bacidia laurocerasi*, *Bacidia vezdae*, *Catillaria globulosa*, *Chrysothrix candelaris*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia polydactyla*, *Haematomma ochroleucum*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanactis abietina*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora expallens*, *Lecanora pulicaris*, *Leproloma membranaceae*, *Mycoporum quercus*, *Ochrolechia androgyna*, *Parmelia acetabulum*, *Parmelia caperata*, *Parmelia subaurifera*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria leioplaca*, *Pertusaria multipuncta*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*, *Porina aenea*, *Porina leptalea*, *Stenocybe byssacea*, *Thelotrema lepadinum*, *Usnea subfloridana*

Lokalitetskode: ++ S-Sv-V I r

Botanisk vurdering:

Nørholm Skove er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Bacidia laurocerasi*, *Parmelia caperata*

2. Sjældnere planter: *Arthonia spadicea*, *Bacidia vezdae*, Fruebær, *Leproloma membranaceae*, *Parmelia revoluta*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria multipuncta*, *Porina leptalea*, *Stenocybe byssacea* *Trapeliopsis gelatinosa*

3. Lokalt sjældnere planter: Spids-Løn, Kæmpe-Svingel, Alm. Hæg

Kilder: 79, 96, 121, 123, 144, 161, 211, 272, 278, 319, 419, 425, 432, 449, 463, 525, 549, 595, 596, 602, 714, 745, 904, 994, 1078, 1365, 1384

26/12-2. Varde Ådal, Ansager - Karlsgårde.

Varde Å (se tillige lok. 26/11-4) er på strækningen mellem Ansager (lok. 26/8-7) og Karlsgårde (lok. 26/11-6) reguleret og hovedparten af vandet ledes gennem en kanal til Karlsgårde Sø (lok. 26/13-1).

Vandet er ret svagt belastet. Udretningen har efterladt afsnø-rede døde arme i de ellers faste enge, der kun i mindre omfang anvendes til græsning. Enkelte steder forekommer vældområder med rigkærvegetation. Ådalen afgrænses af mere eller mindre stejle skrænter stedvis med egekrat bl. a. de smalle Vesterbæk Krat og Hodde Skov. Vesterbæk Krats midterste og nordligste dele er ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) uforstyrrede.

I sammensætningen af Hodde Skov dominerer Alm. Eg tillige med beplantninger af Bøg. Nogle enkelte lindetræer er for-modentlig oprindelige. Busklag forekommer kun sparsomt.

Vegetationstyper: Vandløb, rigkær eng, løvskov

Højere planter:

1980: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Rød-El, Alm. Fredløs, Gifftyde, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Kragefod, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Bredbladet Mærke, Dynd-Padderok, Lav Ranunkel, Nyse-Røllike, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Alm. Star, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Vandnavle, Eng-Viol

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Hvid Anemone, Benbræk(o), Dun-Birk, Blåbær, Blåtop, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Djævelsbid, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Engblomme(o), Alm. Engelsød, Engkarse, Fjærbregne, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Ægbladet Fliglæbe(o), Fruebær(o), Håret Frytle, Kær-Galtetand, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Plettet Gøgeurt(o), Hassel, Skov-Hundegræs(o), Katteskæg, Flod-Klaseskærm(o), Skov-Kogleaks, Søb-Kogleaks, Kantet Konval(o), Stor Konval, Kransbørste(o), Kvalkved, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Småbladet Lind, Bakke-Nellike, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Grå-Pil, Øret Pil, Bidende Pileurt, Liden Pileurt, Alm. Pimpinelle, Aks-Rapunsel(o), Rubus insularis, Alm. Røn, Seline(o), Tråd-Siv, Lav Skorsoner(o), Skovstjerne, Skovsyre, Lyng-Snerre, Bakke-Star(o), Bleg Star, Blære-Star(o), Hare-Star, Næb-Star, Skov-Storkenæb(o), Tyttebær, Tørst, Vandarve, Glinsende x Svømmende Vandaks(o), Rust-Vandaks, Vandpeberrod, Smalbladet Vikke, Krat-Viol, Smalbladet Ærenpris, Ørnebregne, Gul Åkande

Mosser:

1900-1979: Fontinalis hypnoides(o)

Lokalitetskode: ++ V-E-S II r-s

Kilder: 122, 123, 131, 144, 229, 272, 319, 432, 554, 756, 904, 986, 1394

26/12-3. Nørholm Hede.

Terrænet under størstedelen af Nørholm Hede er jævnt. Vegetationen domineres af dværgbuske med megen Revling. Enkeltvis eller i mindre klynger optræder megen opvækst af selvsåede træer og buske af især Bjerg-Fyr og Hvid-Gran. Ind imellem ses enkelte fritstående enebuske. Mod Varde Ådal (lok. 26/12-2) afgrænses heden af mere eller mindre stejle skrænter stedvis tilgroet med træer. Enkelte steder i erosionsrenderne, der strækker sig ind i hedeplateauet, forekommer væld og vandfyldte lavninger. Vandhullerne har tidligere ligget åbne, men er nu omgivet af træer og buske Grå-Pil, Birk og Alm. Hvidtjørn. De ydre dele af heden og skrænterne græs-ses. Vegetationsforholdene er indgået beskrevet i Hansen (1932).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den sammen-hængende, lysåbne dværgbuskvegetation på Nørholm Hede og den lavtvoksende overdrevsvegetation på skrænterne i Varde Ådal bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes, at tilførsel af kunstgødning undgås, at opvækst af selvsåede træer og buske på nær Ene ryddes, og at indplantning af træer ikke finder sted. 350 ha af Nørholm Hede er fredet 1913.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, vandhul

Højere planter:

1990: Liden Andemad, Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Alm. Eg, Ene, Flipkrave, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Liljekonval, Smalbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Kær-Mysse, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Pors, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Kær-Svovlrod, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Otteradet Ulvefod(x), Krat-Viol, Engelsk Visse

1982: Ask, Vorte-Birk, Blåhat, Blåmunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Draphavre, Vinter-Eg, Engelskgræs, Stor Frytle, Fuglegræs, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Engriflet Hvidtjørn, Gul Iris, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Alm. Mangeløv, Hvid Næbfrø, Prikbladet Perikon, Gåse-Potentil, Rejnfan, Rosmarinlyng, Alm. Røllike, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Burre-Snerre, Alm. Star, Tagrør, Kær-Tidsel, Smalbladet Timian, Tranebær, Mose-Troldurt, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Håret Visse

1980: Nikkende Brøndsøl, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Klokke-Ensian(o), Gifttyde, Kragefod, Sump-Kællingetand, Liden Siv, Kær-Snerre, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tranebær, Kær-Tidsel, Vandnavle, Eng-Viol

1900-1979: Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Kronløs Firling(o), Flipkrave, Kattefod(o), Enårig Knavel, Flerårig Knavel, Fladkravet Kodriver, Sandskæg, Rundbladet Soldug, Mangestænglet Sumpstrå(o), Tusindfrø, Alm. Ulvefod(o), Farve-Visse, Voldtimian(o), Spinkel Øjentrøst

Mosser:

1982: *Hypnum jutlandicum*, *Leucobryum glaucum*, *Polytrichum juniperinum*, *Polytrichum piliferum*, *Ptilidium ciliare*

Se tillige liste over fund af mosser i Hansen (1932).

Laver:

1990: *Cladonia portentosa*

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia squamosa*

1900-1979: *Cetraria islandica*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia sulphurina*, *Cladonia uncialis*, *Cladonia zopfii*, *Coelocaulon aculeatum*, *Hypogymnia physodes*, *Imshaugia aleurites(o)* Se til-lige liste over fund af laver i Hansen (1932).

Lokalitetskode: ++ H-E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Nørholm Hede er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lysåben hedevegetation domineret af dværgbuske og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Otteradet Ulvefod(x)
2. Sjældnere planter: Kær-Mysse, Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Nåle-Sumpstrå
3. Lokalt sjældnere arter: Fladkravet Kodriver
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Håret Visse

Kilder: 89, 91, 97, 119, 122, 123, 128, 228, 229, 230, 319, 423, 432, 468, 470, 479, 574, 580, 745, 752, 986, 1394, 1413, 1414

26/13 Nordenskov

26/13-1. Karlsgårde Sø.

Den 85 ha store Karlsgårde Sø er ved opstemning anlagt i 1921 samtidig med opstemningen af Tange Sø på Gudenåen. Den største dybde af Karlsgårde Sø er 5 m.

Vandet er generelt uklart og næringsrigt. Sigtedybden i det østlige bassin er ved sommermaksima målt til 0,45 meter. Bunden består af sand overlejret af slam. Stedvis optræder fritliggende sten. Planteplankton er artsrigt. Vandplantevegetationen er temmelig artsrig.

Rørskov optræder næsten overalt langs bredderne. Via to kanaler ledes vand fra Varde Å (lok. 26/12-2) og Holme Å (lok. 26/13-2) til søen, der også modtager vand fra Nørbæk.

Dele af bredderne er tilplantet med Karlsgårde Plantage (lok. 26/11-6) og Nørbæk Plantage som de største, mens andre dele fortsat er lysåbne og rummer hedevegetation. Syd for søen ligger to større arealer på plant eller mod søen let skrånende terræn.

Vegetationen består af dværgbuske med Hedelyng og Revling som dominerende planter, mens lavtliggende, fugtige dele domineres af græsser af Bølget Bunke eller Blåtop med indslag af Tue-Kæruld. I områderne ses en del selvsået opvækst af træer og buske af især Dun-Birk og fyrretræer. Områderne holdes åbne gennem fældning af denne opvækst.

Vegetationstyper: Sø, hede, nåleskov

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Nikkende Brøndsel, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Fløjlsgræs, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Gråris, Gyvel, Hedelyng, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Østlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Øret Pil, Pors, Revling, Alm. Røllike, Alm. Røn, Rørgræs, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Lancet-Vejbred

1986: Smalbladet Dunhammer, Sø-Kogleaks, Dynd-Padderok, Enkelt Pindsvineknop, Høj Sødgræs, Tagrør, Aks-Tusindblad, Butbladet Vandaks, Hjerterbladet Vandaks, Kruset Vandaks, Vandpest, Kredsbladet Vandranunkel, Gul Åkande

1983: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bredbladet Dunhammer, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Gifttyde, Gul Iris, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Ager-Mynte, Bidende Pileurt, Lav Ranunkel, Rørgræs, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sværtevæld

1982: Stilket Vandstjerne

1980: Alm. Vandranunkel

1900-1979: Eng-Kabbeleje, Bredbladet Mangeløv, Stor Nælde, Skør-Pil, Liden Pileurt, Hunde-Rose, Rubus camptostachys, Spidsblomstret Siv(o), Skov-Skræppe, Tråd(?) - Vandaks, Alm. Vinterkarse, Læge-Ærenpris

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V-S-H II R-S

Kilder: 123, 161, 218, 473, 712, 824, 894, 904, 986, 987, 1376, 1394

26/13-2. Holme Ådal, Hostrup - Karlsgårde.

Hovedparten af vandet i Holme Å (se tillige lok. 26/14-13, 26/19-5 og 26/19-13) ledes i en kanal til Karlsgårde Sø (lok. 26/13-1). Vandet i Holme Å er ret svagt til ret stærkt forurenet og okkerbelastet. Åen er stort set uden bundvegetation. Bredderne er faste og anvendes i stor udstrækning til græsning. Langs ådalens sider ligger flere, mindre krat eller småskove domineret af Eg: Hostrup Krat, Oved Krat og Øse Krat.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, løvskov

Højere planter:

1980: Mose-Bunke, Alm. Mjødurt, Høj Sødgræs

1900-1979: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Bølget Bunke, Bævreasp, Draphavre, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Kærminde(o), Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Kantet Perikon, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Tørst, Gærde-Vikke, Krat-Viol, Vild Æble, Ørnebregne

Lokalitetskode: + V-E-S II r

Kilder: 12, 131, 144, 463, 986

26/13-3. Solbakke Plantage.

I sammensætningen af den 41 ha store Solbakke Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/13-4. Agervig Lund og Bilstoft Lund.

Agervig Lund og Bilstoft Lund ligger som en smal kratbræmme langs nordsiden af Skonager Lilleås dal og kranes af enge mod åen. Ovenfor ligger dyrkede marker.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Brombær, Bævreasp, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Skov-Jordbær, Kambregne(o), Alm. Kohvede, Stor Konval, Vild Kørvel, Majblomst, Skov-Padderok, Grå-Pil, Aks-Rapunsel(o), Alm. Røn, Skovstjerne, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144

26/13-5. Næsbjerg.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Næsbjerg foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Bakke-Star(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 448

26/13-6. Helle-Bilstoft Plantage.

I sammensætningen af den 243 ha store, privatejede Helle-Bilstoft Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med flere bevoksninger af Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vejkant

Højere planter:

1987: Lav Skorsoner

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Alger:

1900-1979: Nitella sp.

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 161, 390, 865

26/13-7. Bækhede Plantage.

I sammensætningen af den 75 ha store, privatejede Bækhede Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med små bevoksninger af Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/13-8. Vrendrup.

Omkring Vrendrup ligger kæmpehøje med lavtvoksende over-drevsvegetation. Tilgroning foregår kun i ringe omfang.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Vorte-Birk, Blæresmælde, Blåhat, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Flipkrave, Mangelblomstret Frytle, Gederams, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gåsemad, Hedelyng, Hindbær, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Storbloomstret Hønsetarm, Liden Klokke, Flerårig Knavel, Alm. Mangeløv, Knold-Ranunkel, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Tyttebær, Hunde-Viol, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

Kilder: 866

26/13-9. Egebjerg Krat, Roust Plantage og Ulvemose.

Det små 32 m høje Egebjerg omgives af Egekrat. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) er stammerne lave og krogede. Krat-tet har i alt fald tidligere været omgivet af hede.

Om sammensætningen af den 17 ha store, privatejede Roust Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

I Ulvemose ligger en mindre hederest domineret af dværgbusk-vegetation. Den øvrige del af mosen er udlagt til græsningsarealer.

Vegetationstyper: Løvskov, hede, eng

Højere planter:

1982: Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreesp, Mose-Bølle, Bjerg-Fyr, Gederams, Hedelyng, Alm. Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Pors, Revling, Eng-Rørhvene, Børste-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Tyttebær, Engelsk Visse

1900-1979: Alm. Eg, Ene, Krat-Fladbælg, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Guldblomme(o), Alm. Gyldenris, Gyvel, Krybende Hestegræs, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Majblomst, Smuk Perikon, Selje-Pil, Øret Pil, Rubus laciniatus, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skovstjerne, Bakke-Star(o), Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Krat-Viol

Mosser:

1982: *Leucobryum glaucum*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

Svampe:

1982: *Psilocybe coprophila*, *Psilocybe montana*

Laver:

1982: *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + S-H-E II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Hede-Melbærris, Lav Skorsoner

Kilder: 144, 161, 470, 904

26/13-10. Tranbjerg.

Vest for Tranbjerg ligger flere, navnløse hedemoser beklædt med græsvegetation domineret af Blåtop eller bevokset med pilekrat.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Blåtop, Mose-Bunke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Fredløs, Gifttyde, Hedelyng, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Pil, Pors, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Næb-Star, Top-Star, Tråd-Star, Kær-Tidsel, Tranebær

Lokalitetskode: + V-Sv III r-s

Kilder: 986

26/14 Donslund

26/14-1. Ansager Ådal, Stenderup - Lundgård Plantage.

Ansager Å (se tillige lok. 26/8-7, 26/12-2 & 26/14-4) meandre-rer gennem bred og flad ådal med lave sider og modtager enkel-te sideløb. Vandløbet har rigelig vandføring og er lettere brun-vandet. Vandet er ret svagt til ret stærkt forurenet. I vandet forekommer rigelig rankegrøde af Enkelt Pindsvineknop, Vandpest og Storblomstret Vandranunkel, mens rørskoven domineres af Grenet Pindsvineknop. Bredderne langs den nedre del af strækningen er faste, mens der især opstrøms forekom-mer enkelte, større vældområder stedvis med åbent vand. Tue-struktur er fremherskende i vældene, hvilket skyldes store mængder af forskellige arter af Sphagnum. Disse optræder en-ten i næsten rene sphagnumflader med spredte, lavtvoksende planter eller er dækket af tætte "skove" af græsser og halv-græsser.

Fattigkærsvegetation er fremherskende men stedvis forekommer rigkærsvegetation med Maj-Gøgeurt, Trævlekrone og Hjertegræs. Ovenfor vældområderne bliver jordbunden fastere. Her forekommer Kattesæg eller på ugræssede steder Mose-Bunke.

Sydsiden anvendes i overvejende grad til ekstensiv græsning, mens denne er ophørt på nordsiden. Her domineres vegetatio-nen af Mose-Bølle med indslag af Kær-Tidsel og Nyse-Røllike eller stedvis på fugtigere steder pilekrat med mere artsrig urtevegetation. De lave skrænter bærer små bevoksninger af Alm. Eg, Birk, Bævreasp, Grå-Pil eller er tilplantet med nåle-træer. Områderne oven for ådalen er opdyrkede.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de varierede vældområder med den artsrige og afvekslende vegetation langs Ansager Å bevares. Det er derfor ønskeligt, at afvanding ikke finder sted, at ekstensiv græsning bibeholdes, at der ikke fore-tages yderligere reguleringer af åen, og at tilførsel af kunstgød-ning til vældområderne og deres omgivelser undgås. Ådalen omkring Ansager Å fra Lundgård Plantage til Kølskevad er sammen med den øvre del (lok. 26/14-5) og dele af Faldhøje Hede (lok. 26/14-12) i alt 337 ha fredet 1971.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, fattigkær, rigkær, fugtig løv-skov, eng, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Rød-El, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Hoved-Frytle, Mangeblomstret Frytle, Kær-Galtetand, Gifttyde, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Hunde-Hvene, Eng-Kabbeleje, Kattesæg, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Krans-Mynte, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Skov-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Øret Pil, Bidende Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Nyse-Røllike, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dynd-Star, Grå Star, Hirse-Star, Næb-Star,

Stjerne-Star, Rød Svingel, Kær-Svovlrod, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tandbælg, Forskelligbladet Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Storblostmret Vandranunkel, Eng-Viol, Lancetbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris
1900-1979: Alm. Gedeblad, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Majblomst, Skovstjerne, Tørst

Mosser:

1990: Aulacomnium palustre, Polytrichum commune, Sphagnum palustre, Sphagnum squarrosum

Lokalitetskode: + V-E-Sv-S I r-s

Botanisk vurdering:

Vældområderne langs Ansager Å mellem Stenderup og Lundegård Plantage er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Dynd-Star, Forskelligbladet Tidsel

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt

Kilder: 12, 123, 131, 144, 468, 1374, 1384

26/14-2. Lundgård Plantage.

I sammensætningen af den 219 ha store, privatejede Lundgård Plantage indgår primært beplantninger af nåleskov tillige med enkelte bevoksninger af Eg, der især står på siderne af Ansager Ådal (lok. 26/14-1).

Øst og nord for plantagen ligger omkring Donslund Sande hede- og hedemosearealer.

Vegetationen domineres primært af dværg-buske tilsat halvgræsser på fugtigere steder.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, fattigkær

Højere planter:

1982: Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Ene, Sump-Evighedsblomst, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkeling, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Revling, Alm. Røllike, Sandskæg, Børste-Siv, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Tyttebær, Vandnavle, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse

1900-1979: Hvid Anemone, Bævreasp, Alm. Eg, Håret Frytle, Vellugtende Gulaks, Krybende Hestegræs, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Majblomst, Liljekonval, Alm. Røn, Lav Skorsoner(o), Tørst, Krat-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1982: Drepanocladus uncinatus, Hypnum cupressiforme, Leucobryum glaucum, Pleurozium schreberi, Polytrichum commune, Polytrichum piliferum, Tortula ruralis

Svampe:

1982: *Laccaria laccata*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia tenuis*

Lokalitetskode: + S-H-V II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner, Håret Visse

Kilder: 144, 161, 470

26/14-3. Klink.

I sammensætningen af den 39 ha store Klink Plantage (Ribe Amtsråd) indgår primært beplantninger af nåletræer.

Jordbunden i det stærkt kuperede Klink Sande består af flyve-sand stedvis overlejret af mor dækket af tynde førnelag. Lys-åbne steder beklædes af dværgbuskvegetation domineret på sydsider af Hedelyng, mens Hedelyng sammen med Revling dominerer nordvendte sider. Enkelte parceller er græssede (1982).

Vegetationstyper: Nåleskov, hede, overdrev

Højere planter:

1982: Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Guldblomme, Hedelyng, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Kattesæg, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Revling, Skovstjerne, Alm. Star, Sand-Star, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse, Håret Visse

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Polytrichum piliferum*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia tenuis*

Lokalitetskode: + S-H-E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Hede-Melbærris, Håret Visse

Kilder: 161, 470

26/14-4. Donslund.

Ansager Å (se tillige lok. 26/8-7, 26/12-2 & 26/14-1) snor sig gennem engene vest for Donslund. Vandet er ret svagt til ret stærkt forurenet. Bredvegetationen består af Rørgræs og Alm. Rapgræs. Ved Donslund Mølle er på nordsiden anlagt dambrug. På sydsiden forekommer vandfyldte vældområder med hænge-sækdannelser og lavtvoksende fattigkærsvegetation med flere, karakteristiske og sjældne arter. Nærmest åen bliver vegetatio-nen mere rigkærspræget med Alm. Mjødurt, Mose-Bunke og Alm. Baldrian. Nærmest møllen står højstammet elleskov med forholdsvis artsfattig bundvegetation. Stedvis optræder lavt pile- og birkekrat. Over vældområderne forekommer nordhælde med dværgbuskvegetation domineret af Hedelyng med indslag af Revling og græsvegetation domineret af Bølget Bunke, Fåre-Svingel og Krybende Hestegræs. Her optræder tillige spredte eller samlet i klynge buske og træer især af gran og fyr. Efterladt hegnstråd vidner om tidligere anvendelse til græsning.

Kerneområdet for Fåblomstret Star er forstyrret gennem grav-ning af en grøft i midten af 1980'erne. Resultatet af denne gravning er beklageligvis, at Fåblomstret Star må anses for at være forsvundet fra lokaliteten.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristi-ske fattigkærsvegetation langs Ansager Å ved Donslund beva-res. Det er derfor ønskeligt, at yderligere afvanding ikke finder sted, at ekstensiv græsning genindføres, og at tilførsel af kunst-gødning til vældområderne og deres omgivelser undgås. Ådalen omkring Ansager Å fra Risbøl (lok. 26/14-5) til Lundgård Plan-tage er sammen med den nedre del (lok. 26/14-1) og dele af Faldhøje Hede (lok. 26/14-12) i alt 337 ha fredet 1971.

Vegetationstyper: Vandløb, fattigkær, væld, fugtig løvskov, hede

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Ene, Engkarse, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Hoved-Frytle, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Hvid-Gran, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Drue-Hyld, Kær-Høgeskæg, Håret Høgeurt, Eng-Kabbeleje, Katteskæg, Klokkelyng, Fåblomstret Kogleaks, Østlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Krybende Læbeløs, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Dynd-Padderok, Skov-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Grenet Pindsvineknop, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Rørgræs, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dynd-Star, Grøn Star, Grå Star, Hirse-Star, Næb-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Trindstænglet Star, Tvebo Star, Fåre-Svingel, Kær-Svovlrod, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Tyttebær, Vandkarse, Eng-Viol, Engelsk Visse

1989: Fåblomstret Star(o)

Mosser:

1990: Aulacomnium palustre, Pleurozium schreberi, Polytrichum commune, Polytrichum juniperinum, Rhytidiadelphus squarrosus

Lokalitetskode: ++ V-Sv-H I s-ms

Botanisk vurdering:

Vældområderne langs Ansager Å ved Donslund er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Dynd-Star, Tvebo Star

Så sent som i 1989 er Fåblomstret Star konstateret i fattigkæret ved Donslund. Ved besigtigelse i 1990 kunne planten ikke gen-findes. Herfra foreligger tillige en tvivlsom angivelse af Tørve-Viol(o).

Kilder: 12, 122, 123, 131, 468, 741, 987, 1361, 1384

26/14-5. Risbøl.

Vest for Risbøl ligger et areal på jævnt terræn med to parallelle rygge dækket af dværgbusk- og græshedevegetation. Området er delt i to af nordsydgående læhegn. Dværgbuskvegetationen domineres af Hedelyng og Revling med indslag af Tyttebær og Mose-Bølle, mens græsvegetation domineret af Bølget Bunke især optræder på den nordligste del.

Vegetationen er artsfattig med "monokulturer" af de dominerende arter. Her forekommer megen opvækst af selvsåede træer af Hvid-Gran, Sitka-Gran, Alm. Bjerg-Fyr og Bævreasp især på den vestlige halvdel.

I den sydvestlige del ligger et mindre vandhul, der delvist er dækket af Næb-Star og Manna-Sødgræs og omgivet af vid bred-zone med skove af Alm. Star og Blåtop samt lidt Tue-Kæruld og Klokkelyng.

Ved Risbølgård ligger et område, der beklædes af mosaik af græshede- og dværgbuskvegetation. Græsheden domineres af Blåtop eller Bølget Bunke, mens dværgbuskheden opbygges af Hedelyng, Klokkelyng, Revling og Pors. I områdets centrale del forekommer flere, tidvis fugtige lavninger med sorte, næsten vegetationsløse flader eller med dække af tørvemosser. I området er tillige anlagt en kunstig dam.

Spredt forekommer selvsåede træer af Birk samt enkelte nåle-træer. Indvæksten er kraftigst i den vestlige del. Området har været græsset, men denne er ophørt. Mod nord og vest forekommer hængesække af tørvemosser. De omgivende marker opdyrkes eller anvendes til græsning.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær

Højere planter:

1990: Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Alm. Eg, Klokke-Ensian, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Kattesæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Europæisk x Japansk Lærk, Smalbladet Mangeløv, Hvid Næbfrø, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Skovstjerne, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Pille-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tormentil, Tranebær, Trævlekrone, Tyttebær, Tørst, Vandnavle, Eng-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse

Mosser:

1990: Aulacomnium palustre, Hypnum cupressiforme, Leucobryum glaucum, Pleurozium schreberi

Lokalitetskode: + H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Håret Visse

Kilder: 987, 1377, 1384

26/14-6. Nebel.

I sammensætningen af den 17 ha store, privatejede Nebel Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Nebel Enge blev afvandet og opdyrket så sent som i 1988.

Vegetationstyper: Nåleskov, mark, kær (o)

Højere planter:

1987: Krognæb-Star(o)

Lokalitetskode: + S-B-(V) III r

Kilder: 161, 437

26/14-7. Haltrup Lund.

Haltrup Lund står på siderne af og ovenpå den sydvendte skrænt mod Holme Å (lok. 26/14-13). I sammensætningen indgår megen Eg tillige med en del indplantet Bøg.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de uforstyrrede naturskovspartier af Eg i Haltrup Lund bevares. Det er derfor ønskeligt, at almindelig skovdrift undgås, at tilførsel af kunstgødning til skovbunden ikke finder sted, at nåletræer ikke indplantes, og at fornyelse sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Bøg, Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Hvidtjørn, Majblomst, Alm. Røn, Skovstjerne, Skov-Star, Tørst

1900-1979: Alm. Baldrian, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks(o), Fruebær(o), Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Skov-Hundegræs(o), Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Liden Klokke, Fjer-Knopurt(o), Storblomstret Kodriver(o), Alm. Kohvede, Stor Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Feber-Nellikerod, Dag-Pragtstjerne, Eng-Rapgræs, Aks-

Rapunsel(o), Skovsyre, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Hvid Sækspore(o),
Forskelligbladet Tidsel(o), Gærde-Vikke, Krat-Vikke(o), Muse-Vikke, Krat-Viol, Vild Æble,
Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Svampe:

1990: *Rhopoglyphus filicinus*

Laver:

1990: *Arthonia radiata*, *Arthothelium ruanum*, *Buellia griseovirens*, *Calicium viride*,
Chaenotheca ferruginea, *Cladonia coniocraea*, *Dimerella pineti*, *Evernia prunastri*, *Graphis*
scripta, *Lecanora argentata*, *Lecanora carpinea*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria incana*, *Micarea*
prasina, *Parmelia glabratula*, *Parmelia revoluta*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*,
Parmelia sulcata, *Pertusaria hemisphaerica*, *Pertusaria leioplaca*, *Platismatia glauca*, *Porina*
aenea, *Thelocarpon intermediellum*, *Trapeliopsis flexuosa*, *Trapeliopsis gelatinosa*

Lokalitetskode: + S I r

Botanisk vurdering:

Haltrup Lund er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

2. Sjældnere planter: *Parmelia revoluta*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Trapeliopsis gelatinosa*

3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Star

Bestanden af *Parmelia revoluta* er stor og livskraftig.

Kilder: 144, 173, 600, 602, 1394

26/14-8. Abild Hede.

Vegetationen på Abild Hede består af dværgbuske med især Klokkelyng eller græshede
domineret af Bølget Bunke. Især i de østlige dele optræder en del opvækst af selvsåede træer af
Bjerg-Fyr, Dun-Birk og Grå-Pil.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1983: Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Alm. Bjerg-Fyr, Hedelyng, Tue-Kogleaks,
Grå-Pil, Krybende Pil, Pors, Revling, Alm. Star, Tyttebær

1982: Vorte-Birk, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Hvid-Gran, Alm. Hvene, Klokkelyng,
Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Rosmarinlyng, Rødknæ, Børste-Siv, Lyng-Snerre, Hirse-Star,
Tormentil, Tranebær, Engelsk Visse

Mosser:

1983: *Dicranum scoparium*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*

1982: *Hypnum cupressiforme*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng

Kilder: 470, 707

26/14-9. Vrendrup Plantage.

I sammensætningen af den 108 ha store, privatejede Vrendrup Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med små bevoksninger af Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/14-10. Starup Plantage.

I sammensætningen af den 209 ha store, privatejede Starup Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af Bøg og Eg samt blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/14-11. Starup og Tofterup.

Den hvidkalkede Starup Kirke og kirkegården ligger på toppen af en naturlig forhøjning og omgives af et dige opbygget af kampe-sten. Digets indvendige side er bygget ind i højen. Mellemrum-mene er rensat for højere plantevækst på nær en enlig Vedbend. Græsribatten på digekronen er slået. Her står endvidere en plantet hæk, der afgrænser kirkegården.

Bevaring: 14 ha omkring Starup Kirke er fredet 1971.

Vegetationstyper: Dige, plæne, vejkant, ruderat

Højere planter:

1990: Vedbend

1900-1979: Ru Bittermælk, Seglblad

Lokalitetskode: + B III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Ru Bittermælk, Seglblad

Kilder: 123, 190, 191, 1049, 1384

26/14-12. Faldhøje Plantage og Hede.

I sammensætningen af den 92 ha store, privatejede Faldhøje Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med enkelte bevoksninger af Bøg, Eg og blandet løvskov. Vegetationen på Faldhøje Hede domineres på tørre steder af dværgbuske, mens lavereliggende partier domineres af Blåtop. Pletvis optræder selvsået opvækst af Bjerg-Fyr. Hedeområdet er indhegnet.

Bevaring: Dele af Faldhøje Hede er sammen med ådalen omkring Ansager Å (lok. 26/14-1 og 26/14-5) i alt 337 ha fredet 1971.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1989: Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Alm. Eg, Mangeblomstret Frytle, Hedelyng, Håret Høgeurt, Hare-Kløver, Alm. Kællingetand, Tue-Kæruld, Revling, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Fåre-Svingel, Tormentil, Tyttebær, Hunde-Viol, Engelsk Visse

1982: Høst-Borst, Bævreasp, Djævelsbid, Ene, Klokke-Ensian, Bjerg-Fyr, Rød-Gran, Alm.

Gyldenris, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Sump-Kællingetand, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Børste-Siv, Lyse-Siv, Rundbladet Soldug, Alm. Star

Lokalitetskode: + S-H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 123, 161, 468, 470, 1150

26/14-13. Holme Ådal, Baldersbæk Plantage - Tofterup.

Holme Å (se tillige lok. 26/13-2, 26/19-5 og 26/19-13) mean-drerer gennem faste enge i bred ådal med lave sider. Vandløbet er bredt og dybt. Vandet er opaliserende og ret svagt forurenet. Bunden består af sand. Rankegrøden består af Enkelt Pindsvineknop med indslag af Svømmende Vandaks, Storbloomstret Vandranunkel, Roset-Vandstjerne og Vandpest.

Enkelte af engene anvendes til græsning, mens de øvrige er ubenyttede. Vegetationen her domineres af høje græsser som Blåtop, Mose-Bunke og mod åen Rørgræs og Høj Sødgræs. Tagrør spiller kun en mindre rolle. Stedvis optræder krat med Pors eller Øret Pil tillige med bevoksninger af Grå-Pil og Rød-El.

På siderne optræder spredte skræntskove domineret af Bævreasp, Alm. Eg eller et enkelt sted Bøg samt få beplantninger af nåletræer. De omgivende marker opdyrkes eller anvendes til høslæt. Syd for ådalen ligger uopdyrkede områder med hedevegetation domineret af dværgbuske.

Bevaring: 617 ha af Holme Ådal og dens omgivelser er fredet 1978.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, fugtig løvskov, løvskov, hede

Højere planter:

1990: Ahorn, Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Dun-Birk, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Djævelsbid, Draphavre, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Alm. Engelsød, Fjærbregne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Hoved-Frytle, Mangelblomstret Frytle, Skov-Fyr, Følfod, Kær-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Gifttyde, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Glansbladet Hæg, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Kattesæk, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Sump-Kællingetand, Liljekonval, Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Enkelt Pindsvineknop, Pors, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Rørgræs, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Svømmende Vandaks, Vandpest, Storbloomstret Vandranunkel, Roset-Vandstjerne, Muse-Vikke, Eng-Viol, Vild Æble

1982: Benbræk, Bjerg-Fyr, Alm. Gyldenris, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Revling, Rosmarinlyng, Rødknæ, Liden Siv, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Tranebær, Engelsk Visse

1980: Småbladet Milturt

1900-1979: Slank Blærerod(o), Bredbladet Mærke, Skov-Padderok, Bidende Pileurt, Spød Pindsvineknop, Mark-Rødtop, Tue-Siv, Brodbladet Vandaks(o), Vandportulak(o), Sand-Vikke(o), Lancetbladet Ærenpris

Mosser:

1982: Hypnum cupressiforme, Leucobryum glaucum, Polytrichum affine, Polytrichum commune, Polytrichum piliferum

Svampe:

1990: Exidia truncata

Laver:

1990: Buellia griseovirens, Buellia punctata, Evernia prunastri, Hypogymnia tubulosa, Lecanora carpinea, Lecanora chlorotera, Lecanora conizaeoides, Lecanora symmicta, Parmelia glabratula,

Parmelia sulcata, Physcia tenella, Ramalina farinacea, Trapeliopsis gelatinosa, Xanthoria parietina, Xanthoria polycarpa
1982: Cladonia chlorophaea, Cladonia portentosa

Alger:

1900-1979: Nitella sp.(o)

Lokalitetskode: + V-E-H-Sv-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng, Trapeliopsis gelatinosa

3. Lokalt sjældnere planter: Småbladet Milturt

Kilder: 12, 100, 123, 131, 196, 390, 468, 470, 602, 824, 1379, 1384

26/14-14. Skovsende Plantage.

I sammensætningen af den 152 ha store, privatejede Skovsende Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af Bøg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/14-15. Baldersbæk Plantage.

I sammensætningen af den 694 ha store, privatejede Balders-bæk Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af Bøg, Eg og blandet løvskov. På lys-åbne steder optræder hedevegetation domineret af dværgbuske eller græsser.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1990: Ahorn, Bøg, Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Hassel, Majblomst, Navr, Skov-Star
1982: Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Vinter-Eg, Ene, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Katteslæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Pors, Revling, Alm. Røn, Børste-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Tørst, Engelsk Visse, Farve-Visse

1900-1979: *Rubus nessensis*

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum commune*, *Racomitrium canescens*

Laver:

1990: *Acarospora fuscata*, *Arthonia radiata*, *Aspicilia caesiocinerea*, *Aspicilia cinerea*, *Buellia punctata*, *Candelariella vitellina*, *Cetraria chlorophylla*, *Cladonia coniocraea*, *Dimerella pineti*, *Evernia prunastri*, *Haematomma ochroleucum*, *Haematomma ochroleucum* var. *porphyrium*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora argentata*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora orosthea*, *Lecanora polytricha*, *Lecanora sulphurea*, *Lecidea fuscoatra*, *Lecidea fuscoatra* var. *grisella*, *Lecidea lactea*, *Lecidea lapicida*, *Lecidea sorezoides*, *Lecidella scabra*, *Leproloma vouauxii*, *Micarea lignaria*, *Micarea nitschkeana*, *Parmelia glabrata*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia sulcata*, *Parmeliopsis ambigua*, *Phlyctis argena*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*, *Porpidia tuberculosa*, *Psilolechia lucida*, *Rhizocarpon lecanorinum*, *Rhizocarpon obscuratum*, *Scoliosporum umbrinum*, *Stereocaulon evolutum*, *Stereocaulon saxatile*, *Trapelia involuta*, *Trapelia placodioides*, *Trapeliopsis flexuosa*, *Trapeliopsis gelatinosa*, *Trapeliopsis granulosa*, *Xanthoria polycarpa*
1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia tenuis*

Lokalitetskode: + S-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Aspicilia cinerea*, *Haematomma ochroleucum* var. *porphyrium*, *Lecanora orosthea*, *Lecidea lactea*, *Lecidea lapicida*, *Leproloma vouauxii*, *Micarea lignaria*, *Psilolechia lucida*, *Rhizocarpon lecanorinum*, *Stereocaulon evolutum*, *Trapelia involuta*, *Trapelia placodioides*, *Trapeliopsis gelatinosa*
3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Star
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Lav Skorsoner

Kilder: 123, 161, 470, 501, 602, 904

26/14-16. Galstho.

Omkring Galstho ligger flere, mindre løvskove med bevoksninger af kratagtig egeskov på sydsiden af Holme Ådal (lok. 26/14-13).

Vegetationstyper: Løvskov, vejkant

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Maj-Gøgeurt, Drue-Hyld, Majblomst, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Skov-Padderok, Grå-Pil, Alm. Røn, Knop-Siv, Lyse-Siv, Næb-Star, Tørst
1987: Lav Skorsoner
1900-1979: Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bøg, Vinter-Eg, Alm. x Vinter-Eg, Rød-Elm, Alm. Engelsød, Græsbladet Fladstjerne, Håret Frytle, Stor Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm.

Gyldenris, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Høgeurt, Alm. Hvidtjørn, Skov-Jordbær, Kambregne(o), Alm. Kohvede, Stor Konval, Liljekonval, Småbladet Lind, Krybende Læbeløs, Bredbladet Mangeløv, Smuk Perikon, Grå-Pil, Eng-Rapgræs, Lund-Rapgræs, Aks-Rapunsel(o), Skovstjerne, Skovsyre, Bakke-Star(o), Alm. Syre, Forskelligbladet Tidsel(o), Tormentil, Krat-Viol, Vild Æble, Ørnebregne

Svampe:

1990: *Exidia truncata*

Laver:

1990: *Arthonia radiata*, *Buellia griseovirens*, *Buellia punctata*, *Cetraria chlorophylla*, *Cladonia coniocraea*, *Dimerella pineti*, *Evernia prunastri*, *Haematomma ochroleucum* var. *porphyrium*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora expallens*, *Lecanora hagenii*, *Lecanora pulicaris*, *Lecanora symmicta*, *Micarea prasina*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Phlyctis argena*, *Physcia tenella*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*, *Pseudevernia furfuracea*, *Ramalina farinacea*, *Ramalina fastigiata*, *Ramalina fraxinea*, *Strangospora moriformis*, *Trapeliopsis flexuosa*, *Trapeliopsis gelatinosa*, *Xanthoria parietina*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Haematomma ochroleucum* var. *porphyrium*, *Pertusaria hemisphaerica*, *Strangospora moriformis*, *Trapeliopsis gelatinosa*

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt, Småbladet Lind

Kilder: 100, 144, 602, 864

26/15 Vorbasse

26/15-1. Fromssejr Plantage.

I sammensætningen af den privatejede Fromssejr Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Bevaring: Det gamle banearial i Fromssejr Plantage er fredet 1971.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede

Højere planter:

1900-1979: Bakke-Star(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 306, 468, 501, 555

26/15-2. Nørresø.

Bunden i den 5,2 ha store Nørresø består af sand overlejret af tykke lag af dynd og detritus. Langs den nordvestlige bred findes et lag kalk, der stammer fra en kalkning af søen. Søen har en største dybde på 2,2 meter. Vandet er brunligt og surt med højt indhold af næringssalte. Sigtedybden ved sommermaksima er målt til 0,5 meter. Planteplankton er relativt artsfattigt. Søen er uden vandplanter og rørskov, men med pletvise fore-komster af flydebladsplanter. Den modtager vand fra de omkringliggende moseområder og har afløb til Nebel Sønderbæk.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1986: Bukkeblad, Vand-Pileurt

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 473, 987

26/15-3. Nørresøgård Plantage.

I sammensætningen af den privatejede Nørresøgård Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af Bøg, Eg og blandet løvskov. Omkring Nørresø (lok. 26/15-2) ligger lysåbne områder beklædt med dværgbuskvegetation domineret af Hedelyng og Revling.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1990: Plettet Gøgeurt, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Lærk

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

1982: Bølget Bunke, Ene, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Hunde-Hvene, Liden Klokke, Majblomst, Krybende Pil, Revling, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse, Håret Visse

Mosser:

1982: Hypnum cupressiforme, Polytrichum commune

Laver:

1982: Cladonia chlorophaea, Cladonia portentosa, Cladonia tenuis

Lokalitetskode: + S-H II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Håret Visse

Kilder: 161, 437, 470, 555

26/15-4. Slauggård Plantage.

I sammensætningen af Slauggård Plantage (Det Danske Hede-selskab) indgår beplantninger af nåletræer. I Gejlvang Plantage ligger lysåbne stykker beklædt med dværgbuskvegetation med en del indvækst af Bjerg-Fyr.

Vegetationstyper: Nåleskov, fattigkær, hede

Højere planter:

1982: Blåhat, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Håret Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Krybende Pil, Revling, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Tyttebær, Engelsk Visse

1981: Skov-Hullæbe, Slangetunge, Smuk Perikon, Svaleurt, Mose(?) - Vintergrøn

1900-1979: Benbræk, Fin Bunke(o), Klokke-Ensian(o), Hunde-Hvene, Klokkelyng, Brun Næbfrø(o), Pors, Mangestænglet Sumpstrå(o), Vandnavle

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Polytrichum piliferum*

Laver:

1982: *Cladonia coccifera*, *Cladonia portentosa*

Alger:

1900-1979: *Zygonium ericetorum*(o)

Lokalitetskode: + S-V-H II r-s

Kilder: 97, 161, 470, 501, 975, 987

26/15-5. Knoldsø.

Den 3,5 ha store Knoldsø ligger i den sydlige udkant af Slaug-gård Plantage (lok. 26/15-4) og er omgivet af plantagen til tre sider, mens en smal strimmel hede adskiller søen og markerne mod syd. Søen har en største dybde på 0,8 m. Vandstanden er meget svingende. Bunden består af sand overlejret af dyndlag med varierende tykkelse. Vandet er rent med sigt til bunden, svagt surt og med forhøjede mængder af fosfor om sommeren. Planteplankton er arts- og individrigt. Søen er uden vandplanter, mens vandoverfladen dækkes af flydebladsplanter. Rørskov forekommer kun sparsomt på lav-vandede steder, der dækkes af bevoksninger af Tagrør, Alm.

Sumpstrå og Smalbladet Dunhammer. Søen er uden naturlige til-løb, og afvanding forgår gennem en kanal i den vestlige ende. Den har tidligere været lobeliesø. Sandsø og Vejsø lå begge øst for Knoldsø. Begge søer er i dag afvandede. Deres vegetationsforhold inden afvandingen er beskrevet i Wiinstedt (1916).

Vegetationstyper: Sø, lobeliesø(o)

Højere planter:

1986: Smalbladet Dunhammer, Vand-Pileurt, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Svømmende Vandaks

1981: Kær-Svovlrod, Eng-Viol

1980: Blåtop, Klokke-Ensian, Alm. Hvene, Klokkelyng, Kær-Ranunkel, Krybende Pil, Pors, Liden Siv, Tråd-Siv, Alm. Star, Manna-Sødgræs, Vandnavle

1900-1979: Fin Bunke(o), Sø-Kogleaks, Tvepibet Lobelie(o), Strandbo(o), Svømmende Sumpskærm(o), Tusindfrø(o), Smalbladet Ærenpris

Mosser:

1900-1979: Fontinalis antipyretica(o)

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V II r-s

Kilder: 128, 423, 437, 473, 555, 557, 975, 986, 987

26/15-6. Vorbasse.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vorbasse foreligger ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov, vandhul, vejkant

Højere planter:

1981: Pomerans-Høgeurt, Stor Knopurt, Bugtet Kløver, Cypress-Vortemælk

Lokalitetskode: + S-V-B III r

Kilder: 975, 987

26/15-7. Vorbasse Østermose.

Tidligere tiders vidtstrakte eng- og mosearealer i Vorbasse Østermose er sammen med Blindsø nu tørlagte. Rester af lavtvoksende hede- og hedemosevegetation forekommer endnu i mindre pletter. En beskrivelse af naturforholdene i Blindsø findes i Wiinstedt (1916).

Vegetationstyper: Hede, mose, sø(o)

Højere planter:

1982: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåhat, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Plettet Kongepen, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Alm. Mangeløv, Alm. Pimpinelle, Pors, Revling, Alm. Røllike, Børste-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Engelsk Visse, Håret Visse

1981: Vår-Vikke

1900-1979: Se tillige floraliste i Wiinstedt (1916).

Mosser:

1982: Hypnum cupressiforme, Polytrichum piliferum

Laver:

1982: Cladonia chlorophaea, Cladonia coccifera, Cladonia portentosa

Lokalitetskode: + H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Plettet Kongepen

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Håret Visse

Kilder: 555, 557, 975, 986

26/15-8. Skødebjerg Plantage.

I sammensætningen af den 27 ha store, privatejede Skødebjerg Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med enkelte bevoksninger af Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 987

26/15-9. Søndersøgård Plantage.

I sammensætningen af Søndersøgård Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, ruderat

Højere planter:

1981: Løge-Jordrøg, Jødekirsebær, Have-Snerle

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 437, 975, 987

26/15-10. Vorbasse Sønderhede.

Vegetationen på Vorbasse Sønderhede domineres ifølge Böcher (1970) af dværgbuske med Hedelyng, Revling og Håret Visse. Jordbunden er gruset og relativ god.

Området rummer en mindre bestand af Vår-Kobjælde(x), hvis voksested har været stærkt truet af tilgroning. Omfattende rydninger har nu igen givet bestanden bedre vilkår.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den lavt-voksende hedevegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, at rydning af selvsået opvækst af træer og buske fortsat finder sted, at indplantning af træer ikke foretages, og at tilførsel af kunstgødning undgås. 0,25 ha af Vorbasse Sønderhede er fredet af hensyn til Vår-Kobjælde 1921.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1990: Vår-Kobjælde(x)

1982: Blåtop, Fliget Brøndsel, Bølget Bunke, Bævresp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Bredbladet Dunhammer, Vinter-Eg, Ene, Klokke-Ensian, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Kær-Galtetand, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Guldblomme, Farve-Gåseurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Revling, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Alm. Syre, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Tyttebær, Tørst, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Håret Visse

1900-1979: Kattefod(o), Plettet Kongepen(o), Kantet Konval, Smuk Perikon, Lav Skorsoner(o), Lyng-Star(o)

Mosser:

1982: Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Pleurozium schreberi, Polytrichum commune, Polytrichum piliferum, Rhytidiadelphus triquetrus, Sphagnum papillosum

Laver:

1982: Cladonia chlorophaea, Cladonia coccifera, Cladonia fimbriata, Cladonia portentosa, Cladonia tenuis

Lokalitetskode: + H I ms

Botanisk vurdering:

Vorbasse Sønderhede er henført til kategori I på grund af rød-listeart.

1. Rødlistearter: Vår-Kobjælde(x)

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Håret Visse

Kilder: 38, 97, 358, 437, 400, 401, 436, 468, 470, 555, 557, 1013

26/15-11. Søndersø.

Bunden i den 1,3 ha store Søndersø består af sand overlejret af lag af dynd og detritus. Søen har en største dybde på 1,2 meter, men vandstanden svinger meget efter årstiden. Visse somre kan næsten total tørlægning indtræffe. Vandet er næringsrigt.

Vandplanter mangler, mens de udtørrende flader rummer flere, dertil knyttede planter. Rørskov optræder kun sparsomt, idet enkelte flader er bevokset med Alm. Sumpstrå og Bredbladet Dunhammer. Planteplankton er arts- og individrigt. Søen er uden naturlige tilløb og afløb og er helt omgivet af Søndersøgård Plan-tage (lok. 26/15-9). Den anvendes til andeopdræt.

Bevaring: Søen bør af zoologiske årsager udpeges til naturviden-skabeligt interesseområde, og andeopdrættet bør ophøre.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1986: Bredbladet Dunhammer, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknop, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Svømmende Vandaks, Vandportulak

1982: Blåtop, Kær-Fladstjerne, Børste-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Manna-Sødgræs, Vandarve, Vandnavle, Smalbladet Ærenpris

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Vandportulak

Kilder: 473, 987

26/15-12. Fitting Krat.

I sammensætningen af Fitting Krat har i alt fald tidligere indgået bevoksninger af løvtræer af Eg og Bævreasp.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Alm. Bingelurt, Bævreasp, Alm. Eg, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Guldnelde, Hassel, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Skov-Jordbær, Storblostmret Kodriver(o), Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Selje-Pil, Aks-Rapunsel(o), Hunde-Rose, Alm. Røn, Slåen, Bakke-Star(o), Skov-Storkenæb(o), Alm. Syre, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 419, 555

26/15-13. Stenbjerglund.

Stenbjerglund Krat er ifølge Gram, Jørgensen og Kjøie (1944) tre mindre egekrat, der er adskilt ved lynghede og omgivet af dyr-kede marker.

Vegetationstyper: Løvskov, hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Rød-El, Ene, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Fruebær(o), Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Alm. Sct. Hansurt, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Prikbladet Perikon, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Bakke-Star(o), Pille-Star, Skov-Storkenæb(o), Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Vedbend, Krat-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 555

26/15-14. Skødebjerg Nygård Plantage.

I sammensætningen af den 28 ha store, privatejede Skødebjerg Nygård Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med enkelte bevoksninger af Eg og blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/16 Grimstrup

26/16-1. Kraghøj Krat.

Langs nordsiden af Alslev Ådal (lok. 27/19-10) forekommer ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) spredte grupper af ege-krat. Krattene har været større, men hovedparten er ryddet.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Alm. Røn, Skovstjerne, Tørst, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144

26/16-2. Roust Mølle.

Dyrbæk omgives ovenfor Roust Mølle af våde arealer domineret af pilekrat.

Vegetationstyper: Vandløb, mose

Højere planter:

1980: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Vorte-Birk, Skov-Brandbæger, Mose-Bunke, Rød-El, Kær-Galtetand, Hindbær, Sump-Kællingetand, Pil, Vand-Pileurt, Pors, Nyse-Røllike, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Alm. Syre, Kær-Tidsel
1900-1979: Hjertelæbe (senest set 1879)(o), Dynd-Star(o)

Mosser:

1900-1979: Cladopodiella fluitans

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 448, 449, 451, 509, 589, 986

26/16-3. Øllufvad = Øllevad.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Øllufvad foreligger ikke.

Mosser:

1900-1979: *Sphagnum recurvum*(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 449

26/16-4. Nebel Sø.

Den 2,3 ha store Nebel Sø er kunstig, dannet ved gravning af mergel. Siderne er stejle, og søen har en største dybde på 6,4 m. Bunden består af mergel overlejret af tynde lag af slam. Vandet er næringsrigt og alkalisk. Sigtedybden er ved sommer-maksima målt til 0,8 - 1,3 m.

Planteplankton er artsrigt domine-ret af næringskrævende arter. Søen er stort set uden vandplanter. Kun ved udløbet forekommer bevoksninger af flydeblads-planter. Rørskov mangler langs store dele af bredden. Hvor den forekommer, er den smal. Søen gennemstrømmes af Nebel Bæk. Søen er kun adskilt fra de omgivende, dyrkede marker af en smal udyrket bræmme.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1986: Sø-Kogleaks, Grenet Pindsvineknop, Høj Sødgræs, Tagrør, Hjertebladet Vandaks

1980: Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Eng-Forglemmigej, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Pil, Gåse-Potentil, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Rød Svingel, Sværtevæld, Muse-Vikke, Gul Åkande

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 473, 986

26/16-5. Amhøje.

Ved Amhøje findes ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) en mindre samling egepur omgivet af hede. Om krattet fortsat eksisterer, er uvist.

Vegetationstyper: Løvskov(o), hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg

Lokalitetskode: + (S) IV 0

Kilder: 411

26/16-6. Grimstrup Krat.

Det 112 ha store, privatejede Grimstrup Krat ligger på fladt til let kuperet terræn med den 47 meter høje Møllehøj som højeste punkt. Krattet er fortsat et af de anseelige i Danmark. Jordbunden består af smeltevandssand og -grus.

Den sydlige del rummer megen løvskov i første række af Eg. I den sydvestlige del optræder sluttet egeskov med træer på 4-5 meters højde langs randen og op til 15 meter i de indre dele iblandet lidt Bævreasp. I den sydøstlige del er træerne op til 20 m høje med busklag af Hassel og i de dybere dele af krattet iblandet Tørst, Røn og Bævreasp. I de centrale dele optræder til-lige bevoksninger af Bøg og beplantninger af nåltræer i første række Rød-Gran. Alm. Gedeblad kravler til vejrs og filtrer træer og buske sammen.

Mere lysåbne partier og egentlige lysninger er få. Bundvegetationen er karakteristisk og sluttet med dominans af Majblomst, Liljekonval, Skovstjerne, Bølget Bunke, Krybende Hestegræs og Hvid Anemone og stedvis Alm. Kohvede.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskovspartierne i Grimstrup Krat bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse partier undgår almindelig forstlig drift, og at genvækst sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Ahorn, Hvid Anemone, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Stor Fladstjerne, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Mangebloomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hestekastanie, Hindbær, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hønsetarm, Alm. Kohvede, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Have-Kål, Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Vild Ribs, Alm. Røn, Selje-Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Ru Svinemælk, Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Glat Vejbred, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1982: Vinter-Eg, Krybende Læbeløs, Selje-Pil

1900-1979: Vorte-Birk, Blåbær, Ene, Alm. Engelsød, Sort Fladbælg(o), Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks, Fruebær(o), Bakke-Gøgelilje(o), Skov-Gøgelilje(o), Alm. Hvidtjørn, Skov-Jordbær, Stor Konval, Kransbørste(o), Kristtorn(o), Pyramide-Læbeløs(o), Smuk Perikon, Øret Pil, Lund-Ranunkel, Aks-Rapunsel(o), Rubus dissimulans, Lav Skorsoner(o), Bakke-Star(o), Skov-Storkenæb(o), Fåre-Svingel, Forskelligbladet Tidsel(o), Alm. Ulvefod(o), Vild Æble, Læge-Ærenpris

Mosser:

1990: *Dicranum scoparium*, *Funaria hygrometrica*, *Hypnum cupressiforme*

1900-1979: *Antitrichia curtipendula*, *Campylopus fragilis*(o), *Dicranoweissia cirrata*, *Frullania tamarisci*, *Isothecium myosuroides*, *Isothecium myurum*

Laver:

1900-1979: *Cetraria chlorophylla*, *Cetraria pinastri*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia ramulosa*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia*

physodes, Hypogymnia tubulosa, Lecanora conizaeoides, Lecanora symmicta, Lepraria incana, Mycoporum quercus, Parmelia glabratula, Parmelia revoluta, Parmelia saxatilis, Parmelia subaurifera, Parmelia sulcata, Parmeliopsis ambigua, Pertusaria amara, Pertusaria multipuncta, Platismatia glauca, Pseudevernia furfuracea, Ramalina farinacea

Lokalitetskode: ++ S I r

Botanisk vurdering:

Grimstrup Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

2. Sjældnere planter: Cetraria pinastri, Parmelia revoluta, Pertusaria multipuncta

Grimstrup Krat er det klassiske findested for Lund-Ranunkel og er et af de sidste, hvor planten med sikkerhed er set.

Kilder: 96, 100, 144, 161, 211, 277, 278, 317, 319, 389, 397, 438, 442, 447, 450, 451, 454, 554, 589, 595, 596, 904, 994, 1078, 1375, 1394, 1405

26/16-7. Dalmose.

Ved Dalmose ligger på fladt terræn et større kratbevokset mose-område med tørvegrave. Mosen omgives af græsningsarealer.

Vegetationstyper: Fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Gederams, Hedelyng, Klokkelyng, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Mangeløv, Smalbladet Mærke, Alm. Røn, Lyse-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Trævlekrone, Tæppegræs, Tørst

Lokalitetskode: + Sv II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Tæppegræs

Kilder: 987

26/17 Åstrup

26/17-1. Fladsø.

Fladsø er dystrof omgivet af hængesæk. Bunden består af dynd. Vandplanter mangler.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1982: Blåtop, Lyse-Siv

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 987

26/17-2. Agerbæk Krat.

Af tidlige tiders store Agerbæk Krat er kun Lunden og et mindre krat ved Egebjerg, hvor det delvis indgår i en have, tilbage. I Lunden indgår ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) sammen-hængende egepartier med tør, mager bund, der i alt fald tidligere har været anvendt til græsning.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Håret Frytle, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Smuk Perikon, Alm. Røn, Seline(o), Lav Skorsoner(o), Skovstjerne, Bakke-Star(o), Forskelligbladet Tidsel(o), Tormentil, Tørst, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144

26/17-3. Agerbæk.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Agerbæk foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1987: Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk
1900-1979: Cypress-Ulvefod (senest set 1974)(o)

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 863

26/17-4. Åstrup Krat.

I Åstrup Krat optræder ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) mest egeskov tillige med indplantede bestande af Bøg, Rød-Gran og Hvid-Gran. Marker og lysåbne arealer skærer fra omgivelserne ind i krattet.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Krat-Fladbælg, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kohvede, Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Aks-Rapunsel(o), Alm. Røn, Skovstjerne, Slåen, Lyng-Snerre, Pille-Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Tørst, Cypress-Ulvefod(o), Krat-Viol, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 353

26/17-5. Kulmose.

Kulmose rummer dels Blåtop-dominerede hedemosearealer, dels områder tilgroet med krat af Birk og Pil.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Alm. Baldrian, Benbræk, Vorte-Birk, Blåtop, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Pil, Pors, Alm. Star, Tråd-Star, Kær-Tidsel, Tormentil, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Tørst, Svømmende Vandaks

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 986

26/18 Tvilho

26/18-1. Klelund Plantage og Katbøl Hede.

I sammensætningen af den 1648 store, privatejede Klelund Plantage indgår betydelige nålebeplantninger af Sitka-Gran, Rød-Gran, Alm. Ædelgran, Skov-Fyr, Lærk tillige med Hvid-Gran, Fransk Bjerg-Fyr og Alm. Bjerg-Fyr. Stedvis forekommer løvtræs-bevoksninger af Bøg, Rød-Eg, Alm. Eg samt Sildig Hæg og Bævreasp. I skovbunden optræder Bølget Bunke hist og her i tætte bestande.

I sydrenden mod Nørrebæk (lok. 26/18-2) ligger flere egekrat: Kidholm Krat og Klelund Krat.

I plantagen forekommer ubenyttede, åbne arealer dækket af dværgbuskvegetation domineret af Hedelyng og Revling stedvis med både søjleformede og horisontale enebuske samt spredt selvsået opvækst af træer. Hedevegetationen er temmelig artsrig med flere, karakteristiske planter. Hedeområdernes artsrigdom begunstiges ved slåning af gamle lyngris.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige hedevegetation ved Klelund Plantage med bestandene af Cypres-Ulvefod(x) bevares. Det er derfor ønskeligt, at hedearealerne fortsat plejes, at indvækst af træer og buske på nær Ene forhindres, at tilplantning ikke finder sted, og at tilførsel af kunstgødning undgås.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævresp, Ene, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Østlig Tue-Kogleaks, Alm. Kællingetand, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Revling, Rødknæ, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Tormentil, Tyttebær, Alm. Ulvefod, Cypres-Ulvefod(x), Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse

1982: Benbræk, Vorte-Birk, Blåtop, Djævelsbid, Vinter-Eg, Fløjlsgræs, Hoved-Frytle, Klit-Fyr, Gyvel, Hunde-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Stor Konval, Smalbladet Kæruld, Alm. Mangeløv, Øret Pil, Pors, Alm. Røllike, Alm. Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Lav Skorsoner, Liden Soldug, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tørst

1900-1979: Hvid Anemone, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Krybende Læbeløs, Eng-Rapgræs, Rubus allegheniensis, Rubus laciniatus

Mosser:

1990: Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Pleurozium schreberi, Polytrichum juniperinum, Polytrichum piliferum

1982: Dicranum scoparium, Leucobryum glaucum, Polytrichum commune, Tortula ruralis

Laver:

1990: Cladonia floerkeana, Cladonia merochlorophaea, Cladonia portentosa, Cladonia uncialis

1982: Cladonia coccifera, Cladonia rangiferina

Lokalitetskode:

Klelund Plantage: + S III r

Hedearealer i Klelund Plantage (inkl. Katbøl Hede): + H I s-ms

Botanisk vurdering:

Hedearealerne i Klelund Plantage er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Cypres-Ulvefod(x)

2. Sjældnere planter: Alm. Ulvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner, Cypres-Ulvefod(x), Håret Visse

Kilder: 144, 161, 470, 742, 867, 904, 1394

26/18-2. Tvilho.

På sydsiden af Nørrebæk mellem Agerlund og Rævebakke ligger et ugræsset hedeområde. Vegetationen er domineret af dværg-buske af Hedelyng og Revling. På de lavere dele mod Nørrebæk optræder græshede domineret af Blåtop. I de fugtigere dele optræder Benbræk tillige med Klokkelyng og Klokke-Ensian. Store dele af dværgbuskheden er invaderet af mere eller mindre tætte krat af selvsået opvækst af nåletræer især Hvid-Gran og Alm. Bjerg-Fyr. En del af skråningen ud for Rævebakke er ryddet for træer og buske på nær Ene. Grenaffald er efterladt. Langs en kort strækning af åen ligger et smalt vældområde med mere artsrig vegetation. Her har i alt fald tidligere optrådt paludella-vældsvegetation.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær, væld, vandløb, paludella-væld(o)

Højere planter:

1990: Skov-Angelik, Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Høst-Borst, Småskulpet Brøndkarse, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Alm. Eg, Ene, Klokke-Ensian, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Hoved-Frytle, Mangebloomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Kær-Galtetand, Hvid-Gran, Rød-Gran, Guldblomme, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hjertegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Skovstjerne, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Strudsvinge, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Tørst, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris

1987: Alm. Baldrian, Tvebo Baldrian, Ris-Dueurt, Gråris, Plettet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbeleje, Butfinnet Mangeløv, Grå-Pil, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Glanskapslet Siv, Tråd-Siv, Sump-Snerre, Trenervet Snerre, Grå Star, Top-Star, Trindstænglet Star, Alm. Sumpstrå, Vandarve, Vandkarse

1982: Maj-Gøgeurt

1980: Liden Andemad, Vellugtende Gulaks, Vand-Mynte, Kær-Padderok, Eng-Rørhvene, Liden Siv, Kær-Star, Næb-Star, Tråd-Star, Trævlekrone, Svømmende Vandaks

1900-1979: Engkarse, Fjerbregne, Liden Fugleklo, Gyldenlak-Hjørneklap, Leverurt(o), Småbladet Milturt(o), Kugle-Museurt(o), Liden Museurt, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt(o), Alm. Månerude(o), Rosmarinlyng(o), Blære-Star, Fåblomstret Star(o), Loppe-Star(o), Skede-Star(o), Tvebo Star(o), Mangestænglet Sumpstrå(o), Svineøje(o), Eng-Troldurt(o), Aflangbladet Vandaks, Langbladet Vandaks, Vandpest, Roset-Vandstjerne, Vibefedt(o), Farve-Visse

Mosser:

1990: Aulacomnium palustre, Climacium dendroides, Polytrichum commune

1987: Brachythecium rivulare, Calliergonella cuspidata, Calliergon stramineum, Helodium blandowii, Hylocomium splendens, Lophocolea bidentata, Philonotis fontana, Plagiomnium ellipticum, Plagiomnium undulatum, Polytrichum juniperinum, Rhytidiadelphus squarrosus, Scleropodium purum, Sphagnum angustifolium, Sphagnum fallax, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum palustre, Sphagnum teres, Sphagnum warnstorffii

1900-1979: Bryum pseudotriquetrum, Calliergon giganteum, Paludella squarrosa(o), Pleurozium schreberi, Racomitrium lanuginosum, Sphagnum riparium(o), Tomenthypnum nitens

Lokalitetskode: ++ H-V II s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Helodium blandowii*, Butfinnet Mangeløv, *Tomenthypnum nitens*
3. Lokalt sjældnere planter: Tvebo Baldrian, Maj-Gøgeurt, Trenervet Snerre
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 90, 100, 262, 550, 551, 552, 756, 960, 986, 987, 1382, 1384

26/19 Lindknud

26/19-1. Hovborg Plantage inkl. Risbøl Mosegård Plantage og Risbøl Sande.

I sammensætningen af den 501 ha store, privatejede Hovborg Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af Bøg, Eg og blandet løvskov. Hovedpar-ten af det stærkt kuperede indsande, Risbøl Sande, er tilplantet. Endnu optræder partier med lavtvoksende hedevegetation domineret af dværgbuske og græsser.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1986: Bøg

1982: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreesp, Mose-Bølle, Vinter-Eg, Ene, Mangelblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Kattesæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Øret Pil, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Tørst, Engelsk Visse, Håret Visse

1900-1979: Cypres-Ulvefod(o)

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Leucobryum glaucum*, *Polytrichum affine*, *Racomitrium canescens*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Sphagnum papillosum*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia tenuis*

Lokalitetskode: + S-H II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Håret Visse

Kilder: 123, 161, 470, 353

26/19-2. Høllundsøgård Plantage.

I sammensætningen af den 502 ha store, privatejede Høllundsø-gård Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af Bøg og Eg. Vandoverfladen i Søgård Sø er dækket af åkander.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, sø

Højere planter:

1990: Dun-/Vorte-Birk, Bøg, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Alm. Hyld, Majblomst, Alm. Røn, Skovstjerne, Tørst

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

1982: Gul Åkande, Hvid Åkande

Laver:

1990: *Cetraria chlorophylla*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia pyxidata*, *Cladonia ramulosa*, *Cladonia squamosa*, *Dimerella pineti*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora conizaeoides*, *Lepraria incana*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia sulcata*

Lokalitetskode: + S-V III r

Kilder: 161, 306, 602, 867, 987

26/19-3. Dalagergård Plantage.

I sammensætningen af den 236 ha store, privatejede Dalager-gård Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af Bøg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/19-4. Høllund Plantage inkl. Hjortebjerg Plantage, Ravnhøj Plantage og Stengård Plantage.

I sammensætningen af den 106 ha store Høllund Plantage (Ribe Amtsråd) indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af Bøg og Eg. I den sydlige del af plantagen

ligger Høllund Krat = Nebel Lunde, der rummer bevoksninger af Eg. Spredt i plantageområdet ligger flere, lysåbne arealer beklædt med hedevegetation domineret af dværgbuske.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1986: Bøg

1982: Benbræk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Vinter-Eg, Ene, Engelskgræs, Mark-Frytle, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkeling, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Majblomst, Krybende Pil, Revling, Alm. Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse

1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Rank Høgeurt, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Grå-Pil, Bakke-Star(o), Tørst

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Tortula ruralis*

Svampe:

1982: *Laccaria laccata*, *Lepista inversa*, *Suillus bovinus* 1900-1979: *Exidia recisa*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia tenuis*

Lokalitetskode: + S-H II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Håret Visse

Kilder: 78, 144, 161, 470, 555

26/19-5. Høllund Bro.

Den smalle, lavvandede Holme Å (se tillige lok. 26/13-2, 26/14-13 og 26/19-13) har ved Høllund Bro god vandføring. Bunden består af sand. I vandet optræder rigelig rankegrøde af Enkelt Pindsvineknop med indslag af Storblostmret Vandranunkel og Vandstjerne. På bredderne på begge sider af landevejen ligger ugræssede vældområder, der er under tilgro-ning med buske af Pil. På de vådeste dele eller på steder, hvor færdsel foregår, optræder lavtvoksende, mosrig rigkærsvegetation med flere, karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at paludellavælds-vegetationen ved Høllund Bro bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning indføres, at afvanding undgås, at rydning

af selvsåede træer og buske finder sted, og at tilførsel af kunst-gødning til vældområderne og deres nære omgivelser undgås.

Vegetationstyper: Paludellavæld, rigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1990: Liden Andemad, Ris-Dueurt, Fløjlsgræs, Maj-Gøgeurt, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Bredbladet Mærke, Krans-Mynte, Stor Nælde, Øret Pil, Enkelt Pindsvineknop, Manna-Sødgræs, Storbloomstret Vandranunkel, Vandstjerne

1989: Vibefedt

1987: Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Tvebo Baldrian, Benbræk, Vand-Brandbæger, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Ris-Dueurt, Alm. Firling, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Hoved-Frytle, Mangeblomstret Frytle, Gifttyde, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hjertegræs, Hunde-Hvene, Kær-Høgeskæg, Alm. Hønsetarm, Kamgræs, Eng-Kabbeleje, Katteskæg, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Tue-Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Vild Kørvel, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Bredbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Rosmarinlyng, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Stor Skjaller, Skovstjerne, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Alm. Star, Hirse-Star, Grøn Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Trindstænglet Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandarve, Lancet-Vejbred, Eng-Viol

1900-1979: Skov-Angelik, Kortsporet Blærerod(o), Liden Blærerod, Alm. Brunelle, Engkarse, Liden Kæruld(o), Hvid Næbfrø(o), Krybende Pil, Dynd-Star(o), Fåblomstret Star(o), Gul Star(o), Gul x Skede-Star(o), Liden Siv, Liden Soldug(o), Loppe-Star, Skede-Star(o), Liden Ulvefod(o), Otteradet Ulvefod(o), Aflangbladet Vandaks, Vedbend-Vandranunkel(o), Svensk Øjentrøst(o)

Mosser:

1987: Aulacomnium palustre, Brachythecium rivulare, Bryum pseudotriquetrum, Calliergonella cuspidata, Calliergon cordifolium, Calliergon stramineum, Climacium dendroides, Cratoneuron commutatum, Drepanocladus revolvens, Helodium blandowii, Oxyrrhynchium praelongum, Paludella squarrosa(x), Philonotis fontana, Plagiomnium ellipticum, Polytrichum commune, Rhytidiadelphus squarrosus, Sphagnum fallax, Sphagnum flexuosum, Sphagnum inundatum, Sphagnum magellanicum, Sphagnum palustre, Sphagnum teres, Sphagnum warnstorffii

1900-1979: Dicranum bonjeanii, Drepanocladus vernicosus, Plagiomnium undulatum, Sphagnum contortum, Sphagnum girgensohnii, Splachnum ampullaceum, Tomenthypnum nitens

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Vældområderne ved Høllund Bro er henført til kategori I på grund af I-biotop: Paludellavæld.

2. Sjældnere planter: Helodium blandowii, Paludella squarrosa(x), Rosmarinlyng, Loppe-Star, Tomenthypnum nitens

3. Lokalt sjældnere planter: Tvebo Baldrian, Maj-Gøgeurt, Småbladet Milturt

4. Paludellavældsindikatorer: Helodium blandowii, Paludella squarrosa(x), Tomenthypnum nitens

Kilder: 90, 437, 550, 551, 552, 555, 557, 987, 1350, 1394

26/19-6. Stenbjerghus Plantage.

I sammensætningen af den 26 ha store, privatejede Stenbjerg-hus Plantage indgår beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/19-7. Møllegård Hedemose.

Den delvis ubenyttede Møllegård Hedemose rummer lysåbne partier med lavtvoksende fattigkærsvegetation, vandfyldte tørvegrave og flader tilgroet med pilekrat eller Tagrør. I fattigkærsvegetationen indgår flere, karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske fattigkærsvegetation i Møllegård Hedemose bevares. Det er derfor ønskeligt, at selvsået opvækst af træer og buske fjernes, at ekstensiv græsning indføres, at tilførsel af kunstgødning ikke finder sted, at yderligere dræning undgås, og at moseområdet kan blive vanddækket om vinteren.

Vegetationstyper: Ekstremfattigkær, vandhul, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Benbræk, Kortsporet Blærerod, Blåtop, Klokke-Ensian, Klokkelyng, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Pil, Pors, Rosmarinlyng, Børste-Siv, Liden Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Tagrør, Tranebær

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Møllegård Hedemose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremfattigkær.

2. Sjældnere planter: Kortsporet Blærerod, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng

Kilder: 987

26/19-8. Sortemåde.

Sortemåde rummer opgivne mergelgrave omgivet af græsnings-arealer.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1982: Liden Andemad, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Engkarse, Alm. Fredløs, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Ager-Mynte, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Pil, Spæd Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Glanskapslet Siv, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Trævlekrone, Muse-Vikke, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 987

26/19-9. Hyldelund.

Ved Hyldelund ligger et næsten udtørret vandhul delvis opfyldt med affald. Omgivelserne anvendes til græsning. Nord for vand-hullet ligger hedeområder beklædt med græsvegetation domine-ret af Blåtop eller på steder, hvor der er skrabet tørv, Hedelyng.

Vegetationstyper: Vandhul, hede, fattigkær, mark

Højere planter:

1984: Blågrøn Gåsefod

1982: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Alm. Ene, Bjerg-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Kattesæg, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Alm. Mangeløv, Krybende Pil, Øret Pil, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Tråd-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Sand-Star, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Engelsk Visse

1980: Nikkende Brøndsel, Bredbladet Dunhammer, Sump-Forglemmigej, Hunde-Hvene, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Lyse-Siv, Sværtevæld, Alm. Star, Kær-Tidse, Eng-Viol

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

Svampe:

1982: *Laccaria laccata*, *Marasmius androsaceus*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + V-H-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng

Kilder: 201, 470, 986

26/19-10. Lindknud.

Lindknud Kirke er hvidkalket på nær den nedre del af koret, hvor granitkvadrene træder frem. Diget omkring kirkegården består af kampesten. Det er rensat for højere planter bortset fra stenurter, Arabis og Saxifraga, der alle skånes. Disse forekommer især på digekronen. Langs indersiden af digets vestlige del står en række træer især af Skov-Elm, mens den østlige halvdel bærer bøggehæk. Stenene i kirkens kor, træernes bark og i diget er beklædt med mange epifytiske og epilittiske mosser og laver. Nord for Lindknud ligger et mindre, næringsrigt vandhul, hvis overflade er helt dækket af Andemad.

Vegetationstyper: Dige, vandhul

Højere planter:

1990: Ahorn, Arabis sp., Ask, Bellis, Blæresmælde, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Grå-Bynke, Bøg, Cerastium biebersteinii/tomentosum, Glat Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Flipkrave, Mark-Forglemmigej, Pengebladet Fredløs, Alm. Fuglegræs, Gederams, Sct. Hansurt, Haremad, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Liden Kløkke, Gul Kløver, Hare-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Korsknapp, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Hvid Okseøjle, Ager-Padderok, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Rødknæ, Alm. Røllike, Selje-Røn, Saxifraga sp., Skvalderkål, Burre-Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Bakke-Svingel, Rød Svingel, Syren, Horse-Tidsel, Rød Tvetand, Vedbend, Lancet-Vejbred

1980: Liden Andemad, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bidende Pileurt, Lav Ranunkel, Liden Siv, Lyse-Siv, Manna-Sødgræs, Vandnavle

1900-1979: Cypres-Ulvefod(o), Tysk Visse(o)

Mosser:

1990: Ceratodon purpureus, Dicranum scoparium, Grimmia pulvinata, Hypnum cupressiforme, Polytrichum juniperinum

Lokalitetskode: + V-B II r-s

Kilder: 366, 555, 557, 986, 1355, 1384

26/19-11. Galtlund Plantage.

I sammensætningen af den 80 ha store, privatejede Galtlund Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af Bøg og Eg. I plantagens nordøstligste hjørne ligger Stenbjerg, der med sine 103 m er Ribe Amts højeste punkt.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 123, 161

26/19-12. Vittrup Krat = Lundsgård Krat.

Vittrup Krat har i alt fald tidligere bestået af tre selvstændige krat kaldet Østerlund, Midterlund og Vesterlund. Krattet ligger på det kuperede terræn på sydsiden af Holme Ådal (lok. 26/19-13). Flere steder forekommer stejle skrænter mod ådalen. På skovbunden veksler muld- og morbundsvegetation.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at naturskovspar-tierne i Vittrup Krat bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse partier undgår almindelig forstlig drift, og at genvækst sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1982: Hvid Anemone, Blåbær, Bølget Bunke, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg, Ene, Alm. Gedebled, Alm. Hundegræs, Stor Konval, Majblomst, Smuk Perikon, Lav Ranunkel, Skovstjerne, Pille-Star, Tørst, Krat-Viol, Ørnebregne

1981: Gærde-Kartebolle, Alm. Skjolddrager, Kær-Svovlrod

1900-1979: Stivhåret Borst(o), Mose-Bunke, Bævreasp, Ene, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Fruebær(o), Håret Frytle, Liden Fugleklo, Vellugtende Gulaks, Hassel, Hieracium scabrescens, Hieracium scanicum, Gyldenlak-Hjørneklap, Alm. Hvidtjørn, Storblomstret Hønsetarm, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Kvalkved, Krybende Læbeløs, Kugle-Museurt(o), Øret Pil, Eng-Rapgræs, Aks-Rapunsel(o), Lund-Ranunkel(o), Hunde-Rose, Alm. Røn, Selje-Røn, Skovsyre, Liden Snerre(o), Bakke-Star(o), Svineøje(o), Tørst, Vedbend, Eng-Viol, Voldtimian(o), Vild Æble

Lokalitetskode: + S I r

Botanisk vurdering:

Vittrup Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Kilder: 90, 96, 144, 317, 423, 555, 557, 975, 1405

26/19-13. Holme Ådal, øvre del.

Holme Å (se tillige lok. 26/13-2, 26/14-13 og 26/19-5) udspringer i Gispel Mose (lok. 25/126-1) og løber mod nordvest gennem en snæver ådal omgivet af stejle, til tider kratbeklædte sider. Af disse er Stenbjerglund (lok. 26/15-13) og Vittrup Krat (lok. 16/19-12) beskrevet særskilt, mens beskrivelserne Vor-basse Sønderkrat og Åkærhus Krat er medtaget her.

Åen er på denne øvre strækning forholdsvis ureguleret og omgivet af våde egne. Langs åen og på dalens sider har i alt fald tidligere ligget flere vældmose med en særdeles interessant fattig-

kærsvegetation. I hvilket omfang denne fortsat eksistere, er uvist. Beskrivelser af den førhen forekommende vegetation findes i Wiinstedt (1916).

Vegetationstyper: Vandløb, eng, løvskov, væld(o), fattigkær(o)

Højere planter:

1980: Alm. Baldrian, Blåtop, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Pors, Glanskapslet Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Kær-Tidse, Kær-Trehage, Trævlekrone, Eng-Viol
1900-1979: Hvid Anemone, Benbræk, Kortsporet Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Slank Blærerod(o), Blåbær, Bølget Bunke, Fin Bunke(o), Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Ene, Bredbægret Ensian(o), Nikkende Flitteraks, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Plettet Gøgeurt(o), Hedelyng, Skov-Jordbær, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Tue-Kæruld, Vild Kørvel, Majblomst, Smalbladet Mangeløv(o), Spæd Mælkeurt(o), Skov-Padderok, Smuk Perikon, Krybende Pil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Rosmarinlyng(o), Alm. Røn, Børste-Siv, Liden Siv(o), Tråd-Siv, Liden/Stor Skjaller, Liden Soldug(o), Rundbladet Soldug(o), Bakke-Star(o), Dværg-Star, Dynd-Star, Fåblomstret Star(o), Gul Star(o), Loppe-Star(o), Trindstænglet Star(o), Tvebo Star(o), Strandbo(o), Tranebær, Mose-Troldurt(o), Tyttebær, Tørst, Aflangbladet Vandaks, Vibefedt(o), Krat-Viol, Smalbladet Ærenpris, Spinkel Øjentrøst

Lokalitetskode: + V-E-S II r-s

Kilder: 90, 92, 144, 165, 555, 557, 986

26/19-14. Vittrup Bavn.

Området omkring den 101 m høje Vittrup Bavn domineres af græs- og dværgbuskvegetation med dominans af Bølget Bunke og Hedelyng stedvis med indslag af Revling og Blåbær kun med ringe tilgroning af Fyr og Røn.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1987: Blæresmælde, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Bølget Bunke, Djævelsbid, Alm. Eg, Ene, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Eng-Gedeskæg, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Have-Jordbær, Kattefod, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Vild Kørvel, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Grå-Pil, Lådden Pil, Alm. Pimpinelle, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Slåen, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Vår-Star, Alm. Stedmoderblomst, Rød Svingel, Alm. Syre, Syren, Tormentil, Tørst, Tyttebær, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Farve-Visse, Sød-Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1982: Vinter-Eg, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Katteslæg, Alm. Mangeløv, Tandbælg, Engelsk Visse, Håret Visse

Mosser:

1982: Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Pleurozium schreberi, Rhytidiadelphus triquetrus

Svampe:

1982: Clitocybe gibba, Lactarius rufus

Laver:

1982: Cladonia chlorophaea, Cladonia fimbriata

Lokalitetskode: + H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Kattefod, Lav Skorsoner, Håret Visse

Kilder: 123, 470, 796

26/19-15. Toppenhøj.

Ved Toppenhøj ligger ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) mindre bøgekrat.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Bøg, Eg, Ene, Alm. Gedeblad, Kristtorn, Alm. Røn, Tørst, Vedbend

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 438

26/20 Gørding

26/20-1. Vibæk.

Den regulerede og forsænkede Vibæk er på strækningen mellem udløbet af Birkesig Bæk og Vibæk Bro omgivet af faste enge udlagt til permanent græsning eller til opdyrkede marker. Ved udløbet af Birkesig Bæk ses flere, nedlagte ørreddamme. I det nordøstlige hjørne ligger et 25 x 25 m stort vældområde, hvorfra vandet ledes mod syd gennem en grøft. Vældet domineres af tre pilebuske samt lavtvoksende urtevegetation, mens området omkring grøften og dammene rummer højt voksende ur-ter. Omkring den regulerede Birkesig Bæk ses tæt skov af Birk, Pil, Bævreasp og Alm. Røn. Bundvegetationen domineres af Blåtop og Alm. Mjødurt mens Gul Iris forekommer rigeligt i vandløbet.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, fugtig løvskov, løvskov

Højere planter:

1990: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Blåtop, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Maj-Gøgeurt, Skov-Hanekro, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kragefod, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Butbladet Skræppe, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Top-Star, Rød Svingel, Kær-Svovlrød, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Lancet-Vejbred, Eng-Viol

1900-1979: Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Rubus pyramidalis, Tørst

Lokalitetskode: + V-Sv-S II r-s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt

Fra lokaliteten foreligger en fejlagtig angivelse af Bakke-Gøgeurt.

Kilder: 61, 62, 438, 904, 1373, 1384

26/20-2. Terp.

Ved Terp ligger en delvis afvandet mose. De afvandede dele er anvendt til opdyrkning. Den resterende del dækkes af Blåtop-domineret vegetation.

Vegetationstyper: Mose, mark

Højere planter:

1980: Vorte-Birk, Blåtop, Skov-Brandbæger, Mose-Bunke, Hedelyng, Klokkelyng, Mangeløv, Pil, Pors, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Top-Star, Kær-Tidsel

1900-1979: Rubus allegheniensis

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Kilder: 904, 986

26/20-3. Vejrup.

Ved Vejrup ligger et større, ugræsset område dækket af krat-skov domineret af Birk og Pil. Områdets størrelse er reduceret betydeligt på grund af afvanding.

Vegetationstyper: Fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Skov-Angelik, Vorte-Birk, Blåtop, Nikkende Brøndsel, Mose-Bunke, Bredbladet Dunhammer, Kær-Dueurt, Eng-Forglemmigej, Kær-Galtetand, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Pil, Nyse-Røllike, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Eng-Viol
1900-1979: Syl-Firling(o), Korsblad(o), *Rubus gothicus*

Lokalitetskode: + Sv II r-s

Kilder: 408, 447, 904, 986

26/20-4. Tvile.

Råvær syd for Tvile rummer en mindre sø omgivet af græsnings-arealer og dyrkede marker. Bunden består af sand. Langs øst-siden ses rørskov af Smalbladet Dunhammer. Søen har veludviklet flydebladsvegetation. Nord for Tvile ligger en lille sø kranset af løvskov og græsningsarealer.

Vegetationstyper: Sø, fugtig løvskov, eng

Højere planter:

1980: Vorte-Birk, Nikkende Brøndsel, Kær-Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Sump-Forglemmigej, Gul Iris, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødur, Dynd-Padderok, Pil, Gåse-Potentil, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Alm. Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Liden Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandpest, Vandstjerne, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-Sv-E II r-s

Kilder: 986

26/20-5. Bjøvlund Krat.

I sammensætningen af Bjøvlund Krat dominerer ifølge Olsen (1938) Alm. Eg med indslag af Bævreasp, Ene og Tørst. Skov-bundsvegetationen domineres af morbundsplanter.

Vegetationstyper: Løvskov, hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Ene, Håret Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Alm. Hvene, Vår-Kobjælde(o), Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Majblomst, *Rubus gratus*, Alm. Røllike, Skovstjerne, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Hvid Sækspore (senest set 1908)(o), Tørst, Hunde-Viol

Lokalitetskode: + S-(H) III r

Kilder: 389, 438, 447, 1394

26/20-6. Bjøvlund Plantage.

I sammensætningen af den 166 ha store, privatejede Bjøvlund Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm. Eg

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. x Vinter-Eg, Ene, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Rubus gratus, Rubus insularis, Rubus laciniatus, Rubus pyramidalis, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tørst, Krat-Viol

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 161, 904

26/20-7. Sekær Mose.

Den ugræssede Sekær Mose er under afvanding og omgives af dyrkede marker og græsningsarealer. Den østlige ende er tilplan-tet med grantræer.

Vegetationstyper: Mose, nåleskov

Højere planter:

1980: Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Hedelyng, Alm. Hvene, Pil, Alm. Star, Kær-Tidsel

Lokalitetskode: + V-S III r-s

Kilder: 986

26/20-8. Gørklint.

Den østvendte Gørklint rejser sig stejlt op til små 40 m over Holsted Å. Skrænten beklædes ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) med egekrat.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Ene, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Pil, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Enblomstret Vintergrøn(o), Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 448

26/20-9. Kyesbæk.

På skråningerne ved den nedskårne, uregulerede Kyesbæk ligger græssede rigkær. Vegetationen er artsrig og lavtvoksende med flere bladmosser.

Vegetationstyper: Vandløb, rigkær

Højere planter:

1982: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Bukkeblad, Mose-Bunke, Eng-Forglemmigej, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Kær-Høgeskæg, Kamgræs, Sump-Kællingetand, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Næb-Star, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt

Kilder: 987

26/20-10. Nørå Plantage.

Om sammensætningen af den 27 ha store, privatejede Nørå Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. I plantagen ligger en mindre sø.

Vegetationstyper: Skov, vandhul

Højere planter:

1980: Skov-Angelik, Blåtop, Mose-Bunke, Alm. Eg, Rød-El, Gifttyde, Kryb-Hvene, Gul Iris, Pil, Vand-Pileurt, Pors, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Tormentil, Vandnavle, Smalbladet Ærenpris

1900-1979: *Rubus insularis*

Mosser:

1900-1979: *Plagiothecium undulatum*, *Ptilium crista-castrensis*(o)

Lokalitetskode: + S-V II r

Kilder: 161, 451, 904, 986

26/20-11. Terp Ris.

Terp Ris ligger på nordsiden af Holsted Ådal og består hoved-sagelig af egeskov, samt mod åen overdrev med lavt egekrat og indslag af åbne partier med en del Ene. Til dette slutter sig mindre egepartier syd for åen. Skovbunden i Terp Ris og over-drevspartierne har været græsset frem til 1985. Græsning af skovbunden er tilsyneladende ophørt i 1986, hvorfor en voldsom opvækst af især Bævreasp kan konstateres. Krattet har tidligere haft et større omfang og har været omgivet af hede, der har strukket sig ind i selve krattet.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev, hede, fattigkær

Højere planter:

1986: Hvid Anemone, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Skive-Kamille, Kattesæg, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Majblomst, Mælkebøtte, Alm. Månerude, Stor Nælde, Prikbladet Perikon, Øret Pil, Fersken-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Eng-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skovstjerne, Ager-Snerle, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Ager-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Tørst, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Kort Øjentrøst.

1982: Vorte-Birk, Bukkeblad, Bjerg-Fyr, Rød-Gran, Sitka-Gran, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Hvid Næbfrø, Krybende Pil, Revling, Rosmarinlyng, Børste-Siv, Lyse-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Tranebær

1900-1979: Djævelsbid, Alm. x Vinter-Eg, Krat-Fladbælg, Sort Fladbælg(o), Alm. Gyldenris, Kattefod(o), Fjer-Knopurt(o), Kantet Konval(o), Krans-Konval(o), Hede-Melbærris(o), Alm. Mælkeurt, Selje-Pil, *Rubus insularis*, Lav Skorsoner(o), Pille-Star, Forskelligbladet Tidsel(o), Bredbladet Timian(o), Femradet Ulvefod(o), Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: *Dicranum polysetum*, *Riccia fluitans*

Laver:

1900-1979: *Cladonia deformis*, *Cladonia sulphurina*

Lokalitetskode: + S-E-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Månerude

Kilder: 199, 144, 419, 438, 447, 448, 450, 451, 470, 904, 969

26/20-12. Ilsted

Langs Ilsted Bæk ligger tilgroede moser og opgivne mergelgrave. Fundet af Hvid Sækspore kan ikke stedfæstes nærmere. På eti-ketten til herbariearket på Botanisk Museum står: "Lille Krat ved Bramminge, 1920".

Vegetationstyper: Vandløb, mose, mergelgrav

Højere planter:

1980: Alm. Baldrian, Vorte-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Alm. Fredløs, Kær-Galtetand, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Klokkelyng, Sump-Kællingetand, Mangeløv, Ager-Mynte, Pil, Pors, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Langbladet Vandaks, Liden Vandaks, Vandranunkel, Eng-Viol

1900-1979: Slangetunge(o), Trekløft Stenbræk(o), Hvid Sækspore(o)

Mosser:

1900-1979: *Barbula hornschurchiana*(o), *Chiloscyphus pallescens*(o), *Tomenthypnum nitens*(o)

Lokalitetskode: + V-B II r-s

Kilder: 442, 447, 448, 449, 451, 986, 1394

26/20-13. Sønder Bøel.

Ved Sønder Bøel har tidligere ligget egekrat, der er borthugget i slutningen af forrige århundrede. I hegn og gærder optræder ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) adskillige løvtræer.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Alm. Røn

Mosser:

1900-1979: *Splachnum ampullaceum*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 438, 451

26/20-14. Ajke Plantage.

Om sammensætningen af den 34 ha store Ajke Plantage (Bramming Kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

26/20-15. Gørding.

I udkanten af Gørding ligger flere egekrat, Gørding Krat, Risager Krat og Simber Ris, tillige med mindre, græssede kærømråder domineret af fattigkærsvegetation.

Bevaring: 1,5 ha af Sember Ris er fredet 1950.

Vegetationstyper: Løvskov, fattigkær

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Nikkende Brøndsel, Kær-Dueurt, Sump-Forglemmigej, Kær-Galtetand, Gifftyde, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Kragefod, Alm. Mjødurt, Pil, Kær-Ranunkel, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Vandkarse, Vandnavle, Eng-Viol

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Alm. Bjørneklo, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Glat Dueurt, Alm. Eg, Grå-El, Rød-El, Ene, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Guldblomme(o), Alm. Gyldenris, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Kryb-Hvene, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Fjer-Knopurt(o), Alm. Kohvede, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mjødurt, Smuk Perikon, Grå-Pil, Øret Pil, Aks-Rapunsel(o), Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Alm. Syre, Forskelligbladet Tidsel(o), Tormentil, Tørst, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S-V II r-s

Kilder: 144, 389, 438, 447, 468, 986

26/20-16. Fonager.

Af tidligere tiders vidtstrakte Fonager Mose er nu kun to små pletter med fattigkærsvegetation tilbage. Resten er afvandet og opdyrket.

Vegetationstyper: Fattigkær, vandhul, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Kors-Andemad, Liden Andemad, Alm. Baldrian, Benbræk, Blåtop, Eng-Brandbæger, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Forglemmigej, Hedelyng, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Bredbladet Mærke, Ager-Mynte, Hvid Næbfrø, Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Revling, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tranebær, Trævlekrone, Liden Vandaks, Lancet-Vejbred, Gul Åkande

Lokalitetskode: + V-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø

Kilder: 986

26/20-17. Lovrup Krat inkl. Gørklint Krat.

Langs sydsiden af Holsted å ligger flere, mindre krat på ådalens sider og i sidedalene. Disse krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie fortrinsvis af egeskov.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1900-1979: Vellugtende Agermåne(o), Hvid Anemone, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Draphavre, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Rød-El, Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Alm. Fredløs, Fruebær(o), Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Fjer-Knopurt(o), Skov-Kogleaks, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kransbørste(o), Kvalkved, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Kantet Perikon, Femhannet Pil, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Aks-Rapunsel(o), Blød Filt-Rose, Hunde-Rose, Rubus insularis, Rubus septifolius, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, By-Skræppe, Slåen, Lyng-Snerre, Solbær, Grøn Star, Hare-Star, Pille-Star, Top-Star, Alm. Syre, Kål-Tidsel, Bredbladet Timian, Eng-Troldurt(o), Tormentil, Tørst, Vedbend, Krat-Viol, Voldtimian(o), Tandfri Vårsalat(o), Vild Æble, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S-Sv-V II r-s

Kilder: 90, 144, 438, 904

26/20-18. Fællesmark.

Ved Fællesmark ligger et fattigkærsområde, der delvis er tilgroet med pilebuske.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Blåtop, Pil, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Grå Star, Eng-Viol

Mosser:

1982: Polytrichum commune

Lokalitetskode: + V-Sv III r-s

Kilder: 987

26/21 Brørup

26/21-1. Løbners Plantage.

I sammensætningen af den 305 ha store, privatejede Løbners Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Rubus laciniatus

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 904

26/21-2. Kidholm Krat.

Kidholm Krat er ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) ret ens-artet på svagt nordøsthælde domineret af Alm. Eg med indslag af Bævreasp og Alm. Røn og med busklag af Tørst og lidt Ene.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Ene, Krat-Fladbælg, Nikkende Flitteraks, Fruebær(o), Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Liljekonval, Majblomst, Smuk Perikon, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Lyng-Snerre, Bakke-Star(o), Tormentil, Tørst, Krat-Viol, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 90, 144

26/21-3. Stilde Plantage.

I sammensætningen af den 368 ha store, privatejede Stilde Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer med dominans af Rød-Gran, Alm. Ædelgran og Douglasgran. Hertil kommer mindre bevoksninger af løvskov med Alm. Eg, Rød-Eg og Birk tillige med lidt Bøg. Busklag optræder kun sparsomt i løvskovspartierne og domineres af Trøst. Skovbundsvegetationen er artsfattig domineret og er kun sammenhængende langs skovveje, på brandbælter og i lysniger. Den domineres af morbundsplanter som Bølget Bunke, Blåtop eller Alm. Hvene med indslag af Bredbladet Mangeløv og Skovstjerne. Jordbunden er sandet. Plantagen er oprindeligt plantet på bekostning af egeskov. Rester af egebevoksningerne optræder som enkelttræer eller i mindre grupper mellem nåletræerne. I den vestlige del forekommer i følge Gram, Jørgensen og Kjøie (1944) egeskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåbær, Blåmunke, Blåtop, Skov-Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Aks-Bærmispel, Bævreasp, Bøg, Douglasgran, Udspærret Dværgbunke, Alm. Eg, Rød-Eg, Rank Evighedsblomst, Sump-Evighedsblomst, Alm. Fuglegræs, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Skov-Hanekro, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skive-Kamille, Liden Klokke, Klokkelyng, Fin Kløver, Hare-Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Europæisk x Japansk Lærk, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Smuk Perikon, Øret Pil, Rejnfan, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Lyse-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, *Tsuga canadensis*, Tørst, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Sargents Æble, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrøst, Ørnebregne

1900-1979: Hvid Anemone, Knoldet Brunrod, Vinter-Eg, Alm. x Vinter-Eg, Nikkende Flitteraks, Håret Frytle, Alm. Gyldenris, Kantet Konval(o), Miliegræs, Alm. Pimpinelle, *Rubus armeniacus*, *Rubus pedemontanus*, Liden Snerre(o), Snylterod(o), Bakke-Star(o), Cypress-Ulvefod(o), Vedbend

Mosser:

1990: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum undulatum*

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 161, 171, 353, 366, 438, 555, 557, 589, 904, 1363, 1384

26/21-4. Stilde Ådal

Stilde Å meandrerer ved Stilde Plantage (lok. 26/21-3) gennem faste enge. Vandløbet har rigelig vandføring og er renvandet med sandbund til tider med grus og småsten. Rankegrøden er rigelig og består af Hårfin Tusindblad, Vandstjerne, Smalbladet Mærke og Storblomstret Vandranunkel. Mellem Stilde Å og plan-tagen ses en kunstig dam med Gul Åkande, Sø-Kogleaks, Næb-Star og Svømmende Vandaks. De omgivende enge er opdyrke-de, udlagt til permanente græsarealer eller forblevet uopdyrke-de. Disse partier rummer spredt pilekrat med kærvegetation.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige vandplantevegetation i Stilde Å bevares. Det er derfor ønskeligt, at tilledning af spildevand undgås, og at tilførsel af kunstgødning til vandløbet og dets nære omgivelser samt dræning og af-vanding ikke finder sted.

Vegetationstyper: Vandløb, vandhul, eng

Højere planter:

1990: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Vand-Brandbæger, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Ris-Dueurt, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Eng-Kabbeleje, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Kær-Padderok, Bånd-Pil, Grå-Pil, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Sump-Snerre, Kær-Svovlrod, Manna-Sødgræs, Hårfin Tusindblad, Storblomstret Vandranunkel, Vandstjerne, Muse-Vikke, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Stilde Å er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig vandplantevegetation.

Kilder: 1363, 1384

26/21-5. Bøgeskov = Gjerndrup Bøgeskov = Gjerndrup Krat.

Den 85 ha store, privatejede Bøgeskov står på jævnt til småku-peret bund. S sammensætningen er i de østlige og centrale dele stærkt varieret med bevoksninger af løv- og nåletræer af forskellig alder. Navnet til trods indeholder skoven kun mindre bevoksninger af Bøg og da ofte unge træer. Alm. Eg dominerer løv-skovspartierne.

Tidligere har skoven været ren løvskov. Størstedelen af skoven består nu af nåleskov med Rød-Gran, Alm. Ædelgran og Sitka-Gran. Busklag og sammenhængende skovbundsvegetation er sparsom og henvist til lysåbne steder langs skovveje, i lysninger, under egebevoksninger og under gamle nåletræer. Busklaget domineres af Tørst med sparsom opvækst af skovens øvrige træer. Skovbundsvegetationen domineres af Bølget Bunke eller i egeskov af Blåbær.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåbær, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Vinter-Eg, Ene, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Glansbladet Hæg, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kohvede, Liljekonval, Europæisk x Japansk Lærk, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Rødknæ, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Tormentil, Tørst, Vedbend, Alm. Ædelgran, Ørnebregne
1900-1979: Hvid Anemone, Alm. x Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Liljekonval, Majblomst, Smuk Perikon, Eng-Rapgræs, Liden Snerre, Bakke-Star(o), Fåre-Svingel, Hvid Sækspore (senest set 1915)(o), Krat-Viol

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 161, 438, 555, 557, 1341, 1384, 1394

26/21-6. Gjerndrup Plantage.

Om sammensætningen af den 47 ha store, privatejede Gjerndrup Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

26/21-7. Holsted.

Særmarkskrat er nu ryddet, ligesom hederester er forsvundet.

Vegetationstyper: Kilde, bebyggelse, skov(o), hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg, Rubus armeniacus, Rubus insularis, Rubus langei, Rubus pyramidalis, Flad Ulvefod (senest set 1858)(o)

Lokalitetskode: + V-B-(S)-(H) III r

Kilder: 144, 366, 507, 904

26/21-8. Hulkær Vandmølle, Granholt Plantage og Hulkær Plantage.

Holsted Å er opstemmet ved Hulkær Vandmølle. Mølledammen omgives af veludviklet rørskov. Om sammensætningen af Granholt Plantage og Hulkær Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Sø, skov

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump Forglemmevej, Gifttyde, Smalbladet Mærke, Enkelt Pindsvineknop, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Høj Sødgræs, Vandranunkel, Vandstjerne

Lokalitetskode: + V-S II r

Kilder: 986

26/21-9. Ålund Plantage.

I sammensætningen af den 90 ha store, privatejede Ålund Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Ægbladet Fliglæbe

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Ægbladet Fliglæbe

Kilder: 161, 603

26/21-10. Tislund Plantage = Tirslund Plantage.

Tislund Plantage har tidligere rummet store bevoksninger af ege-træer. Disse er i høj grad nu afløst af nåletræer.

Bevaring: Tislundstenen og dens nære omgivelser er fredet 1932.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Vinter-Eg, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Nikkende Flitteraks, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Smuk Perikon, Rubus nessensis, Rubus pyramidalis, Alm. Røn, Skovstjerne, Liden Snerre(o), Lyng-Snerre, Bakke-Star(o), Pille-Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Tørst, Alm. Ulvefod(o), Skov-Vikke(o), Krat-Viol, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 138, 144, 161, 277, 438, 468, 904

26/21-11. Raskenborg Sø.

Bunden i den fladvandede Raskenborg Sø består af sand. Vandet er uklart og næringsrigt. Søen omgives af græssede arealer.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1982: Nikkende Brøndsel, Sump-Evighedsblomst, Vand-Pileurt, Kær-Ranunkel, Alm. Star, Hare-Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Vandstjerne

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 987

26/21-12. Nørbølling Krat.

Nørbølling Krat består af spredte egekratrester, hvis bundvegetation i alt fald tidligere har været domineret af Hedelyng.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Alm. Pimpinelle, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Bakke-Star(o), Tormentil, Tørst, Skov-Vikke(o), Krat-Viol, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 277, 438

26/21-13. Brørup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Brørup foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandhul, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Bøg, Alm. Lungeurt, *Rubus scissus*, Hårfin Vandaks(o)

Svampe:

1900-1979: *Radulum quercinum*

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Kilder: 115, 463, 583, 589, 595, 904

26/21-14. Langeskov.

I sammensætningen af den 97 ha store, privatejede Langeskov indgår bevoksninger af egetræer med krogede og forvredne stammer.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Robinie, *Rubus insularis*, *Rubus laciniatus*, *Rubus pedemontanus*, *Rubus sciocharis*, *Rubus sprengelii*, *Rubus wahlbergii*

Lokalitetskode: + S III R

Kilder: 90, 144, 161, 904

26/21-15. Eskelund = Æskelund.

I sammensætningen af Eskelund indgår bevoksninger af blandet løvskov eller ren egeskov.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Ask, Benved, Bøg, Alm. Eg, Skov-Elm, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Høg, Fugle-Kirsebær, Kristtorn, Kvalkved, Lind, Slåen, Stikkelsbær, Vild Æble

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 595, 596

26/21-16. Stenderup Bro.

Syd for Stenderup Bro ligger langs Stenderup Bæk tørre eng-arealer med en kunstig dam med en ø i midten.

Vegetationstyper: Eng, vandhul

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Rød-El, Kær-Galtetand, Kryb-Hvene, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Pil, Nyse-Røllike, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Hare-Star, Næb-Star, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Svømmende Vandaks, Vandrøllike, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 986

26/21-17. Astofte Krat.

På randen af Kongeådalens syd for Føvling har der i hvert fald omkring århundredeskiftet ligget flere, mindre egekrat. Disse krat er formodentlig nu gennemplantet med nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Alm./Vinter-Eg, *Rubus gratus*, *Rubus insularis*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 438, 904

26/21-18. Åtte Bjerger = Ottebanke.

De stærkt kuperede Åtte Bjerger her tidligere været lyngklædte. Hovedparten er nu tilplantet med nåletræer (29 ha Randbøl statskovdistrikt). Kun den 59 m høje Flaghøj er fortsat lyng-klædt. I dalene forekommer vældprægede områder og den fraførende bæk er stemmet op til en kunstig sø.

Vegetationstyper: Hede, nåleskov, væld, sø

Højere planter:

1986: Hedelyng

1900-1979: Alm./Vinter-Eg, Fyr, Gran, Hylde-Gøgeurt (senest set 1907)(o), Hvidtjørn, Kambregne(o), Alm. Røn

Lokalitetskode: + H-S-V III r-s

Kilder: 122, 123, 139, 158, 161, 353, 468, 491, 1394

26/21-19. Sønderskovgård.

Sønderskovgård omgives af skovområderne Skovshoved, Nørre-skov og Sønderskov. I sammensætningen indgår primært løv-skov domineret af Bøg tillige med Ask og Rød-El samt en del beplantninger af nåletræer. Skovsøen i Skovshoved er omgivet af flere, mindre vandhuller.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, fugtig løvskov, sø

Højere planter:

1982: Ask, Knoldet Brunrod, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Skov-Kogleaks, Liden Lærkespore.

1900-1979: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Aster macrophyllus, Avnbøg, Mose-Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Tredelt Egebrege, Lund-Fladstjerne (ssp. glochidisperma), Stor Fladstjerne, Lund-Fredløs(o), Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Alm. Hanekro, Fugle-Kirsebær, Storblostmret Kodriver(o), Stor Konval, Kristtorn, Krybende Læbeløs, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Dag-Pragtstjerne, Lund-Rapgræs, Rubus dissimulans, Rubus pedemontanus, Skavgræs, Skovmærke, Skovsyre, Akselblomstret Star, Skov-Star, Kæmpe-Svingel, Vedbend, Ensidig Vintergrøn(o), Krat-/Skov-Viol, Bjerg-Ærenpris

Lokalitetskode: + S-Sv-V II r

Kilder: 90, 161, 185, 199, 745, 904, 987

26/21-20. Sønderskov Vandmølle.

Maltbæk er ved Sønderskov Vandmølle stemmet op og den kun-stige, fladbundede Sønderskov Mølledam er dannet. Bunden i mølledammen er dækket af slamlag. Vandet er næringsrigt og delvist dækket af Åkander. Langs bredden optræder rørskov og elleskov.

Vegetationstyper: Sø, rørskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Skov-Angelik, Ahorn, Ask, Småskulptet Brøndkarse, Bævreasp, Bøg, Rød-El, Kær-Høgeskæg, Kragefod, Mangeløv, Småbladet Milturt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke,

Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Alm. Røn, Kær-Snerre, Høj Sødgræs, Trævlekrone, Eng-Viol

1980: Alm. Baldrian, Bredbladet Dunhammer, Gul Åkande

Mosser:

1982: Mniun hornum, Plagiomnium undulatum

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Småbladet Milturt

Kilder: 986, 987

26/21-21. Kongeåskoven.

I sammensætningen af den 50 ha store, privatejede Kongeå-skoven indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

26/21-22. Kongeådal.

Kongeå (se tillige lok. 26/22-12 og 27/24-1) markerer grænsen mellem Sønderjyllands Amt og Ribe Amt samt grænsen mellem TBU distrikt 26 og 49. Den smalle å, der over store stræk er ureguleret, snor sig gennem den snævre ådal. Vandet er hoved-sageligt ret svagt forurenet, men stedvis stiger forurenings-graden. Engene er overvejende faste og anvendes i stor ud-strækning til græsning og høslæt.

Bevaring: Ca. 820 ha af Kongeådalen er fredet 1980.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1980: Alm. Baldrian, Kæmpe-Bjørneklo, Eng-Brandbæger, Lådden Dueurt, Mark-Forglemmigej, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Pil, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Ager-Tidsel, Kål-Tidsel, Vandpeberrod

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 12, 122, 123, 131, 468, 986

26/22 Vejen

26/22-1. Hundsbæk Plantage.

I sammensætningen af den 135 ha store, privatejede Hundsbæk Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer af især Rød-Gran stedvis med indslag af Sitka-Gran, Lærk eller Alm. Ædelgran. Hist og her ses spredte, store egetræer.

Busklag og skovbundsvegetation er sparsom og da ofte henvist til lysåbne steder langs skovveje, lysninger og under ældre beplantninger. I busklaget indgår Alm. Røn, Alm. Eg, lidt Bøg, Birk, Tørst og opvækst af Rød-Gran, mens skovbundsvegetationen domineres af Bølget Bunke, Hedelyng eller Blåbær. Jordbunden består af sand overlejret af mor.

I plantagen forekommer endnu enkelte, lysåbne områder, der dækkes af Hedelyng. Disse er under kraftig tilgroning med selv-såede træer af Tørst, Alm. Eg og nåletræer. I den vestlige udkant forekommer et fattigkær med åben vandflade. Vegetationen er artsfattig med dominans af halvgræsser, græsser og siv, der alle optræder i udbredte "monokulturer".

Vegetationstyper: Nåleskov, hede, fattigkær

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Alm. Eg, Rød-Eg, Rød-El, Alm. Engelsød, Fjerbregne, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Haremad, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Kryb-Hvene, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Kvalkved, Tue-Kæruld, Vild Kørvel, Europæisk x Japansk Lærk, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Øret-Pil, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rejnfan, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Skovstjerne, Butbladet Skræppe, Lyng-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Pille-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Manna-Sødgræs, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Sød-Æble, Alm. Ædelgran, Ørnebregne

1900-1979: Hvid Anemone, Vinter-Eg, Alm. x Vinter-Eg, Ene, Krat-Fladbælg, Nikkende Flitteraks, Alm. Gyldenris, Smalbladet Høgeurt, Kantet Konval(o), Liljekonval, Smuk Perikon, Bakke-Star(o), Skov-Storkenæb(o), Fåre-Svingel, Krat-Viol, Tysk Visse (set senest 1967)(o), Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1990: Aulacomnium androgynum, Brachythecium rutabulum, Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Pleurozium schreberi, Polytrichum piliferum

Lokalitetskode: + S-H-V II r-s

Kilder: 144, 161, 438, 555, 557, 1352, 1394

26/22-2. Ratzeburg Plantage og Weitemeyers Plantage.

Om sammensætningen af den 60 ha store Ratzeburg Plantage og den 27 ha store Weitemeyers Plantage (begge Det Danske Hedeselskab) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 161

26/22-3. Læborg.

På kuperet terræn øst for Læborg forekommer ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) lav bøgeskov med spredte ege og andre løvtræer.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bøg, Bævreasp, Alm. Eg, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Røn, Hvid Sækspore (senest set 1955)(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 340, 589, 596, 599, 1394

26/22-4. Gammelby Mose.

Gammelby Mose er lavmose. Vegetationen domineres af pilekrat med Grå-Pil og Øret Pil samt mindre træer af primært Birk. Mosen rummer flere, træfrie arealer, der tidligere har været eller endnu især i randen anvendes til græsning eller høslæt. Græs-vegetationen domineres af Mose-Bunke og arter af Siv. Stedvis forekommer pletter med lav vegetation af Sump-Kællingetand, Eng-Viol, Mangeblomstret Frytle og Alm. Syre. Et enkelt sted forekommer en større tørveflade domineret af fattigkærvegetation.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov, eng

Højere planter:

1990: Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåtop, Høst-Borst, Brombær, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Bævreasp, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Kær-Galtetand, Gederams, Skov-Hanekro, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Hunde-Hvene, Alm. Hyld, Alm. Hønsetarm, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Butfinnet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Lav Ranunkel, Rejnfan,

Rødknæ, Alm. Røllike, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skvalderkål, Burre-Snerre, Solbær, Top-Star, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Tørst, Muse-Vikke, Eng-Viol, Hunde-Viol

Lokalitetskode: + V-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Butfinnet Mangeløv

Kilder: 987, 1344, 1384

26/22-5. Estrup Skov.

I sammensætningen af den 142 ha store, privatejede Estrup Skov indgår megen højstammet Bøg med træer af høj alder. I skoven er tillige indplantet betydelige mængder af nåletræer med dominans af Rød-Gran, Sitka-Gran og Lærk. Busklag optræder kun i ringe mængde og består af Ahorn og Hyld samt opvækst af skovtræer.

Bundvegetationen i løvskovspartierne er ofte sammenhængende men artsfattig. Den domineres af Skovsyre, Miliegræs, og Hind-bær stedvis med indslag af Guldnelde og Bredbladet Mangeløv. I nåleskovspartier dominerer Bølget Bunke tillige med Skovstjerne og Skovsyre.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Ahorn, Hvid Anemone, Dun-Birk, Blæresmælde, Blåbær, Skov-Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Fjerbregne, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Sitka-Gran, Guldnelde, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Hestekastanie, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Lugtløs Kamille, Stor Konval, Kristtorn, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Europæisk x Japansk Lærk, Krybende Læbeløs, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Selje-Pil, Bidende Pileurt, Bleg Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Enårig Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røn, Rørgræs, Skov-Salat, Børste-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Skovarve, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skov-Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Akselblomstret Star, Grå Star, Pille-Star, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Sølvgran, Tørst, Vedbend, Glat Vejbred, Krat-Viol, Skov-Viol, Alm. Ædelgran
1900-1979: Brombær, Hvidtjørn, Alm. Hæg, Liljekonval, Nyrebladet Ranunkel, Rubus allegheniensis, Rubus insularis, Rubus leptothyrsos, Rubus pedemontanus, Rubus pyramidalis, Rubus sciocharis, Rubus sprengelii, Rubus vestitus, Kær-Svinemælk(o), Forlænget Star, Skov-Star, Bjerg-Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1990: Brachythecium rutabulum, Hypnum cupressiforme, Mnium hornum, Polytrichum formosum

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 65, 161, 411, 549, 709, 904, 1342, 1384

26/22-6. Vejen Mose.

Vejen Mose er vidtstrakt med intakte tørvepartier og flere, tidvis vandfyldte grave af meget varieret størrelse. På lysåbne tørve-flader dominerer dværgbuske, mens vegetationen i de store lav-ninger er sparsom og domineres af Smalbladet Kæruld, Liden Siv og Rundbladet Soldug. De mindre lavninger er dækket af tørvemusser. Veje og tørvevalker domineres af Blåtop stedvis med indslag af Bølget Bunke. I store dele af mosen foregår en kraftig opvækst af selvsåede buske og træer primært Birk, Grå-Pil, Øret Pil og Alm. Eg.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1990: Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Skov-Elm, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Hvid-Gran, Rød-Gran, Hedelyng, Hindbær, Hunde-Hvene, Stortoppet Hvene, Alm. Hyld, Liden Klokke, Klokkelyng, Østlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvik, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Vild Kørvel, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Pors, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Rosmarinlyng, Rødknæ, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Liden Siv, Lyse-Siv, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Ørnebregne
1980: Kær-Fnokurt

Lokalitetskode: ++ V-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fnokurt, Rosmarinlyng

Kilder: 90, 350, 986, 987, 1372, 1384

26/22-7. Vejen.

Langs Gesten Å nord for Vejen ligger rigkærsområder groet til med pilekrat.

Vegetationstyper: Fugtig løvskov, vandløb

Højere planter:

1982: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Dun-/Vorte-Birk, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Sump-Forglemmigej, Gul Iris, Kattehale, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Langbladet Ranunkel, Rørgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tykbladet Ærenpris
1980: Kær-Dueurt, Alm. Hvene, Sump-Kællingetand, Enkelt Pindsvineknop, Lyse-Siv, Kær-Tidse, Alm. Vandranunkel

Lokalitetskode: + Sv-V II r-s

Kilder: 986, 987

26/22-8. Malt.

Malt Kirke er opbygget af granitkvadre. Diget består af kampe-sten uden jord i mellemrummene og på digekronen. Diget ryddes for planter på nær arter af Stenurt. Stenene er rige på epilitiske mosser og laver. Langs indersiden af diget står enkelte træer.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1990: Vorte-Birk, Glat Dueurt, Alm. Eg, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Hundepersille, Mørk Kongelys, Kristtorn, Storbladet Lind, Alm. Mangeløv, Stor Nælde, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Sedum lydium, Burre-Snerre, Bidende Stenurt, Bjerg-Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Stinkende Storkenæb, Vedbend, Ærtebusk

Mosser:

1990: Ceratodon purpureus, Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Polytrichum juniperinum, Polytrichum piliferum

Lokalitetskode: + B II r

Kilder: 1356, 1384

26/22-9. Askov.

Vandoverfladen i gadekæret i Askov er dækket af åkander.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1982: Gul Åkande, Hvid Åkande

1900-1979: Søpryd(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 165, 478, 987

26/22-10. Brogård Krat.

Langs vestsiden af Vejen Å ligger det aflange, smalle Brogård Krat. I sammensætningen indgår hovedsageligt løvskov, men især i midten er indplantet nåletræer. Jordbunden veksler mellem muld og mor.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Grå-Pil, Hunde-Rose, Alm. Røn, Selje-Røn, Tørst, Vild Æble

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144

26/22-11. Skibelund Krat.

Det 22 ha store Skibelund Krat beklæder den sydvendte skrå-ning af Kongeådal. Terrænet er stærkt kuperet. Tidligere var krattet ren løvskov, men siden er indplantet nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1982: Ahorn, Hvid Anemone, Vorte-Birk, Brombær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Hassel, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Skov-Jordbær, Fugle-Kirsebær, Stor Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Feber-Nellikerod, Skov-Padderok, Lund-Rapgræs, Alm. Røn, Skov-Salat, Skovstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Stinkende Storkeæb, Tørst, Vedbend, Krat-Viol

1900-1979: Betonie(o), Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Selje-Pil, Øret Pil, Rubus grabowskii, Rubus gratus, Slåen, Vild Æble

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 161, 419, 425, 438, 468, 904, 1405

26/22-12. Kongeådal.

Kongeå (se tillige lok. 26/21-23 og 27/24-1) markerer grænsen mellem Sønderjyllands Amt og Ribe Amt samt grænsen mellem TBU distrikt 26 og 49. Den smalle å, der over store stræk er ureguleret, snor sig gennem den snævre ådal. Vandet på denne strækning er ret svagt forurenet. Stedvis forekommer udbredte rørskove.

Bevaring: Ca. 820 ha af Kongeådal er fredet 1980.

Vegetationstyper: Vandløb, rørskov

Højere planter:

1982: Alm. Baldrian, Gul Fladbælg, Fløjlgræs, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Stor Nælde, Eng-Rapgræs, Eng-Rævehale, Alm. Røllike, Stiv Star, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 12, 122, 123, 131, 468, 987

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 27

27/1 Nymindesgab

27/1-1. Nymindesgab.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Nymindesgab foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Kребseklo(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 211, 496

27/1-2. Nyminde Plantage.

I sammensætningen af Nyminde Plantage (Oksbøl Statsskovdistrikt), der sammen med Blåbjerg Plantage (lok. 27/2-1) dækker omkring 4600 ha, indgår primært beplantninger af nåletræer. Kun i de østligste dele indgår betydelige bevoksninger af løvtræer. Anlæggelsen af plantagen påbegyndtes i 1878 for at dæmpe sandflugt.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1988: Hedelyng, Sæbeurt, Tveskægget Ærenpris

1980: Dun-Birk, Blåmunke, Blåtop, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Vinter-Eg, Alm. Engelsød, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Gyvel, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Liden Klokke, Hare-Kløver, Alm. Kongepen, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Revling, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Gul Snerre, Sand-Star, Tormentil, Alm. Ædelgran, Ørnebregne

Mosser:

1980: Dicranum polysetum, Pleurozium schreberi, Polytrichum juniperinum

Svampe:

1988: Amanita fulva, Hygrophoropsis aurantiacus

Laver:

1980: Coelocaulon aculeatum

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 123, 161, 491, 454, 496, 526, 706, 1156

27/1-3. Kirkeflod = Lønne Kirkeflod.

Den 10 ha store, fladbundede Kirkeflod er renvandet. Søen har sandbund og er uden tilløb og afløb, hvorfor vandforsyningen udelukkende stammer fra nedbør. Dette sammenholdt med den ringe vanddybde gør, at sigtedybden er identisk med vanddybden. Søen kan udtørre i sommermånederne. Vandet er surt og næringsfattigt. Vegetationen i søen domineres af grundskudsplanter. Langs bredden optræder pletvis rørskov af Tagrør. Søen omgives af fattigkær og hede, der igen mod syd omgives af sommerhusområde, mens nåletræsplantager omkranser den øvrige del. Af tidlige tiders vegetation er nu kun få rester tilbage.

Bevaring: Kirkeflod bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde og er sammen med sine omgivelser i alt ca. 50 ha fredet 1981.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær, hede

Højere planter:

1986: Liden Siv, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Tagrør

1980: Blåtop, Klokke-Ensian, Dusk-Fredløs, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Kragefod, Krybende Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Børste-Siv, Vandnavle

1900-1979: Fin Bunke(o), Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Engkarse, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmegej, Alm. Gåsemad, Hedelyng, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie(o), Pilledrager(o), Revling, Knæbøjet Rævehale, Rundbladet Soldug, Tormentil, Tranebær, Mose-Troldurt, Liden Ulvefod(o), Vandportulak(o), Eng-Viol, Engelsk Visse

Lokalitetskode: +++ V II s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 123, 468, 471, 960, 986, 987, 1414

27/1-4. Lilleflo = Lilleflod.

Den ca. 5 ha store, runde Lilleflo er en naturlig sø. Vandet har allerede omkring 1950 været belastet, idet der blev konstateret rigelig vandblomst. Gennem de senere år er eutrofieringen tiltaget. Søen omgives af græsningsarealer.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Alm. Brunelle, Nikkende Brøndsel, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Kragefod, Sump-Kællingetand, Dynd-Padderok, Bidende Pileurt, Lyse-Siv, Alm. Star, Tagrør, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle

1900-1979: Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Eng-Kabbeleje, Stinkende Karse, Børste-Kogleaks(o), Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå(o), Tandet Sødgræs(o), Vandarve(o), Gul Åkande

Lokalitetskode: ++ V III s

Kilder: 513, 986, 987

27/1-5. Nymindestrøm.

Grænsen mellem Ringkøbing Amt og Ribe Amt falder sammen med grænsen mellem TBU distrikt 17 og 27 i Nymindestrøm indtil landevejen mellem Nymindegab (lok. 27/1-1) og Hvide Sande, hvorfra begge grænser drejer mod vest. Nymindestrøm dannede sammen med forlængelsen Gammelgab (lok. 27/1-6) afløb for Ringkøbing Fjord indtil 1909-10, da udløbet ved Hvide Sande blev anlagt. Afløbets langstrakte form fremkom som følge af materialevandring og -pålejring, der stedse ville presse et nyt udløb mod syd.

På grund af afspærringen fra havet er vandet i Nymindestrøm gradvist blevet ferskt som følge af diffus vandudsivning fra omgivelserne. I takt med faldende salinitet har vegetationen både i vandet og på de lave, omgivende enge tilsvarende ændret sammensætning. Bunden i Nymindestrøm består af sand, der er dækket af slamlag af varierende tykkelse.

Profilen er nærmest V-formet, idet siderne er meget stejle. Sigtedybden ved sommermaksima er målt til 3-4 m. Vandet er noget næringsrigt. Planteplanktonet er arts- og individfattigt, mens rankegrøden består af tætte bestande af submerse vandplanter. Langs bredderne optræder rørskov domineret af Tagrør af varierende bredde. De omgivende enge rummer rigkærsvegetation. Vest for Nymindestrøm rejser klitrækkerne sig.

Bevaring: Nymindestrøm er fredet 1947 og bør sammen med Gammelgab udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø, rigkær, klit

Højere planter:

1986: Liden Andemad, Frøbid, Tornfrøet Hornblad, Tagrør, Aks-Tusindblad, Hjertebladet Vandaks, Vandpest, Kredsbladet Vandranunkel

1983: Bitter Bakkestjerne, Ager-Mynte, Rundbælg, Stor Skjaller, Eng-Troldurt, Læge-Øjentrøst

1980: Kors-Andemad, Blåtop, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Bredbladet Dunhammer,

Kær-Fladstjerne, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Maj-Gøgeurt, Harril, Hedelyng, Gul Iris, Katteskæg,

Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld,

Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil, Gåse-Potentil,

Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller,

Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Grå Star, Sværtevæld, Alm. Syre,

Kål-Tidsel, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Hårfin Tusindblad, Vandnavle, Muse-Vikke,

Mose-Vintergrøn (klitformen var. maritima)

1900-1979: Slap Annelgræs, Knude-Firling, Strand-Firling(o), Alm. Havgræs(o), Langstillet

Havgræs(o), Havtorn, Hieracium macrolepidium, Kødet Hindeknæ, Strand-Kamille,

Strandsennep (ssp. maritima), Mark-Tusindgylden(o), Børstebladet Vandaks, Vandkrans, Fliget

Vejbred

Svampe:

1900-1979: *Tetramyxa parasitica*

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V-E-K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spyd-Pil, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*)

Kilder: 123, 471, 468, 496, 513, 904, 986, 987, 1137

27/1-6. Gammelgab.

Gammelgab dannede sammen med Nymindestrøm (lok. 27/1-5) det tidligere afløb fra Ringkøbing Fjord indtil 1909-10, da udløbet ved Hvide Sande blev anlagt. Afløbets langstrakte form fremkom som følge af materialevandring og -pålejring, der stedse ville presse et nyt udløb mod syd.

Vandet i Gammelgab er blevet ferskt som følge af diffus vandudsivning fra omgivelserne. I takt med faldende salinitet har vegetationen både i vandet og på de lave, omgivende enge tilsvarende ændret sammensætning. Bunden består af sand, der er dækket af slamlag af varierende tykkelse. Profilet er nærmest V-formet, idet siderne er meget stejle. Vandet er alkalisk og næringsfattigt. Sigtedybden ved sommermaksima er målt til 3-4 m. Planteplanktonet er arts- og individfattigt, mens rankegrøden består af tætte bestande af submerse vandplanter. Ved overgangen til Nymindestrøm og langs bredderne optræder rørskov af varierende bredde domineret af Tagrør. I den sydlige ende bliver rørskoven mere åben.

Lavningserne omkring Gammelgab er fugtige og rummer stedvis rigkærs- eller grønklitvegetation som følge af udsivende, kalkrigt vand fra de omkringliggende klitter. Højereliggende, fugtige lavninger rummer fattigkærsvegetation.

Vest for Gammelgab rejser klitrækkerne sig over en bred klithede. I området som helhed forekommer mange sjældne eller meget sjældne arter.

Bevaring: Gammegab er fredet 1947 og bør sammen med Nymindestrøm udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Klit, sø, grønklit, fattigkær

Højere planter:

1990: Blåmunke, Høst-Borst, Mose-Bunke, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Engkarse, Festgræs, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gifttyde, Gråris, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Harril, Havtorn, Hieracium peleteranum, Sand-Hjælme, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Firehannet Hønsetarm, Gul Iris, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Kongebregne(x), Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Klit-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Strand-Mandstro, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Smalbladet Mærke, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-

Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Spyd-Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Sandskæg, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Slangetunge, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Grå Star, Hirse-Star, Sand-Star, Sylt-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Tranebær, Strand-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandarve, Vandnavle, Muse-Vikke, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*), Eng-Viol, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse 1988: Benbræk, Blærerod, Blåtop, Ene, Knude-Firling, Dusk-Fredløs, Frøbid, Tornfrøet Hornblad, Sump-Hullæbe, Vild Hør, Katteskæg, Leverurt, Krybende Pil, Rundbladet Soldug, Klit-Siv, Tråd-Siv, Blære-Star, Høst-Star, Næb-Star, Tandbælg, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Aks-Tusindblad, Liden Ulvefod, Brodbladet Vandaks, Glinsende Vandaks, Græsbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Rødlig Vandaks(x), Vandpest, Kredsbladet Vandranunkel, Vibefedt 1987: Alm. Brunelle, Kær-Dueurt, Kær-Fladbælg, Sump-Forglemmigej, Gederams, Hedelyng, Klokkelyng, Øret Pil, Kær-Ranunkel, Selje-Røn, Knop-Siv, Dværg-Star, Hare-Star, Stjerne-Star 1900-1979: Lav Kogleaks(o), Tigger-Ranunkel, Alm. Skjolddrager, Krans-Tusindblad(o), Liden Vintergrøn

Mosser:

1990: *Calliergonella cuspidata*, *Dicranum scoparium*, *Polytrichum juniperinum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Sphagnum squarrosum*
1987: *Aulacomnium palustre*, *Rhizomnium punctatum*

Laver:

1990: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia portentosa*

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ K-V-E I s

Botanisk vurdering:

Gammelgab er henført til kategori I på grund af I-biotop: Grønklit, på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotops-typiske arter.

1. Rødlistearter: Kongebregne(x), Rødlig Vandaks(x)
2. Sjældnere planter: Festgræs, Kær-Fladbælg, Firehannet Hønsetarm, Strand-Mandstro, Spyd-Pil, Klit-Rose, Klit-Siv, Sand-Siv, Liden Ulvefod, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*)
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Håret Visse

Kilder: 167, 468, 471, 496, 526, 584b, 743, 960, 1013, 1036, 1043, 1156, 1186, 1225, 1229, 1412, 1414

27/1-7. Gødelen.

Gødelen markerer både grænsen mellem Ringkøbing Amt og Ribe Amt og adskillelsen mellem TBU distrikt 17 og 27.

Gødelen modtager vand fra Lønne Å og har via Nymindestrøm (lok. 27/1-5) afløb til Ringkøbing Fjord. Langs vandløbets bredder optræder stedvis smal rørskov med varieret sammensætning. I vandet forekommer både rankegrøde og flydebladsplanter. Vandet er lettere til sværere belastet.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bestandene af Vandranke i Gødelen bevares. Det er derfor ønskeligt, at belastningen af kanalen og dens opland nedsættes.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Kær-Dueurt, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Frøbid, Giftyde, Gul Iris, Strand-Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Bredbladet Mærke, Vand-Mynte, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Rejnfan, Nyse-Røllike, Rørgræs, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Krans-Tusindblad, Butbladet Vandaks, Glinsende Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Langbladet Vandaks, Rust-Vandaks, Vandpest, Vandranke(x), Vandrøllike, Vandstjerne

Lokalitetskode: ++ K-V-E I s

Botanisk vurdering:

Gødelen er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Vandranke(x)
2. Sjældnere planter: Pilblad, Krans-Tusindblad, Rust-Vandaks
3. Lokalt sjældnere planter: Vandrøllike

Kilder: 12, 468, 904, 1043, 1050

27/2 Blåbjerg Plantage

27/2-1. Blåbjerg Plantage.

I sammensætningen af Blåbjerg Plantage (Oksbøl Statsskovdistrikt), der sammen med Nyminde Plantage (lok. 27/1-2) dækker omkring 4.600 ha, indgår primært beplantninger af nåletræer. I de centrale dele forekommer betydelige bevoksninger af løvtræer, af hvilke i hvert fald egekrattene er oprindelig skov.

Terrænet under plantagen er stærkt kuperet, idet jordbunden består af flyvesand blæst sammen i klitter med Blåbjerg på 64 m som det højeste punkt. Anlæggelsen af plantagen påbegyndtes i 1878 for at dæmpe sandflugt.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1980: Blåmunke, Alm. Engelsød, Alm. Gyldenris, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Hare-Kløver, Alm. Kongepen, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Revling, Rødknæ, Sandskæg, Skovstjerne, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Fåre-Svingel
1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Flipkrave, Bjerg-Fyr, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedebblad, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Håret

Høgeurt, Kattefod(o), Kantet Konval(o), Alm. Kællingetand, Liljekonval, Linnæa(o),
Majblomst, Alm. Stedmoderblomst, Smalbladet Timian, Hunde-Viol, Farve-Visse(o), Håret
Visse(o)

Mosser:

1980: Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme/jutlandicum, Pleurozium schreberi,
Polytrichum juniperinum

Laver:

1980: Platismatia glauca

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 29, 48, 122, 123, 138, 144, 161, 163, 240, 302, 306, 454, 491, 496, 526, 546, 702

27/3 Nr. Nebel

27/3-1. Klinting.

Ved foden af en bakke (= Nebel Bjerg?) lidt nordvest for Klinting ligger et fattigkær domineret af Blåtop.

Vegetationstyper: Fattigkær

Højere planter:

1980: Skov-Angelik, Benbræk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Kær-Fladstjerne, Alm.
Fredløs, Dusk-Fredløs, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet
Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Eng-Rapgræs, Revling, Børste-Siv, Lyse-Siv,
Alm. Star, Alm. Syre, Vandnavle, Eng-Viol

1900-1979: Hunde-Rose

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 414, 491, 705

27/3-2. Landsø.

Bunden i den fladvandede Landsø består af sand. I søens vestlige del overlejres sandet af okkerholdigt slam. Den gennemløbes af Nebel-Lønne Bæk, hvis vand er belastet af okker. Flydebladsplanter optræder sporadisk, mens tætte bevoksninger af rankegrøde forekommer submerst. Langs bredden står tæt og bred rørskov domineret af Tagrør med indslag af Smalbladet Dunhammer, Høj Sødgræs, Grenet Pindsvineknop og Sø-Kogleaks. Søen omgives af græsningsarealer eller mod nord af rørskov domineret af Tagrør. Vandet er let brunligt og forholdsvis næringsfattigt med sigt til bunden. Planteplankton er temmelig arts- og individfattigt.

Bevaring: Landsø er fredet 1947 og bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1986: Blærerod, Smalbladet Dunhammer, Frøbid, Sø-Kogleaks, Pilblad, Grenet Pindsvineknop, Høj Sødgræs, Tagrør, Aks-Tusindblad, Butbladet Vandaks, Langbladet Vandaks, Liden Vandaks, Spinkel Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandpest, Vandrøllike, Smalbladet Vandstjerne, Gul Åkande, Hvid Åkande

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pilblad

Kilder: 471

27/3-3. Nørrenebel Plantage.

Om sammensætningen af Nørrenebel Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Mangeløv

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 1412

27/4 Kvang

27/4-1. Nørrelydum Plantage.

I sammensætningen af den 56 ha store, privatejede Nørrelydum Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer. Nord for plantagen ligger engområder.

Vegetationstyper: Nåleskov, eng

Højere planter:

1900-1979: Tredelt Egebregne(o), Kambregne(o), Alm. Ulvefod(o), Liden Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + S-E III r

Kilder: 161, 1412, 1414

27/4-2. Lydum Plantage.

I sammensætningen af den 68 ha store, privatejede Lydum Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af løvtræer domineret af Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

1900-1979: *Rubus laciniatus*, *Rubus sciocharis*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 904

27/4-3. Lydum Å.

Det øvre løb af den regulerede Lydum Å markerer over store stræk grænsen mellem Ringkøbing Amt (Bind 6) og Ribe Amt og dermed grænsen mellem TBU distrikt 17 og 27. Vandet er lettere til sværere belastet. Åen omgives af høje enge eller moser stedvis bevokset med pilekrat.

Vegetationstyper: Vandløb, mose, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Benbræk, Blåtop, Bukkeblad, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Forglemmigej, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Kær-Tidsel, Vandnavle

Lokalitetskode: + V-E-Sv II r-s

Kilder: 12, 704

27/4-4. Lunde.

Ved Lunde ligger flere, mindre vandhuller, hvoraf nogle formodentlig er opstået ved gravning af tørv. Sydvest for Lunde har omkring århundredeskiftet ligget hede, der er undersøgt af Raunkiær (1909-10) til brug for afhandlingen over formationsundersøgelse og formationsstatistik.

Vegetationstyper: Vandhul, bebyggelse, hede(o)

Højere planter:

1980: Kors-Andemad, Liden Andemad, Nikkende Brøndsel, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Gifftyde, Kryb-Hvene, Sump-Kællingetand, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Knæbøjjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Alm. Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tagrør, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandkarse

1900-1979: Blåtop, Bægerbregne, Cikorie, Tredelt Egebregne, Vej-Guldkarse, Guldnælde, Haremad, Pur-Havre(o), Hedelyng, Rød Hestehov, Grøn Høgeskæg, Jakobsstige(o), Kambregne(o), Rosen-Katost, Klokkelyng, Stor Knopurt, Tue-Kogleaks(o), Håret Kortstråle, Læge-Kvæsurt(o), Linnæa, Butfinnet Mangeløv(o), Kugle-Museurt(o), Alm. Månerude(o), Gul Okseøje, Aften-Pragtstjerne, Revling, Lyng-Silke(o), Segl-Sneglebælg, Hirse-Star, Rank Surkløver, Ru Svinemælk, Sæbeurt, Alm. Ulvefod(o), Femradet Ulvefod(o), Vandportulak(o), Vandranunkel, Liden Vintergrøn, Mose-Vintergrøn(o), Cypress-Vortemælk

Lokalitetskode: + B-(H) III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Bægerbregne, Linnæa

3. Lokalt sjældnere planter: Tredelt Egebregne, Guldnælde

Kilder: 167, 174, 414, 419, 423, 464, 904, 986, 1412, 1414, 1415

27/4-5. Frøstruphede.

Frøstruphede har omkring århundredeskiftet rummet hedevegetation, der er undersøgt af Raunkiær (1909-10) til brug for afhandlingen over formationsundersøgelse og -statistik. Om hedevegetation fortsat forekommer, er uvist.

Om sammensætningen af den 211 ha store Frøstrup Plantage (Det danske Hedeselskab) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Blåtop(o), Mose-Bølle(o), Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne, Guldblomme(o), Hedelyng(o), Klokkelyng(o), Tue-Kogleaks(o), Hede-Melbærris(o), Revling(o), Slangetunge(o), Hirse-Star(o)

Lokalitetskode: + (H)-S III r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne

Kilder: 161, 464, 1412, 1414

27/4-6. Hallum Hede.

Hallum Hede har omkring århundredeskiftet rummet hedevegetation, der er undersøgt af Raunkiær (1909-10) til brug for afhandlingen over formationsundersøgelse og -statistik. Om hedevegetation fortsat forekommer er uvist.

Vegetationstyper: Hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Mose-Bølle(o), Hedelyng(o), Hede-Melbærris(o), Revling(o), Hirse-Star(o)

Lokalitetskode: 0-+ (H) IV 0

Kilder: 464

27/5 Henne Strand

27/5-1. Houstrup Strand.

Ved Houstrup Strand ligger flere klitrækker med højder op til 20 m fulgt landværts af en plan afblæsningsflade. Klitter og fladen er beklædt med klit- og klithedevegetation.

Vegetationstyper: Klit, hede

Højere planter:

1984: Blåmunke, Bølget Bunke, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Strand-Fladbælg, Flipkrave, Mark-Frytle, Følfod, Gråris, Gyvel, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Firehannet Hønsetarm, Alm. Kongepen, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Marehalm, Alm. Mælkeurt, Revling, Sandskæg, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Strandarve, Strandsennep, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Smalbladet Timian, Hunde-Viol

Mosser:

1984: Dicranum scoparium, Ptilidium ciliare

Lokalitetskode: + K-H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Firehannet Hønsetarm

Kilder: 496, 904, 1158

27/5-2. Lyngbos Hede.

I den sydvestlige udkant af Blåbjerg Plantage (lok. 27/2-1) ligger den 236 ha store Lyngbos Hede (Oksbøl statsskovdistrikt), der i 1965 blev overtaget af det offentlige. Betingelsen ved overtagelsen var, at området fortsat skal holdes lysåbent og fri for opvækst af selvsåede træer og buske. Jordbunden består af flyvesand.

Bevaring: Lyngbos Hede er fredet 1966.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1983: Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Ene, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Katteskæg, Tue-Kogleaks, Majblomst, Revling, Børste-Siv, Skovstjerne, Alm. Star, Pille-Star, Tandbælg, Tyttebær, Engelsk Visse, Håret Visse

Mosser:

1983: *Dicranum scoparium*, *Hypnum jutlandicum*, *Polytrichum piliferum*

Lokalitetskode: + H II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 123, 468, 496, 706

27/5-3. Henne Strand.

Ved Henne Strand ligger flere klitrækker med højder op til 23 m fulgt landværts af en plan afblæsningsflade beklædt med gråklit- og hedevegetation.

Vegetationstyper: Klit, hede

Højere planter:

1982: Benbræk, Blåmunke, Blåtop, Alm. Brandbæger, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Skov-Hanekro, Havtorn, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Strand-Mandstro, Bredbladet Mangeløv, Klit-Natlys, Grå-Pil, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Pors, Revling, Hunde-Rose, Klit-Rose, Alm. Røllike, Sandskæg, Børste-Siv, Liden Skjaller, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Dværg-Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Strandarve, Strandsennep (ssp. *maritima*), Fåre-Svingel, Tandbælg, Smalbladet Timian, Tormentil, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Lyng-Øjentrøst

1981: Marehalm

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Tortula ruralis*

Svampe:

1982: *Lactarius rufus*, *Psathyrella candolleana*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia tenuis*

Lokalitetskode: + K-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Strand-Mandstro, Klit-Natlys, Klit-Rose

Kilder: 211, 266, 470, 545, 1135, 1137

27/5-4. Filsø Plantage.

Om sammensætningen af den 60 ha store, privatejede Filsø Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

27/6 Filsø-bassinet

27/6-1. Henne.

Vandet i Filsø (lok. 27/6-3) har inden den delvise afvanding omkring år 1900 tidvis dækket de lave enge syd for Henne Kirkeby. Ved tørlægning i forbindelse med naturlige vandstandssvingninger kunne her optræde en vegetation domineret af enårige arter, der specifikt er knyttet til udtørrende bund. Efter afvandingen er disse lave engstrækninger enten blevet omlagt, eller pilekrat er skudt op og har udkonkurreret de enårige planter.

Vegetationstyper: Eng, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: *Skov-Angelik*, *Kors-Andemad*, *Liden Andemad*, *Alm. Baldrian*, *Blåtop*, *Mose-Bunke*, *Kær-Dueurt*, *Lådden Dueurt*, *Bredbladet Dunhammer*, *Græsbladet Fladstjerne*, *Alm. Fredløs*, *Kryb-Hvene*, *Gul Iris*, *Kragefod*, *Sump-Kællingetand*, *Grå-Pil*, *Øret Pil*, *Kær-Ranunkel*,

Nyse-Røllike, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Alm. Star, Næb-Star, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Vandnavle

1900-1979: Bartsie(+) (senest set 1959), Kalmus(o), Klit-Rose(o), Svineøje(o), Sylblad(o) (senest set 1948), Fliget Tvetand, Stilkfrugtet Vandstjerne

Lokalitetskode: + E-Sv II r-s

Kilder: 178, 231, 229, 394, 409, 413, 414, 417, 478, 513, 904, 987

27/6-2. Kløvbakke.

Den 21,5 m høje Kløvbakke rejser sig med stejl sydskråning markant over de lave enge mod Fidde Sø (lok. 27/6-3). Skråningen er beklædt med lavtvoksende hedevegetation domineret af Revling og Hedelyng med indslag af selvsåede eller plantede træer og buske af Bjerg-Fyr, Pil, Selje-Røn, Æble og Syren.

Bevaring: 6 ha af Kløvbakke er fredet 1955.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Ene, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Guldblomme, Hedelyng, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattesæg, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Grå-Pil, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Pille-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Syren, Tormentil, Farve-Visse, Æble

1986: Alm. Eg, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Kattefod, Krybende Pil, Revling, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Kattefod, Lav Skorsoner

Kilder: 123, 468, 469, 546, 870, 1144, 1156, 1225

27/6-3. Fiddesø = Filsø = Fiilsø.

Filsøbassinet var oprindeligt en havbugt. Ved materialevandring og kystudligning dannedes odder, der afsnørede en kæmpe strandsø, der strakte sig fra Henne (lok. 27/6-1) og Kløvbakke (lok. 27/6-2) til Søvig-sund (lok. 27/6-5) og Grærup Langsø (lok. 27/7-3).

Vandspejlet lå da 7 m over havniveau. Ved omlægning i 1800-tallet af afløbet gennem Henne Å og nedlæggelse af opstemningen ved Henne Mølle sænkedes vandspejlet, hvorved Søvig-sund, Grærup Langsø, Filsø og flere, mindre søer blev adskilt fra hinanden. Omkring midten af det 18. århundrede påbegyndtes det egentlige afvandingsarbejde af Filsøområdet, der medførte gravning af kanaler og tørlægning af flere af de mindre søer. Den tidligere søbund opdyrkedes eller blev

udlagt til permanente græsarealer. Af den oprindelige sø blev i det nordøstlige hjørne kun efterladt et mindre, vanddækket område, der på kortblade er benævnt Filsø. Dette benævnes i andre sammenhænge Fidde Sø, hvilket følges her.

Den meget lavvandede Fidde Sø, der har sandbund, har tidligere været en renvandet, særdeles artsrig potamogetonsø med flere, meget sjældne eller nu for landet som helhed uddøde arter. Vandet i søen er nu stærkt eutrofieret som følge af dels diffus tilledning fra omgivelserne af næringssalte dels biologisk rensede spildevand fra tilløbene. Bunden er derfor dækket af et lag ildelugtende, sort slam af dårligt omsat organisk materiale. Kun i vindsiden langs østbredden af søen mangler disse slamlag. Den artsrige vandplantevegetation er stærkt reduceret i artsantal og kun få individer af mere sejlivede arter forekommer fortsat. Planteplanktonet er meget arts- og individfattigt. Langs bredderne optræder rørskov domineret af Tagrør.

Søen omgives af Ellesump, og især mod nord og vest optræder vide, ekstensivt benyttede engområder. Ved foden af Kløvbakke (lok. 27/6-2) forekommer vældområder med rigkærvegetation.

Vegetationsforholdene i og omkring Fidde Sø er grundigt beskrevet i plejeplanen for Filsø (Ribe Amtskommune 1985).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at resterne af den artsrige vandplantevegetation i og ved Fidde Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at belastningen af søen og dens omgivelser ophører, at vandet i søen renses gennem nedbrydning af de sorte slamlag på bunden, at yderligere tilførsel af kunstgødning til eng- og vældområder undgås, og at græsning genindføres på og ved områder med rigkær. Fidde Sø bør målsættes som naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø, eng, væld, fugtig løvskov

Højere planter:

1987: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Blåtop, Bukkeblad, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Rød-El, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Mangelblomstret Frytle, Frøbid, Gifttyde, Skov-Hanekro, Hunde-Hvene, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kalmus, Kattesæg, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Kær-Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Pors, Gåse-Potentil, Revling, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Klit-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Finbladet Svingel, Rød Svingel, Kær-Svovlrød, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Vandnavle, Eng-Viol

1986: Vandpeber-Bækarve(x), Nåle-Sumpstrå, Aks-Tusindblad, Butbladet Vandaks, Børstebladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Liden Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandkrans, Vedbend-Vandranunkel

1982: Kors-Andemad, Skov-Angelik, Benbræk, Bølget Bunke, Dunet Dueurt, Klokke-Ensian, Sump-Forglemmigej, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Hjertegræs, Kamgræs, Blågrøn Kogleaks, Sø-Kogleaks, Kær-Padderok, Børste-Siv, Liden Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Blågrøn Star, Dværg-Star, Grå Star, Hare-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Tranebær, Engelsk Visse, Gul Åkande, Hvid Åkande

1900-1979: Korsarve(o) (senest set 1975), Vand-Brandbæger, Nikkende Brøndsel, Mose-Bunke, Sekshannet Bækarve(o) (senest set 1943), Slank Blærerod(o), Storlæbet Blærerod(o), Kær-Galtetand, Gråris, Kær-Guldarse, Hestehale, Sump-Hullæbe, Hunde-Hvene, Kattehale, Børste-Kogleaks(o), Flydende Kogleaks, Strand-Kogleaks, Kvan, Fin Kæruld(x) (senest set 1971), Leverurt, Tvepibet Lobelie(o), Vand-Mynte, Bredbladet Mærke, Smalbladet Mærke, Liden Najade(o), Hvid Næbfrø, Pilblad(o), Liden Pileurt, Pilledrager(o) (senest set 1979), Enkelt Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Krybende Ranunkel, Langbladet Ranunkel,

Tigger-Ranunkel, Stivtoppet Rørhvene, Rørgræs, Stor Skjaller, Sand-Siv, Klæg-Siv, Tudse-Siv, Strandbo(o), Svømmende Sumpskærm(o), Sværtævæld, Sylblad(o), Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Søpryd, Eng-Troldurt, Hårfin Tusindblad(o), Tusindfrø, Aflangbladet Vandaks, Glinsende Vandaks, Græsbladet Vandaks, Rust-Vandaks, Rødlig Vandaks(o), Spinkel Vandaks, Vandarve, Vandpest, Vandportulak(o), Hårfliget Vandranunkel, Kredsbladet Vandranunkel, Høst-Vandstjerne(o), Smalbladet Vandstjerne, Storfrugtet Vandstjerne, Mose-Vintergrøn(o), Lyng-Øjentrøst

Mosser:

1987: *Fontinalis antipyretica*, *Sphagnum squarrosum*

Svampe:

1900-1979: *Lachnea scutellata*, *Panaeolus separatus*

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

1900-1979: *Chara aspera*, *Chara globularis*(o)

Lokalitetskode: +++ V-E-Sv I s-ms

Botanisk vurdering:

Fidde Sø er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Fin Kæruld(x), Vandpeber-Bækarve(x)

2. Sjældnere arter: Flydende Kogleaks, Hvid Næbfrø, Spyd-Pil, Stivtoppet Rørhvene, Klit-Siv, Sand-Siv, Nåle-Sumpstrå, Søpryd, Rust-Vandaks, Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 71, 85, 122, 123, 130, 145, 156, 166, 211, 216, 229, 255, 302, 318, 347, 390, 394, 409, 417, 424, 468, 469, 472, 478, 513, 526, 576, 578, 579, 581, 745, 824, 904, 986, 987, 1137, 1156, 1184, 1225

27/6-4. Vrøgum Kær.

Vrøgum Kær er placeret på Varde Bakkeø's nordvendte hælde mod Filsøbassinet. Undersøgelser viser, at kalken ligger nær jordoverfladen. Kalken dækkes af tynde lag sten eller grus, der overlejres af et 5-20 cm tykt tørvelag.

Kærområdet rummer flere vegetationstyper spændende fra fattigkær til ekstremrigkær og ellesump. Ekstremrigkær og ellesumpe udgør omkring 33 % af det samlede areal. De åbne, centrale partier rummer veludviklet knoldkær, mens andre dele er under stærk tilgroning med buske af især Pil. Lokaliteten har indtil for 20 år siden været anvendt til græsning. På grænsen til naboparcellen ligger der i ekstremrigkærets vestlige del en gravet dam. Vegetationen i kærområderne er artsrig med flere, lokalt sjældne arter eller arter, der er sjældne på landsbasis. En udførlig beskrivelse af vegetationsforholdene findes i Krog (1982).

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at den artsrige ekstremrigkærsvegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsning indføres, at opvækst af selvsåede træer og buske ryddes, at indvækst af træer og buske ikke finder sted, at tilførsel af kunstgødning til kærområderne og deres nærmeste omgivelser undgås, og at yderligere afvanding ikke finder sted.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Skov-Angelik, Tvebo Baldrian, Benbræk, Blåtop, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Kattehale, Klokkelyng, Leverurt, Spæd Mælkeurt, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Pors, Revling, Børste-Siv, Sand-Siv, Rundbladet Soldug, Blågrøn Star, Loppe-Star, Skede-Star, Trindstænglet Star, Tranebær, Vibefedt, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*)

1987: Liden Blærerod, Mose-Bunke, Djævelsbid, Ene, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Klit-Fyr, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Hunde-Hvene, Kær-Høgeskæg, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Rød-Kløver, Kragefod, Alm. Kællingetand, Klit-Kællingetand, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Spæd Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Langakset Star, Næb-Star, Tvebo-Star, Alm. Sumpstrå, Enskællet Sumpstrå, Finbladet Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Engelsk Visse

1982: Maj-Gøgeurt, Fåblomstret Kogleaks, Tue-Kæruld, Mose-Troldurt

1900-1979: Alm. Baldrian, Dun-Birk, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Brombær, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Bølget Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Rød-El, Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Lund-Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mark-Frytle, Fuglegræs, Bjerg-Fyr, Følfod, Rød-Gran, Havtorn, Hestehale, Alm. Hvene, Storbloomstret Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Fin Kløver, Sø-Kogleaks, Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Smalbladet Kæruld, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Vand-Mynte, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Stor Skjaller, Lyng-Snerre, Stjerne-Star, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Kær-Trehage, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vedbend-Vandranunkel, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Mosser:

1982: *Campylium stellatum*, *Cinclidium stygium*, *Drepanocladus revolvens*, *Fissidens adianthoides*, *Plagiomnium undulatum*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum recurvum*, *Sphagnum subsecundum*

1900-1979: *Dicranum scoparium*, *Funaria hygrometrica*, *Hypnum cupressiforme*, *Lophocolea heterophylla*, *Mnium hornum*, *Polytrichum commune*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum teres*

Lokalitetskode: +++ V-Sv I s-ms

Botanisk vurdering:

Vrøgum Kær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: *Cinclidium stygium*, Spæd Mælkeurt, Spyd-Pil, Klit-Siv, Sand-Siv, Langakset Star, Loppe-Star, Tvebo-Star, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*)

3. Lokalt sjældnere planter: Tvebo Baldrian, Maj-Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Leverurt, Vibefedt

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 123, 301, 584b, 792, 873, 874, 904, 985, 987, 1156, 1225

27/6-5. Søvigssund.

Det østvestgående Søvigssund ligger i den sydøstlige del af Filsø-bassinet. I fordums tid har Søvigssund sammen med Fidsø (lok. 27/6-3) og Grærup Langsø (lok. 27/7-3) været en del af den langt større, nu afvandede Filsø. Denne afvanding er nærmere omtalt under lok. 27/6-3. Søvigssund deles i to bassiner forbundet med en smal strømmende. Begge bassiner er forholdsvis lavvandede med dybder op til én m. Bunden består af sand. I det østlige bassin dækkes sandet stedvis af aflejringer af sort slam, mens det vestlige præges af udfældninger af okker. Vandstanden varierer i løbet af året. I sommerperioden kan ske en tørlægning af lavvandede sandbanker. Sigtedybden i det østlige bassin er ved sommermaksima målt til 0,5-0,6 m, mens der er sigt til bunden i det vestlige bassin. Vandet er generelt næringsrigt. Planktonet i søen er meget arts- og individfattigt.

Rørskoven er afhængig af de enkelte parcellers anvendelse veludviklet og danner et bredt bælte. I indsnævringen omkring strømmenden er den særlig tæt. Søen rummer artsrig vandplantevegetation med flydebladsplanter i store mængder og mange elodeider domineret af Tornfrøet Hornblad og arter af Vandaks. Af sidstnævnte er registreret i alt 11 arter tillige med andre sjældne eller meget sjældne vandplanter, af hvilke nogle har få eller meget få voksesteder i Danmark.

Søen er omgivet af lave enge, arealer med permanent græs og dyrkede marker. Nogle enge udnyttes helt til vandkanten, mens andre efterlader en smal bræmme ubenyttet jord med søen. Det østlige bassin forsynes med vand fra Søvig Bæk (lok. 27/9-4) og Troldholm Bæk (lok. 27/6-6).

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at den enestående, artsrige vandplantevegetation i Søvigssund bevares. Det er derfor ønskeligt, at yderligere afvanding ikke finder sted, at tilførsel af kunstgødning til søen og dens omgivelser forhindres, at søen ikke tilledes spildevand, at belastning af søen, dens opland og tilførende vandløb ophører, at bredderne og de nære omgivelser ikke plantes til, og at søen med omgivelser fredes. Søvigssund bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø, eng, mark

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Alm. Blærerod, Mose-Bunke, Engkarse, Alm. Fredløs, Gifttyde, Tornfrøet Hornblad, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Krans-Mynte, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Øret Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Sand-Siv, Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Nikkende Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Krans-Tusindblad, Brodbladet Vandaks, Butbladet Vandaks, Børsteblandet Vandaks, Græsbladet Vandaks, Langbladet Vandaks, Rust-Vandaks, Vandarve, Vandkrans, Vandportulak, Vand-Ærenpris
1986: Nikkende Brøndsel, Vandpeber-Bækarve(x), Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Sump-Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Kær-Guldakse, Gul Iris, Hvid-Kløver, Sø-Kogleaks, Korsarve(x), Ager-Mynte, Pilblad, Liden Pileurt, Vej-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Tudse-Siv, Kruket Skræppe, Tagrør, Aks-Tusindblad, Bændel-Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Kruket Vandaks, Liden Vandaks, Spinkel Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandpest, Kredsbladet Vandranunkel, Vedbend-Vandranunkel, Fladfrugtet Vandstjerne, Storfrugtet Vandstjerne, Glat Vejbred, Vand-Ærenpris, Gul Åkande

1900-1979: Alm. Baldrian, Græsbladet Fladstjerne, Gråris, Hedelyng, Klokkelyng, Alm. Mjødurt, Grå-Pil, Knop-Siv, Stor Skjaller, Tormentil, Læge-Ærenpris

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V-E-B I s-ms

Botanisk vurdering:

Søvigssund er henført til kategori I på grund af I-biotop: Potamogetonsø, på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Vandpeber-Bækarve(x), Korsarve(x)

2. Sjældnere planter: Pilblad, Krybende Ranunkel, Sand-Siv, Nåle-Sumpstrå, Krans-Tusindblad, Brodbladet Vandaks, Bændel-Vandaks, Rust-Vandaks, Vandportulak Vedbend-Vandranunkel, Fladfrugtet Vandstjerne

Kilder: 347, 472, 904, 986, 987, 1043, 1053, 1137, 1156

27/6-6. Troldholm Bæk.

Omkring den nedre del af Troldholm Bæk ligger kær- og vælddominerede enge. Især vældområderne er dækket af artsrig, lavtvoksende vegetation domineret af tørve- og bladmosser. Som følge af græsningsophør er kær- og vældområderne under tilgroning med højt voksende urter især Alm. Mjødurt, Mose-Bunke og Tagrør tillige med pilekrat.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, eng, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Blåtop, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Frøbid, Kær-Galtetand, Gifttyde, Kødfarvet Gøgeurt, Eng-Kabbeleje, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Spæd Mælkeurt, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Pors, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Top-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Muse-Vikke, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V-E-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt

Kilder: 987

27/7 Kærgård Klitplantage

27/7-1. Kærgård Klitplantage.

I sammensætningen af den 1.437 ha store Kærgård Klitplantage (Oksbøl statsskovdistrikt) indgår primært beplantninger af nåletræer. Jordbunden består under det meste af plantagen af flyvesand. For at dæmpe sandflugten blev store arealer i slutningen af forrige århundrede tilplantet med nåletræer. Sandflugt hærgede voldsomt i takt med befolkningens rovdrift på den naturlige vegetation, der bl. a. indebar rydning af den oprindelige løvskov til tømmer, brænde osv. Rester af områdets oprindelige løvskov eksisterer endnu som egekrattene, Store Løvklit og Lille Løvklit.

De enkelte træer i disse egekrat er tilsyneladende af ringe højde, men i virkeligheden er der tale om store træer af høj alder. Undersøgelser godtgør, at mange af de mindre træer har fælles stammer og rodsystemer. De enkelte træer har og er i stand til at vokse opad i takt med pålejringen af sand. Denne samhörighed viser sig lettest ved løvspring, hvor enkelttræer af fælles oprindelse springer ud samtidig. (Se illustration i Vedel 1969, s. 218.)

I plantagen forekommer flere fugtige lavninger, der huser fattigkærsvegetation, der er typisk udviklet i Porsmose.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at naturskovspartierne i Løvklitterne bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse områder fortsat friholdes normal skovdrift. Løvklitterne er fredet 1955, mens resten af Kærgård Klitplantage er fredet 1974.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, fattigkær, klit

Højere planter:

1990: Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Hedelyng, Revling, Alm. Røn, Sand-Star

1988: Kantet Konval

1982: Ahorn, Vorte-Birk, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Fløjlgræs, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Sand-Frøstjerne, Alm. Bjerg-Fyr, Følfod, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Havtorn, Hindbær, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Hare-Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Majblomst, Marehalm, Mælkebøtte, Klit-Natlys, Bittersød Natskygge, Feber-Nellikerod, Grå-Pil, Selje-Pil, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lund-Rapgræs, Klit-Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Selje-Røn, Eng-Rørhvene, Sandskæg, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Skovstjerne, Kruket Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Strandsennep, Alm. Sumpstrå, Enskælet(?) Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Fåre-Svingel, Tagrør, Ager-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Vandnavle, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Ørnebregne

1980: Dun-Birk, Sitka-Gran, Kragefod, Smalbladet Mangeløv, Børste-Siv, Eng-Viol

1900-1979: Alm. Eg x Vinter-Eg, Ene, Øret Pil, Rubus laciniatus

Mosser:

1980: Polytrichum juniperinum, Scleropodium purum

Svampe:

1990: Enteridium splendens var. jurana, Exidia truncata

1982: *Amanita fulva*, *Russula xerampelina*
1900-1979: *Boletus badius*, *Cantharellus cibarius*

Laver:

1990: *Buellia griseovirens*, *Cetraria chlorophylla*, *Cladonia cervicornis*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia cornuta*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia macilenta*, *Cladonia merochlorophaea* var. *novochlorophaea*, *Cladonia polydactyla*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia ramulosa*, *Cladonia uncialis*, *Cliostomum griffithii*, *Coelocaulon aculeatum*, *Coelocaulon muricatum*, *Dimerella pineti*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora argentata*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora expallens*, *Lecanora pulicaris*, *Lecanora symmicta*, *Lecanora umbrina*, *Lecanora varia*, *Lecidea erratica*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria incana*, *Micarea prasina*, *Mycoporum hippocastani*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Parmeliopsis ambigua*, *Parmeliopsis hyperopta*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria leioplaca*, *Phlyctis argena*, *Placynthiella icmalea*, *Platismatia glauca*, *Pseudevernia furfuracea*, *Ramalina farinacea*, *Rhizocarpon obscuratum*, *Trapelia coarctata*, *Trapeliopsis flexuosa*, *Trapeliopsis granulosa*, *Usnea subfloridana*, *Xanthoria parietina*

1900-1979: *Bryoria fuscescens*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia digitata*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia subulata*, *Imshaugia aleurites*, *Lecanora chlarotera*, *Mycoporum quercus*, *Ochrolechia turneri*, *Parmelia glabratula*, *Placynthiella uliginosa*, *Usnea hirta*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode:

Løvklitter: ++ S I r

Kærgård Klitplantage: + S-V-K II r

Botanisk vurdering:

Løvklitterne er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Mycoporum hippocastani*

2. Sjældnere planter: *Imshaugia aleurites*, Kantet Konval, Klit-Natlys, *Parmeliopsis hyperopta*, Klit-Rose, Mangestænglet Sumpstrå

Med genfundet i 1990 af *Mycoporum hippocastani* er det kon-stateret, at lichenen fortsat forekommer i Danmark.

Kilder: 29, 48, 95, 122, 123, 138, 144, 145, 161, 229, 226, 275, 368, 438, 468, 491, 526, 532, 546, 602, 703, 904, 1137, 1156, 1408

27/7-2. Grærup Strand.

Forklitterne ved Grærup Strand er typisk udviklede og hæver sig over den brede forstrand. De er bevokset med Strand-Kvik. Dernæst følger rækker af klitter beklædt med Sand-Hjælme og Marehalm fulgt af flader med grønklit- og gråklitvegetation.

Vegetationstyper: Klit

Højere planter:

1982: Bitter Bakkestjerne, Blåmunke, Høst-Borst, Bølget Bunke, Alm. Engelsød, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgæs, Håret Frytle, Bjerg-Fyr, Gederams, Havtorn, Hedelyng, Sand-Hjælme,

Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Klit-Limurt, Marehalm, Alm. Mælkeurt, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Revling, Klit-Rose, Rundbælg, Alm. Røllike, Sand-Star, Bidende Stenurt, Alm. Svinemælk, Muse-Vikke, Engelsk Visse
1900-1979: Tidlig Dværgbunke, Mark-Frytle, Gyvel, Hedelyng, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Eng-Rapgræs, Rynket Rose, Sandskæg, Liden Skjaller, Stor Skjaller, Gul Snerre, Blodrød Storkenæb, Fåre-Svingel, Smalbladet Timian, Strand-Vejbred, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

Mosser:

1900-1979: *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*

Svampe:

1900-1979: *Phallus hadrianus*

Lokalitetskode: + K II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Limurt, Klit-Rose

Kilder: 71, 145, 410, 526, 904, 1137

27/7-3. Grærup Langsø inkl. Klynekær.

Den 30 ha store, lavvandede Grærup Langsø (Oksbøl statsskovdistrikt) ligger i en langstrakt, nordsydgående fordybning på marint forland beskyttet mod havet af flere klitrækker ved Grærup Strand (lok. 27/7-2). Søen ligger i den sydvestlige udløber af Filsøbassinet og har, da vandstanden var højere, haft direkte forbindelse til Fidde Sø (lok. 27/6-3) og Søvigssund (lok. 27/6-5), der tilsammen udgjorde den store Filsø.

Vandet i Grærup Langsø er næringsfattigt og har i alt fald tidligere været klart. Gennem de senere år er forholdene ændret radikalt, idet vandet er blevet meget uklart på grund af udskillelse af jernforbindelser. Bunden består af sand overlejret af sortgrønne slamlag af varierende tykkelse. Planteplanktonet er individuelt, men ikke særligt artsrigt. Rørskov er veludviklet langs østbredden og er domineret af Sø-Kogleaks og Tagrør, mens den næsten mangler langs vestsiden. Vandoverfladen dækkes stedvist af flydebladsplanter. Rankegrøde er veludviklet. Søen omgives af overgangsfattigkær. I søen og i de omgivende kærømråder forekommer eller er tidligere fundet adskillige sjældnere eller meget sjældne arter. Klynekær er afvandet. Naturforholdene i søen og dens omgivelser er grundigt beskrevet i Pedersen (1978).

Bevaring: Grærup Langsø er med omgivelser i alt 250 ha fredet 1965.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær, overdrev, hede

Højere planter:

1986: Bukkeblad, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Hjertelæbe(x), Sø-Kogleaks, Dynd-Padderok, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Vejbred-Skeblad, Næb-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Tagrør, Aks-Tusindblad, Hjertebladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Strand-Vandranunkel

1982: Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Vibefedt, Farve-Visse, Læge-Øjentrøst

1980: Bukkeblad, Alm. Star, Hirse-Star, Manna-Sødgræs
1900-1979: Se tillige den udførlige floraliste i Pedersen (1978).

Lokalitetskode: +++ S-V-E-H I s-ms

Botanisk vurdering:

Kærområderne ved Grærup Langsø og selve søen er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Kortsporet Blærerod(x), Hjertelæbe(x)
2. Sjældnere planter: Butfinnet Mangeløv, Spæd Mælkeurt, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Krybende Ranunkel, Rosmarinlyng, Lyng-Silke, Dynd-Star, Svømmende Sumpskærm, Nåle-Sumpstrå, Strand-Vandranunkel
3. Lokalt sjældnere planter: Vibefedt
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 20, 122, 123, 145, 166, 211, 229, 318, 409, 424, 430, 468, 472, 509, 513, 526, 527, 578, 582, 824, 904, 905, 960, 986, 987, 1136, 1137

27/8 Vrøgum Klitplantage

27/8-1. Selager og Børsmose Hede.

På Selager ved Grærup forekommer flere, mindre søer med bevoksninger af Tagrør omgivet af fattigkær og hede. Botaniske beskrivelser af Børsmose Hede (Oksbøl statsskovdistrikt) foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede, sø

Højere planter:

1980: Blåtop, Fliget Brøndsel, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Pors, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Kær-Tidsel, Vandportulak

1900-1979: *Rubus laciniatus*

Lokalitetskode: + H-V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Vandportulak

Kilder: 275, 454, 491, 904, 986

27/8-2. Vrøgum Klitplantage.

I sammensætningen af Vrøgum Klitplantage (Oksbøl statsskovdistrikt) indgår primært beplantninger af nåletræer. Jordbunden består af flyvesand.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Bjerg-Fyr, Guldblomme, Hedelyng, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Klit-Rose(o), *Rubus laciniatus*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 145, 161, 491, 526, 546, 549, 904

27/8-3. Selager Sø = Sølager Sø.

Vandoverfladen af den brunvandede, ca. 6 ha store Selager Sø er stedvis dækket af flydeblade af Vand-Pileurt. Søen er meget fladvandet og uden overjordiske tilløb og afløb. Vandet er surt, næringsfattigt og rent med sigtedybder ved sommermaksima til bunden i ca. 1,2 m's dybde. Bunden består af flyvesand stedvis dækket af tykke lag af dynd og detritus. Planteplankton er meget arts- og individfattigt.

Rørskoven er ringe udviklet og kun af betydning langs sydsiden, hvor bredde og stråtæthed varierer. Søen omgives af lave, tidvist oversvømmede enge, der beklædes af fattigkærsvegetation.

Bevaring: Selager Sø bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1986: Sø-Kogleaks, Vand-Pileurt, Liden Siv, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Tagrør

1982: Liden Andemad, Blåtop, Bukkeblad, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Pors, Gåse-Potentil, Eng-Rottehale, Eng-Rørhvene, Knop-Siv, Tudse-Siv, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Næb-Star, Enskellet(?) Sumpstrå, Tormentil, Vandnavle

1980: Alm. Fredløs, Kryb-Hvene, Børste-Kogleaks, Kær-Ranunkel, Børste-Siv, Tråd-Siv, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Mangestænglet Sumpstrå

1900-1979: Blåmunke, Fliget Brøndsel, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Fløjlsgræs, Hunde-Hvene, Vand-Mynte, Fersken-Pileurt, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Dværg-Siv(o), Glanskapslet Siv, Dværg-Star, Sand-Star, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Vandportulak(o)

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: +++ V-E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Langbladet Soldug, Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 145, 229, 472, 513, 749, 986, 987, 1137, 1156

27/8-4. Holmsø.

Vandet i den fladvandede, ca. 12 ha store Holmsø meget surt og næringsfattigt. Søområdet er sammensat af flere, mere eller mindre adskilte bassiner med dybder op til 1,8 m. Bunden består af flyvesand stedvis dækket af aflejret slam eller detritus. Søen er uden overjordiske tilløb og afløb.

Planteplanktonet er generelt meget arts- og individfattigt. Rørskoven er ringe udviklet og spredt. Den består af Alm. Sumpstrå og Tagrør. På fladvandede steder er bunden dækket af grundskudsplanter tillige med puder af Fin Bunke. Søen er udsat for stigende eutrofiering muligvis som følge af luftbårne næringsstoffer. Submers vegetation af tørvemosser og trådalger breder sig og truer med på længere sigt at udkonkurrere grundskudsplanterne. Søen omgives af hedekær, træløs, fugtig klithede og klitplantage.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesøvegetationen i Holmsø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen fortsat undgår afvanding, at yderligere belastning i form af tilførsel af spildevand og næringssalte ikke finder sted, og at lagene af tørvemosser bliver fjernet. Holmsø bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1988: Benbræk, Blåtop, Fin Bunke, Klokke-Ensian, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Revling, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Rundbladet Soldug, Liden Soldug, Hirse-Star, Stjerne-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Tagrør, Tormentil, Mose-Troldurt, Liden Ulvefod, Vandnavle, Eng-Viol

1986: Smalbladet Pindsvineknop

1982: Liden Andemad, Bukkeblad, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Knop-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Liden Soldug, Grå Star, Næb-Star, Enskættet(?) Sumpstrå

1980: Børste-Kogleaks, Kær-Ranunkel, Børste-Siv

1900-1979: Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Kær-Fladstjerne, Hede-Melbærris(o), Ager-Mynte, Bidende Pileurt, Fersken-Pileurt, Rødknæ, Vejbred-Skeblad, Alm. Spergel, Strand-Vejbred, Kort Øjentrøst

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: +++ V I ms

Botanisk vurdering:

Holmsø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelie, Smalbladet Pindsvineknop, Mangestænglet Sumpstrå, Liden Ulvefod

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Kilder: 89, 224, 472, 749, 824, 904, 986, 987, 1051, 1137

27/8-5. Sortesø.

Vandet i den 2,3 ha store, lavvandede Sortesø er surt, næringsfattigt og klart med sigt til bunden. Søen er uden tilløb og afløb. Bunden består af flyvesand stedvis dækket af lag af slam, detritus og tørvemosser. Planteplankton er arts- og individfattigt. Rørskov er kun ringe udviklet med usammenhængende bevoksninger af Tagrør og Alm. Sumpstrå. På bunden optræder mindre, spredte klynger af grundskudsplanter. I vandet forekommer store lag af submerse tørvemosser, der truer med at udkonkurrere grundskudsplanterne. Vandet er næringsfattigt. Søen omgives af klithede og -plantage.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at løbeliesøvegetationen i Sortesø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen fortsat undgår afvanding, at yderligere belastning i form af tilførsel af spildevand og næringssalte ikke finder sted, og at lagene af tørvemosser bliver fjernet. Sortesø bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1986: Tvepibet Lobelie, Liden Siv, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Aflangbladet Vandaks
1980: Blåtop, Smalbladet Kæruld, Pors, Lyse-Siv, Skovstjerne, Liden Soldug, Alm. Star, Mangestænglet Sumpstrå, Tormentil, Vandnavle, Eng-Viol

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V I ms

Botanisk vurdering:

Sortesø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Mangestænglet Sumpstrå

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Kilder: 145, 472, 986, 987, 1156

27/8-6. Hellesø.

Den ca. 7,5 ha Hellesø består af to regelmæssigt formede bassiner med dybder op til 1,3 m helt adskilt af en smal landtange. Bunden består af flyvesand stedvis dækket af dyndlag. Vandet i søen er surt, næringsfattigt og klart med sigtedybde ved sommermaksima til bunden. Planteplankton er arts- og individfattigt. Rørskov er veludviklet og optræder spredt. Bunden er dækket af tætte bestande af grundskudsplanter, der på dybere vand er overgroet af algetråde. Søen er uden tilløb og afløb og omgives af fattigkær og hede på tør, sandet bund.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at løbeliesøvegetationen i Hellesø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen fortsat undgår afvanding, og at yderligere belastning i form af tilførsel af

spildevand og næringssalte ikke finder sted. Hellesø bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø, fattigkær, hede

Højere planter:

1986: Tvepibet Lobelie, Liden Siv, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Hvid Åkande
1982: Liden Andemad, Benbræk, Blåtop, Bukkeblad, Alm. Engelsød, Alm. Gyldenris, Gyvel, Klokkelyng, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Revling, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Hirse-Star, Grå Star, Næb-Star, Enskället(?) Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Ager-Tidsel, Tormentil, Hunde-Viol
1900-1979: Blåmunke, Bølget Bunke, Fin Bunke, Klokke-Ensian, Sand-Hjælme, Hede-Melbærris, Bjerg-Rørhvene, Sand-Star, Hunde-Viol, Engelsk Visse

Mosser:

1980: Sphagnum cuspidatum

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V-H I s-ms

Botanisk vurdering:

Hellesø er henført til kategori i på grund af I-biotop: Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Hede-Melbærris, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Mangestænglet Sumpstrå

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Hede- og overdrevsindikatorer: Hede-Melbærris

Kilder: 145, 275, 472, 513, 987, 1137

27/8-7. Ål Plantage = Oksbøl Plantage.

I sammensætningen af Ål Plantage (Oksbøl statsskovdistrikt) indgår primært beplantninger af nåletræer med blandinger af Bjerg-Fyr og Skov-Fyr samt spredte, mindre bevoksninger af Bøg og Eg. Gåsekær er hedemose med fattigkærsvegetation domineret af pilebuske. Jordbunden består af flyvesand, men stedvis er den underliggende moræne blottet.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, fattigkær

Højere planter:

1980: Benbræk, Blåtop, Mose-Bunke, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Klokkelyng, Pors, Tagrør

1900-1979: Bøg, Alm./Vinter-Eg, Skov-Fyr, Østrigsk Fyr, Uldbladet Kongelys, Linnæa(o), Tyttebær

Lokalitetskode: + S-V II r

27/8-8. Fåresø.

Den ca. 9 ha store Fåresø har stejle sider og når en største dybde på 2,4 m. Bunden består af flyvesand, der på dybere vand er overlejret af lag af slam, der er særligt tykt i søens vestlige ende, hvor også aflejringer af okkerholdigt sand findes. Vandet er svagt brunfarvet med sigt til bunden. Det er lettere surt og moderat næringsfattigt. Langs bredden optræder stedvis sammenhængende rørskov af Tagrør. I den nordvestlige del optræder flydebladsplanter, mens der på bunden stedvis optræder tætte bestande af grundskudsplanter. På dybere vand forekommer forholdsvis tætte bevoksninger af Hårfin Tusindblad overgroet med epifytiske algetråde. Både søens tilløb fra Præstesø (lok. 27/8-10) og dens afløb ligger i den vestlige ende. Søen er delvis omgivet af Ål Plantage (lok. 27/8-7).

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at lobeliesøvegetationen i Fåresø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen fortsat undgår afvanding, at yderligere belastning i form af tilførsel af spildevand og næringssalte ikke finder sted, og at tilledningen af vand fra Præstesø ophører. Fåresø bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1986: Gulgrøn Brasenføde(x), Strandbo, Hårfin Tusindblad, Tagrør, Gul Åkande, Hvid Åkande

1980: Alm. Fredløs, Kragefod, Smalbladet Mangeløv, Vand-Pileurt, Liden Siv, Lyse-Siv,

Kær-Snerre, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Sværtævld, Tagrør, Vandstjerne, Gul Åkande

1900-1979: Alm. Blærerod, Liden Blærerod(o), Størlæbet Blærerod(o), Sortgrøn Brasenføde(o),

Flydende Kogleaks(o), Tvepibet Lobelie, Smalbladet Pindsvineknop(o), Tråd-Star, Aflangbladet

Vandaks, Liden Vandaks, Svømmende Vandaks

Mosser:

1900-1979: Drepanocladus exannulatus, Sphagnum subsecundum

Alger:

1900-1979: Nitella translucens

Lokalitetskode: +++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Fåresø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Gulgrøn Brasenføde(x)

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie

4. Lobeliesøindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie

Kilder: 155, 166, 229, 259, 357, 390, 472, 478, 986, 987

27/8-9. Barnsø.

Den 12 ha store, fladvandede Barnsø er nu delvis drænet. Endnu forekommer ca. 4 ha åbent vand med dybder op til 0,75 m i midten af søområdet. Bunden består af flyvesand med aflejringer af slamlag af varierende tykkelse. Stedvis optræder udfældninger af okker. Vandet er neutralt og lettere opaliserende som følge af okkerbelastningen. Dette til trods er der sigt til bunden.

Planteplanktonet er arts- og individfattigt. Langs bredderne op-træder tæt rørskov af især Tagrør, Sø-Kogleaks og Næb-Star.

Vandplantevegetationen domineres af kransnålealger sporadisk med indslag af arter af Vandaks. De drænedede flader domineres af Tagrør og Næb-Star og omgives af fattigkær domineret af Blåtop. Søområdet omgives mod nord og vest af plantage og mod øst og syd af landbrugsarealer og delvis opdyrket hede.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1986: Sø-Kogleaks, Næb-Star, Tagrør, Butbladet Vandaks, Svømmende Vandaks

1980: Vorte-Birk, Blåtop, Dusk-Fredløs, Kryb-Hvene, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Pors, Lyng-Silke, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Tråd-Star, Tormentil, Vandnavle, Eng-Viol

Alger:

1986: Chara sp.

Se endvidere artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Lyng-Silke

Kilder: 472, 986, 987

27/8-10. Præstesø = Provstesø = Ål Præstesø.

Den 6,8 ha store Præstesø har en største dybde på 2,2 m. Siderne falder forholdsvist stejlt mod den flade søbund. Bunden består især af flyvesand i den sydøstlige del tillige af gruset morænesand. Bunden er stedvis overlejret af detritus, okkerholdig lag og slam. Søen modtager gennem en grøft vand fra Barnsø (lok. 27/8-9) og har afløb til Fåresø (lok. 27/8-8). Sigtedybden ved sommermaksima er målt til omkring 1 m. Vandet er moderat næringsrigt og svagt alkalisk. Planteplanktonet er temmelig arts- og individrigt.

Langs bredderne optræder sammenhængende rørskov domineret af Tagrør med enkelte lysninger. I vandet optræder mange flydeblads- og submerse vandplanter. Søen har i alt fald tidligere rummet en typisk vegetation for revandede, næringsfattige søer. Flere karakterarter er observeret senest i 1970'erne. I 1970'erne og 80'erne har vandet været udsat for stigende eutrofiering, der ganske har ændret vækstbetingelserne for flere vandplanter. Således har tæpper af submerse mosser bredt sig på bekostning af grundskudsplanter, der nu alle må anses for forsvundne fra søen. Søen er helt omgivet af nåletræsplantager, der undtagen i den vestlige ende står helt ned til søbredden. En beskrivelse af de tidligere naturforhold findes i Warming (1913).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bestanden af Otteradet Ulvefod ved Præstesø bevares.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær, lobeliesø(o)

Højere planter:

1986: Slank Blærerod, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Aks-Tusindblad, Kruset Vandaks, Svømmende Vandaks, Gul Åkande, Hvid Åkande

1980: Vorte-Birk, Blåtop, Rød-El, Klokkelyng, Flydende Kogleaks, Kragefod, Pors, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dværg-Star, Grå Star, Strandbo, Sværtevæld, Mose-Troldurt, Liden Ulvefod, Brodbladet Vandaks, Vandnavle, Smalbladet Vandstjerne

1900-1979: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Benbræk, Dun-Birk, Alm. Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Storlæbet Blærerod(o) (senest set 1927), Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Vand-Brandbæger, Sortgrøn Bransenføde (senest set 1972)(o), Alm. Brunelle, Fliget Brøndsel, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Sekshannet Bækarve (senest set 1972)(o), Bøg, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Alm. Eg, Engkarse, Klokke-Ensian, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Kær-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Vej-Guld-karse, Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Sildig Hæg, Hunde-Hvene, Stortoppet Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Katteskæg, Hvid-Kløver, (senest set 1965)(o), Alm. Kohvede (var. purpureum), Alm. Kongepen, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie (senest set 1979)(o), Bredbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Ager-Mynte, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Femhannet Pil, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pilledrager (senest set 1948)(o), Grenet Pindsvineknop, Revling, Rubus plicatus, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Lyng-Silke, Sand-Siv, Svømmende Sumpskærm(o), Mangestænglet Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå (senest set 1972)(o), Sylblad (senest set 1972)(o), Søpryd (senest set 1972)(o), Hårfin Tusindblad, Alm. Ulvefod, Otteradet Ulvefod(x), Børsteblandet Vandaks, Tråd-Vandaks(o), Vandranunkel, Muse-Vikke, Eng-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse, Alm. Ædelgran, Smalbladet Ærenpris

Mosser:

1900-1979: Drepanocladus exannulatus

Alger:

1986: Nitella sp.

Se tillige artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: +++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Præstesø er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Otteradet Ulvefod(x)

2. Sjældnere planter: Slank Blærerod, Flydende Kogleaks, Lyng-Silke, Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå, Alm. Ulvefod, Liden Ulvefod

Kilder: 145, 155, 166, 168, 224, 229, 259, 318, 366, 409, 417, 442, 472, 478, 513, 544, 546, 547, 579, 149, 824, 960, 986, 987, 1415

27/8-11. Grundsø.

Grundsø er afvandet.

Vegetationstyper: Sø(o)

Lokalitetskode: + (V) IV 0

Kilder: 547

27/8-12. Oksbøl.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter i Oksbøl foreligger ikke.

Vegetationstyper: Dige, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Rød Stenurt, Sæbeurt

Laver:

1900-1979: Cladonia deformis

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 119, 229

27/8-13. Selager Plantage.

Om sammensætningen af den privatejede Selager Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. På skydeterrænet syd for plantagen ligger en tidvis fugtig lavning bevokset med sumpplanter.

Vegetationstyper: Skov, vandhul

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Sump-Evighedsblomst, Kryb-Hvene, Kattehal, Vand-Mynte, Øret Pil, Snerle-Pileurt, Vand-Pileurt, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Rørgræs, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Kruset Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Spergel, Hare-Star, Sværtevæld, Vandportulak

Lokalitetskode: + S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Vandportulak

Kilder: 123, 145, 1051

27/9 Vittarp

27/9-1. Dyreby.

Om sammensætningen af den 50 ha store, privatejede Dyreby Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. Enhøj, Klovhøje, Trebenshøje og Tinghøje rummer lavtvoksende overdrevsvegetation, mens de tre Forumhøje er beklædt med henholdsvis Hedelyng, ranker af Korbær og egetræer.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev

Højere planter:

1987: Hedelyng, Pors, Revling, Pille-Star

1900-1979: Blæresmælde, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Grå-Bynke, Alm. Eg, Græsbladet Fladstjerne, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm. Gyldenris, Mark-Hindeknæ, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kællingetand, Alm. Rajgræs, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Alm. Røllike, Alm. Spergel, Alm. Syre, Tormentil, Alm. Torskemund, Muse-Vikke, Tofrøet Vikke

Lokalitetskode: + S-E III r-s

Kilder: 161, 1137, 1146, 1156

27/9-2. Rottarp Plantage = Outrup Plantage inkl. Rottarp Sønder Plantage.

I sammensætningen af den 119 ha store, privatejede Rottarp Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 468

27/9-3. Randsig.

Ved Randsig ligger et mindre, ubenyttet moseområde beklædt med pilekrat.

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:

1982: Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Græsbladet Fladstjerne, Bjerg-/Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-/Rød-Gran, Alm./Skov-Hanekro, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hyld, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Pors, Alm. Røn, Lyse-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Alm. Syre, Tormentil, Tørst

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 987

27/9-4. Søvig Bæk mellem Nybro og Søvigsund.

Omkring Søvig Bæk og langs flere af dens sideløb forekommer ubenyttede moser med enkelte tørveskær og græssede enge. De ubenyttede områder er under tilgroning med Tagrør eller pilekrat. På vældrige og græssede steder optræder rigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Vandløb, mose, væld, rigkær, eng

Højere planter:

1982: Alm. Baldrian, Benbræk, Alm. Blærerod, Blåtop, Bukkeblad, Mose-Bunke, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Gifttyde, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hunde-Hvene, Eng-Kabbeleje, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Pors, Revling, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Mose-Troldurt, Eng-Viol

1980: Skov-Angelik, Kær-Dueurt, Gul Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Korsknep, Alm. Mjødurt, Bredbladet Mærke, Pil, Gåse-Potentil, Alm. Syre, Trævlekrone, Muse-Vikke

1900-1979: Dunet Egebregne(o), Alm. Kohvede (var. purpureum), Butfinnet Mangeløv(o)

Mosser:

1900-1979: Paludella squarrosa (senest set 1899)(o)

Lokalitetskode: + V-E II s

Kilder: 986, 987, 1395, 1412, 1414, 1415

27/9-5. Øster Vrøgum.

Nordøst for Øster Vrøgum ligger en 0,5 ha stor mose med relativt tør tørvebund. Mosen er ved at gro til med pilebuske og træer.

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:

1982: Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Alm. Eg, Rød-El, Dusk-Fredløs, Bjerg-Fyr, Alm. Kohvede, Kragefod, Alm. Mangeløv, Pil, Pors, Rødknæ, Lyse-Siv, Grå Star, Tagrør, Tandbælg, Tormentil

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 987

27/9-6. Tinghøje.

To af gravhøjene i gruppen Tinghøje (Oksbøl statsskovdistrikt) bærer ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) muligvis egekrat.

Bevaring: Tinghøje og deres nærmeste omgivelser er fredede.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Dun-/Vorte-Birk, Alm. Eg, Rød-El, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 491

27/9-7. Kærup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Kærup foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Eng-Gedeskæg, Stilkfrugtet Vandstjerne(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 417, 1415

27/9-8. Lærkehøj.

Lærkehøj har flad top og rummer en stor forsænkning. Højen er beklædt med lavtvoksende overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1988: Blåhat, Blåmunke, Bølget Bunke, Gederams, Gyvel, Hedelyng, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Rejnfan, Alm. Røn, Selje-Røn, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm Syre

Lokalitetskode: + E III r-s

Kilder: 1156

27/9-9. Grydvad Huse.

Ved Grydvad Huse ligger fugtige til meget fugtige enge med delvis græsning.

Vegetationstyper: Eng

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Bukkeblad, Alm. Fredløs, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Dynd-Padderok, Pil, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Næb-Star, Rød Svingel, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel

Lokalitetskode: + E II r-s

Kilder: 986

27/10 Vejers Strand

27/10-1. Vejers Plantage.

I sammensætningen af Vejers Plantage (Oksbøl statsskovdistrikt) indgår primært nåleskov plantet for at dæmpe sandflugten, idet jordbunden består af flyvesand.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 275, 454, 491, 526

27/10-2. Vejers Strand.

Klitrækkerne rejser sig med højder op til 19 m over den brede forstrand med forklitter. Klitterne er bevokset med Sand-Hjælme. Mellem rækkerne optræder stedvis mindre fyrrekrat.

Vegetationstyper: Klit, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Bjerg-Fyr, Sand-Hjælme, Klit-Kællingetand, Klit-Limurt, Sølv-Mælde(o)

Lokalitetskode: + K-S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Limurt

Kilder: 214, 275, 410, 415, 1391

27/10-3. Årrild Sø.

Den omkring 2 ha store Årrild Sø er delvist afvandet. Det midterste parti er endnu vandfyldt. Langs bredden dominerer Dynd-Padderok. Søen omgives af Pors og tuer af Blåtop. Den nærliggende, græssede Lille Fælsig er tør med enkelte fugtige lavninger.

Vegetationstyper: Vandhul, fattigkær

Højere planter:

1980: Blåtop, Kær-Fladstjerne, Dusk-Fredløs, Kryb-Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknap, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Soldug, Alm. Star, Dværg-Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Mose-Troldurt, Svømmende Vandaks, Vandnavle

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 986, 987

27/10-4. Råsø.

Råsø er delvis afvandet, men engene rummer fortsat mosevegetation. De omgivende, tørrere græsarealer i Hamsdal Bjerge og Skuled Bjerge er uden drift.

Vegetationstyper: Mose, eng

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Fredløs, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Kær-Tidsel, Trævlekrone

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 986

27/11 Karlsmærsk Hede

27/11-1. Karlsmærsk Hede = Kallesmærsk Hede.

I de fugtige, vintervåde lavninger i Karlsmærsk Hede (Forsvarsministeriet) forekommer åben rørskov domineret af Tagrør. Som følge af lysåbne forhold optræder her flere, lavtvoksende fattig-kærarter. De tørrere dele af området er beklædt med hede- eller gråklitvegetation stedvis med indslag af krat af Havtorn.

Karlsmærsk Hede anvendes til militært skydeterræn.

Vegetationstyper: Fattigkær, hede, klit

Højere planter:

1982: Benbræk, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Hvid Næbfrø, Krybende Pil, Pors, Revling, Knop-Siv, Liden Siv, Liden Soldug, Dværg-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Alm. Torskemund, Vandnavle, Strand-Vejbred

1900-1979: Høst-Borst, Mose-Bunke, Mark-Bynke, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Mark-Frytle, Følfod, Gråris, Vår-Gæslingeblomst, Havtorn, Rød Hindeknæ, Alm. Hundegræs, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Klit-Kambunke, Strand-Kamille, Kattehale, Katteskæg, Hare-Kløver, Mælkebøtte, Brun Næbfrø, Grå-Pil, Klit-Rose, Rynket Rose, Sand-Rottehale, Rødknæ, Sandskæg, Børste-Siv, Fin Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Vand-Skræppe, Gul Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Manna-Sødgræs, Bredbladet(?) Timian, Smalbladet Timian, Aflangbladet Vandaks, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

Mosser:

1982: *Polytrichum piliferum*, *Tortula ruralis*

Laver:

1900-1979: *Cladonia sulphurina*

Lokalitetskode: + V-H-K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Fin Siv

Kilder: 119, 275, 302, 454, 470, 544, 546, 547, 824, 894, 904, 987

27/12 Blåvand

27/12-1. Blåvands Huk.

Blåvands Huk er Jyllands og dermed Danmarks vestligste punkt. Efter den brede forstrand med forklitdannelse rejser klitrækkerne sig markant med højder indtil 22 m ved Blåvand Fyr. Området omkring Blåvand Fyr (Oksbøl statsskovdistrikt) er temmelig påvirket af publikumstilstrømning. Således optræder her mange antropochore arter. Vegetationen på klitrækkerne og i den fugtige lavning, Totterne, nord for fyret er omvendt meget uforstyrret med mange karakteristiske arter. Især Totterne rummer stedvis lavtvoksende rigkærsvegetation eller sporadisk grønklitvegetation med flere, sjældnere arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige grønklitvegetation i Totterne bevares.

Vegetationstyper: Klit, rigkær, grønklit

Højere planter:

1988: Baltisk Ensian

1987: Blåtop, Skov-Brandbæger, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Gråris, Vellugtende Gulaks, Sump-Hullæbe, Hunde-Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Kattesæg, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Klit-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krans-/Vand-Mynte, Alm. Mælkeurt, Grå-Pil, Spyd-Pil, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Nyse-Røllike, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Liden Skjaller, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Dværg-/Høst-Star, Hare-Star, Hirse-Star, Sand-Star, Enskættet Sumpstrå, Rød Svingel (ssp. arenaria), Sværtevæld, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Vandnavle, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Kort Øjentrøst

1981: Ris-Dueurt, Mangeblomstret Hejre, Mark-Hindeknæ, Klit-Kambunke, Klit-Limurt, Sand-Siv, By-Skræppe

1980: Liden Andemad, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Klokke-Ensian, Dusk-Fredløs, Kattehale, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Børste-Siv, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Eng-Viol

1900-1979: Ahorn, Bellis, Høst-Borst, Klæbrig Brandbæger, Mark-Bynke, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Engelskgræs, Mark-Frytle, Skov-Fyr, Østrigsk Fyr, Følfod, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Sitka-Gran, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst, Havtorn, Hedelyng, Mark-Hindeknæ, Sand-Hjælme, Østersø-Hjælme, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Firehannet Hønsetarm(o), Vild Hør, Strand-Kamille, Hare-Kløver, Alm. Kohvede (var. purpureum)(o), Glat Kongepen(o), Leverurt, Marehalm, Sølv-Mælde(o), Sand-Mælkebøtte, Klit-Natlys(o), Påskelilje, Alm. Rapgræs, Revling, Hunde-Rose, Klit-Rose, Rynket Rose, Rubus camptostachys, Sand-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Selje-Røn, Sandskæg, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Stikkelsbær, Fåre-Svingel, Bredbladet(?) Timian, Tulipan, Fliget Rød Tvetand, Aflangbladet Vandaks, Ungarsk Vejsennep, Mose-Vintergrøn (klitformen var. maritima), Alm. Ædelgran

Mosser:

1900-1979: Bryum warneum(o), Polytrichum piliferum

Svampe:

1900-1979: Geastrum nanum, Inocybe serotina(o)

Laver:

1900-1979: Cladonia coccifera, Cladonia rangiferina, Coelocaulon aculeatum/muricatum

Lokalitetskode: ++ K-H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Totterne ved Blåvands Huk er henført til kategori I på grund af I-biotop: Grønklit.

2. Sjældnere planter: Baltisk Ensian, Klit-Kambunke, Klit-Limurt, Spyd-Pil, Klit-Rose, Sand-Rottehale, Sand-Siv, Mose-Vintergrøn (klitformen var. maritima)

Kilder: 168, 211, 214, 266, 275, 277, 311, 410, 415, 423, 454, 468, 491, 544, 545, 546, 547, 584b, 608, 638, 824, 872, 894, 904, 1137, 1225

27/12-2. Hvidbjerg.

Vest for Hvidbjerg ligger mindre område med lavtvoksende hedevegetation. Området er delvist bebygget med sommerhuse.

Vegetationstyper: Hede, vandhul

Højere planter:

1982: Alm. Engelsød, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kongepen, Krybende Pil, Revling, Rødknæ, Kruset Skræppe, Sand-Star

1981: Frøbid, Butbladet Vandaks, Rust-Vandaks, Kredsbladet Vandranunkel

Lokalitetskode: + H-V III s

Kilder: 470, 637

27/13 Oksby

27/13-1. Oksby.

Mellem husene i Oksby forekommer endnu arealer med lavtvoksende hedevegetation med enkelte fritstående Bjerg-Fyr.

Vegetationstyper: Hede, bebyggelse

Højere planter:

1982: Blåmunke, Bølget Bunke, Alm. Engelsød, Bjerg-Fyr, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Liden Klokke, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Krybende Pil, Revling, Klit-Rose, Sandskæg, Sand-Star, Fåre-Svingel

1900-1979: Sand-Frøstjerne, Klit-Limurt

Mosser:

1982: Polytrichum piliferum, Tortula ruralis

Lokalitetskode: + H-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Limurt

Kilder: 189, 410, 470

27/13-2. Bolbjerg og Krogsande.

Bolbjerg (=Boldbjerg) og Krogsande er tidligere havklitter, der med dannelsen af Skallingen (lok. 27/16-1) er blevet afsondret fra havet. Pælebjerg på næsten 20 m er højeste punkt. Området dækkes af hede- og gråklitvegetation. Jordbunden består af flyvesand.

Bevaring: Bolbjerg og Krogsande i alt 341 ha er fredet 1967.

Vegetationstyper: Hede, klit

Højere planter:

1982: Benbræk, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Hoved(?) -Frytle, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Sand-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattesæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Brun Næbfrø, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Pors, Revling, Hunde-Rose, Klit-Rose, Sandskæg, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Tyttebær, Hunde-Viol, Engelsk Visse

Mosser:

1982: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Polytrichum affine*, *Polytrichum piliferum*, *Racomitrium canescens*, *Tortula ruralis*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia portentosa*, *Platismatia glauca*

Lokalitetskode: + H-K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Brun Næbfrø, Klit-Rose

Kilder: 122, 123, 138, 454, 468, 470

27/14 Oksby Plantage

27/14-1. Grovsø.

Den 4,5 ha store Grovsø er lavvandet med største dybder på omkring 1 m. Bunden består af flyvesand stedvis dækket af tykke lag af dynd og detritus. Vandet er rent med sigt til bunden. Vandet er svagt surt med lavt næringsindhold. Planteplankton er arts- og individfattigt. Rørskov med dominans af Tagrør er stedvis veludviklet især langs vestbredden. Vandoverfladen dækkes flere steder af flydebladsplanter, mens her kun forekommer spredte grundskudsplanter. Eutrofieringen af vandet er tilsyneladende stigende, idet kraftige bevoksninger af trådalger optræder. Søen omgives af hede og plantage.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at løbeliesøvegetationen i Grovsø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen fortsat undgår afvanding, og at yderligere belastning i form af tilførsel af spildevand og næringsalte ikke finder sted. Grovsø bør udpeges til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø, fattigkær

Højere planter:

1986: Flydende Kogleaks, Tvepibet Lobelie, Dynd-Padderok, Smalbladet Pindsvineknop, Liden Siv, Næb-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Gul Åkande, Hvid Åkande

1980: Benbræk, Blåtop, Klokke-Ensian, Hedelyng, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Hvid Næbfrø, Pors, Glanskapslet Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Mangestænglet Sumpstrå, Tormentil, Vandnavle

1900-1979: Kortsportet Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Storlæbet Blærerod(o), Fin Bunke(o), Hjertelæbe(o), Brun Næbfrø(o), Lyng-Silke, Dynd-Star(o), Tråd-Star, Aflangbladet Vandaks(o)

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

1900-1979: Batrachospermum vagum

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Grovsø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Flydende Kogleaks, Tvepibet Lobelie, Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Lyng-Silke, Mangestænglet Sumpstrå

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Kilder: 229, 423, 472, 513, 526, 905, 986, 987

27/14-2. Langvand.

Den 0,5 ha store Langvand er brunvandet og omgives af hedemose med flere, vintervåde lavninger med typisk fattigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Vandhul, fattigkær

Højere planter:

1980: Benbræk, Blåtop, Klokke-Ensian, Kattehale, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Alm. Mælkeurt, Brun Næbfrø, Krybende Pil, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Børste-Siv, Liden Siv,

Lyse-Siv, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Næb-Star, Mangestænglet Sumpstrå, Tagrør, Tormentil, Vandnavle, Mose-Troldurt, Gul/Hvid Åkande

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Brun Næbfrø, Langbladet Soldug, Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 986

27/14-3. Mosevrå.

Ved Mosevrå ligger flere, mindre, vintervåde lavninger. med brunt vand omgivet af fattigkær.

Vegetationstyper: Vandhul, fattigkær, hede

Højere planter:

1989: Ene

1980: Benbræk, Alm. Blærerod, Liden Blærerod, Blåtop, Skov-Brandbæger, Bukkeblad, Mose-Bunke, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Hedelyng, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Dynd-Padderok, Pil, Spæd Pindsvineknope, Pors, Gåse-Potentil, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sump-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Sværtævæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol, Gul/Hvid Åkande

Lokalitetskode: + V-H II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 663, 986

27/14-4. Bordrup Plantage.

I sammensætningen af Bordrup Plantage (Oksbøl statsskovdistrikt) indgår primært beplantninger af nåletræer af især Bjerg-Fyr tillige med Skov-Fyr, Østrigsk Fyr og Sitka-Gran. Stedvis optræder aldrende bevoksninger af Birk og Eg. De ældste beplantninger foretoges omkring 1840 for at dæmpe sandflugten. Jordbunden består af flyvesand. I plantagen forekommer vandhuller af varierende størrelse, samt flere, tidvis fugtige lavninger med fattigkærsvegetation. Bordrup Sø er omgivet af Bordrup Plantage på tre af siderne, mens Karlsmærsk Hede (lok. 27/11-1) ligger åben vest for søen. Vanddækningen svinger op til 50% alt efter årstiden. Dette bevirker, at nedbøren i høj grad bestemmer vandets surhedsgrad, sammensætning og næringsindhold. Bunden består af flyvesand stedvis dækket af tykke lag af detritus.

Sammenhængende rørskov er ikke udviklet, men spredt over søoverfladen optræder bestande af Tagrør og Alm. Sumpstrå.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandhul, sø, fattigkær

Højere planter:

1986: Blåtop, Klokkelyng, Pors, Liden Siv, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Aflangbladet Vandaks, Svømmende Vandaks

1980: Benbræk, Bjerg-Fyr, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Tagrør, Mose-Troldurt, Vandnavle

1900-1979: Dun-/Vorte-Birk, Alm./Vinter-Eg, Skov-Fyr, Østrigsk Fyr, Sitka-Gran, Kambregne, Klit-Limurt(o), Linnæa(o), Hede-Melbærris(o), Tyttebær, Alm. Ædelgran

Alger:

1986: Se i floraliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: + S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 89, 123, 161, 163, 240, 302, 410, 454, 472, 491, 526, 544, 547, 824, 986, 987

27/14-5. Oksby Plantage.

I sammensætningen af Oksby Plantage (Oksbøl statsskovdistrikt) indgår primært beplantninger af nåletræer. I plantagen forekommer flere, tidvis fugtige lavninger med fattigkærsvegetation domineret af Blåtop. Jordbunden består af flyvesand.

Vegetationstyper: Skov, fattigkær

Højere planter:

1980: Blåtop, Klokke-Ensian, Bjerg-Fyr, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Brun Næbfrø, Krybende Pil, Pors, Børste-Siv, Liden Siv, Tråd-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Hirse-Star, Alm. Sumpstrå, Tormentil, Vandnavle

Lokalitetskode: + S-V II r

Kilder: 161, 454, 491, 986, 987

27/14-6. Kirkeflod.

Kirkeflod rummer karakteristisk fattigkærsvegetation med dominans af Blåtop og Tagrør samt flere, sjældne arter. Området er helt omgivet af Oksby Plantage (lok. 27/14-5).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den veludviklede ekstremfattigkærsvegetation i Kirkeflod bevares. Det er derfor ønskeligt, at afvanding ikke finder sted, at indvækst af træer og buske forhindres, at opvækst af selvsåede træer og buske fjernes, og at tilførsel af kunstgødning forhindres.

Vegetationstyper: Ekstremfattigkær

Højere planter:

1980: Blåtop, Klokke-Ensian, Bjerg-Fyr, Klokkelyng, Børste-Kogleaks, Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Krybende Pil, Pors, Børste-Siv, Liden Siv, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Hirse-Star, Tagrør, Tormentil

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Kirkeflod er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremfattigkær.

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Langbladet Soldug

Kilder: 986, 987

27/14-7. Ho Plantage.

I sammensætningen af den ca. 350 ha store Ho Plantage (Oksbøl statsskovdistrikt) indgår beplantninger af nåletræer domineret af Bjerg-Fyr stedvis iblandet Østrigsk Fyr, Skov-Fyr, Klit-Fyr og Sitka-Gran.

Plantagen er anlagt i tidsrummet 1920-1940 for at dæmpe sandflugt. Jordbunden består af flyvesand. I forbindelse med plantagen ligger enkelte lysåbne områder beklædt med hedevegetation domineret af dværgbuske eller lichéner.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede

Højere planter:

1982: Blåtop, Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Alm. Engelsød, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Østrigsk Fyr, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Kattesæg, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Krybende Pil, Alm. Rajgræs, Revling, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Engelsk Visse

Mosser:

1982: Hypnum cupressiforme, Polytrichum juniperinum, Polytrichum piliferum

Laver:

1982: Cladonia chlorophaea, Cladonia floerkeana, Cladonia portentosa, Cladonia squamosa, Cladonia tenuis

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 123, 302, 454, 470, 491, 494, 526

27/14-8. Lysbjerg.

Lysbjerg er let kuperet klitområde med enkelte fugtige lavninger dækket af lav hedevegetation. Området græsses delvist. Især ugræssede dele er under kraftig tilgroning med Fyr.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1986: Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Fløjlsgræs, Hoved-Frytle, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Kattesæg, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Klit-Kællingetand, Øret Pil, Gåse-Potentil, Langbladet(?) Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Sandskæg, Klit-Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Alm. Torskemund, Vandnavle, Muse-Vikke, Engelsk Visse

1982: Benbræk, Dun-Birk, Blæresmælde, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Gyvel, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Vestlig Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Selje-Røn, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Spidsblomstret Siv, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Liden Soldug, Pille-Star, Tandbælg, Tranebær, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol

Mosser:

1982: Hypnum cupressiforme, Polytrichum affine, Polytrichum piliferum, Sphagnum compactum

Laver:

1982: Cladonia foliacea, Cladonia floerkeana, Cladonia portentosa, Cladonia rangiferina, Cladonia squamosa, Platismatia glauca

Lokalitetskode: + H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spidsblomstret Siv

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lancetbladet Høgeurt

Kilder: 470, 968

27/15 Ho

27/15-1. Ho, Oksby og Kjelst Enge.

De lave enge langs indersiden af Ho Bugt mellem Ho, Oksby og Kjelst rummer veludviklet strandeng med losystemer og salt-pander.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Blåhat, Eng-Byg, Engelskgræs, Fløjlsgræs, Vellugtende Gulaks, Harril, Blød Hejre, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Stilket Kilebæger, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Læge-Kokleare, Vild Kommen, Stilkløs Kilebæger, Smalbladet Kæruld, Mælkebøtte, Bidende Ranunkel, Mark-Rødtop, Sandkryb, Stor Skjaller, Kruset Skræppe, Alm. Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Trævlekroner, Vadegræs, Fliget Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol

Lokalitetskode: + K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stilkløs Kilebæger

Kilder: 207, 211, 429, 544, 545, 904, 985, 1408

27/16 Skallingen

27/16-1. Skallingen.

Halvøen Skallingen er opstået fra et åbent marint forland med urolige strandflader og koloniserende, efterhånden sammenhængende pletter af vegetation. Her er en klitrække lidt efter lidt opbygget langs den eksponerede vestside. Klitterne blev forstærket ved digebygning og plantning af Sand-Hjælme. Halvøen er opstået inden for de seneste århundreder og er under stadig opbygning især omkring Skalling Hoved i sydøst mod Grådyb. Østsiden mod Ho Bugt er marskområde med udbredte strand-enge med talrige saltpander, loer og render. Den lerede nymarsk er først blevet opbygget i dette århundrede efter havets stadige gennembrud blev hindret. Spor af disse gennembrud kan endnu ses i form af flere, fugtige lavninger, der ligger vinkelret på den vestlige kystlinie. Nymarsken på Skallingen repræsenterer et af de få steder ved Det danske Vadehav, hvor naturlig landvinding ved leraflejring i den ydre strandeng stadig foregår.

Marskengene på Skallingen har fra gammel tid været fælleseje, hvorfor græsningen kunne foregå frit. Med udskiftningen i 1932 blev Skallingen delt op i rækker af parallelle, mindre lodder. Samtidig blev græsningen lagt om fra får til kreaturer. Den ændrede græsningsfacon medførte forøgede skader på vegetationen. For at undgå, at beskadigelserne tog overhånd, opkøbte staten ved Oksbøl statskovdistrikt store dele af marskområderne i 1978. Efter opkøbet blev der igen indført fåregræsning.

Et generelt træk ved Skallingens vegetationstyper er manglen på træer og buske. Klitterne starter på typisk vis med en forklit øverst på stranden og følges af hvidklitvegetation domineret af Sand-Hjælme, Marehalm og Klit-Fladbælg. Størstedelen af Skallingens klitter præges af grønklitvegetation med arter som Rød Svingel (ssp. arenaria), Gul Snerre, Muse-Vikke, Klit-Limurt, Sand-Rottehale, Femhannet Hønsetarm og Firehannet Hønsetarm og noget Smalbladet Timian og Revling.

Gråklit- og klithedevegetation forekommer sporadisk, idet jordbunden kun er udvasket i beskedent omfang. Dette bevirker, at det fremsivende vand er næringsrigt, og at disse steder huser artsrig, lavtvoksende rigkærsvegetation. De lave områder mod Ho Bugt er beklædt med typisk, zoneret strandengsvegetation.

Skallingens vegetation og flora er indgående behandlet af forskere med tilknytning til Skallinglaboratoriet, der blev oprettet i 1931. De fleste publikationer blev udsendt i forskellige tidsskrifter, men under fælles titel: "Meddelelser fra Skallinglaboratoriet". For de højere planters vedkommende kan supplerende oplysninger findes i Gabrielsen & Iversen (1933), Iversen (1936, 1953), Jakobsen (1953, 1954), Beeftink (1959), Heykena (1965), Meeseburg (1975) og Meeseburg & Tougaard (1976). Iversen (1936) benyttede Skallingens vegetation som grundlag for sine økotypestudier, mens Iversen (1953) og Beeftink (1959) beskrev vegetationsændringer i nymarsken. En supplerende floraliste foreligger i Pedersen (1983), hvori findes en liste over fundne Mælkebøtte-arter, bestemt af H. Øllgaard.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den uforstyrrede klit- og strandengsvegetation på Skallingen bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning af strandengsområderne bibeholdes. Ca. 2.300 ha af Skallingen er fredet 1939 og 1980.

Vegetationstyper: Klit, grønklit, hede, rigkær, strandeng

Højere planter:

1987: Bitter Bakkestjerne, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Mose-Bølle, Ene, Engelskgræs (ssp. maritima), Alm. Engelsød, Knude-Firling, Strand-Firling, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Gråris, Vellugtende Gulaks, Smalbladet Hareøre, Harril, Hedelyng, Blød Hejre, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Firehannet Hønsetarm, Katteskæg, Klokkelyng, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver (klitformen var. maritimum), Flerårig Knavel, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Strand-Krageklo, Alm. Kællingetand (klitformen var. crassifolius), Klit-Kællingetand, Klit-Limurt, Strand-Malurt, Marehalm, Alm. Mælkeurt, Bakke-Nellike, Krybende Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Revling, Rundbælg (klitformen var. langei), Rødknæ, Sandkryb, Sandskæg, Liden Skjaller, Gul Snerre (klitformen), Alm. Star, Blågrøn Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandsennep (ssp. maritima), Alm. Sumpstrå, Enskallet Sumpstrå, Rød Svingel (ssp. arenaria, ssp. litoralis, ssp. rubra), Tagrør, Tandbælg, Smalbladet Timian, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Trævlekrone, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke (klitformen), Hunde-Viol (klitformen var. dunensis)

1982: Stivhåret Borst, Bølget Bunke, Hoved(?) - Frytle, Mark-Frytle, Kattefod, Liden Klokke, Enårig Knavel, Mark-Krageklo, Strand-Mandstro, Strand-Nellike, Mark-Rødtop, Børste-Siv, Spidsblomstret Siv, Tudse-Siv, Stor Skjaller, Mangestænglet Sumpstrå, Alm. Torskemund, Engelsk Visse, Kirtel-Øjentrøst, Svensk(?) Øjentrøst

1900-1979: Slap Annelgræs, Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Baltisk Ensian, Alm. Firling, Frøbid, Liggende Hejre, Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Mark-Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Østersø-Hjælme, Sump-Hullæbe, Ensidig Hønsetarm, Klit-Kambunke, Stilket Kilebæger, Stilkløs Kilebæger, Jordbær-Kløver, Fladtrykt Kogleaks, Plettet Kongepen, Alm. Kvik, Klit-Kvik, Stiv Kvik, Smalbladet Kællingetand, Leverurt, Strand-Malurt, Sølv-Mælde(o), Klit-Natlys(o), Grå-Pil, Spyd-Pil, Pors, Alm. Salturt, Kortakset Salturt, Langakset Salturt, Vade-Salturt, Glanskapslet Siv (ssp. litoralis), Klit-Siv, Sand-Siv, By-Skræppe, Spidshale, Strandgåsefod, Ager-Tidsel (var. horridum), Aks-Tusindblad, Tusindfrø, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Vadegræs (*Spartina anglica* og hybrider), Langbladet Vandaks, Tråd-Vandaks(o), Fliget Vejbred, Spids Øjentrøst

Mosser:

1982: *Hypnum cupressiforme*, *Polytrichum piliferum*, *Tortula ruralis*

1900-1979: *Bryum neodamense*, *Fossombronia incurva*, *Riccardia incurvata*

Fortegnelser over mosser findes i Romose (1938), i Wolff (1983) og et supplement i Pedersen (1983).

Svampe:

1900-1979: *Geastrum nanum*

En fortegnelse over storsvampe findes i Wolff (1983).

Laver:

1982: *Cladonia coccifera*, *Cladonia portentosa*, *Platismatia glauca*

En fortegnelse over laver findes i Wolff (1983).

Alger:

1900-1979: En fortegnelse over blågrøn-alger findes i Sporing (1946) og over alle algegrupper i Wolff (1983).

Lokalitetskode: +++ K-H-V I r

Botanisk vurdering:

Skallingen er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Store, uforstyrrede klit- og strandengsområder.

2. Sjældnere planter: Stivhåret Borst, Baltisk Ensian, Smalbladet Hareøre, Firehannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Stilket Kilebæger, Stilkløs Kilebæger, Plettet Kongepen, Stiv Kvik, Smalbladet Kællingetand, Klit-Limurt, Strand-Mandstro, Strand-Nellike, Spyd-Pil, Klit-Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Spidshale, Mangestænglet Sumpstrå

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Kattefod

Stilkløs Kilebæger blev i det danske vadehavsområde observeret første gang i 1931 på

Skallingen. Siden har planten bredt sig ikke alene her men også til andre strandengsområder i Vade-havet.

Kilder: 18, 46, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 71, 91, 92, 93, 95, 122, 123, 127, 140, 142, 145, 158, 164, 166, 214, 222, 224, 256, 260, 266, 277, 302, 313, 366, 410, 411, 413, 414, 415, 418, 420, 423, 424, 429, 439, 468, 470, 475, 491, 503, 526, 544, 545, 546, 547, 579, 584b, 595, 720, 745, 749, 824, 868, 904, 958, 1137, 1160, 1201, 1225

27/17 Langli

27/17-1. Langli.

Den ca. 80 ha store Langli (Oksbøl statsskovdistrikt) er af marin oprindelse. De marine lag er især på den midterste del af øen overlejret af lag af flyvesand samlet i klitter med højder på op til 14 m dannet i Middelalderen. Langli var da eksponeret mod Vesterhavet, idet Skallingen (lok. 17/16-1) først blev dannet senere. I den nordlige og sydlige ende forekommer strandeng med loer og saltpander. Klitterne er beklædt med gråklitvegetation.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den uberørte klit- og strandengsvegetation bevares.

Vegetationstyper: Klit, strandeng

Højere planter:

1980: Strand-Mandstro

1900-1979: Slap Annelgræs, Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bukketorn, Bølget Bunke, Eng-Byg, Dværg-Bændeltang, Smalbladet Bændeltang, Mose-Bølle, Ris-Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs (ssp. maritima), Alm. Engelsød, Baltisk Ensian, Alm. Firling, Knude-Firling (klitformen), Strand-Firling, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Fuglegræs, Kær-Galtetand, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kær-Guldarse, Gyvel, Hvidmelet Gåsefod, Alm. Gåsemad, Ager-Gåseurt, Stinkende Gåseurt, Sand-Hanekro, Harril, Hedelyng, Blød Hejre, Liggende Hejre, Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Hjertekarse, Sand-Hjælme, Østersø-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Hyrdetaske, Tag-Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Ensidig Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Firehannet Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Liden Katost, Katteskæg, Kiddike, Stilket Kilebæger, Stikløs Kilebæger, Liden Klokke, Klokkelyng, Fin Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver, Rød-Kløver, Enårig Knavel, Flerårig Knavel, Knudearve, Fåblomstret Kogleaks, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare, Læge-Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Hybrid-Kvik, Klit-Kvik, Stiv Kvik, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Klit-Kællingetand, Kåhurt(+), Klit-Limurt, Strand-Malurt, Alm. Mangeløv, Marehalm, Alm. Markarve, Mirabel, Spyd-Mælde, Stilk-Mælde, Strand-Mælde, Svine-Mælde, Sølv-Mælde(o), Mælkebøtte, Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Liden Museurt, Klit-Natlys, Bittersød Natskygge, Bakke-Nellike, Liden Nælde, Alm. Pengeurt, Småhaget Pigfrø(+), Grå-Pil, Krybende Pil, Bleg Pileurt, Fersken-Pileurt, Sand-Pileurt, Snerle-Pileurt, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt (ssp. aequale), Vej-Pileurt (ssp. aviculare), Pors, Krybende Potentil, Sølv-Potentil (ssp. argentea), Sølv-Potentil (ssp. impolita), Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Stivhåret Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Revling, Rynket Rose, Eng-Rottehale, Rundbælg, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Alm. Salturt, Sandkryb, Sandskæg, Ager-Sennep, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Klæg-Siv, Knop-Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Liden Skjaller, Stor Skjaller, Kruset Skræppe, Ager-Snerle, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kær-Snerre, Sodaurt, Alm. Spergel, Alm. Star, Blågrøn Star, Fjernakset Star, Hirse-Star, Høst-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Hvid Stenkløver, Mark-Stenkløver, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Strandarve, Strandgåsefod, Strandsennep (ssp. maritima), Alm. Sumpstrå, Enskallet Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Alm. Svinemælk, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Ager-Tidse, Horse-Tidse, Nikkende Tidse, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Mose-Troldurt, Tusindfrø, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Liden Ulvefod, Vadegræs, Børstebladet Vandaks, Vandnavle, Fliget Vejbred, Glat Vejbred (ssp. intermedia), Strand-Vejbred, Rank Vejsennep, Glat Vikke, Muse-Vikke, Sand-Vikke, Smalbladet Vikke, Eng-Viol, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Lyng-Øjentrøst, Spids Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: En fortegnelse over mosser findes i Romose (1938).

Lokalitetskode: +++ K-H I r-s

Botanisk vurdering:

Langli er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Uberørt klit- og strandengsvegetation.
2. Sjældnere planter: Eng-Byg, Baltisk Ensian, Strand-Firling, Firehannet Hønsetarm, Stilket Kilebæger, Stikløs Kilebæger, Stiv Kvik, Klit-Limurt, Strand-Mandstro, Stilk-Mælde, Klit-Natlys, Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå, Liden Ulvefod

Kilder: 123, 140, 210, 211, 214, 266, 410, 423, 491, 521, 641, 748, 903, 904

27/18 Janderup

27/18-1. Varde Å, nedre løb.

Den nedre del af Varde Å meandrerer gennem lave, delvis af-vandede enge til sit udløb i Ho bugt. På denne strækning mod-tager vandløbet tilløb fra Alslev Å (lok. 27/19-10). Vandet er stærkt til meget stærkt belastet. De ydre enge mod Ho Bugt rummer strandengsvegetation skabt af tidevandsbevægelserne.

Bevaring: Sydsiden af Varde Å fra Tarpbagebro til udløbet i Ho Bugt er fredet 1967.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, strandeng

Højere planter:

1900-1979: Eng-Byg, Alm. Bændeltang(o), Stikløs Kilebæger, Sylblad(o), Hjerterbladet Vandaks

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Eng-Byg, Stikløs Kilebæger

Kilder: 12, 122, 123, 138, 211, 409, 423, 439, 468, 547

27/18-2. Elkærdam.

Søen Elkærdam er muligvis etableret ved opstemning. Vegetationen på overfladen er domineret af Åkander. Engene syd for søen er delvis afvandede og er i udstrakt grad opdyrkede.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1982: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Rød-El, Alm. Fredløs, Gifttyde, Kryb-Hvene, Alm. Mjødurt, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Rørgræs, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Næb-Star, Hvid Åkande

1980: Eng-Brandbæger, Mose-Bunke, Eng-Forglemmigej, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidse, Trævlekrone

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 986, 987

27/18-3. Toftnæs Hede

Vegetationen på Toftnæs Hede domineres af Revling med indslag af Hedelyng. Lavere liggende områder domineres af Blåtop. Langs randen af området optræder Bjerg-Fyr i tætte bevoksninger.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1982: Dun-Birk, Blåhat, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Alm. Engelsød, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Gederams, Rød-Gran, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Kattesæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Øret Pil, Revling, Alm. Røllike, Alm. Røn, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Rød Svingel, Strand-Vejbred, Engelsk Visse

Mosser:

1982: Hypnum cupressiforme, Polytrichum piliferum, Racomitrium canescens, Sphagnum papillosum

Lokalitetskode: + H II r

Kilder: 470

27/19 Hostrup

27/19-1. Marebæk-området.

I den 363 ha store Marebæk Plantage (Esbjerg Kommune) indgår primært beplantninger af nåletræer domineret af Bjerg-Fyr, Rød-Gran og Sitka-Gran. Stedvis optræder galleriskov af løvtræer og Lærk. Plantagen er anlagt på hede, og skovbunden domineres fortsat af dværgbuske og Bølget Bunke. I plantagen ses flere, lysåbne partier med hedevegetation og på vældrægede steder fattigkærsvegetation.

I tilknytning til plantagen ligger den kuperede Marebæk Hede, der tidligere har haft større omfang, men som gennem tilplantning og opdyrkning er reduceret væsentligt. Hedevegetationen består på den østlige del af dværgbuske domineret af Revling stedvis isprængt Klokkelyng. Hedelyng og Bølget Bunke optræder kun sparsomt. Den vestlige del domineres af Hedelyng

isprængt Revling. Ind imellem ses græsrigge flader domineret af Blåtop og Hirse-Star isprængt Vestlig Tue-Kogleaks eller af Alm. Star. Græsfladen mod nordvest har tidligere været under omdrift, og vegetationen domineres af Fløjlgræs og Rød Svingel med indvækst af Hedelyng. Over hele hedearealet optræder spredte, selvsåede buske af Alm. Bjerg-Fyr.

Vegetationen er for området som helhed artsfattig dog med enkelte mere artsrige pletter. Midt i området ses et mindre vandhul omgivet af fattigkær.

I en lavning på hedens nordlige ende er anlagt tre kunstige søer på i alt ca. 21 ha med største dybde på ca. 2 m. Søerne er indbyrdes adskilte ved dæmninger. Bunden består af sand overlejret af detritus. Sigtedybden ved sommermaksima er lav målt til 0,4 m i to af søerne og kun 0,2 i den tredje. Vandet i søerne er meget næringsrigt. Planteplankton er som følge heraf arts- og individrigt. Rørskoven er forskelligt udviklet fra sø til sø. Den er domineret af Tagrør og Dunhammer. Flydebladsplanter optræder i spredte bevoksninger, mens submers vegetation er artsrig i den øvre sø.

Ud for Myrtue ligger Marebæk Klint, der er under nedbrydning.

Bevaring: Marebæk Hede og Marebæk Plantage er fredet 1932 og 1966, mens arealer ved Myrtue og Marebæk Klint er fredet 1968.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede, sø

Højere planter:

1990: Bitter Bakkestjerne, Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævresp, Bøg, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Rød-Eg, Vinter-Eg, Flipkrave, Fløjlgræs, Alm. Bjerg-Fyr, Fransk Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Gyvel, Hedelyng, Alm. Hvene, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Europæisk Lærk, Bredbladet Mangeløv, Nordmannsgran, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Børste-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Mangestænglet Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tormentil, Mose-Troldurt, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse, Sargents Æble, Læge-Ærenpris
1986: Blærerod, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Frøbid, Vand-Pileurt, Tagrør, Aks-Tusindblad, Butbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandrøllike, Gul Åkande
1982: Blåmunke, Høst-Borst, Nikkende Brøndsel, Djævelsbid, Ene, Klokke-Ensian, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Gyldenris, Hunde-Hvene, Hare-Kløver, Spæd Mælkeurt, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Langbladet(?) Soldug, Dværg-Star, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel
1900-1979: Østersø-Hjælme, Stilkløs Kilebæger, Stivhåret Ranunkel, *Rubus insularis*, *Rubus sciocharis*, *Rubus wahlbergii*, Lyng-Silke, Femradet Ulvefod

Mosser:

1990: *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*
1982: *Hypnum cupressiforme*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

Laver:

1982: *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia portentosa*

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode: ++ S-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner, Håret Visse

Kilder: 54, 122, 123, 138, 161, 211, 224, 468, 470, 472, 749, 904, 1156, 1357, 1358, 1384

27/19-2. Hostrup.

Diget omkring kirkegården til hvidkalkede Hostrup Kirke består af kampesten og er generelt velplejet. Græsribatten på digekronen slås. Langs indersiden står en række træer. På stenene sidder flere bladmosser og skorpelaver.

Om sammensætningen af den 34 ha store, privatejede Hostrup Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Dige, skov

Højere planter:

1990: Bellis, Høst-Borst, Bølget Bunke, Bøg, Tidlig Dværgbunke, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Alm. Firling, Mark-Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Liden Fugleklo, Kost-Fuglemælk, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Gåsemad, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Moskus-Katost, Liden Klokke, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Mælkebøtte, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Vild Ribs, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Selje-Røn, Skvalderkål, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Liden Storkenæb, Alm. Svinemælk, Rød Svingel, Alm. Syre, Syren, Glat Vejbred, Mark-Ærenpris

1900-1979: *Rubus insularis*

Mosser:

1990: *Ceratodon purpureus*, *Dicranum scoparium*, *Grimmia pulvinata*, *Hypnum cupressiforme*, *Pleurozium schreberi*

Lokalitetskode: + B-S II r

Kilder: 161, 904, 1351, 1384

27/19-3. Hoffmanns Plantage.

I sammensætningen af den 194 ha store, privatejede Hoffmanns Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af Bøg og Eg. På skråningerne mod Hostrup

Bæk forekommer mindre partier med lavtvoksende, ugræsset hedevegetation. Disse områder er under tilgroning med træer og buske.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vejkant, hede

Højere planter:

1986: Benbræk, Dun-Birk, Blåtop, Høst-Borst, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Fløjlgræs, Hoved-Frytle, Skov-Fyr, Gederams, Guldblomme, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Tag-Høgeskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Mælkebøtte, Pors, Alm. Rapgræs, Revling, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Sand-Star, Alm. Syre, Tormentil, Tranebær, Tørst, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Læge-Øjentrøst

1981: Sæbeurt

1900-1979: *Rubus bertramii*

Lokalitetskode: + S-H-B II r

Kilder: 161, 904, 958, 966

27/19-4. Hjerting Plantage.

Om sammensætningen af Hjerting Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Lund-Fredløs(o), Tue-Siv

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 447, 511

27/19-5. Breinholt Plantage.

Om sammensætningen af den 33 ha store, privatejede Breinholt Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. I plantagens sydlige udkant ligger et græsset hedeareal med flere gravhøje med artsrig vegetation.

Vegetationstyper: Skov, hede

Højere planter:

1986: Blæresmælde, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Brombær, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Ene, Bakke-Forglemmigej, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Bjerg-Fyr, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Maj(?) -Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Mælkebøtte, Prikbladet Perikon, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Alm.

Rapgræs, Rejnfan, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Sandskæg, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Sand-Star, Stikkelsbær, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Muse-Vikke, Engelsk Visse
1900-1979: *Rubus bertramii*

Lokalitetskode: + S-H II r-s

Kilder: 161, 904, 967

27/19-6. Sjølborg = Sælborg.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sjølborg foreligger ikke.

Vegetationstyper: Strand, plantage

Højere planter:

1900-1979: Østersø-Hjælme, Stilket Kilebæger, Kvan, *Rubus bertramii*, *Rubus laciniatus*, Strand-Svingel

Lokalitetskode: + K-S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stilket Kilebæger

Kilder: 211, 468

27/19-7. Hjerting.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Hjerting foreligger ikke.

Vegetationstyper: Strand, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Bændeltang, Dværg-Bændeltang, Skov-Galtetand, Strand-Karse, Stilkløs Kilebæger, *Rubus allegheniensis*, *Rubus arrhenii*, *Rubus bertramii*, Pyrenæisk Storkenæb, Tornblad, Tandbægret Vårsalat(o)

Lokalitetskode: + K-B III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Strand-Karse, Stilkløs Kilebæger, Tornblad

Kilder: 211, 409, 424, 447, 545, 546, 589, 904

27/19-8. Guldager.

Den 2,5 ha store fladbundede Guldager Mølledam har en største dybde på 0,75 m og er opstået ved opstemning af Guldager Møllebæk. Bunden består af sand dækket af tykke lag af slam. Det neutrale vand er særdeles næringsrigt, men forholdsvist klart med sigt til bunden.

Planteplanktonet er meget arts- og individrigt. I frit vand dominerer trådalger af Spirogyra og Ulothrix tillige med enkelte vandplanter.

Langs især den vestlige bred optræder tæt rørskov af Høj Sødgræs og Tagrør og smalle bræmmer af træer. Rørskov mangler langs den østlige side, hvor en bredvegetation af lave, delvis submerse planter forekommer. Øst for søen ligger græsningsarealer.

Kirkegården omkring den hvidkalkede Guldager Kirke omgives af kampestensdige. Diget er generelt set velplejet dog stedvis med tæt græsvegetation. Langs dele af diget står en eller flere rækker af løvtræer i første række Selje-Røn.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bestanden af Vandpeber-Bækarve(x) i Guldager Mølledam bevares. Det er derfor ønskeligt, at yderligere belastning af vandet i dammen ikke finder sted, og at de tykke slamlag på bunden fjernes.

Vegetationstyper: Vandhul, dige, bebyggelse

Højere planter:

1990: Ask, Bellis, Blæresmælde, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Alm. Brunelle, Grå-Bynke, Bøg, Døvnælde, Skov-Elm, Fingerbøl, Alm. Firling, Fløjlsgræs, Mark-Forglemmeje, Alm. Fuglegræs, Kost-Fuglemælk, Guldregn, Hvidmelet Gåsefod, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Grøn Høgeskæg, Pomerans-Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Ensidig Klokke, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Prikbladet Perikon, Bleg Pileurt, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Kruset Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Alm. Spergel, Roset-Springklap, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Stikkelsbær, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Alm. Svinemælk, Rød Svingel, Alm. Syre, Syren, Forskelligbladet Tidsel, Vedbend, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Rank Vejsennep, Tveskægget Ærenpris

1986: Vandpeber-Bækarve(x), Kær-Ranunkel, Høj Sødgræs, Kruset Vandaks, Vandportulak, Vedbend-Vandranunkel

1980: Skov-Angelik, Dun-Birk, Kæmpe-Bjørneklo, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Gul Iris, Rød Kornel(?), Ager-Mynte, Dynd-Padderok, Vandstjerne

1900-1979: Strandbo(o)

Mosser:

1990: Scleropodium purum

Alger:

1986: Se artsliste over planteplankton i rapporten fra Ribe Amtskommune (1989).

Lokalitetskode:

Guldager Mølledam: +++ V-E I ms

Guldager Kirke: + B II r-s

Botanisk vurdering:

Guldager Mølledam er henført til kategori I på grund af rødliste-art.

1. Rødlistearter: Vandpeber-Bækarve(x)

2. Sjældnere planter: Forskelligbladet Tidsel, Vandportulak, Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 472, 986, 1347, 1384

27/19-9. Guldager Plantage.

Om sammensætningen af den 118 ha store Guldager Plantage (Esbjerg kommune og Det danske Hedeselskab) og Skovridergårds Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Djævelsbid, Klokke-Ensian, Gul Fladbælg, Plettet Gøgeurt, Skov-Hullæbe, Vild Hør, Leverurt(o), Alm. Pengeurt, Rubus pyramidalis, Mark-Rødtop, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Tudse-Siv, Tue-Siv, Liden/Stor Skjaller, Rundbladet Soldug, Femradet Ulvefod, Vibefedt(o), Mose-Vintergrøn(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 745, 904, 960

27/19-10. Alslev Ådal.

Det uregulerede, nedre stykke af Alslev Å snor sig gennem delvis uforstyrrede enge og moser i ådalen til udløbet i Varde Å (lok. 27/18-1) afgrænset mod nordøst af et større hedeområde (lok. 26/11-10). I eng- og mosevegetationen indgår flere, mindre almindelige til sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige eng- og mosevegetation i Alslev Ådal bevares. Ca. 108 ha af Alslev Ådal er fredet 1977.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, mose, overdrev, kilde

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Hedelyng, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Skov-Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikerod, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Langbladet Ranunkel, Rørgræs, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Næb-Star, Stiv Star, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Trævlekrone, Muse-Vikke, Eng-Viol

1900-1979: Rød Arve, Bellis, Benbræk, Blåtop, Alm. Brandbæger, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Alm. Firling, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Hoved-Frytle, Mark-

Frytle, Frøbid, Alm. Fuglegræs, Gederams, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Alm. Hanekro, Blød Hejre, Gyldenlak-Hjørneklap, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Kalmus, Kamgræs, Lugtløs Kamille, Kattefod, Katteslæg, Enårig Knavel, Blågrøn Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Tue-Kæruld, Majblomst, Butfinnet Mangeløv, Hede-Melbærris, Vand-Mynte, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt, Alm. Månerude, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Skov-Padderok, Smuk Perikon, Grå-Pil, Vej-Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Rosmarinlyng, Rubus insularis, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røllike, Børste-Siv, Vejbred-Skeblad, Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Humle-Sneglebælg, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dynd-Star, Grå Star, Hirse-Star, Høst-Star, Nikkende Star, Pille-Star, Sand-Star, Spidskapslet Star, Stjerne-Star, Top-Star, Alm. Stedmoderblomst, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tjærenellike, Tranebær, Alm. Ulvefod, Svømmende Vandaks, Vandarve, Vandpest, Alm. Vandranunkel, Vandrøllike, Smalbladet Vandstjerne, Storfrugtet Vandstjerne, Vibefedt, Rank-Vinterkarse(x), Engelsk Visse, Håret Visse, Vorterod, Læge-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Gul Åkande, Hvid Åkande

Svampe:

1900-1979: *Badhamia capsulifera*

Lokalitetskode: + V-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Alslev Ådal er henført til kategori I på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Rank-Vinterkarse(x)

2. Sjældnere planter: Butfinnet Mangeløv, Spæd Mælkeurt, Rosmarinlyng, Dynd-Star, Alm. Ulvefod

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt, Nikkende Star, Vibefedt

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Hede-Melbærris, Alm. Månerude, Lav Skorsoner, Håret Visse

Kilder: 79, 122, 123, 144, 438, 468, 507, 904, 960, 986

27/19-11. Forum.

Ved Forum ligger et 4 ha stort areal (Esbjerg kommune), hvoraf ca. 1 ha er bevokset med skov.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161, 423

27/20 Esbjerg

27/20-1. Esbjerg.

I sammenligning med andre købstæder er Esbjerg en ung by, idet den først blev anlagt i 1867. Urbaniseringen foretages på bekostning af naturlige plantesamfund, der må vige for byens udvidelser. Esbjerg er vokset i omfang og rummer i lighed med andre byer havneanlæg, jernbaneterræn, byggetomter og ryddepladser, hvortil planter indvandrer og forsvinder igen. I Gravlunden ligger en lavvandet sø med mudret bund med artsrig vegetation. Vandet er næringsrigt og dækket af flydeblads-vegetation. Fra Vognsbølparken foreligger en angivelse af Butblomstret Siv. Parken er udlagt til rekreativt område og huser bl.a. en dyrepark.

Vegetationstyper: Park, ruderat, bebyggelse, sø

Højere planter:

1982: Brudelys, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Lådden Dueurt, Strand-Kogleaks, Vand-Pileurt, Gærde-Snerle, Høj Sødgræs, Tagrør

1980: Skov-Angelik, Fliget Brøndsel, Mose-Bunke, Kryb-Hvene, Gul Iris, Børste-Kogleaks, Rubus armeniacus, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Aks-Tusindblad, Kruset Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandranunkel, Vandstjerne

1900-1979: Amethystea coerulea(o), Amsinckia intermedia(o), Artemisia verlotorum(o), Atriplex tatarica(o), Kanadisk Bakkestjerne, Spring-Balsamin(o), Eng-Byg(o), Gold Byg, Carthamus tinctorius, Chenopodium aristatum(o), Cikorie, Corispermum leptopterum(o), Egernhale(o), Enblomstret Flitteraks(o), Skov-Forglemmigej, Tvebo Galdebær, Skov-Galtetand(o), Blågrøn Gåsefod, Skov-Hanekro, Haremad, Gold Hejre, Stakløs Hejre, Japansk Hestehov, Hindbær, Hjertekarse, Hordeum geniculatum(o), Hulsvøb(o), Hundetunge, Purpurrød Jordbærspinat(o), Stilket Kilebæger(o), Håret Kortstråle, Giftig Kronvikke(o), Alm. Kællingetand, Smalbladet Kællingetand(o), Lepidium bonariense(o), Klit-Limurt(o), Rams-Løg, Kær-Mangeløv(o), Marietidsel(o), Merremia sibirica(o), Miliegræs(o), Kruse-Mynte, Sølv-Mælde(o), Omphalodes linifolia(o), Phacelia ciliata(o), Pilledrager(o), Polygonum patulum(o), Norsk Potentil(o), Rubus armeniacus, Rubus bertramii, Rubus gratus, Rubus laciniatus, Rubus pyramidalis, Rubus sciocharis, Rubus vestitus, Rubus wahlbergii, Skov-Salat, Senecio squalidus, Silene czerei(o), Silene pendula(o), Butblomstret Siv(o), Skov-Skræppe(o), Segl-Sneglebælg, Spelt(o), Spidshale(o), Sporebaldrian(o), Dynd-Star(o), Top-Star(o), Indisk Stenkløver(o), Kæmpe-Svingel(o), Kruset Tidsel, Kål-Tidsel, Bredbladet Timian(o), Tadder-Vikke

Lokalitetskode: + B-V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks

3. Lokalt sjældnere planter: Brudelys

Angivelsen af Butblomstret Siv beror formodentlig en fejlbestemmelse af den lignende Spidsblomstret Siv.

Kilder: 157, 169, 183, 186, 193, 194, 198, 211, 214, 215, 222, 225, 277, 363, 366, 409, 410, 411, 414, 419, 423, 439, 463, 582, 904, 986, 987

27/20-2. Sædding.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sædding foreligger ikke.

Vegetationstyper: Strand, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Klit-Limurt(o), *Rubus gratus*, *Rubus sciocharis*

Lokalitetskode: + K-S III r

Kilder: 410, 904

27/21 Skast

27/21-1. Skast = Skads.

I den østlige udkant af Skast ligger græsset, mosrig vældeng med kun spredte træer. Engen omgives af dyrkede marker mod nord og øst, mens byen kranser engen mod syd og vest. Længere mod sydøst ligger delvis drænede enge med kun mindre vådområder domineret af pilekrat og tagrørskov.

Torshøj Krat består ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af tre egelunde på i alt 2 ha

Vegetationstyper: Væld, mose, eng, løvskov

Højere planter:

1987: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Vand-Brandbæger, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Engkarse, Alm. Firling, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgæs, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Plettet Gøgeurt, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Alsike-Kløver, Hvid-Kløver, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Grå-Pil, Liden Pileurt, Vand-Pileurt, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hare-Star, Næb-Star, Rød Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Vandnavle, Vandstjerne, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol

1900-1979: Bølget Bunke, Bøg, Alm. Eg, Vellugtende Gulaks, Engriflet Hvidtjørn, Kryb-Hvene, Alm. Hyld, Alm. Kohvede, Liden Kæruld(o), Majblomst, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Butblomstret Siv(o), Alm. Syre, Tørst, Krat-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1987: *Aulacomnium palustre*, *Calliergonella cuspidata*, *Pellia epiphylla*, *Polytrichum commune*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum squarrosum*

Lokalitetskode: + V-S II r-s

Botanisk vurdering:

Angivelsen af Butblomstret Siv beror formodentlig en fejlbestemmelse af den lignende Spidsblomstret Siv.

Kilder: 144, 366, 439, 529, 871, 904, 986, 1225

27/21-2. Korskro.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Korskro foreligger ikke.

Mosser:

1900-1979: *Orthotrichum affine*, *Tortula papillosa*

Svampe:

1900-1979: *Russula aeruginea*

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 449, 451, 452

27/21-3. Smørpøtte.

Langs Smørpøtte Bæk ligger flere, brunvandede vandhuller med rørskov omgivet af det østvestgående Lunde Krat, der ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) består af egeblandingsskov med en del indplantet Rød-Gran.

Vegetationstyper: Vandhul, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Ahorn, Ask, Alm. Baldrian, Vorte-Birk, Mose-Bunke, Alm. Eg, Rød-El, Hindbær, Alm. Hyld, Korbær, Alm. Mangeløv, Pil, Alm. Røn, Liden Singrøn, Lyse-Siv, Alm. Syre, Tagrør, Tørst

1900-1979: Brombær, Bølget Bunke, Bøg, Stor Fladstjerne, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Liljekonval, Liden Singrøn, Skovsyre, Ørnebregne

Lokalitetskode: + V-Sv II r-s

Kilder: 144, 447, 986

27/21-4. Sadderup.

Nord for Sadderup ligger ved hovedvejen fugtige arealer. Disse arealer gennemskæres af grænsen mellem TBU distrikt 26 og 27, men er af praktiske årsager beskrevet her. Indhegnede og græssede dele rummer græsvegetation domineret af Mose-Bunke, mens dele uden græsning er dækket af pilekrat.

I bunden af den lille dal Dyring, der omgives af dyrkede marker, ligger et ca. 2 ha stort, ubenyttet moseområde med vældpræg i de centrale dele. Randen af moseområdet gror til med pilebuske.

Vegetationstyper: Eng, væld, fattigkær, vandløb, fugtig løvskov

Højere planter:

1982: Benbræk, Blåtop, Mose-Bunke, Sump-Forglemmigej, Følfod, Hedelyng, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Kær-Padderok, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Kær-Tidsel, Tormentil, Svømmende Vandaks, Eng-Viol

1980: Vorte-Birk, Blåtop, Skov-Brandbæger, Bredbladet Dunhammer, Gifttyde, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Mangeløv, Dynd-Padderok, Pors, Ribs, Alm. Røn, Lyse-Siv, Solbær, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Trævlekrone

1900-1979: Hvid Sækspore(o)

Mosser:

1982: Calliergon stramineum

1900-1979: Drepanocladus revolvens

Lokalitetskode: + V-E-Sv II s

Kilder: 450, 451, 986, 987

27/21-5. Endrupholm.

Siderne af Sneum Å (se i øvrigt lok. 27/23-2) ved Endrupholm bærer ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) lidt forstligt behandlet blandskov. I tilknytning til selve godset ligger park, hvor flere, mindre almindelige haveplanter er naturaliseret.

Vegetationstyper: Løvskov, park

Højere planter:

1900-1979: Vellugtende Aftenstjerne(o), Alm. Eg, Lund-Fredløs(o), Kost-Fuglemælk, Nikkende Fuglemælk, Gemserod, Klase-Kortlæbe(o), Langstillet Lærkespore(o), Miliegræs, Rubus pyramidalis, Slangeroed(o), Solhat(o), Skov-Springklap(o), Stinkende Storkenæb, Vintergæk

Mosser:

1900-1979: Aulacomnium androgynum, Isothecium myurum, Leskea polycarpa(o), Orthotrichum speciosum, Ptilidium pulcherrimum, Tortula latifolia(o), Ulota phyllantha, Zygodon viridissimus

Svampe:

1900-1979: Amanita porphyria, Cortinarius armillatus, Paxillus atrotomentosus, Polyporus betulinus, Russula aeruginosa

Lokalitetskode: + S-Sk III r

Kilder: 144, 173, 211, 278, 318, 402a, 419, 442, 446, 447, 449, 451, 452, 468, 904

27/21-6. Størsbøl.

Beskrivelse af botaniske lokaliteter ved Størsbøl foreligger ikke.

Mosser:

1900-1979: *Jungermannia caespiticia*(o), *Jungermannia gracillima*(o), *Racomitrium fasciculare*(o), *Sphagnum warnstorffii*(o)

Svampe:

1900-1979: *Hydnum imbricatum*, *Lepiota granulosa*, *Paxillus atrotomentosus*, *Stropharia capus-medusae*, *Tricholoma equestre*, *Tricholoma imbricatum*

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 449, 451, 452

27/21-7. Vong.

Beskrivelse af botaniske lokaliteter ved Vong foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Stinkende Høgeskæg(o), Klase-Kortlæbe(o), *Silene italica*(o)

Mosser:

1900-1979: *Chiloscyphus pallescens*(o), *Fossombronia wondraczekii*(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 173, 363, 402a, 411, 419, 449, 451

27/21-8. Tovrup.

Beskrivelse af botaniske lokaliteter ved Tovrup foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Liden Kæruld(o)

Lokalitetskode: 0-+ (V) IV 0

Kilder: 366, 439

27/21-9. Solbjerg Plantage = Solbjerg Krat.

I sammensætningen af den 159 ha store, privatejede Solbjerg Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med bevoksninger af Bøg og Eg. Plantagen er anlagt på hedejord.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm. Eg

1900-1979: Alm. Akeleje(o), Bølget Bunke, Bævreasp, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Alm. Kohvede, Kantet Konval(o), Majblomst, Rubus armeniacus, Rubus gratus, Rubus pyramidalis, Alm. Røn, Skovstjerne, Liden Snerre(o), Bakke-Star(o), Rød Svingel, Tørst, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 161, 447, 904

27/21-10. Ålbæk.

Ålbæk ligger på nordvestsiden af Sneum Ådal (se i øvrigt lok. 27/23-2). På sydøstsiden ved Grygård ligger et mindre krat, om hvis sammensætning der ikke foreligger botaniske oplysninger.

Vegetationstyper: Skov, bebyggelse

Mosser:

1900-1979: Neckera complanata, Polytrichum longisetum

Svampe:

1900-1979: Boletus variegatus, Gomphidius roseus, Hygrophorus hypothejus, Hydnum imbricatum

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 452

27/21-11. Bramming.

Bramming gennemskæres af grænsen mellem TBU distrikt 26 og 27. Botaniske oplysninger om Bramming er af praktiske årsager medtaget her. Vest for byen ligger ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) en egeklædt gravhøj.

Ved Mulvad sydvest for Bramming har der i alt fald tidligere ligget en mose.

Vegetationstyper: Løvskov, bebyggelse, mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Opret Amarant(o), Klæbrig Brandbæger, Alm./Vinter-Eg, Bredbægret Ensian(o), Smalbægret Ensian(o), Grindelia squarrosa(o), Kambregne(o), Filtet Kongelys, Håret Kortstråle, Rubus dissimulans, Rubus maximiformis, Rød Stenurt, Tue-Siv, Søpryd(o), Forskelligbladet Tidsel(o), Vandpest, Voldtimian(o)

Mosser:

1900-1979: Neckera complanata, Polytrichum longisetum, Rhytidiadelphus squarrosus, Scapania nemorosa

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 144, 411, 443, 447, 450, 451, 904, 986

27/22 Tjæreborg

27/22-1. Måde.

De lave enge mellem Måde og Veldbæk er enten uden græsning og dækket af højt voksende urtevegetation domineret af Tagrør og pilebuske, eller de er afvandede, opdyrkede eller udlagt til permanente græsningsarealer.

Vegetationstyper: Mose, eng

Højere planter:

1987: Grå-Pil, Tagrør

1900-1979: Blæresælde, Eng-Byg(o), Engelskgræs, Engkarse, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Kamgræs, Stilkløs Kilebæger(o), Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Vild Kommen, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Strand-Malurt, Sand-Pileurt(o), Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Rubus bertramii, Rubus fioniae, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Butblomstret Siv(o), Knop-Siv, Tudse-Siv, Stor Skjaller, Grå Star, Alm. Sumpstrå, Alm. Syre, Strand-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

Angivelsen af Butblomstret Siv beror formodentlig en fejlbestemmelse af den lignende Spidsblomstret Siv.

Kilder: 210, 211, 366, 414, 908, 1132, 1225

27/22-2. Tjæreborg.

Vikær ved Tjæreborg rummer afvandede, græssede enge, der er gødskede. Mod Vadehavet afløses de kulturpåvirkede områder af strandeng. De laveste beskyttes mod havet af et op til 6,5 m højt havdige.

Vegetationstyper: Strandeng, eng, mark

Højere planter:

1981: Strand-Asters, Tæt blomstret Hindebæger

1900-1979: Stilkløs Kilebæger(o), Butblomstret Siv(o)

Mosser:

1900-1979: Pseudobryum cinclidioides(o)

Lokalitetskode: + K-E-B III r-s

Botanisk vurdering:

Angivelsen af Butblomstret Siv beror formodentlig en fejlbestemmelse af den lignende Spidsblomstret Siv.

Kilder: 138, 211, 440, 468, 985

27/23 Hunderup

27/23-1. Sneum.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sneum foreligger ikke.

Vegetationstyper: Dige

Mosser:

1900-1979: Orthotrichum rupestre(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 451

27/23-2. Sneum Å.

En delstrækning af Sneum Å danner grænsen mellem TBU distrikt 26 og 27. Af praktiske årsager er de botaniske oplysninger om Sneum Å samlet her. Udløbet er reguleret af en sluse. Vandet er ret svagt forurenet.

Vegetationstyper: Vandløb, mose

Højere planter:

1982: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Mose-Bunke, Kær-Fladstjerne, Gifttyde, Sump-Kællingetand, Eng-Rapgræs, Næb-Star, Høj Sødgræs, Trævlekroner

1900-1979: Vadegræs, Glinsende Vandaks x Langbladet Vandaks(o)

Mosser:

1900-1979: Mniobryum wahlenbergii(o), Splachnum ampullaceum(o)

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 12, 131, 423, 424, 447, 451, 987

27/23-3. Darum Strand.

De lave strandenge ved Darum Strand er beskyttet mod Vade-havet af et op til 6,5 m højt havdige.

Vegetationstyper: Strand, Strandeng

Højere planter:

1900-1979: Firehannet Hønsetarm, Stilkløs Kilebæger, Sand-Pileurt, Stivhåret Ranunkel, Vandpest

Mosser:

1900-1979: Pottia heimii

Lokalitetskode: + K III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Firehannet Hønsetarm, Stilkløs Kilebæger, Sand-Pileurt

Kilder: 138, 211, 212, 443, 447, 449

27/23-4. Darum.

Ved Toesmark vest for Darum ses opdyrkede marker. I sammensætningen af Darum Skov = Darum Plantage indgår bevoksninger af Bøg. Ved Darum har i alt fald tidligere forekommet ekstremrigkær.

Vegetationstyper: Løvskov, mark, ekstremrigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Fingerbøl, Sump-Hullæbe(o), Rubus gratus, Rank Vinterkarse(o)

Svampe:

1900-1979: Gomphidius roseus, Lamproderma arcyrioides

Lokalitetskode: + S-B-(V) III r

Kilder: 79, 425, 442, 448, 452, 468, 595, 596, 1225

27/23-5. Hulmose Kanal.

Omkring Hulmose Kanal ligger afvandede engarealer, der anvendes til græsning. Stedvis optræder spredte pilebuske og fugtigere områder med kærvegetation. Vegetationen i Klintemose domineres af skove af Tagrør. Mosen er omgivet af dyrkede marker.

Vegetationstyper: Eng, kær, mose, mark

Højere planter:

1980: Mose-Bunke, Kær-Fladstjerne, Gifttyde, Kryb-Hvene, Kattehale, Blågrøn Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Mangeløv, Pil, Kær-Ranunkel, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Vandnavle, Eng-Viol

Lokalitetskode: + E-V-B II r-s

Kilder: 986

27/23-6. Dambose.

Dambosse rummer cirkulært vandhul omgivet af græsningsarealer og pilekrat.

Vegetationstyper: Vandhul, fugtig løvskov, eng

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Vorte-Birk, Blåtop, Bævreasp, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kryb-Hvene, Gul Iris, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Mangeløv, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Lav Ranunkel, Knæbøjjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Tråd-Star, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Tørst, Vandnavle

Lokalitetskode: + V-E-Sv II r-s

Kilder: 986

27/23-7. Hollænderskov.

Den 18 ha store Hollænderskov (Bramming kommune) ligger på bakkeøen, der skyder frem mod vest mellem engene omkring Sneum Å (lok. 27/23-2) og Kongeå (lok. 27/24-1). Jordbunden består skiftevis af muld og mor, der overlejrer smeltevandsgrus og -sand. I sammensætningen indgår bevoksninger af Eg iblandet megen Birk samt andre løvtræer tillige med beplantninger af nåletræer.

Mellem Hollænderskov og Kærgård Skov (lok. 27/23-8) har i alt fald tidligere ligget flere, små, renavandede søer med lobeliesøvegetation.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, sø(o)

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Hassel, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Alm. Kohvede, Kvalkved, Tvepibet Lobelie(o), Pyramide-Læbeløs(o), Majblomst, Smuk Perikon, Pilblad(o), Pilledrager(o), Aks-Rapunsel(o), Rubus gratus, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Bakke-Star(o), Forskelligbladet Tidsel(o), Tørst, Krat-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: Dicranum majus, Eurhynchium striatum, Isopterygium elegans, Rhytidiadelphus loreus

Lokalitetskode: + S-(V) I r

Botanisk vurdering:

Hollænderskov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Skoven er sammen med Kærgård Skov en af de vestligst forekommende, naturlige løvskove.

Kilder: 144, 161, 277, 366, 439, 451, 904

27/23-8. Kærgård Skov = Ribekærgård Skov.

Kærgård Skov ligger på bakkeøen, der skyder frem mod vest mellem engene omkring Sneum Å (lok. 27/23-2) og Kongeå (lok. 27/24-1). Jordbunden består skiftevis af muld og mor, der overlejrer smeltevandsgrus og -sand. I sammensætningen indgår så vidt vides oprindelige bevoksninger af egetræer, der med tiden er blevet til blandet løvskov med mange store og gamle træer af Bøg. I skoven ligger flere, mindre vandhuller.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at de oprindelige bevoksninger af Eg i Kærgård Skov bevares. Skoven er ifølge de foreliggende oplysninger fredet 1933.

Vegetationstyper: Løvskov, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Alm. Baldrian, Vorte-Birk, Skov-Brandbæger, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Fingerbøl, Stor Fladstjerne, Dusk-Fredløs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Haremad, Hassel, Hindbær, Humle, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Fugle-Kirsebær, Fin Kløver, Gul Kløver, Storblomstret Kodriver(o), Stor Konval, Liljekonval, Storbladet Lind, Majblomst, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Pastinak, Skør-Pil, Dag-Pragtstjerne, Krybende Ranunkel, Aks-Rapunsel, Rubus bertramii, Rubus gothicus, Rubus pyramidalis, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Skov-Salat, Skovarve, Skovsyre, Skvalderkål, Burre-Snerre, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Butblomstret Sødgræs(o), Søpryd(o), Tørst, Vedbend, Krat-Viol, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Vår-Vikke, Rank Vinterkarse(o), Alm. Ædelgran, Skov-Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: *Antitrichia curtipendula*, *Metzgeria fruticulosa*, *Oxyrrhynchium praelongum*

Lokalitetskode: + S-V I r

Botanisk vurdering:

Kærgård Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Skoven er sammen med Hollænderskov en af de vestligst fore-kommende, naturlige løvskove.

Kilder: 44, 48, 49, 272, 319, 438, 442, 449, 451, 908

27/23-9. Vilslev Mose.

Stednavnene "Hunderup Mose" og "Sejstrup Mose" er ikke af-sat på noget kortblad, men er efter al sandsynlighed anvendt om de unavngivne eng- og mosearealerne omkring landevejen mellem Kærgård Skov (lok. 27/23-8) og Sejstrup nord for Vilslev Mose. Moseområdet er under afvanding og rummer pilekrat. Her foregår en indvandring af tørbundsvegetation på bekostning af kærplanter. Området har i alt fald tidligere rummet artsrig fattig-kærsvegetation med flere, karakteristiske arter.

Vegetationstyper: Mose, fugtig løvskov, fattigkær(o)

Højere planter:

1980: Vorte-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Alm. Fredløs, Gifttyde, Krybende Hestegræs, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Pil, Pors, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Tagrør, Kær-Tidse, Tormentil

1900-1979: Benbræk, Dun-Birk, Blæresmælde, Skov-Brandbæger, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Klokke-Ensian(o), Sump-Evighedsblomst, Eng-Forglemmevej, Mangeblomstret Frytle, Frøbid, Gederams, Vellugtende Gulaks, Kær-Guldkarse, Alm. Hanekro, Skov-Hanekro, Hedelyng, Hjertelæbe(o), Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-

Kabbeleje, Liden Klokke, Klokkelyng, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Sump-Kællingetand, Butfinnet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Spæd Mælkeurt(o), Kruse-Mynte(o), Hvid Næbfrø, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Rosmarinlyng(o), Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Liden Siv, Tråd-Siv, Liden Soldug(o), Rundbladet Soldug(o), Grå Star, Hare-Star, Hirse-Star, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Tranebær, Trævlekrone, Tæppegræs, Tørst, Liden Ulvefod(o), Aflangbladet Vandaks, Rust-Vandaks(o), Vandnavle, Vedbend-Vandranunkel(o), Muse-Vikke

Mosser:

1900-1979: *Cephaloziella divaricata*, *Racomitrium fasciculare*(o), *Riccardia latifrons*(o)

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 319, 448, 451, 986, 1131

27/23-10. Vilslev.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vilslev foreligger ikke.

Vegetationstyper: Eng, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: *Nikkende Tidsel*(o), *Rank Vinterkarse*(o)

Mosser:

1900-1979: *Pottia heimii*

Lokalitetskode: + E-B III r

Kilder: 442, 443, 451

27/23-11. Gredstedbro.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Gredstedbro foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: *Rubus langei*, *Rubus pyramidalis*, *Rank Vinterkarse*(o)

Mosser:

1900-1979: *Mniobryum delicatulum*(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 447, 451, 904

27/23-12. Jernvedlund.

Øst for Jernvedlund ligger ifølge Gram, Jørgensen og Køie et 3 ha stor egekrat ved sammenløbet af to bække. Skovbundsvegetationen rummer både muldbunds- og morbundsplanter.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Ene, Fingerbøl, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Liljekonval, Majblomst, Krybende Pil, Øret Pil, Eng-Rapgræs, Rubus gratus, Rødknæ, Alm. Røn, Skovstjerne, Bakke-Star(o), Tørst, Krat-Viol, Vild Æble, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 438, 447, 904

27/23-13. Plovsvad.

Stenderup Bæk markerer vest for Plovsvad grænsen TBU distrikt 26 og 27. Ved Plovsvad drejer grænsen mod syd indtil Kongeåen (lok. 27/24-1). I engen sydvest for Plovsvad ligger en lille, meget våd mose med flere huller med åbent vand. Mosen omgives af permanente græsarealer, der anvendes til høslæt og græsning.

Vegetationstyper: Mose, eng

Højere planter:

1980: Sump-Evighedsblomst, Kryb-Hvene, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Bidende Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Vandnavle

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 986

27/24 Kongeådal, Villebøl - Vilslev

27/24-1. Kongeå, Villebøl - Vilslev.

Kongeåen (se tillige lok. 26/21-23 og 26/22-12) ved Gredstedbro (lok. 27/23-11) kranses af rørskove, der afhængig af anvendelse enten er intakte eller stærkt medtaget af græsning. Vandet er lettere til sværere belastet.

Vegetationstyper: Vandløb, rørskov

Højere planter:

1981: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Vand-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Lådden Dueurt, Kær-Galtetand, Gul Iris, Bredbladet Mærke, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Pilblad, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Lav Ranunkel, Rørgræs, Skvalderkål, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Kål-Tidsel, Vandpeberrod, Vandpest, Fladfrugtet Vandstjerne, Lancetbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pilblad

Kilder: 12, 131, 468, 861, 904

27/25 Nordfanø

Af praktiske årsager er Fanø tildelt to områdenumre, nemlig 27/25 og 27/26. Samlede fremstillinger om naturforholdene på Fanø findes i Pedersen (1953, 1971, 1983). En særlig fortegnelse over øens Mælkebøttearter findes i Pedersen (1971, 1983). En fortegnelse over adventive, ikke-naturaliserede arter er opført i Pedersen (1983). Floralister over mosser, laver, svampe og al-ger for øen som helhed er samlet i Wolff (1983).

27/25-1. Søren Jessens Sand.

Søren Jessens Sand, der normalt er landfast med Fanø, er et højsande. Et højsande opstår i grænseområder mellem kyst-strøm og ebbestrøm, idet der især under storm aflejres sand. Det kan overskyldes ved stormflod om sommeren og er derfor vegetationsløs. På den beskyttede side adskilles Søren Jessens Sand fra Fanø delvis af en udløbsrende. Kun få planter kan få fodfæste her som arter af Salturt.

Vegetationstyper: Højsande

Højere planter:

1900-1979: Salturt

Lokalitetskode: + K III r

Kilder: 133, 429, 454, 545

27/25-2. Grønningen.

Grønningen er opbygget af marine dannelser. De indre dele er dækket af flyvesand, der er blæst sammen i parallelle, nordsydgående, lave klitrækker med langstrakte lavninger imellem, bl.a. Storedal. Disse rækker mod syd mod Fanø Vesterhavsbad (lok. 27/25-3).

De ydre, lave dele er dækket af grønklitvegetation, mens lavningerne stedvis beklædes af artsrig, lavtvoksende rigkærsvegetation med flere, karakteristiske og sjældne arter. Mod Grådyb i nord og i nordvest mod Søren Jessens Sand (lok. 27/25-1) op-træder veludviklet strandengsvegetation med loer, saltpander og fugtige lavninger. Stedvis forekommer mange tuer af Gul Engmyre. Store dele af Grønningen anvendes til ekstensiv græsning. Træer og buske forekommer ikke.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige rigkærs- og strandengsvegetation på Grønningen til nord for Fanø Vesterhavsbad bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen begrænses, og at tilførsel af kunstgødning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Strandeng, grønklit

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs (ssp. *maritima*), Engkarse, Baltisk Ensian, Eng-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Knude-Firling (klitformen), Strand-Firling, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Gråris, Vellugtende Gulaks, Smalbladet Høreøre, Harril, Hedelyng, Blød Hejre, Liggende Hejre, Hejrenæb (kystformen), Tæt blomstret Hindebæger, Vingefrøet Hindeknæ, Kødet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Østersø-Hjælme, Sump-Hullæbe, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Kryb-Hvene (var. *maritima*), Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Vild Hør, Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver, Rød-Kløver (klitformen var. *maritimum*), Flerårig Knavel, Blågrøn Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Knudearve, Kragefod, Strand-Krageklo, Hybrid-Kvik, Klit-Kvik, Stiv Kvik, Alm. Kællingetand (klitformen var. *crassifolius*), Klit-Kællingetand, Smalbladet Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Klit-Limurt, Strand-Malurt, Strand-Mandstro, Marehalm, Mælkebøtte (sect. *erythrosperma*), Bakke-Nelike, Krybende Pil, Øret Pil, Bidende Pileurt, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Liggende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Blågrøn Rapgræs, Revling, Rundbælg (klitformen var. *langei*), Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Rødknæ (var. *tenuifolia*), Rødtop, Alm. Røllike, Sandkryb, Sandskæg, Salturt, Glanskapslet Siv (ssp. *litoralis*), Knop-Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Tudse-Siv, Skjaller, Gul Snerre, Kær-Snerre, Liden Snerre, Spidshale, Alm. Star, Blågrøn Star, Fjernakset Star, Hare-Star, Hirse-Star, Høst-Star, Sand-Star, Udspilet Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Alm. Sumpstrå, Enskættet Sumpstrå, Rød Svingel (ssp. *arenaria*, ssp. *litoralis* og ssp. *rubra*), Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tandbælg, Ager-Tidsel (var. *horridum*), Smalbladet Timian, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Trævlekrone, Aks-Tusindblad, Tusindfrø, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Vandnavle, Storfrugtet Vandstjerne, Fliget Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke (klitformen), Vår-Vikke, Eng-Viol, Hunde-Viol (var. *dunensis*), Engelsk Visse, Smalbladet Ærenpris, Kirtel-Øjentrøst, Kort Øjentrøst, Spids Øjentrøst

1900-1979: Strand-Kamille

Lokalitetskode: ++ K-H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Grønningen er henført til kategori I på grund af I-biotop: Vidtstrakte strandenge og grønklit.

2. Sjældnere planter: Baltisk Ensian, Eng-Ensiang, Strand-Firling, Smalbladet Høreøre, Stiv Kvik, Smalbladet Kællingetand, Klit-Limurt, Strand-Mandstro, Sand-Siv, Liden Snerre, Spidshale

Kilder: 133, 164, 211, 215, 218, 222, 407, 413, 414, 415, 418, 421, 422, 423, 429, 454, 466, 544, 545, 546, 904, 1054

27/25-3. Fanø Vesterhavsbad.

Ved Fanø Vesterhavsbad rejser klitterne sig med højder op til 12 m i yderste og op til 15 m inderste række. Mellem klitrækkerne strækker sig langstrakte dale med fugtige lavninger. Store dele af området er udlagt til sommerhusbyggeri, hvilket i høj grad skaber modsætninger mellem botaniske og friluftsmæssige interesser. Lavtvoksende vegetation dominerer klitter og lavninger, mens træer og buske kun optræder spredt i lavninger og på andre beskyttede steder. Forklitten er ikke udviklet på grund af havets erosion, ligesom hverken hvidklit eller grønklit er særlig veludviklede.

Vegetationstyper: Klit, fattigkær

Højere planter:

1988: Benbræk, Blåtop, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Mangelblomstret Frytle, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Hedelyng, Hejrenæb (kystformen), Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Rød-Kløver (klitformen var. maritimum), Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Klit-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Mælkebøtte (sect. erythrosperma), Smalbladet Mærke, Ager-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Spyd-Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Revling, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Blågrøn Star, Grå Star, Hirse-Star, Næb-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vibefedt, Mose-Vintergrøn (klitformen var. maritima), Muse-Vikke, Eng-Viol, Engelsk Visse

1900-1979: Bredbægret Ensian(o), Firkløft(+), Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Firehannet Hønsetarm, Vild Hør, Flerårig Knavel, Strand-Kvik, Leverurt(o), Klit-Limurt, Marehalm, Klit-Natlys(o), Bakke-Nellike, Tofarvet Pil (sandsynligvis plantet), Sand-Rottehale, Rubus laciniatus, Gul Snerre, Rød Svingel (ssp. arenaria), Vår-Vikke, Spids Øjentrøst

Alger:

1900-1979: Chara aceleolata(o), Chara globularis(o)

Lokalitetskode: ++ K-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Limurt, Spyd-Pil, Mose-Vintergrøn (klitformen var. maritima)

Kilder: 24, 100, 133, 148, 210, 211, 390, 407, 411, 415, 418, 421, 466, 468, 546, 904, 1052

27/25-4. Kikkebjerg Plantage.

Kikkebjerg Plantage (Oksbøl Statsskovdistrikt) består primært af beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 491, 904

27/25-5. Melbjerg Plantage.

Melbjerg Plantage består primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1988: Dun-Birk, Vorte-Birk, Høst-Borst, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Alm. Eg, Grå-El, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fløjlsgræs, Alm. Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Kamgræs, Rød-Kløver, Linnæa, Bredbladet Mangeløv, Øret-Pil, Alm. Røn, Selje-Røn, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke
1900-1979: *Rubus laciniatus*, Alm. Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Linnæa

Kilder: 904, 1227

27/25-6. Torp Plantage.

I sammensætningen af Torp Plantage (Oksbøl statsskovdistrikt) indgår primært beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

27/25-7. Rindby Strand.

Klitrækkerne ved Rindby Strand og sydpå til fredningsgrænsen er markante og når ved Vagtbjerg en højde på 21 m. Forklitter savnes på grund af erosion og hvidklitten er smal. Mellem klit-rækkerne ligger langstrakte dale med Paradisdalen som den mest markante. Store dele af området er udlagt til sommerhusbyggeri, hvilket i høj grad skaber modsætninger mellem botaniske og friluftsmæssige interesser.

Træer og buske optræder kun i lavninger og på andre beskyttede steder. Området domineres af gråklitvegetation, hvorfor lavningerne på fugtige steder domineres af fattigkærsvegetation med flere, sjældne arter.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at ekstremfattigkærsvegetationen ved Rindby Strand bevares. Det er derfor ønskeligt, at yderligere afvanding af de fugtige lavninger mellem klitrækkerne ikke foretages, at tilledning af spildevand ikke finder sted, og at tilførsel af kunstgødning undgås.

Vegetationstyper: Klit, ekstremfattigkær

Højere planter:

1988: Benbræk, Blåtop, Høst-Borst, Vår-Brandbæger, Mose-Bølle, Alm. Engelsød, Knude-Firling, Fløjlgræs, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Hejrenæb (klitformen), Hjertelæbe(x), Østersø-Hjælme, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Firehannet Hønsetarm, Katteskæg, Kløkkelyng, Rød-Kløver (klitformen var. maritimum), Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Alm. Kællingetand, Klit-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Klit-Limurt, Alm. Mælkeurt, Mælkebøtte (sect. erythrosperma), Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Revling, Rundbælg (klitformen var. langei), Skovstjerne, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Gul Snerre (klitformen), Liden Snerre, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Klit-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Klit-Stedmoderblomst, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel (ssp. arenaria og ssp. rubra), Aver-Svinemælk (klitformen), Sværtvæld, Alm. Syre, Tagrør, Smalbladet Timian, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Tyttebær, Spinkel Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Mose-Vintergrøn (klitformen var. maritima), Muse-Vikke (klitformen), Eng-Viol, Engelsk Visse

1986: Blågrøn Gåsefod, Strandsennep (ssp. maritima), Hunde-Viol (var. dunensis)

1900-1979: Syl-Firling(o), Klit-Natlys(o), Sand-Pileurt(o), Enblomstret Vintergrøn

Lokalitetskode: + K-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Området syd for Rindby Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremfattigkær og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Hjertelæbe(x)

2. Sjældnere planter: Firehannet Hønsetarm, Klit-Limurt, Klit-Siv, Sand-Siv, Liden Snerre, Klit-Star, Enblomstret Vintergrøn, Mose-Vintergrøn (klitformen var. maritima)

3. Lokalt sjældnere planter: Blågrøn Gåsefod

Kilder: 179, 204, 210, 211, 406, 407, 415, 418, 421, 439, 509, 776, 1057, 1156

27/25-8. Rindby.

Omkring Rindby ligger opdyrkede marker og arealer med permanent græs. De permanente græsarealer beklædes af lavtvoksende, gødskningspåvirket vegetation.

Vegetationstyper: Eng, mark, vandløb, bebyggelse

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Vorte-Birk, Blåtop, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bævreasp, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engelskgræs, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Kattesæg, Klokkelyng, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Spyd-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Rejnfan, Revling, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Gærde-Snerle, Kær-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtevæld, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidse, Tormentil, Tranebær, Liden Ulvefod, Vandnavle, Vedbend-Vandranunkel, Storfrugtet Vandstjerne, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol, Engelsk Visse

1900-1979: *Rubus laciniatus*

Lokalitetskode: + V-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spyd-Pil, Sand-Siv, Liden Ulvefod, Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 553, 1059

27/25-9. Halen inkl. Fogdens Eng.

Halen er opbygget af parabelklitter og er dækket af gråklit-, klithede- og fattigkærvegetation. Sidstnævnte domineres af Blåtop og Klokke-Ensian. Langs østkysten ligger en smal bræmme af strandeng, der ud mod Vadehavet rummer rørskov med Tagrør. Dele af Halen f. eks. Fogdens Eng anvendes til græsning. Det var i dette område og på Skideneng (lok. 27/25-13), at professor C.A. Jørgensen i begyndelsen af 30'erne foretog forsøg på landvinding med udplantning af populationer af Vadegræs indført fra Syd-England og af *Sueda fruticosa*. Det har siden vist sig, at det importerede Vadegræs bestod af den sterile hybrid *Spartina alterniflora* x *maritima* samt en deraf ved kromosomfordobling opstået fertil art, *Spartina anglica*. Denne nye art har siden bredt sig eksplosivt til andre dele af Fanø, hvor den står i tætte bræmmer langs hele østkysten, og langs Vadehavets lerede kyster som helhed. Hvor den optræder, fortrænger den stort set den naturlige vegetation.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremfattigkær- og lobeliesøvegetationen på Halen bevares. Parabelklitområdet danner sammen med afblæsningsfladen på Sandflod Hede og kystklitterne mod vest et samlet, uberørt hele, og giver således et særdeles værdifuldt tværsnit af Fanø's oprindelige natur. Det er derfor ønskeligt, at vandstandssænkning og dermed afvanding af de fugtige lavninger ikke foretages, at opvækst af selvsåede træer og buske fjernes, og at tilførsel af næringsstoffer ikke finder sted. Dele af Halen er sammen med Sandflod Hede og de mod vest beliggende kystklitterne fredet 1985.

Vegetationstyper: Klit, hede, ekstremfattigkær, lobeliesø, strandeng

Højere planter:

1990: Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Gråris, Hedelyng, Klokkelyng, Revling, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Tormentil, Tranebær

1900-1979: Strand-Annelgræs, Fin Bunke, Dværg-Bændeltang, Smalbladet Bændeltang, Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Salturt, Strandbo, Sueda fruticosa(+) (oprindelig udplantet), Mangestænglet Sumpstrå, Vadegræs (*Spartina anglica*, oprindelig udplantet), Vadegræs (*Spartina alterniflora* x *maritima*, oprindelig udplantet), Vandportulak

Lokalitetskode: + H-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Halen er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremfattigkær og lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Mangestænglet Sumpstrå, Vandportulak

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Lokalitetskode: + V II s

Kilder: 108, 133, 222, 281a, 407, 415, 420, 421, 423, 429, 468, 545, 904

27/25-10. Sandflod Hede, hedefloden.

Sandflod Hede er afblæsningsflade, der mod øst afgrænses af parabelklitterne på Halen (lok. 27/25-9). I vest når fladen de nordsydgående klitrækker (lok. 27/25-11). Den er dækket af artsfattig dværgbuskvegetation domineret af Hedelyng med indslag af Revling eller græshedepartier domineret af Blåtop. På fugtige steder optræder ekstremfattigkærvegetation domineret af Klokkelyng, Benbræk og Brun Næbfrø. Især langs randen af heden ses opvækst af spredte træer af Alm. Bjerg-Fyr.

De østlige dele af Sandflod Hede er af Fanø kommune sammen med de nord herfor liggende arealer udpeget til vandindvindingsområde. For at følge denne indvindings indflydelse har Ribe Amtsråd iværksat en tilbundsgående registrering af vegetationen fra sommeren 1990 og de kommende fem år.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremfattigkærvegetation på Sandflod Hede bevares. Afblæsningsfladen på Sandflod Hede danner sammen med kystklitterne mod vest og parabelklitterrænet på Halen et samlet, uberørt hele, og giver således et særdeles værdifuldt tværsnit af Fanø's oprindelige natur. Det er derfor ønskeligt, at vandindvinding og dermed afvanding af de fugtige lavninger ikke foretages, at tilledning af spildevand ikke finder sted, og

at tilførsel af næringsstoffer undgås. Sandflod Hede er sammen med kystklitterne mod vest og dele af Halen fredet 1985.

Vegetationstyper: Hede, ekstremfattigkær

Højere planter:

1990: Benbræk, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Bølget Bunke, Fin Bunke, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Flipkrave, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Katteskæg, Klokkelyng, Hare-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Brun Næbfrø, Krybende Pil, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Høst-Star, Hirse-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Fåre-Svingel, Tandbælg, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Mose-Troldurt, Aflangbladet Vandaks, Muse-Vikke, Eng-Viol, Hunde-Viol (var. *dunensis*), Engelsk Visse, Lyng-Øjentrøst
1981: Stortoppet Rapgræs (vejkant)

Mosser:

1990: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum piliferum*, *Sphagnum auriculatum*, *Sphagnum compactum*

Laver:

1990: *Cetraria islandica*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia meroclorophaea*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia scabriuscula*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Hypogymnia physodes*, *Lecidea granulosa*, *Peltigera rubescens*

Lokalitetskode: ++ H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Sandflod Hede er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremfattigkær.

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Brun Næbfrø, Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 108, 123, 142, 197, 429, 644, 1384

27/25-11. Kystklitterne vest for Sandflod Hede,

De inderste klitrækker mellem Sandflod Hede og Vesterhavet domineres af gråklitvegetation. De mellemliggende, tidvis vanddækkede lavninger domineres derfor af ekstremfattigkærvegetation med flere, karakteristiske og sjældne arter som Mangestænglet Sumpstrå, Fin Bunke og Hjertelæbe(x). Stedvis optræder tillige tætte bevoksninger af Liden Siv, Tråd-Siv og Tagrør samt enkelte buske af Øret Pil. Yderst mod havet optræder artsrig grønklitvegetation, der naturligt danner den nordlige ende af Flodster (lok. 27/26-1).

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at ekstrem-fattigkær- og grønklitvegetationen i kystklitterne vest for Sandflod Hede bevares. Kystklitterne danner sammen med afblæsningsfladen på Sandflod Hede og parabelklitterne på Halen et samlet,

uberørt hele, og giver således et særdeles værdifuldt tværsnit af Fanø's oprindelige natur. Det er derfor ønskeligt, at der ikke foretages afvanding af de fugtige lavninger, at tillædning af spildevand ikke finder sted, og at tilførsel af kunstgødning undgås. Kystklitterne er sammen med Sandflod Hede og dele af Halen er fredet 1985.

Vegetationstyper: Klit, ekstremfattigkær, grønklit

Højere planter:

1990: Blåtop, Høst-Borst, Fin Bunke, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Bjerg-Fyr, Gråris, Hedelyng, Hjertelæbe(x), Kryb-Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Brun Næbfrø, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Revling, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Klit-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Sværtævæld, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Mose-Troldurt, Tusindfrø, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol, Engelsk Visse

Mosser:

1990: Sphagnum auriculatum, Sphagnum nemoreum

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Klitlavningerne ved Sandflod Hede er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Ekstremfattigkær og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Hjertelæbe(x)

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Brun Næbfrø, Sand-Siv, Klit-Star, Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 108, 429, 644, 1384

27/25-12. Fanø Klitplantage.

Den ca. 1.000 ha store Fanø Klitplantage (Oksbøl statsskovdistrikt) blev anlagt i årene fra 1892 for at dæmpe sandflugt og til levering af brændsel. Oprindeligt blev indplantet Bjerg-Fyr og Hvid-Gran. Af disse klarer især Bjerg-Fyr sig godt og spreder sig ved selvsåning til de omkringliggende hede- og klitarealer. Siden er indplantet betydelige partier af løvtræer med det formål at være "lystskov" for turister. En samlet oversigt over træbestanden findes i Pedersen (1953).

Bevaring: Fanø Klitplantage er fredet 1985.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Dun-Birk, Vorte-Birk, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Glansbladet Hæg, Sitka-Gran, Hvid-Gran, Rubus laciniatus, Rubus radula, Rubus sciocharis, Enblomstret Vintergrøn, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Enblomstret Vintergrøn

Kilder: 122, 123, 138, 161, 407, 421, 491, 509, 553, 904

27/25-13. Skideneng.

Skideneng og de lave enge mod Nordby består af ler og dækkes af veludviklet, zoneret strandengsvegetation. Engene er gennemskåret af dybe grøfter. De anvendes hovedsagelig til græsning.

Det var på engene nærmest Nordby, at Warming omkring århundredeskiftet afholdt de først ekskursioner for studenter (Warming 1903). Disse enge blev tillige benyttet af Raunkiær (1909-10) til frekvensanalyser, mens C.A. Jørgensen i begyndelsen af 30'erne udplantede Vadegræs som forsøg på landvinding. Sidstnævnte forsøg er nøjere beskrevet under lok. 27/25-9. Halen.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Blåtop, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Eng-Byg, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engelskgræs, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Harril, Tæt blomstret Hindebæger, Alm. Hvene, Stikkløs Kilebæger, Sump-Kællingetand, Strand-Malurt, Spyd-Mælde, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Salturt, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Slangetunge, Kær-Snerre, Strandgåsefod, Rød Svingel, Tagrør, Strand-Trehage, Vadegræs (*Spartina alterniflora* x *maritima*, oprindelig udplantet), Vadegræs (*Spartina anglica*, oprindelig udplantet), Vandnavle, Vedbend-Vandranunkel, Storfrugtet Vandstjerne, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol

Lokalitetskode: + K-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Eng-Byg, Stikkløs Kilebæger, Sand-Siv, Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 183, 281a, 407, 420, 421, 429, 464, 544, 545, 904, 1059

27/26 Sydfanø

Af praktiske årsager er Fanø tildelt to områdenumre, nemlig 27/25 og 27/26. Samlede fremstillinger om naturforholdene på Fanø findes i Pedersen (1953, 1971, 1983). En særlig fortegnelse over øens Mælkebøttearter findes i Pedersen (1971, 1983). En fortegnelse over adventive, ikke-naturaliserede arter er opført i Pedersen (1983). Floralister over mosser, laver, svampe og alger for øen som helhed er samlet i Wolff (1983).

27/26-1. Havside Bjerge, Skifterne og Flodster.

Området mellem Mosdal Bjerg i syd og Fanø Klitplantage (lok. 27/25-12) i nord, Havside Bjerge i øst og sandstranden i vest er det mest uberørte på Fanø. Det rummer alle vegetationstyper ved klitdannelse i Vestjylland. Havside Bjerge, der er øens højeste klitrække med højder op til 23 m, fortsætter mod nord på langs af øen som en rygrad og er præget af meget dybe vind-brud. Navnet fortæller om, hvor en tidligere kystlinie lå. Herfra er øen ved vand- og vindaflejring vokset mod vest først i form af en strandflade, der som en bred lavning blev begrænset af en ny, ikke navngiven klitrække langs en nydannet og med tiden stabiliseret kystlinie. Lavningen, kaldet Skifterne, er siden blevet meget påvirket af sandflugt og fremstår i dag med en mosaik af mindre klitter, dæmpede eller ofte med små vindbrud, og temporære klitsøer. Havside Bjerge og Skifterne er på grund af udvaskning beklædt med tydelig zoneret gråklit-, klithede-, ekstremfattigkær- og klitsøvegetation. Zoneringen opstår som følge af afstandsforskelle til grundvandet.

Denne dannelsescyklus er forløbet på ny og endnu en lavning, lokalt kaldet Flodster, med tilhørende havklit er dannet vest for Skifterne. Flodster er en ca. 6 km lavning og strækker sig fra det småkuperede Revlingklitområde ved Sandflod Hede (lok. 27/25-11) til udløbet ved Sønderho Strand (lok. 27/26-2). På grund af høj fugtighed og den endnu ikke fremskredne udvaskning rummer Flodster artsrig klitengsvegetation. Som følge af tiltagende forsumpning og forsuring er de lavere midterpartier gennem de senere år groet til med Tagrør. Klitengen går i vest over i grønklit, der beklæder havklittens læside. På vindsiden forekommer hvidklit og især mod syd veludviklet forklit. Mod nord mangler disse som følge af vinterstormenes erosion. Der er planer om at indhegne og afgræsse i alt fald dele af Skifterne.

Vegetationsforholdene i for- og havklit er behandlet i Pedersen (1947), mens forholdene for hele området er beskrevet i Peder-sen (1953, 1983).

Bevaring: Det er af stor botanisk og geologisk betydning, at det enestående, uberørte naturområde Havside Bjerge, Skifterne og Flodster bevares til belysning af den dynamik, der har skabt Fanø. Det er derfor ønskeligt, at tilplantning undlades, at indvækst af selvsåede træer og det opsatte hegn fjernes, at tilførsel af næringsstoffer ikke finder sted, at græsning forhindres, og at afvanding undgås. Havside Bjerge, Skifterne og Flodster er fredet 1985.

Vegetationstyper: Klit, grønklit, rørskov, sø, fattigkær, ekstrem-fattigkær, hede

Højere planter:

1990: Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Fin Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Festgræs, Alm. Firling, Fløjlsgræs, Mangebloomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Havtorn, Hedelyng, Hjertelæbe(x), Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Fåblomstret Kogleaks, Kongebregne(x), Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand (klitformen var. *crassifolius*), Smalbladet Kæruld, Klit-Limurt, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Kær-Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Sand-Siv, Gul Snerre (klitformen), Kær-Snerre (ssp. *elongatum* og ssp. *palustre*), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Høst-Star, Klit-Star, Nikkende Star, Sand-Star, Toradet Star, Bidende Stenurt, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel (ssp. *arenaria*), Sværtelvæld, Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Alm.

Torskemund, Tranebær, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Tusindfrø, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol, Hunde-Viol (var. *dunensis*), Engelsk Visse
1988: Alm. Akeleje, Liden Andemad, Liden Blærerod, Slank Blærerod, Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Dusk-Fredløs, Mark-Frytle, Hejrenæb (kystformen), Sand-Hjælme, Østersø-Hjælme, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Kambregne, Hare-Kløver, Klit-Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Sølv-Potentil, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Alm. Skjolddrager, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Roset-Springklap, Klit-Stedmoderblomst, Blød Storkenæb, Strandarve, Alm. Syre, Smalbladet Timian, Kær-Trehage, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*), Eng-Viol, Læge-Ærenpris
1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Alm. Brandbæger (var. *denticulatus*), Vår-Brandbæger, Alm. Brandbæger (var. *denticulatus*) x Vår-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Smalbladet Dunhammer, Engkarse, Klokke-Ensian, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Kær-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Gul Frøstjerne, Vår-Gæslingeblomst, Hestehale, Firehannet Hønsetarm, Vild Hør, Gul Kløver, Knudearve, Flydende Kogleaks, Plettet Kongepen, Hybrid-Kvik, Strand-Kvik, Stiv Kvik, Leverurt, Kær-Mangeløv, Alm. Månerude, Klit-Natlys, Bittersød Natskygge, Bakke-Nellike, Femhannet Pil, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknop, Knold-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Sand-Rottehale, Rundbælg (var. *langei*), Dværg-Siv, Fin Siv, Liden Skjaller, Stor Skjaller, Sump-Snerre, Blågrøn Star, Strandsennep (ssp. *maritima*), Svømmende Sumpskærm, Ager-Svinemælk (klitformen), Strandbo, Manna-Sødgræs, Liden Ulvefod, Svømmende Vandaks, Muse-Vikke (klitformen), Mark Ærenpris, Smalbladet Ærenpris

Lokalitetskode: ++ H-V I s

Botanisk vurdering:

Skifterne og Flodster er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Grønklit og ekstremfattigkær, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Hjertelæbe(x), Kongebregne(x)

2. Sjældnere planter: Slank Blærerod, Fin Bunke, Festgræs, Kær-Fladbælg, Gul Frøstjerne, Firehannet Hønsetarm, Kambregne, Flydende Kogleaks, Plettet Kongepen, Stiv Kvik, Klit-Limurt, Klit-Natlys, Spyd-Pil, Fin Siv, Klit-Siv, Sand-Siv, Liden Snerre, Klit-Star, Svømmende Sumpskærm, Mangestænglet Sumpstrå, Liden Ulvefod, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*)

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Månerude, Knold-Ranunkel

Skifterne rummer Danmarks største bestand af Hjertelæbe(x) stedvis med betydelig individtæthed.

Kilder: 100, 123, 138, 302, 405, 407, 415, 421, 429, 466, 509, 904, 985, 1056, 1163, 1228, 1384

27/26-2. Sønderho Strand.

Den meget brede forstrand på Sønderho Strand rummer enkelte, lave forklitter, der efterfølges af en lav klitrække bevokset med hvidklitvegetation. Parallelt med klitrækken går ferskvandsafløbet fra Flodster (lok. 27/26-1) over en strækning på ca. 1. km. Området syd for opkørslen fra stranden er nydannet med aflejringer af skalsand. Afløbet kranses af tæt rørskov domineret af Tagrør omgivet af enge med lavtvoksende strandengs-, grønklit- og klitvegetation. I vegetationen indgår flere, karakteristiske og sjældnere arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige grønklitvegetation ved Sønderho Strand bevares. Sønderho Strand er fredet 1985.

Vegetationstyper: Klit, grønklit, sø

Højere planter:

1990: Skov-Angelik, Engelskgræs, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Følfod, Gråris, Vestlig Maj-Gøgeurt, Havtorn, Hestehale, Sump-Hullæbe, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Strand-Krageklo, Kvan, Alm. Kvik, Hybrid-Kvik, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand (klitformen var. *crassifolius*), Klit-Kællingetand, Leverurt, Marehalm, Vand-Mynte, Øret Pil, Gåse-Potentil, Blågrøn Rapgræs, Rynket Rose, Mark-Rødtop, Sand-Siv, Stor Skjaller, Gærde-Snerle, Gul Snerre, Blågrøn Star, Fjernakset Star, Sand-Star, Sylt-Star, Strandsennep (ssp. *maritima*), Ager-Svinemælk (klitformen), Sværtevæld, Høj Sødgræs, Tagrør, Ager-Tidsel (var. *horridus*), Trævlekrone, Strand-Tusindgylden, Vandnavle, Muse-Vikke (klitformen), Rank Vinterkarse(x), Spids Øjentrøst

1988: Kors-Andemad, Liden Andemad, Asparges, Bitter Bakkestjerne, Alm. Baldrian, Liden Blærerod, Slank Blærerod, Vår-Brandbæger, Alm. Brunelle, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Sump-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Mark-Frytle, Frøbid, Gul Frøstjerne, Kær-Galtetand, Giftyde, Vellugtende Gulaks, Skov-Hanekro, Harril, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Gul Iris, Kamgræs, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Kragefod, Strand-Krageklo, Klit-Kvik, Strand-Malurt, Alm. Markarve, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Bittersød Natskygge, Bakke-Nellike, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Sand-Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Rejnfan, Revling, Rundbælg (var. *langei*), Rødknæ, Alm. Røllike, Sandkryb, Glanskapslet Siv (var. *litoralis*), Klit-Siv, Klæg-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Spidsblomstret Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Tue-Siv, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Burre-Snerre, Kær-Snerre (ssp. *elongata*), Sodaurt, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandgåsefod, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel (ssp. *arenaria*, ssp. *litoralis* og ssp. *rubra*), Kær-Svovlrod, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Krans-Tusindblad, Liden Tusindgylden, Spinkel Vandaks, Svømmende Vandaks, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*)

1987: Strandkål

1900-1979: Strand-Bede, Strand-Hornskulpe(o), Strand-Kamille, Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Stiv Kvik, Klit-Natlys(o), Spæd Pindsvineknop, Høst-Star, Vandkrans

Lokalitetskode: +++ K-V I s

Botanisk vurdering:

Sønderho Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Grønklit, på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Rank Vinterkarse(x)

2. Sjældnere planter: Gul Frøstjerne, Vestlig Maj-Gøgeurt, Stiv Kvik, Sand-Pileurt, Klit-Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Strandkål, Krans-Tusindblad, Mose-Vintergrøn (klitformen var. *maritima*)

Kilder: 100, 123, 164, 204, 210, 211, 218, 405, 406, 407, 415, 416, 418, 421, 429, 466, 478, 643, 904, 1060, 1384

27/26-3. Kysten langs Albuen og Fuglekøjerne.

Vaden i Albuen har i træktiden stor betydning som raste- og fourageringssted for andefugle og knortegæs, hvilket førte til anlæggelse af fire såkaldte Fuglekøjer. De tre er fortsat bevarede og er omgivet af plantet løvskov fortrinsvis af Rød-El. En fuglekøje består af en cirkulær sø forsynet med sidekanaler, der ender i ruser. Fangsten blev forbudt i 1930'erne. Løvskovene omkring Fuglekøjerne rummer mange skovplanter, der er enten usædvanlige for Fanø eller i visse tilfælde kun forekommer her. Mange af disse arter er indslæbt med fugle eller foder. Den midterste køje er den botanisk mest interessante.

Marskdannelsen langs kysten er forlængst ophørt, og en kraftig rørskov breder sig ind over de gamle marskenge, hvis lerlag er iblandet striber af flyvesand.

Sydvest for Fuglekøjerne ligger Sønderho Hede. Ændringer i vegetationszonerung fra høslæteng over ferskvandseng til klitfod er beskrevet i Pedersen (1983).

Bevaring: Sønderho Hede er fredet 1964. Fuglekøjerne med deres omgivelser er fredet 1985. Vaderne og engene langs Albuen er udlagt til vildtreservat.

Vegetationstyper: Strandeng, fugtig løvskov, vandhul, hede

Højere planter:

1988: Benbræk, Smalbladet Kæruld, Klit(?) -Limurt

1900-1979: Strand-Annelgræs, Høst-Borst (var. *salinus*), Knoldet Brunrod, Dværg-Bændeltang, Smalbladet Bændeltang, Mose-Bølle, Djævelsbid, Glat Dueurt, Rød-El, Tredelt Egebjerg, Firkløft(o), Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Guldblomme, Haremad, Harril, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Drue-Hyld, Kamgræs, Katteskæg, Klokkelyng, Læge-Kokleare, Stor Konval, Kvalkved, Klit-Kællingetand, Smalbladet Kællingetand, Liljekonval, Linnæa(o), Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Spæd Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Krybende Pil, Liggende Potentil, Dag-Pragtstjerne, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, *Rubus atrichantherus*, *Rubus insularis*, *Rubus laciniatus*, *Rubus nessensis*, *Rubus radula*, Mark-Rødtop, Nyse-Røllike, Aksel-Røn, Alm. Røn, Skov-Salat, Salturt, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Alm. Star, Blære-Star, Hirse-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Stiv Star, Stikkelsbær, Enskættet Sumpstrå, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Strand-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Tørst, Vadegræs, Vandpest, Smalbladet Vandstjerne, Stilkfrugtet Vandstjerne, Storfrugtet Vandstjerne, Strand-Vejbred, Vibefedt, Kirtel-Øjentrøst, Spids Øjentrøst, Svensk Øjentrøst

Lokalitetskode: + K-Sv-V-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Kællingetand, Spæd Mælkeurt

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 122, 123, 138, 163, 211, 407, 411, 415, 417, 420, 421, 423, 468, 595, 641, 904, 1156

27/26-4. Sønderho.

Sønderho ligger på østsiden af Fanø i læ af sydspidsen Krogsand (lok. 27/26-5). Bebyggelsen er lav og omgivet af haver, der i stor udstrækning er omgivet af Bukketornshegn.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1981: Kantet(?) Dueurt

1900-1979: Soløje-Alant (nær bebyggelse), Enårig Bingelurt, Bukketorn, Ris-Dueurt, Kirtlet Dueurt, Rosen-Dueurt, Sump-Fladstjerne, Enbo Galdebær, Tvebo Galdebær, Grøn Gåsefod, Gold Hejre, Humle, Håret Kortstråle, Kirtel-Kortstråle, Klit-Kvik, Gærde-Kørvel, Eng-Mynte (nær bebyggelse), *Rubus laciniatus*, *Rubus plicatus*, *Rubus vestitus*, Spidsblomstret Siv, By-Skræppe, Tandet Sødgræs, Vedbend-Vandranunkel, Vedbend-Ærenpris (ssp. *lucorum*)

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 100, 199, 218, 407, 421, 904

27/26-5. Hønen og Krogsand.

Hønen ligger mellem Sønderho (lok. 27/26-4) og den sydlige spids, Krogsand, og har marin oprindelse. Her forekommer marskenge med en veludviklet Vadegræsslikvade. Engene er gennemsat af render og loer og rummer saltpander og fugtlavninger. Området, der tidligere har været græsset, er et typisk, særdeles overskueligt og let tilgængeligt sted, hvor der nu foregår landvinding ved naturlig slikaflejring. Sådanne steder er sjældne ved Vadehavet. Efter græsningens ophør breder Tagrør sig kraftigt fra Sønderhosiden.

Krogsand står med en stejl, eroderet klit ud mod den skalprægede strand og er truet af et gennembrud ved roden. I vest afgrænses hele området af klitrækker med Låddenbjerg på 19 m som det højeste.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den naturlige strandengsvegetation på Hønen bevares. Det er derfor ønskeligt, at en afhøstning af Tagrør finder sted. På Hønen er af Fanø kommune indført forbud mod plukning af Tæt blomstret Hindebæger. Hønen og Krogsand er fredet 1966.

Vegetationstyper: Strandeng, grønklit, klit, strand

Højere planter:

1988: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Bukketorn, Døvnælde, Engelskgræs (ssp. *maritima*), Alm. Engelsød, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Enbo Galdebær, Skov-Hanekro, Harril, Hedelyng, Blød Hejre, Tæt blomstret Hindebæger(x), Vingefrøet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Østersø-Hjælme, Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Lugtløs Kamille, Stikløs Kilebæger, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Flerårig Knavel, Hybrid-Kvik, Smalbladet Kællingetand, Klit-Limurt, Strand-Malurt, Strand-Mælde, Klit-Natlys, Gåse-Potentil, Blågrøn Rapgræs, Revling, Rynket Rose, Rødknæ, Salturt, Sandkryb, Sandskæg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Fjernakset Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Strandarve, Strandgåsefod, Ager-Svinemælk (var. *horridus*), Ager-Svinemælk

(var. uliginosus), Rød Svingel (ssp. litoralis, ssp. pruinosa og ssp. rubra), Alm. Syre, Tagrør, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Strand-Trehage, Vadegræs, Strand-Vejbred, Muse-Vikke (klitformen), Hunde-Viol (var. dunensis)

1900-1979: Smalbladet Hareøre, Liggende Hejre, Stilket Kilebæger, Jordbær-Kløver, Rødtop, Liden Snerre, Spidshale, Udspilet Star

Lokalitetskode: ++ K-H I r-s

Botanisk vurdering:

Hønen er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturlig dannet strandeng med artsrig vegetation.

2. Sjældnere planter: Smalbladet Hareøre, Stilket Kilebæger, Stilkløs Kilebæger, Smalbladet Kællingetand, Klit-Limurt, Klit-Natlys, Liden Snerre, Spidshale

3. Lokalt sjældnere planter: Tæt blomstret Hindebæger(x)

Kilder: 100, 123, 215, 366, 407, 413, 421, 466, 545, 904, 1055, 1156

27/26-6. Keldsand (= Kilsand) og Trinden.

Keldsand og Trinden er højsande. Et højsande opstår i grænseområder mellem kyststrøm og ebbestrøm, idet der især under storm aflejres sand. Det kan overskylles ved stormflod om sommeren og er derfor vegetationsløs. Visse år opstår små sommerklitter i forbindelse med vrægt. Vegetationsforholdene er omtalt i Pedersen (1980).

Vegetationstyper: Højsande

Højere planter:

1986: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Engelskgræs, Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Østersø-Hjælme, Kryb-Hvene, Kiddike, Stilket Kilebæger, Strand-Kogleaks, Alm. Kvik, Hybrid-Kvik, Klit-Kvik, Stiv Kvik, Strand-Kvik, Strand-Malurt, Marehalm, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Bleg Pileurt, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Alm. Salturt, Kortakset Salturt, Kortakset Salturt, Sandkryb, Sodaurt, Strandarve, Strandsennep (ssp. maritima), Strandgåsefod, Ager-Svinemælk, Rød Svingel (ssp. litoralis), Tagrør, Strand-Trehage, Vadegræs (*Spartina anglica*), Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stilket Kilebæger, Stiv Kvik

Kilder: 420, 423, 426, 429, 491, 904

27/27 Manø

27/27-1. Manø = Mandø.

Den 6.600 ha store vadehavsø Manø er i lighed med Fanø (lok. 27/25 og 27/26) og Rømmø (bind 4. Sønderjyllands Amt: lok. 50/1) af marin oprindelse. Manø By ligger beskyttet bag den op til 12 m høje, halvcirkelformede klitrække. På store dele af øen er rejst dige for at forhindre tidevandet i at overskylle de lavtliggende arealer, der anvendes til opdyrkning eller græsning. Kun de uberørte strandengsområder uden for digerne rummer naturlig vegetation af betydning. Dette er et af de få steder i Vadehavet, hvor dannelse af nymarsk foregår naturligt. Manø's naturforhold er beskrevet i Warming (1906) og i Pedersen (1953, 1983).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de uberørte strandengsområder på Manø bevares.

Vegetationstyper: Klit, strandeng, mark, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Soløje-Alant (dyrket), Strand-Annelgræs, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Liden Burre, Dværg-Bændeltang, Smalbladet Bændeltang, Lådden Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Eng-Ensian, Græsbladet Fladstjerne, Hvidmelet Gåsefod, Skov-Hanekro, Alm. Sct. Hansurt, Smalbladet Hareøre, Harril, Blød Hejre, Liggende Hejre, Hejrenæb (klitformen), Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Hjertegræs, Østersø-Hjælme, Alm. Hundegræs, Hundepersille, Alm. Hvene, Stortoppet(?) Hvene, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Firehannet Hønsetarm, Storblomstret Hønsetarm, Vild Hør, Skive-Kamille, Vellugtende Kamille, Alm. Katost, Rundbladet Katost, Stilkløs Kilebæger, Ensidig Klokke, Liden Klokke, Fin Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver (klitformen var. maritimum), Knudarve, Blågrøn Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Strand-Kogleaks, Mark(?) -Krageklo, Strand-Krageklo, Krumhals, Alm. Kvik, Klit-Kvik, Stiv Kvik, Klit-Kællingetand, Smalbladet Kællingetand, Klit-Limurt, Lucerne, Strand-Mandstro, Strand-Malurt, Alm. Mangeløv, Strand-Mælde, Sølv-Mælde(o), Alm. Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Sort Natskygge, Bakke-Nellike, Liden Nælde, Krybende Pil, Bleg Pileurt, Fersken-Pileurt, Liden Pileurt, Sand-Pileurt, Vej-Pileurt, Lav Ranunkel, Stivhåret Ranunkel, Rejnfan, Rynket Rose, Rundbælg (klitformen var. langei), Rødknæ, Alm. Røllike, Salturt, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Slangetunge, Gærde-Snerle, Hvid Snerre, Liden Snerre, Spidshale, Fjernakset Star, Sand-Star, Udspilet Star, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Klit-Stedmoderblomst, Strandsennep (ssp. maritima), Ager-Svinemælk, Ru Svinemælk, Tagrør, Ager-Tidsel, Alm. Torskemund, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Alm. Ulvefod(o), Liden Ulvefod(o), Vadegræs (mest *Spartina anglica*), Glat Vejbred, Finbladet Vejsennep, Rank Vejsennep, Langbladet Ærenpris

Floralister findes i Pedersen (1953, 1983).

Lokalitetskode: +++ K-B I r

Botanisk vurdering:

Manø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturlig dannet strandeng med artsrig vegetation.

2. Sjældnere arter: Liden Snerre

Kilder: 128, 164, 210, 211, 214, 215, 218, 221, 222, 224, 302, 406, 407, 410, 411, 415, 423, 429, 454, 545, 546, 579, 749

27/28 Vester Vedsted

27/28-1. Hillerup Enge.

Hillerup Enge mellem stenalderhavets kystlinie og havdiget er flade og afvandede. De anvendes til høslæt, permanent græsning eller opdyrkning og gødskes derfor. Langs indersiden af havdiget ligger digekanalene, der sammen med sidekanalerne afvander de lave enge. Vegetationen i disse kanalsystemer domineres af Tagrør og Rørgræs. Et enkelt sted optræder Kребseklo i mængder og dækker vandoverfladen. Langs ydersiden af havdiget ligger græssede, ugødskede strandenge, hvor marskdannelse fortsat finder sted. Losystemer, fugtlavninger og saltpander er fremtrædende i engene, ligesom slikvader er veludviklede langs kysten.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at strandengsvegetationen på Hillerup Enge bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, og at tilførsel af kunstgødning undgås.

Vegetationstyper: Strandeng, eng, mark

Højere planter:

1990: Kors-Andemad, Liden Andemad, Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Høst-Borst, Eng-Byg, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Harril, Tæt blomstret Hindebæger, Vingefrøet Hindeknæ, Kødet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Kребseklo, Alm. Kvik, Stiv Kvik, Strand-Malurt, Spyd-Mælde, Bredbladet Mærke, Vand-Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Alm. Rajgræs, Nyse-Røllike, Salturt, Sandkryb, Glanskapslet Siv, Strandgåsefod, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Manna-Sødgræs, Ager-Tidse, Strand-Trehage, Vadegræs, Butbladet Vandaks, Vandpest, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K-E-B I r-s

Botanisk vurdering:

Hillerup Enge er henført til kategori I på grund af I-biotop: Vidtstrakte strandenge.

2. Sjældnere planter: Eng-Byg, Kребseklo, Stiv Kvik

Kilder: 207, 1157, 1378, 1384, 1385

27/28-2. Farup.

Farup Kirke er hvidkalket. Kronen på kampestensdiget har slået rabat, og siderne er rensat. Langs indersiden står en række træer. På stenflader og på træstammer sidder mange epilitiske og epifytiske mosser og laver.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1990: Ahorn, Ask, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Skov-Elm, Fløjlsgræs, Alm. Fuglegræs, Hvidmelet Gåsefod, Alm. Hundegræs, Alm. Hvede, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Alm. Hønsetarm, Hvid-Kløver, Alm. Kvik, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Alm. Rajgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rød Svingel, Lancet-Vejbred

Lokalitetskode: + B II r

Kilder: 1343, 1384

27/28-3. Vestersø.

Vestersø er omgivet af tæt rørskov domineret af Tagrør tillige med Stiv Star og Alm. Sumpstrå. Bunden i den brunvandede sø er dækket af lag af dynd og er vegetationsløs.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1980: Mose-Bunke, Dusk-Fredløs, Gul Frøstjerne, Eng-Kabbeleje, Bredbladet Mærke, Lav Ranunkel, Eng-Rævehale, Kær-Snerre, Stiv Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Trævlekrone

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Gul Frøstjerne

Kilder: 317, 986, 987

27/28-4. Kammerslusen = Ribe Kammersluse.

Kammerslusen er opført i havdiget ved Ribe Ås udløb i Vadehavet og regulerer vandstanden i åen. Uden for slusen ligger vidtstrakte strandenge, der græsses af i første række får.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at den uforstyrrede strandengsvegetation ved Kammerslusen bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, og at tilførsel af kunstgødning undgås.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1990: Tæt Vandaks(x)

1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Bitter Bakkestjerne, Blæresmælde, Høst-Borst, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Eng-Byg, Engelskgræs, Alm. Firling, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Fløjlgræs, Harril, Tæt blomstret Hindebæger, Tornfrøet Hornblad, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Kamgræs, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Vellugtende Kamille, Stilket Kilebæger, Fin Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Læge-Kokleare, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kællingetand, Strand-Malurt, Alm. Markarve, Liden Museurt, Svine-Mælde, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Stivhåret Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Enårig Rapgræs, Rejnfan, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Salturt, Sandkryb, Lyse-Siv, Kruset Skræppe, Strandgåsefod, Rød

Svingel, Alm. Syre, Strand-Trehage, Krans-Tusindblad(o), Børste-Vandaks, Vandpest, Kredsbladet Vandranunkel, Strand-Vandranunkel(o), Fliget Vejbred, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Rank Vinterkarse(x), Mark-Ærenpris

Lokalitetskode: + K I r-s

Botanisk vurdering:

Strandengene ved Kammerslusen er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Sammenhængende strandengsområde af anselig størrelse og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Tæt Vandaks(x), Rank Vinterkarse(x)

2. Sjældnere planter: Eng-Byg, Stilket Kilebæger

Syd for Kammerslusen blev i 1931 fundet en plante, der først blev henført til Eng-Byg. Den blev siden ombestemt til Strand-Byg (Ingerslev 1947). Botanisk Museum råder ikke over belæg-get af planten. Det har således ikke været muligt at få bekræftet bestemmelsen.

Kilder: 258, 319, 423, 478, 718, 904, 1036

27/28-5. Ribe Holme.

Den ca. 170 ha store Ribe Holme er omgivet af en afsnøret slyngning på Ribe Å (lok. 27/28-6). Den sydlige del af holmen er udlagt til græsningsarealer, mens den nordlige opdyrkes. I slyngningen optræder rørskov domineret af Tagrør

Bevaring: Ribe Holme er fredet 1978.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, mark

Højere planter:

1980: Alm. Baldrian, Draphavre, Sump-Forglemmigej, Eng-Kabbeleje, Bredbladet Mærke, Dynd-Padderok, Rejnfan, Rørgræs, Vejbred-Skeblad, Alm. Star, Høj Sødgræs, Tagrør, Aks-Tusindblad, Bændel-Vandaks, Langbladet Vandaks, Vandpeberrod, Alm. Vandranunkel

1900-1979: Strand-Asters, Eng-Forglemmigej, Kryb-Hvene, Kalmus, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Smalbladet Kællingetand, Dynd-Padderok, Pilblad(o), Sandkryb, Glanskapslet Siv, Nikkende Star, Alm. Sumpstrå, Strand-Trehage, Vandpest, Gul Åkande

Lokalitetskode: + V-E-B

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Kællingetand, Bændel-Vandaks

Kilder: 122, 123, 277, 319, 443, 468, 545, 579, 986

27/28-6. Ribe Å, nedre løb.

Dele af det nedre løb af Ribe Å er rettet ud. Ved udretning er de gamle slyngninger efterladt som vandfyldte grave som det kan ses ved Ribe Holme (lok. 27/28-5). Vandet ret svagt belastet. Flere tilførende grøfter har i alt fald tidligere rummet sjældne arter af Vandaks.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad, Liden Andemad, Brudelys(o), Vandpeber-Bækarve(o), Eng-Forglemmigej, Tornløs Hornblad(o), Kalmus, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Pilblad(o), Vejbred-Skeblad, Nikkende Star, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs, Tagrør, Bændel-Vandaks(o), Glinsende Vandaks x Langbladet Vandaks(o), Hårfin Vandaks(o), Hårfin Vandaks x Bændel-Vandaks(o), Rødlig Vandaks(o), Vandkrans

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 12, 211, 319, 424

27/28-7. Sønder Farup.

Om sammensætningen af den 66 ha store, privatejede Sønder Farup Bjergplantage foreligger botaniske oplysninger ikke. Nord for plantagen ligger en lille sø, der på alle sider kranses af tæt pilekrat. Langs bredderne står bræmmer af rørskov.

Vædderkær rummer en mindre, åben, kunstigt anlagt vandhul omgivet af fattigkær, der nu er uden græsning.

Vegetationstyper: Skov, fattigkær, vandhul

Højere planter:

1980: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Græsbladet Fladstjerne, Alm. Fredløs, Hoved-Frytle, Mark-Frytle, Kær-Galtetand, Gifttyde, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Kryb-Hvene, Alm. Hyld, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Mangeløv, Ager-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Pors, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Spidskapslet Star, Alm. Sumpstrå, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol

Lokalitetskode: + S-V-E

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere arter: Maj-Gøgeurt

Kilder: 161, 986

27/28-8. Vester Vedsted Enge.

Ved foden af bakkeøen ved Vester Vedsted (lok. 27/28-9) ligger marint forland dækket af strandengsvegetation. De indre enge er beskyttet mod Vadehavet af et havdige.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Harril, Kødets Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Stilket Kilebæger, Stikløs Kilebæger, Læge-Kokleare, Stiv Kvik, Spyd-Mælde, Mark-Rødtop, Salturt, Strandgåsefod, Vadegræs, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stilket Kilebæger, Stikløs Kilebæger, Stiv Kvik

Kilder: 211, 224, 423, 454, 749

27/28-9. Vester Vedsted.

Vester Vedsted ligger på bakkeøen, der kiler sig frem mod Vadehavet mellem engene omkring Ribe Å (lok. 27/28-6) og Sønderenge nord for Råhede. Jordbunden består af sandet moræne samt smeltevandssand og -grus, der stedvis overlejres af flyvesand.

Vegetationstyper: Klit, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bruskbæger(o), Sand-Hjælme, Klit-Limurt(o), Klatrende Lærkespore, Marehalm

Laver:

1900-1979: Stereocaulon evolutum(o)

Lokalitetskode: + H-S III r-s

Kilder: 6, 204, 410, 454

27/28-10. Vester Vedsted Bjergplantage.

Om sammensætningen af den 29 ha store, privatejede Vester Vedsted Bjergplantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Rubus gratus, Rubus laciniatus

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 904

27/28-11. Trækær Plantage = Trekjær Plantage.

Om sammensætningen af den 29 ha store, privatejede Trækær Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

27/29 Kavslund Mose

27/29-1. Hedegård.

Ved Hedegård ligger mindre egekrat, der ifølge Gram, Jørgensen og Køie (1944) "består mest af spredte Egebuske i en kreatur-fenne med Nardus-Calluna (Katteskæg-Hedelyng) vegetation, men der findes ogsaa smaa, samlede Partier af indtil 6 m høje Stilkege".

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Engriflet Hvidtjørn, Katteskæg, Sur-Kirsebær, Alm. Røn, Alm. Syre, Krat-Viol

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144

27/29-2. Ørnsø.

Ørnsø er delvis afvandet. Dele af den tidligere søbund er udlagt til permanente græsarealer. Endnu eksisterer mindre, vandfyldte lavninger omgivet af rørskove med Tagrør. Søområdet omgives af dyrkede marker. Før afvandingen rummede søen lobeliesøvegetation med flere, meget sjældne arter. En beskrivelse af forholdene i Ørnsø omkring 1920 findes i Larsen (1920).

Vegetationstyper: Rørskov, vandhul, sø(o)

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Engkarse, Sump-Forglemmigej, Vellugtende Gulaks, Kryb-Hvene, Kamgræs, Smalbladet Kæruld, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Vejbred Skeblad, Kær-Snerre, Hare-Star, Tagrør, Vandaks, Vandnavle, Glat Ærenpris, Smalbladet Ærenpris
1900-1979: Bitterblad(+), Sortgrøn Brasenføde(+) (senest set 1895), Vandpeber-Bækarve (senest set 1892)(+), Korsarve (senest set 1892)(+), Sylblad (senest set 1896)(+), Vandranke(+)
Se endvidere udførlig floraliste i Larsen (1920).

Lokalitetskode: +++ V-E III r-s

Botanisk vurdering:

Ørnsø var Bitterblads eneste, kendte findested i Norden.

Kilder: 156, 165, 245, 318, 319, 353, 354, 409, 478, 578, 986, 987, 1394

27/29-3. Tved Å.

Nord for den regulerede Tved Å, der har udløb i Ribe Å (lok. 27/28-6) ved Ribe (lok. 27/30-1), ligger mindre engområder med rigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Vandløb, rigkær

Højere planter:

1980: Blåtop, Mose-Bunke, Mark-Frytle, Gifttyde, Alm. Mjødurt, Lyse-Siv, Alm. Star, Tagrør, Kær-Tidse, Trævlekrone, Vandpeberrod
1900-1979: Tornløs Hornblad (senest set 1884)(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 264, 347, 986

27/29-4. Haslund Krat = Horslund Krat.

Den 64 ha store partsskov, Haslund Krat, er tilnærmelsesvis hesteskoformet. Krattet ligger isoleret mellem Hjortvad Ådal og Fæsted Mose (lok. 27/29-5). Denne utilgængelighed er formodentlig årsagen til, at krattet fortsat er bevaret. I sammen-sætningen indgår betydelige bevoksninger af lavstammede egetræer iblandet Bævreasp, Pil og Tørst. Dele af krattet har været benyttet til græsning, mens andre fortsat græsses.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskovspar-tierne i Haslund Krat bevares. Det er derfor ønskeligt, at krattet friholdes normal skovdrift. Haslund Krat er fredet 1939.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Draphavre, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Vinter-Eg, Ene, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Kantet Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Møjblomst, Bidende Ranunkel, Rubus gratus, Rubus nessensis, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Bakke-Star(o), Pille-Star, Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Lancet-Vejbred, Krat-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: Leucobryum glaucum, Scleropodium purum

Svampe:

1900-1979: Auricularia auricula-judae, Ascobolus sacchariferus

Lokalitetskode: ++ S I r

Botanisk vurdering:

Haslund Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Kilder: 44, 54, 122, 123, 144, 161, 403, 468, 717, 904

27/29-5. Fæsted Mose.

Hovedparten af Fæsted Mose er afvandet og opdyrket. Dværg-buskvegetation domineret af Hedelyng optræder kun sparsomt. Fugtigere partier domineres af Klokkelyng eller græsvegetation bestående af Blåtop eller stedvis Bølget Bunke. Ubenyttede dele gror til med pilekrat. I Langskifter forekommer tørvegrave med oprindelig fattigkærvegetation.

Bevaring: 36 ha af Langskifter er fredet 1981.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov, eng, mark

Højere planter:

1982: Tvebo(?) Baldrian, Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Cypressmos, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Guldblomme, Hedelyng, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Øret Pil, Poppel, Pors, Rødknæ, Alm. Røn, Knæbøjet Rævehale, Knop-Siv, Hirse-Star, Rød Svingel, Tormentil
1980: Tue-Kogleaks, Pors, Revling, Bjerg-Rørhvene, Lyse-Siv, Tranebær
1900-1979: Blåmunke, Alm. Brunelle, Alm. Eg, Alm. Firling, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Kragefod, Sump-Kællingetand, Hede-Melbærris(o), Kugle-Museurt(o), Hvid Næbfrø(o), Hvid Okseøje, Smuk Perikon, Bidende Ranunkel, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Børste-Siv, Liden Siv, Lyng-Snerre, Liden Soldug, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Trævlekrone,

Tyttebær, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle, Engelsk Visse, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Lyng-Øjentrøst

Lokalitetskode: ++ V-E-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 123, 468, 470, 986, 1130

27/30 Ribe

27/30-1. Ribe.

Ribe er Danmarks ældste købstad beliggende på holme og ban-ker ved Ribe Å (lok. 27/30-2). Allerede i forhistorisk tid har stedet været bebygget. Ved nedrivning af ældre huse efterlades tomter, hvor antropochore arter kan vinde indpas i en årrække for siden at forsvinde, når voksestedet ændres.

Vegetationstyper: Bebyggelse, ruderat

Højere planter:

1900-1979: Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Vand-Brandbæger, Vand-Brandbæger (ssp. barbareaefolius), Rosen-Dueurt, Gul Fladbælg, Alm. Fredløs, Enbo Galdebær, Tvebo Galdebær, Galnebær(o), Kær-Guldkarse, Alm. Guldstjerne, Skov-Hanekro, Vand-Klaseskærm, Alm. Mjødurt, Vand-Pileurt, Stortoppet Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Sisymbrium wolgense, Liden Skjaller, Stor Skjaller, By-Skræppe, Kruket Skræppe, Alm. Svinemælk, Storfrugtet Vandstjerne, Rank Vinterkarse, Tandet Vårsalat(o)

Svampe:

1900-1979: Auricularia auricula-judae, Hypocreopsis lichenoides

Lokalitetskode: + B III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Vand-Klaseskærm, By-Skræppe

Kilder: 163, 169, 191, 224, 267, 278, 292, 442, 450, 583, 749

27/30-2. Ribe Ådal.

Langs Ribe Å findes der på strækningen mellem Ribe (lok. 27/30-1) og Varming (lok. 27/30-6) rørskove, lave enge, vældprægede områder og permanente græsarealer. Ubenyttede områder gror til med pilekrat, Vandet i åen er lettere til stærkere belastet.

Vegetationstyper: Vandløb, rørskov, væld, eng, fugtig løvskov

Højere planter:

1980: Ask, Alm. Baldrian, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Bukkeblad, Mose-Bunke, Lådden Dueurt, Rød-El, Engkarse, Festgræs, Kær-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Gul Frøstjerne, Gifttyde, Kryb-Hvene, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Ager-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Pil, Enkelt Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rottehale, Eng-Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Gærde-Snerle, Kær-Snerre, Alm. Star, Blære-Star, Hare-Star, Næb-Star, Spidskapslet Star, Stjerne-Star, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidse, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Vandnavle

Lokalitetskode: + V-E-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Festgræs, Kær-Fladbælg, Gul Frøstjerne

Kilder: 12, 986

27/30-3. Tange.

Tange Bakker ligger som en ø i Ribe Ådal (lok. 27/30-2). Jord-bunden i består af smeltevandssand og -grus samt flyvesand. Den østlige del er beklædt med lavtvoksende hedevegetation, mens den vestlige er tilplantet. Mod ådalen er der græssede enge og rørskove. Tange Sø ligger vest for bakkerne.

Bevaring: Af Tange Bakker er 62 ha fredet 1944 og 1968. Tange Sø er fredet 1979.

Vegetationstyper: Hede, klit, nåleskov, eng, rørskov, sø

Højere planter:

1982: Blåmunke, Bølget Bunke, Alm./Vinter-Eg, Engelskgræs, Hoved-Frytle, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Kattesæg, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Krybende Pil, Alm. Rajgræs, Fladstrået Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lyse-Siv, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Engelsk Visse
1980: Alm. Baldrian, Mose-Bunke, Fliget Brøndsel, Kær-Fladbælg, Eng-Forglemmigej, Gul Frøstjerne, Eng-Kabbeleje, Læge-Kulsukker, Alm. Mjødurt, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Kær-Snerre, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Trævlekrone
1900-1979: Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Flipkrave, Sump-Forglemmigej, Pengebladet Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Liden Fugleklo, Kær-Galtetand, Gifttyde, Gråris, Krybende Hestegræs, Alm. Hønsetarm, Kalmus, Vand-Klaseskærm, Klokkelyng, Fin Kløver, Hare-Kløver, Sø-Kogleaks, Sump-Kællingetand, Marehalm, Liden Museurt, Krans-Mynte, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Rubus laciniatus, Nyse-Røllike, Rørgræs, Sandskæg, Børste-Siv, Liden Siv, Spidsblomstret Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Alm. Skjolddrager,

Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Spergel, Blære-Star, Hare-Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Alm. Stedmoderblomst, Sværtøvæld, Høj Sødgræs, Tranebær, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Vandnavle, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

Mosser:

1900-1979: *Barbula fallax*, *Barbula hornschurchiana*, *Barbula unguiculata*, *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Campylopus pyriformis*, *Grimmia trichophylla*, *Hypnum cupressiforme*, *Hypnum jutlandicum*, *Lophocolea bidentata*, *Lophocolea heterophylla*, *Pellia epiphylla*, *Pohlia nutans*, *Ptilidium ciliare*, *Racomitrium ericoides*, *Scapania irrigua*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum imbricatum*, *Sphagnum subnitens*

Lokalitetskode: ++ H-E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fladbælg, Gul Frøstjerne, Vand-Klaseskærm, Spidsblomstret Siv

Kilder: 122, 123, 468, 470, 895, 904, 986, 1134

27/30-4. Varming Sø.

Varming Sø var i forrige århundrede en udvidelse på Ribe Å (lok. 27/30-2). Søen er nu afvandet. Vegetationen i den tidligere sø er beskrevet i Iversen (1929).

Vegetationstyper: Sø(o)

Højere planter:

1900-1979: Se floraliste i Iversen (1929).

Lokalitetskode: + (V) IV 0

Kilder: 259, 424, 987

27/30-5. Seem.

Nord for landevejen i udkanten af Seem har i alt fald tidligere ligget et sandet areal med flere, tilgroede vandhuller, der er opstået ved sand- eller grusgravning.

Vegetationstyper: Grusgrav

Højere planter:

1900-1979: Blåmunke, Alm. Brandbæger, Fliget Brøndsel, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Bredbladet Dunhammer, Døvnælde, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Liden Fugleklo, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hvidmelet Gåsefod, Hedelyng, Hejrenæb, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Sand-Hvene, Hyrdetaske, *Iris sibirica*, Lugtløs Kamille, Kløvplade, Stor Knopurt, Krumhals, Alm. Kvik, Lucerne, Ager-Padderok, Peberrod, Bånd-Pil, Grå-Pil, Selje-Pil,

Fersken-Pileurt, Snerle-Pileurt, Alm. Røllike, Rødknæ, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Hare-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Tandbælg, Ager-Tidse, Tormentil, Gærde-Valmue, Smalbladet Vikke

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 224, 749

27/30-6. Varming

Indsandet nord for Varming er beklædt med græsvegetation domineret af Bølget Bunke, Alm. Hvene og Fåre-Svingel med indslag af Revling. Hedelyng optræder kun sparsomt. I området ses en del opvækst af selvsåede træer af Bjerg-Fyr og Skov-Fyr tillige med ris af Bævresp. Kun mindre dele afgræsses.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1982: Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævresp, Djævelsbid, Draphavre, Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Blød Hejre, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Håret Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Bakke-Nellike, Alm. Pimpinelle, Krybende Pil, Øret Pil, Vej-Pileurt, Alm. Rajgræs, Revling, Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Lyse-Siv, Skovstjerne, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Håret Visse, Læge-Øjentrøst

Mosser:

1982: Hypnum cupressiforme, Polytrichum piliferum

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Håret Visse

Lokalitetskode: + H II r

Kilder: 470

27/31 Klåbygård

27/31-1. Lustrup.

Syd for Lustrup ligger en mindre sø, der muligvis er opstået ved gravning af grus.

Vegetationstyper: Sø, mose

Højere planter:

1980: Liden Andemad, Fliget Brøndsel, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Rød-El, Sump-Forglemmigej, Sump-Kællingetand, Dynd-Padderok, Pil, Vand-Pileurt, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Hare-Star, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle
1900-1979: Rubus gratus, Stilkfrugtet Vandstjerne, Hvid Åkande

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stilkfrugtet Vandstjerne

Kilder: 318, 417, 904, 986

27/31-2. Tradsborg Plantage.

I sammensætningen af den 70 ha store, privatejede Tradsborg Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer. I plantagen ligger der en mindre sø.

Vegetationstyper: Nåleskov, sø

Højere planter:

1980: Fliget Brøndsel, Kær-Dueurt, Vellugtende Gulaks, Alm. Hvene, Katteskæg, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Vand-Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Lyse-Siv, Sump-Snerre, Alm. Star, Stjerne-Star, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Vandnavle, Eng-Viol
1900-1979: Tornfrøet Hornblad(o), Flydende Kogleaks(o), Spidsblomstret Siv(o), Stor Skjaller, Svømmende Sumpskærm(o), Vandrøllike(o), Vindaks

Mosser:

1900-1979: Sphagnum imbricatum

Lokalitetskode: + S-V II r-s

Kilder: 161, 319, 449, 450, 986

27/31-3. Seem Skov = Seemgård Skov.

I sammensætningen af den 11 ha store, privatejede Seem Skov indgår beplantninger af løv- og nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Ask, Blåbær, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Alm. Gedeblad, Hassel, Hvidtjørn, Kær-Høgeskæg, Korsknop, Kvalkved, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Eng-Nellikerod, Rubus gratus, Rubus laciniatus, Rubus langei, Sanikel, Kål-Tidsel, Vedbend, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: Brachythecium rutabulum, Conocephalum conicum, Dicranella heteromalla, Eurhynchium striatum, Frullania dilatata, Hypnum cupressiforme, Isothecium myurum, Lophocolea heterophylla, Mnium hornum, Neckera complanata, Orthotrichum affine, Orthotrichum striatum, Oxyrrhynchium praelongum, Oxyrrhynchium swartzii, Plagiomnium undulatum, Polytrichum formosum, Radula complanata, Rhytidiadelphus triquetrus, Thuidium tamariscinum

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 161, 353, 549, 595, 745, 908

27/31-4. Bjørnkær Mose og Sønder Farup Hede.

Bjørnkær Mose er under afvanding. Endnu forekommer mindre områder med hedemosevegetation. I alt fald tidligere har der forekommet rigkærsvegetation i mosen, der har været omgivet af hede.

Hovedparten af Sønder Farup Hede er tilplantet med Gran og Fyr. I den østlige del forekommer endnu lysåbne, græssede par-tier med hedevegetation.

Vegetationstyper: Hede, nåleskov, fattigkær, rigkær(o)

Højere planter:

1982: Benbræk, Blåtop, Bølget Bunke, Draphavre, Bredbladet /Smalbladet Dunhammer, Ene, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Revling, Rosmarinlyng, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Rød Svingel, Tagrør, Tormentil, Engelsk Visse

1980: Vorte-Birk, Gifttyde, Sitka-Gran, Gul Iris, Rørgræs, Skovstjerne, Kær-Tidsel, Tørst

1900-1979: Skov-Angelik, Bellis, Benbræk, Fliget Brøndsel, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Klokke-Ensian, Alm. Firling, Knude-Firling, Kær-Fnokurt, Eng-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Følfod, Alm. Gedeblad, Gråris, Hestehale, Hjertegræs(o), Hunde-Hvene, Grøn Høgeskæg, Lancetbladet Høgeurt(o), Vild Hør(o), Eng-Kabbeleje, Kattehale, Billebo-Klaseskærm(o), Alm. Knopurt, Dansk Kokleare(o), Kragefod, Læge-Kvæsurt(o), Leverurt(o), Bredbladet Mærke, Vand-Mynte, Brun Næbfrø(o), Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Spæd Pindsvineknap, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel(o), Lav Ranunkel, Stivhåret Ranunkel(o), Rejnfan, Rubus gratus, Rundbælg, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Eng-Rørhvene, Lyng-Silke(o), Glanskapslet Siv, Liden Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Grøn Star, Hirse-Star, Knippe-Star(o), Skede-Star(o), Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Fåre-Svingel, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Kær-Trehage, Tusindfrø(o), Mark-Tusindgylden(o), Aflangbladet

Vandaks, Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Roset-Vandstjerne, Vibefedt(o), Smalbladet Ærenpris, Hvid Åkande

Mosser:

1982: *Leucobryum glaucum*, *Polytrichum piliferum*

Lokalitetskode: + S-H-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng,

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme

Kilder: 319, 414, 470, 595, 904, 986, 1129

27/31-5. Klåbygård.

Øst og syd for Klåbygård er jorden kalkholdig. Her ses flere udgravninger, der som følge af gravningens ophør og grundvandsudsivning er vandfyldte. Gravene omgives af en op til fem m høj, stejl skrænt. Stedvis ligger der en smal, vandret, fortrampet bred ved foden af skrænten, som enkelte steder er vældpåvirket. Gravene er klarvandede, og bunden består af kalkblandet slam. Langs bredderne optræder sporadisk smal rørskov af Alm. Sumpstrå og et enkelt sted i en beskyttet vig Smalbladet Dunhammer. I vandet optræder nogen rankegrøde, der ofte er bevokset med alger. I gravene har tidligere forekommet ekstremrigkærsvegetation. Skrænterne rummer en for egnen usædvanlig artsrig vegetation med flere, lokalt sjældne arter. De omgivende arealer er enten udlagt til permanente græsningsarealer med gødskningspræget græsvegetation eller ubenyttede.

Roagerlandevejen omgives af en ca. 2 m bred zone med åben vegetation, hvori indgår mange årlige planter.

Vegetationstyper: Rigkær, mark, vejkant, ekstremrigkær(+)

Højere planter:

1990: Alm. Blæresmælde, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Draphavre, Dunet Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Alm. Firling, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Flipkrave, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Følfod, Kær-Galtetand, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Maj-Gøgeurt, Alm. Gåsemad, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Kamgræs, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Knopurt, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Liden Museurt, Krans-Mynte, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Prikbladet Perikon, Vinget Perikon, Selje-Pil, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Blågrøn Star, Håret Star, Alm. Stedmoderblomst, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Ager-Tidse, Alm. Torskemund, Hårfin Tusindblad, Mark-Tusindgylden, Spinkel Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandpest, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Vindaks

1980: Alm. Baldrian, Dun-Birk, Blåøje(o), Smalbladet Kæruld, Rød Svingel, Håret Star, Tagrør, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Aks-Tusindblad, Alm. Vandranunkel
1900-1979: Pile-Alant(o), Knude-Firling, Syl-Firling(o), Hestehale, Sump-Hullæbe(+), Knudarve(o), Børste-Kogleaks(o), Sump-Kællingetand, Leverurt(o), Dynd-Padderok, Dværg-Perikon(o), Spyd-Pil(o), Øret Pil, Enkelt Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Seline(o), Fladstrået Siv, Kær-Snerre, Grøn Star, Knippe-Star(o), Nikkende Star(o), Næb-Star, Tråd-Star, Kær-Svovlrod, Kær-Trehage, Krans-Tusindblad(o), Tusindfrø(o), Liden Tusindgylden, Aflangbladet Vandaks, Vibefedt(o), Lancetbladet Ærenpris

Mosser:

1990: Calliergonella cuspidata, Plagiomnium undulatum, Polytrichum piliferum, Scleropodium purum

Lokalitetskode: ++ V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Mark-Tusindgylden

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Vild Hør, Vinget Perikon, Blågrøn Star

Kilder: 195, 224, 215, 319, 411, 595, 745, 749, 986, 987, 1380, 1384

27/31-6. Klåbygård Plantage.

Om sammensætningen af den 35 ha store, privatejede Klåbygård Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

27/31-7. Klåby Skov = Klåbygård Skov.

Sammensætningen af den 14 ha store, privatejede Klåby Skov har i alt fald tidligere været meget varieret og har bestået af både bevoksninger og beplantninger af løvtræer.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Ask, Benved(o), Dun-Birk, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Glat Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Stor Fladstjerne, Fruebær(o), Håret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Skov-Gøgelilje(o), Hassel, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Kær-Høgeskæg, Skov-Jordbær, Alm. Kohvede, Stor Konval, Korbær, Rød Kornel(o), Korsved(o), Kvalkved, Liljekonval, Småbladet Lind(o), Krybende Læbeløs, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Bittersød

Natskygge, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Vinget Perikon(o), Femhannet Pil, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Pors, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Skovsyre, Slåen, Solbær, Akselblomstret Star, Bleg Star, Dunet Steffensurt, Kæmpe-Svingel, Mark-Tusindgylden(o), Tørst, Vedbend, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144, 161, 319, 438, 595, 596

27/32 Varming Hede

27/32-1. Munkesø.

Munkesø har tidligere været tørlagt, idet vandet fra Nørbæk (lok. 27/32-2) blev ledt i en kanal uden om søen. I 1920 blev søen retableret ved at vand igen blev ledt ind i søbassinet. Søen er siden fredet, og i fredningskendelsen er fastsat mindstemål for vandspejlets højde over havet, nemlig 3,10 m. Søen er et godt eksempel på naturgenopretning til gavn for både plante- og dyreliv. Vandet i søen er næringsrigt.

Østbredden er vældpåvirket med flere flader med lavtvoksende vegetation domineret af tørvemusser og *Polytrichum commune*. Disse flader omgives af områder med højt voksende urter med Lyse-Siv, Kær-Svovlrod og høje græsser som de mest iøjnefaldende. Stedvis optræder tætte krat af pilebuske. Vældområderne rummer en særdeles artsrig vegetation med flere, sjældne eller lokalt sjældne arter. Dele af området har tidligere været græsset.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige vegetation ved Munkesø bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning genindføres, at yderligere afvanding ikke finder sted, at der foretages en nænsom rydning af krat for at undgå en fuldstændig tilgroning, og at tilførsel af kunstgødning til vældområderne og deres nære omgivelser ikke finder sted. Munkesø er sammen med de nærmeste omgivelser og dele af Nørbækdaalen i alt 150 ha fredet 1947 og 1966.

Vegetationstyper: Sø, væld, rigkær, ekstremrigkær(o)

Højere planter:

1990: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Brombær, Bukkeblad, Mose-Bunke, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Gul Fladbælg, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Gifttyde, Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Dynd-Padderok, Øret Pil, Vand-Pileurt, Lav Ranunkel, Nyse-Røllike, Lyse-Siv, Spidsblomstret Siv, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hare-Star, Næb-Star, Top-Star, Trindstænglet Star, Eng-Svingel, Kær-Svovlrod, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Kål-Tidsel, Trævlekrone, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol

1984: Fløjlsgæs, Vand-Mynte, Enkelt Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Knop-Siv, Vejbred-Skeblad, Nikkende Star, Stjerne-Star, Sværtevæld, Vandarve

1980: Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Maj-Gøgeurt, Tornfrøet Hornblad, Sø-Kogleaks, Smalbladet Mærke, Langbladet Ranunkel, Eng-Rapgræs, Stor Skjaller, Stiv Star, Alm. Sumpstrå, Eng-Troldurt, Hjertebladet Vandaks, Spidsbladet Vandaks, Alm. Vandranunkel

1900-1979: Nikkende Brøndsel, Djævelsbid, Hoved-Frytle, Frøbid, Plettet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Sump-Hullæbe (senest set 1972)(o), Sand-Hvene, Katteskæg, Bredbladet Mærke, Vinget Perikon, Krybende Pil, Grenet Pindsvineknop, Pors, Bidende Ranunkel, Revling, Glanskapslet Siv, Tråd-Siv, Liden Skjaller, Hvid Snerre, Rundbladet Soldug(o), Blære-Star(o), Søpryd(o), Storfrugtet Vandstjerne, Vandrøllike(o),

Mosser:

1990: Aulacomnium palustre, Polytrichum commune, Sphagnum palustre

Alger:

1980: Spirogyra sp.

Lokalitetskode: +++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Munkesø er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske rigkærsarter.

2. Sjældnere planter: Spidsblomstret Siv, Spidsbladet Vandaks

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt, Vinget Perikon, Langbladet Ranunkel, Nikkende Star, Kål-Tidse, Eng-Troldurt

Kilder: 122, 123, 138, 143, 224, 424, 468, 470, 749, 898, 986, 987, 1133, 1137, 1360, 1384

27/32-2. Nørbæk.

Den uregulerede Nørbæk snor sig mellem Nørbæk Plantage (Lindet statsskovdistrikt) og Snebsgård Krat og løber ud i Munkesø (lok. 27/32-1). Langs vandløbet ligger flere vældområder. Snebsgård Krat står på småkuperet terræn. Krattet består ifølge Gram, Jørgensen og Kjøie (1944) af lave egetræer. Krattet er gennemplantet af Hvid-Gran.

Om sammensætningen af Nørbæk Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Bevaring: Nørbækdalen er sammen Munkesø i alt 150 ha fredet 1947 og 1966.

Vegetationstyper: Vandløb, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Anemone, Alm. Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Kær-Guldkaar, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Liden Klokke, Flerårig Knavel, Alm. Kohvede, Glat Kongepen(o), Kornblomst, Korsknapp, Kirtel-Kortstråle, Liljekonval, Majblomst, Liden Museurt, Kær-Padderok, Bjerg-Perikon(o), Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Vej-Pileurt, Ravnefod(o), Rejnfan, Alm. Røn, Skovsyre, Svineøje(o), Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Finbladet Vejsennep, Krat-Viol, Flerfarvet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + V-S II r-s

Kilder: 122, 123, 144, 224, 468, 491, 700, 749, 898

27/32-3. Stavsager Plantage.

I sammensætningen af den 68 ha store, privatejede Stavsager Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

27/32-4. Varming Hede.

Endnu forekommer rester af Varming Hede som lysåbne partier i plantagen med lavtvoksende græsvegetation domineret af Bølget Bunke med indslag af Lyng-Snerre eller Blåtop til dels med Klokkelyng og Revling. Om sammensætningen af Varming Plantage (Lindet statsskovdistrikt og privatejet) foreligger botaniske oplysninger ikke. I forbindelse med plantagen ligger der mindre pilekrat omkring flere vandhuller.

Vegetationstyper: Skov, fugtig løvskov, hede, vandhul

Højere planter:

1982: Ahorn, Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåhat, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Djævelsbid, Vinter-Eg, Alm. Ene, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Rød-Kløver, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Liljekonval, Krans-Mynte, Stor Nælde, Smuk Perikon, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Gåse-Potentil, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Børste-Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Skvalderkål, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Tyttebær, Tørst, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse
1900-1979: *Rubus gratus*

Mosser:

1982: *Sphagnum compactum*

1900-1979: *Barbilophozia barbata*

Lokalitetskode: + Sv-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Hjertegræs, Lav Skorsoner

Kilder: 143, 161, 449, 470, 491, 700, 904, 987

27/32-5. Sjapmose.

Sjapmose gennemskæres af grænsen mellem Ribe Amt og Sønderjyllands Amt. Beskrivelsen af mosen er af praktiske årsager medtaget her.

Vandet i søen i Sjapmose er brunfarvet, men klart. Bredderne af søen domineres af pilebuske og rørskov af Bredbladet Dunhammer og Næb-Star. I mosens nordlige del forekommer tørvemoshængesæk bevokset med Tråd-Star og Smalbladet Kæruld.

Vegetationstyper: Mose, sø

Højere planter:

1982: Blåtop, Skov-Brandbæger, Fliget Brøndsøl, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Frøbid, Kær-Galtetand, Kryb-Hvene, Kattehale, Katteskæg, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Mangeløv, Bittersød Natskygge, Bidende Pileurt, Vand-Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Pors, Gåse-Potentil, Nyse-Røllike, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Tråd-Star, Sværtevæld, Alm. Syre, Tormentil, Vandnavle, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V II s

Kilder: 987

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 49

Hovedparten af de botaniske lokaliteter i TBU distrikt 49 ligger i Sønderjyllands Amt og er medtaget i bind 4. Enkelte områder i den nordvestlige del af distriktet ligger i Ribe Amt og er beskrevet her.

49/77 Østermark

49/77-1. Østermark.

Ved Østermark ligger egekrat med dominans af Alm. Eg. I den østlige del af krattet ligger en mindre mose med fattigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Løvskov, fattigkær

Højere planter:

1982: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bredbladet Dunhammer, Vinter-Eg, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Hvid-Gran, Alm./Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Klokkelyng, Alm. Kohvede, Stor Konval, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Prikbladet Perikon, Øret Pil, Pors, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røn, Lyse-Siv, Lyng-Snerre, Alm. Star, Kær-Tidse, Tormentil, Tørst
1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Djævelsbid, Alm. Eg, Stor Fladstjerne, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Liljekonval, Majblomst, Smuk Perikon, Revling, Hirse-Star, Tyttebær, Vedbend, Krat-Viol, Håret Visse, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S-V II r-s

Kilder: 470, 719

49/89 Hjortvad

49/89-1. Hjortvad Krat.

Hjortvad Krat har i alt fald tidligere rummet betydelige rester af egekrat. Dele af det oprindelige krat er formodentlig gået til i forbindelse med en massiv rydning i 1979. Træerne i krattet er udformet gennem adskillige stævninger med efterfølgende gen-vækst. I sammensætningen af krattet indgår tillige flere beplantninger af nåletræer.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de resterende dele af naturskoven i Hjortvad Krat bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse partier undgår yderligere rydninger, og at de friholdes normal skovdrift.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Draphavre, Alm. Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Ene, Stor Fladstjerne, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Alm. Kohvede, Vild Kørvel, Liljekonval, Krybende Læbeløs, Majblomst, Eng-Rapgræs, Skovstjerne, Skovsyre, Bakke-Star(o), Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tørst, Gærde-Vikke, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Hjortvad Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Kilder: 144, 590

49/90 Roager

49/90-1. Lundsmark Hede Plantage.

Om sammensætningen af den 74 ha store Lundsmark Hede Plantage (Jordbrugsdirektoratet) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

49/90-2. Roager.

Kampestensdiget omkring den hvidkalkede Roager Kirke er vel-holdt næsten uden vegetation på kronen. På stenene optræder epilitiske mosser og lichener. Langs digets inderside står en række træer.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1990: Ask, Alm. Brandbæger, Glat Dueurt, Skov-Elm, Fingerbøl, Alm. Fuglegræs, Haremad, Hestekastanie, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Alm. Hønsetarm, Alm. Kvik, Smalbladet Mangeløv, Matrem, Svine-Mælde, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Enårig Rapgræs, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Liden Storkenæb

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 1362, 1384

49/90-3. Fårmandsbjerg.

Jordbunden i det 59 m høje Fårmandsbjerg består af flyvesand. Området er dækket af lavtvoksende hedevegetation med ind-vækst af træer og buske af Fyr, Gran og Eg. For at bevare udsigten må der fra tid til anden foretages rydninger af opvækst.

Bevaring: 28 ha omkring Fårmandsbjerg er fredet 1932.

Vegetationstyper: Hede, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Liljekonval, Tyttebær

Lokalitetskode: + H-S III r-s

Kilder: 84, 123, 138, 454, 468, 898

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 50

Hovedparten af de botaniske lokaliteter i TBU distrikt 50 ligger i Sønderjyllands Amt og er medtaget i bind 4. Den nordligste del af distriktet ligger i Ribe Amt og er beskrevet her.

50/32 Råhede

50/32-1. Høgsgbro.

Øst for Høgsgbro ligger flere, mindre vandhuller, der er omgivet af græssede arealer.

Vegetationstyper: Vandhul, fattigkær

Højere planter:

1980: Benbræk, Blåtop, Mose-Bunke, Engkarse, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Ager-Mynte, Alm. Mælkeurt, Dynd-Padderok, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lyse-Siv, Alm. Star, Blære-Star, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Tormentil, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vibefedt

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt, Blågrøn Star, Vibefedt

4. Hede-og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 986

50/32-2. Hviding.

Lokaliteten blev medtaget som lok. 50/24 i bind 4. Sønderjyllands Amt. Idet lokaliteten entydigt ligger i Ribe Amt, og da nyere oplysninger er indgået, er den omnummereret og beskrevet her. Syd for Hviding ligger flere mergelgrave. Enkelte ligger øst for Tønderbanen i TBU distrikt 49, men er af praktiske årsager medtaget i beskrivelsen her.

Efter driftsophør er gravene blevet fyldt med vand. Langs bredderne optræder flere, kalkelskende planter. Gravene omgives af græssede arealer med overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Mergelgrav, eng

Højere planter:

1987: Liden Andemad, Bellis, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Fliget /Nikkende Brøndsel, Mose-Bunke, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Alm. Firling, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mark-Frytle, Frøbid, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Hvidtjørn, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Gul Iris, Kamgræs, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Blågrøn Kogleaks, Sø-Kogleaks, Strand-Krageklo, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Stor Skjaller, Slangetunge, Sump-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Langakset Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Vandpest, Vandrøllike, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Gul Åkande

1980: Bredbladet Dunhammer, Kragefod, Dag-Pragtstjerne, Tigger-Ranunkel, Svømmende Vandaks

1900-1979: Kæmpe-Bjørneklo, Knude-Firling, Gråris, Vild Gulerod, Kødfarvet Gøgeurt, Kattehale, Mark-Krageklo, Vand-Mynte, Pastinak, Vinget Perikon, Øret Pil, Pors, Italiensk Rajgræs, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Søpryd(o), Aks-Tusindblad, Græsbladet Vandaks, Spinkel Vandaks, Tæt Vandaks(o)

Mosser:

1987: *Calliergonella cuspidata*, *Plagiomnium undulatum*

1900-1979: *Fontinalis antipyretica*

Alger:

1900-1979: *Chara* sp.

Lokalitetskode: +++ B-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Langakset Star

3. Lokalt sjældnere planter: Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Vild Hør, Strand-Krageklo, Slangetunge, Blågrøn Star

Kilder: 143, 224, 424, 442, 749, 869, 986, 987, 1225

50/32-3. Hviding Plantage.

Om sammensætningen af den 39 ha store Hviding Plantage (Ribe Amtråd) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

